ZARZĄD WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO

Raport o stanie województwa opolskiego za 2022 rok

dla

SEJMIKU WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO

Opole, maj 2023 r.

ZARZĄD WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO

RAPORT

O STANIE WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO ZA 2022 ROK

Opole, maj 2023 r.

SPIS TREŚCI

1. Wprowadzenie..... 8
2. Polityka rozwoju regionalnego – szczególne zadanie samorządów województw..... 8
3. Strategia Rozwoju Województwa Opolskiego Opolskie 2030 9
4. Fundusze europejskie w regionie..... 17
5. Finanse województwa opolskiego..... 34
6. Obszary interwencji władz regionalnych..... 36
   6.1. Wybrane inicjatywy prorodzinne..... 36
   6.2. Polityka regionalna i przestrzenna..... 38
   6.3. Infrastruktura i gospodarka..... 46
   6.4. Kultura i dziedzictwo regionalne..... 62
   6.5. Sport i turystyka 67
   6.6. Zdrowie i polityka społeczna..... 72
   6.7. Edukacja i rynek pracy..... 87
   6.8. Współpraca z zagranicą i promocja regionu..... 94
   6.9. Rolnictwo, rozwój wsi i obszary wiejskie..... 99
   6.10. Ochrona środowiska..... 108
   6.11. Mienie województwa i gospodarka nieruchomościami..... 119
   6.12. Współpraca z organizacjami pozarządowymi..... 122
   6.13. Profilaktyka i rozwiązywanie problemów uzależnień..... 124
   6.14. Wielokulturowość regionu 126
   6.15. Obronność i bezpieczeństwo publiczne..... 129
   6.16. Informatyzacja i społeczeństwo informacyjne..... 130
7. Marszałkowski Budżet Obywatelski Województwa Opolskiego – wspólne gospodarowanie środkami budżetu województwa..... 131
8. Marszałkowska Inicjatywa Sołecka – integracja i aktywizacja społeczności lokalnych..... 133
9. Europejski Budżet Obywatelski – rozwój kompetencji i umiejetności mieszkańców regionu..... 135
10. Uchwały Sejmiku Województwa Opolskiego..... 136
11. Podsumowanie..... 137
12. Załącznik 1 – realizacja uchwał Sejmiku Województwa Opolskiego w 2022 roku..... 146
13. Załącznik 2 – wskaźniki Strategii Opolskie 2030 177
14. Załącznik 3 – działania w ramach RPO WO 2014-2020 wpisujące się w cele Strategii Opolskie 2030..... 182

SPIS TABEL:

Tabela 1	Wskaźniki celu strategicznego Człowiek i relacje – Mieszkańcy gotowi na wyzwania i tworzący otwartą wspólnotę	10
Tabela 2	Liczba i wartość podpisanych umów w ramach wybranych działań RPO WO 2014-2020	11
Tabela 3	Wskaźniki celu strategicznego Środowisko i rozwój – Środowisko odporne na zmiany klimatu i służące rozwojowi	12
Tabela 4	Liczba i wartość podpisanych umów w ramach wybranych działań RPO WO 2014-2020	13
Tabela 5	Wskaźniki celu strategicznego Silna gospodarka – Gospodarka inteligentna, wzmacniająca konkurencyjność regionu	13
Tabela 6	Liczba i wartość podpisanych umów w ramach wybranych działań RPO WO 2014-2020	14
Tabela 7	Wkład UE w wartości realizowanych projektów na terenie województw	16
Tabela 8	Osie priorytetowe RPO WO 2014-2020 i ich finansowanie	17
Tabela 9	Osie priorytetowe Programu INTERREG V-A RCz-PL i ich finansowanie	23
Tabela 10	Realizacja Programu INTERREG V-A RCz-PL w województwie opolskim	23
Tabela 11	Realizacja Funduszu Mikroprojektów Programu INTERREG V-A RCz-PL w województwie opolskim	24
Tabela 12	Wykaz przedsięwzięć podstawowych wskazanych do realizacji w ramach Kontraktu Terytorialnego dla województwa opolskiego	25
Tabela 13	Wykaz przedsięwzięć warunkowych wskazanych do realizacji w ramach Kontraktu Terytorialnego dla województwa opolskiego, których realizacja jest uzależniona m.in. od dostępności środków finansowych	31
Tabela 14	Wykaz przedsięwzięć wskazanych do realizacji w ramach załącznika 5b do Kontraktu Terytorialnego dla województwa opolskiego (działanie 1.2 RPO WO 2014-2020	32
Tabela 15	Wykonanie budżetu województwa opolskiego w 2022 roku	34
Tabela 16	Projekty wpisujące się w RSIWO 2030 stan na 31.12.2021 i 31.12.2022	51
Tabela 17	Zadania zrealizowane w 2022 roku ze środków PFRON	81
Tabela 18	Zadania zrealizowane w 2022 roku przez Biuro WO w Moguncji	96
Tabela 19	Realizowane zadania związane z gromadzeniem i weryfikacją danych dotyczących opłat	111
Tabela 20	Redystrybucja środków pochodzących z opłat	112
Tabela 21	Realizowane zadania z zakresu ochrony środowiska	113
Tabela 22	Realizowane zadania wynikające z ustawy – Prawo geologiczne i górnicze	114
Tabela 23	Realizacja zadań związanych z prowadzeniem rejestru podmiotów wprowadzających produkty, produkty w opakowaniach oraz gospodarujących odpadami	115
Tabela 24	Realizacja zadań związanych z prowadzeniem modułu sprawozdawczego w bazie danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami (BDO)	115

SPIS WYKRESÓW:

Wykres 1	Procentowy poziom kontraktacji 16 regionalnych programów operacyjnych	21
Wykres 2	Procentowy poziom rozliczonych wydatków w ramach 16 regionalnych programów operacyjnych	21
Wykres 3	Zestawienie zakresu 345 zadań zrealizowanych w ramach III edycji MIS w 2022 roku	134

SPIS SCHEMATÓW:

Schemat 1	Działania PROW 2014-2020 wdrażane przez województwo opolskie	103
Schemat 2	Stan wdrażania poddziałania 19.2 w ramach PROW 2014-2020 od początku Programu i w 2022 roku	105
Schemat 3	Wybrane efekty rzeczowe w ramach PROW 2014-2020	106

SPIS MAP:

Mapa 1	Województwo opolskie w podziale na 5 subregionów w ramach MBO	131

1. WPROWADZENIE

To już piąty raport o stanie województwa. Obowiązek jego sporządzania wprowadzony został w 2018 roku nowelizacją ustawy o samorządzie województwa w zakresie art. 34 a.

Zaproponowana formuła prezentacji informacji i danych o województwie w pierwszym raporcie za rok 2018 została pozytywnie przyjęta przez Radnych Województwa Opolskiego i w tym układzie przygotowywane są kolejne raporty. Opracowanie obejmuje w szczególności realizację polityk, programów, strategii, uchwał sejmiku województwa i budżetu obywatelskiego.

Ubiegły rok przyniósł upragnione, po miesiącach obostrzeń epidemicznych, otwarcie i znaczącą intensyfikację działalności samorządu województwa. Nadal wykorzystywano nowoczesne narzędzia i platformy umożliwiające organizację spotkań i komunikację online. Wrócono jednak do bezpośrednich i osobistych kontaktów, tak potrzebnych w codziennej realizacji zadań przez urząd marszałkowski i jego jednostki organizacyjne.

W raporcie zachowano dotychczasowy układ prezentacji obszarów działalności samorządu oraz ikonografikę i zbiorcze resume, które jako stały element raportu, pozwalają na szybką weryfikację stanu realizacji zadań samorządu województwa w 2022 roku. Nowością jest podsumowanie każdego obszaru w kontekście celów i kierunków zidentyfikowanych w Strategii Rozwoju Województwa Opolskiego Opolskie 2030 (Strategia Opolskie 2030), stanowiące element monitorowania jej realizacji.

Materiał opracowany został w Departamencie Polityki Regionalnej i Przestrzennej (DRP). Raport uwzględnia informacje przygotowane w tej komórce organizacyjnej oraz pozyskane z departamentów Urzędu Marszałkowskiego Województwa Opolskiego (UMWO) i wojewódzkich samorządowych jednostek organizacyjnych (WSJO).

2. POLITYKA ROZWOJU REGIONALNEGO – SZCZEGÓLNE ZADANIE SAMORZĄDÓW WOJEWÓDZTW

Polityka rozwoju regionalnego to całokształt działań podejmowanych przez władze publiczne mających na celu zwiększenie konkurencyjności gospodarki regionalnej, dynamizację procesów rozwojowych w regionie oraz zmniejszanie dysproporcji wewnątrzregionalnych. Zakres polityki rozwoju prowadzonej przez władze regionalne określa ustawa o samorządzie województwa w art. 11 ust. 2. wskazując obszary, w których powinna odbywać się interwencja publiczna z poziomu regionalnego.

ZWO w swoich decyzjach i działaniach kieruje się przede wszystkim obowiązującą strategią rozwoju województwa oraz wnioskami i rekomendacjami z prowadzonych badań i ewaluacji stosując zasadę evidence based policy (polityka oparta na udokumentowanych danych). Szereg przedsięwzięć odbywa się przy współpracy ze środowiskiem samorządowym, biznesowym i naukowym. Równie ważne jest współdziałanie ze społecznością regionu poprzez powierzanie zadań publicznych do realizacji podmiotom III sektora, konsultacje społeczne, a w ostatnich latach przez wdrożenie Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego (MBO), Marszałkowskiej Inicjatywy Sołeckiej (MIS) i Europejskiego Budżetu Obywatelski (EBO).

Finansowanie rozwoju opiera się w szczególności na środkach pochodzących z funduszy europejskich oraz instrumentów finansowych UE, środkach budżetu województwa, budżetu państwa, budżetach jst oraz środkach prywatnych. Niewątpliwie jednak najważniejszym źródłem finansowania przedsięwzięć prorozwojowych jest regionalny program operacyjny wprowadzający do gospodarki regionalnej ogromne środki finansowe na wsparcie obszarów pozostających w kompetencjach samorządu województwa, w których możliwe jest wsparcie ze środków UE.

Dokumentem wyznaczającym kierunki polityki rozwoju regionalnego, zgodnie z ustawą o samorządzie województwa, jest strategia rozwoju, a jej głównym narzędziem realizacji – regionalny program operacyjny. W 2022 roku ZWO wdrażał już nową Strategię Opolskie 2030 oraz finalizował prace nad programem Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027, który został zaakceptowany przez Komisję Europejską (KE) w listopadzie 2022 roku.

3. STRATEGIA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO OPOLSKIE 2030

Strategia Opolskie 2030 została przyjęta Uchwałą Nr XXXV/355/2021 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 4 października 2021 roku. Coroczny monitoring realizacji tego dokumentu odbywać się będzie w ramach kolejnych raportów o stanie województwa. Tegoroczny raport jest pierwszym, w którym punktem odniesienia dla podejmowanych przez samorząd województwa działań jest nowa Strategia Opolskie 2030.

Monitoring postępów wdrażania Strategii Opolskie 2030 zrealizowany został głównie w oparciu o analizę 39 wskaźników określonych w odniesieniu do trzech celów strategicznych dokumentu. Załącznik nr 2 do Raportu uwzględnia zestawienie ww. wskaźników wraz z analizą ich wartości na przestrzeni lat 2019-2022. Uzupełnieniem przeprowadzonej analizy wskaźnikowej są dane wynikające z realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2014-2020 (RPO WO 2014-2020), a odnoszące się do celów operacyjnych Strategii Opolskie 2030, bowiem w roku 2022 nadal jeszcze wykorzystywano środki finansowe w ramach tego programu[1]. Pełne dane dotyczące wdrażania RPO WO 2014-2020 w 2022 roku zamieszczone zostały w Załączniku nr 3 do Raportu. Opis wybranych najważniejszych przedsięwzięć realizujących zapisy Strategii Opolskie 2030 w 2022 roku ujęty został w poszczególnych obszarach interwencji władz regionalnych i znajduje się w dalszej części Raportu.

Analiza wskaźników Strategii Opolskie 2030, wykorzystuje (jak w poprzednich latach), dobrze sprawdzoną logikę świateł drogowych, i pokazuje trendy rozwojowe (pozytywne lub negatywne) w ich osiąganiu względem wartości bazowych określonych głównie dla 2019 roku.

Zgodnie z wspomnianą logiką:

- 🟢 kolor zielony oznacza osiągnięcie w roku analizowanym założonego trendu;
- 🟡 kolor żółty wskazuje, że na obecnym etapie wartość wskaźnika utrzymuje się na poziomie bazowym lub widoczne są jego wahania;
- 🔴 kolor czerwony oznacza nieosiągnięcie w roku analizowanym założonego trendu;
- ↙ ↗ strzałki oznaczają obserwowany kierunek zmian (jeśli pokazano dwie, to znaczy, że wartość wskaźnika zmieniała się w kolejnych latach).

[1] Należy mieć jednak na uwadze, że w niektórych przypadkach wsparcie w ramach poszczególnych działań i poddziałań RPO WO 2014-2020 wpływa na realizację więcej niż jednego celu operacyjnego Strategii Opolskie 2030. Tym samym dane dla tych działań i poddziałań zostały przedstawione w tych celach, które one realizują, co oznacza, że mogą się „dublować" i nie można sumować liczby i wartości umów oraz efektów z poszczególnych celów operacyjnych

Poniższe tabele przedstawiają wskaźniki Strategii Opolskie 2030 najczęściej **według stanu na 2021 rok (najbardziej aktualne, oficjalne dane dostępne w czasie przygotowania Raportu)**. Ich głównym źródłem jest statystyka publiczna.

Tabela 1. Wskaźniki celu strategicznego Człowiek i relacje – Mieszkańcy gotowi na wyzwania i tworzący otwartą wspólnotę

CEL STRATEGICZNY	WSKAŹNIK	WARTOŚĆ/TREND W 2021	ZMIANA (2019/2020)
CZŁOWIEK I RELACJE – MIESZKACY GOTOWI NA WYZWANIA I TWORZĄCY OTWARTĄ WSPÓLNOTĘ	liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 1 000 mieszkańców	4,10	↗ 🟢
	liczba ubezpieczonych cudzoziemców w ubezpieczeniach emerytalnym i rentowych do ubezpieczonych ogółem (osoby fizyczne) w ubezpieczeniach emerytalnym i rentowych	6,16[2]	↗ 🟢
	liczba wydanych kart w ramach inicjatywy Opolska Karta Rodziny i Seniora (narastająco od 2014 r.)	93 968[3]	↗ 🟢
	osoby dorosłe uczestniczące w kształceniu lub szkoleniu w wieku 25–64 lat	3,9%	↗ ↙ 🟢
	zdawalność egzaminu maturalnego (odsetek sukcesów w terminie głównym)	72,9%[4]	↙ 🔴
	studenci i absolwenci szkół wyższych na kierunkach matematycznych, przyrodniczych i technicznych wg klasyfikacji ISCED-F2013 jako % studentów i absolwentów szkół wyższych	30,9%	↙ 🔴
	odsetek osób w wieku 16–74 lat korzystających z Internetu w kontaktach prywatnych z administracją publiczną	37,9%[5]	↗ ↙ 🟢
	liczba beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej na 10 tys. ludności	336,00	↙ 🟢
	liczba lekarzy na 10 tys. ludności (personel pracujący ogółem)	28,50[6]	↗ ↙ 🟢
	zgony niemowląt na 1 000 urodzeń żywych	4,00[7]	↗ 🔴
	liczba widzów i słuchaczy w teatrach i instytucjach muzycznych na 1 000 mieszkańców	116,83[8]	↗ ↙ 🔴

[2] W dostępnych danych za rok 2022 widać iż wartość wskaźnika w dalszym ciągu rośnie i wynosi 6,76%.
[3] W dostępnych danych za rok 2022 widać iż wartość wskaźnika w dalszym ciągu rośnie i wynosi 101 630 wydanych kart OKRiS.
[4] W dostępnych danych za rok 2022 widać iż wartość wskaźnika wzrosła w stosunku do roku 2020 i 2021 i wynosi 76,5%, jednak nadal osiągnięte wartości są niższe od wartości z roku bazowego (o 3,8 pkt proc.).
[5] W dostępnych danych za rok 2022 widać iż wartość wskaźnika w dalszym ciągu rośnie i wynosi 44%.
[6] Od 2021 r. wskaźnik jest opracowywany metodą eksperymentalną w oparciu o źródła administracyjne (w tym rejestry).
[7] W 2021 r. w województwie opolskim zarejestrowano 29 zgonów niemowląt (dzieci poniżej 1 roku) w stosunku do 31 zgonów w roku 2019 (w przeliczeniu na 1 000 urodzeń żywych). Tym samym o ile liczba zgonów niemowląt zmalała to wpływ na wzrost wartości wskaźnika, uwzględnionego w Strategii Opolskie 2030, ma mniejsza liczba urodzeń żywych (7 285 dzieci żywych urodziło się w 2021 roku w stosunku do 8 493 dzieci z roku 2019).
[8] Mniejsza wartość wskaźnika w latach 2020 i 2021 (kolejno 40,7 i 116,83 widzów i słuchaczy na 1 000 mieszkańców) w stosunku do roku 2019 wynika w szczególności z pandemii COVID-19 i związanych z nią obostrzeń sanitarnych i epidemiologicznych, głównie czasowego zamknięcia instytucji kulturalnych (np. muzeów, teatrów, zabytków i kompleksów zabytków) oraz późniejszego długotrwałego ograniczenia w dopuszczalnej liczbie osób zwiedzających (obostrzenia przestrzenne). Obecnie obserwowany jest wzrost odsetka osób odwiedzających instytucje kulturalne (np. ponowny wzrost liczby osób odwiedzających muzea, słuchaczy

	ćwiczący w klubach sportowych na 1 000 mieszkańców	31,7[9]	↙ 🟡
	poszkodowani w wypadkach przy pracy (poszkodowani ogółem na 1 000 pracujących)	6,31	↗ ↙ 🟢
	zdarzenia wymagające udziału jednostek ochrony przeciwpożarowej na 1 000 ludności	18[10]	↗ ↙ 🔴
	łączne wydatki gmin i powiatów na bezpieczeństwo publiczne i ochronę przeciwpożarową na mieszkańca	158,70	↗ ↙ 🟢

Źródło: Opracowanie własne UMWO

Cel strategiczny Człowiek i relacje realizowany był w RPO WO 2014-2020 w 2022 roku w ramach działań:

- 10.2 *Inwestycje wynikające z Lokalnych Planów Rewitalizacji* i 14.1 *Opolskie solidarne z Ukrainą* (**cel operacyjny: Trwałe więzi społeczne**)
- 8.1 *Dostęp do wysokiej jakości usług zdrowotnych i społecznych* i 12.3 *Infrastruktura ochrony zdrowia w zakresie rehabilitacji leczniczej, w tym niwelowanie skutków przebycia COVID-19 wśród mieszkańców regionu* (**cel operacyjny: Rozwinięte i dostępne usługi**)

Tabela 2. Liczba i wartość podpisanych umów w ramach wybranych działań RPO WO 2014-2020

Liczba podpisanych umów	Wartość realizowanych projektów *[zł]*
47	**57 678 818,81**

Źródło: Opracowanie własne UMWO na podstawie danych SL2014

teatrów i instytucji muzycznych), jednak w dalszym ciągu odsetek ten pozostaje znacząco niższy w porównaniu do stanu sprzed pandemii. W związku z tym, że Polacy rezygnowali z uczestniczenia w kulturze, sądzić należy, że spadło także ich zainteresowanie bieżącymi wydarzeniami o charakterze kulturowym. Tym istotniejsze staje się położenie szczególnego nacisku na promowanie uczestnictwa w kulturze, a także wydarzeń i szeroko rozumianego funkcjonowania instytucji kultury. Por. *Ocena efektów ekologicznych, społecznych i gospodarczych inwestycji wspartych w ramach IV i V Osi Priorytetowej RPO WO 2014-2020.* Raport końcowy; ASM-Centrum Badań i Analiz Rynku Sp. z o.o., Opole kwiecień 2023 r.

[9] Zmiana względem roku 2018 i 2020. Dane prezentowane co 2 lata. Od 2018 r. zgodnie z informacjami wynikającymi z GUS - dane dla potrzeb niniejszego wskaźnika opracowano wykorzystując estymację bezpośrednią z uwzględnieniem imputacji dla jednostek, które odmówiły udziału w badaniu. Tym samym nastąpiła korekta wartości wskaźnika za rok 2018 (z 31,2 na 31,8 ćwiczących w klubach sportowych na 1 000 mieszkańców).

[10] W 2021 r. w województwie opolskim jednostki ochrony przeciwpożarowej interweniowały w 16 814 zdarzeń (spadek o 10% w porównaniu z 2020 r. – gdzie było ich 18 687), natomiast w stosunku do 2019 r. ich liczba wzrosła o 3 552 zdarzeń (ok. 21%). Interwencje dotyczyły: 12 804 miejscowych zagrożeń (wzrost o prawie 20% do 2019 r.), 2 943 pożarów (o 1 525 pożarów mniej - 34%) oraz o 1 067 fałszywych alarmów (22% więcej). Najczęstszymi zagrożeniami miejscowymi wymagającymi udziału jednostek ochrony przeciwpożarowej w 2021 r. były zdarzenia medyczne.

Tabela 3. Wskaźniki celu strategicznego Środowisko i rozwój – Środowisko odporne na zmiany klimatu i sprzyjające rozwojowi

CEL STRATEGICZNY	WSKAŹNIK	WARTOŚĆ/TREND W 2021	ZMIANA (2019/2020)
ŚRODOWISKO I ROZWÓJ – ŚRODOWISKO ODPORNE NA ZMIANY KLIMATU I SPRZYJAJĄCE ROZWOJOWI	liczba dni z przekroczeniami wartości średniodobowej pyłu PM10 powyżej 50 µg/m^3	wg danych na poszcz. stacjach pomiaru	↙ 🟢
	udział energii odnawialnej w produkcji energii elektrycznej ogółem	3,90%[11]	↗ ↙ 🟡
	nakłady na środki trwałe służące ochronie powietrza atmosferycznego i klimatu	222 043,30 tys. zł	↗ 🟢
	zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w ciągu roku ogółem	125 791,80 dam^3	↙ 🟢
	odpady komunalne zebrane selektywnie w relacji do ogółu odpadów	41,70%	↗ 🟢
	ocena stanu wód powierzchniowych (w JCWP rzecznych): – dobry – zły	0,00% 100,00%[12]	↗ ↙ 🔴
	pojemność zbiorników wodnych i polderów – retencja zbiornikowa	403,99 mln m^3 [13]	↗ ↙ 🟢
	udział obszarów prawnie chronionych w powierzchni ogółem	27,60%	↗ ↙ 🟡

[11] W 2021 roku udział energii pochodzącej z OZE w produkcji energii elektrycznej ogółem w województwie opolskim był o 2 pkt proc. wyższy od 2020 roku (4,1%). Był to wynik także znacznie niższy od średniej dla kraju (17%). Niski udział OZE po części wynika z dużej ilości wytwarzanej energii przez Elektrownię Opole (dodatkowo rozbudowanej w 2019 roku), która należy do największych w kraju i posiada bardzo duże możliwości produkcji energii elektrycznej. Energia ta pochodzi jednak ze źródeł konwencjonalnych. W warunkach produkcji dużej ilości energii elektrycznej ze źródeł konwencjonalnych, trudniej jest o zapewnienie wysokiego udziału energii z OZE w produkcji energii elektrycznej ogółem. Z drugiej strony ograniczona interwencja podjęta w ramach RPO WO 2014-2020, bez komponentu rozwoju OZE, nie była w stanie zahamować negatywnych trendów zachodzących na Opolszczyźnie. Dodatkowo na ograniczenie udziału OZE w produkcji energii ogółem miały także negatywne uwarunkowania zewnętrzne. Por. *Działania wspierające gospodarkę niskoemisyjną i poprawę jakości powietrza w województwie opolskim w ramach Osi Priorytetowej III I V RPO WO 2014-2020,* konsorcjum firm: Openfield sp. z o.o. i Opolskie Centrum Zarządzania Projektami sp. z o.o.; Opole, listopad 2022 r.

[12] Na 146 ppk wód powierzchniowych kontrolowanych w latach 2018-2021 w obrębie 138 JCWP (na 222 JCWP w regionie) odnotowano zły stan ogólny wód (w 8 JCWP nie było możliwości dokonania oceny). Większość kontrolowanych w tym okresie jednolitych części wód charakteryzowało się umiarkowanym (73) lub słabym (47) potencjałem/stanem ekologicznym, potencjał/stan ekologiczny określany jako zły odnotowano w przypadku 17 JCWP. Por. *Raport o stanie zagospodarowania przestrzennego województwa opolskiego*, Zarząd Województwa Opolskiego, Opole, kwiecień 2023.
Potencjalnym źródłem zanieczyszczeń wód powierzchniowych i podziemnych jest intensywne użytkowanie rolnicze regionu, przemysł oraz wydobycie surowców mineralnych. Wśród znaczących oddziaływań antropogenicznych, mających wpływ na jakość jednolitych części wód powierzchniowych, wyróżnia się m.in. punktowe źródła zanieczyszczeń. Głównymi czynnikami sprawczymi punktowych źródeł zanieczyszczeń, mających wpływ na JCWP jest gospodarka komunalna (w tym oczyszczalnie ścieków), przemysł, wody opadowe i roztopowe, hodowla ryb, składowiska odpadów, zrzuty wód związanych z działalnością człowieka (wody zasolone, chłodnicze), porty. Por. *Stan środowiska w województwie opolskim. Raport 2020,* Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Departament Monitoringu Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Opolu, Opole, 2020.

[13] W dostępnych danych za rok 2022 widać, że wartość wskaźnika wzrosła i wynosi 462,11. Przy obliczaniu wskaźnika uwzględniono tzw. małą retencję.

	ubytek rolniczej przestrzeni produkcyjnej (wyłączenie gruntów rolnych z produkcji rolnej)	66 ha	↗ ↙ 🟡
	udział parków, zieleńców i terenów zieleni osiedlowej w powierzchni ogółem	0,20%	↗ ↙ 🟡

Źródło: Opracowanie własne UMWO

Cel strategiczny Środowisko i rozwój realizowany był w RPO WO 2014-2020 w 2022 roku w ramach działań/ poddziałań: 3.2.2 *Efektywność energetyczna w budynkach publicznych Aglomeracji Opolskiej* i 12.2 *Efektywność energetyczna* (**cel operacyjny: Opolskie zeroemisyjne**)

Tabela 4. Liczba i wartość podpisanych umów w ramach wybranych działań RPO WO 2014-2020

Liczba podpisanych umów	Wartość realizowanych projektów *[zł]*
5	**12 054 962,94**

Źródło: Opracowanie własne UMWO na podstawie danych SL2014

Tabela 5. Wskaźniki celu strategicznego Silna gospodarka – Gospodarka inteligentna, wzmacniająca konkurencyjność regionu

CEL STRATEGICZNY	WSKAŹNIK	WARTOŚĆ/TREND W 2021	ZMIANA (2019/2020)
SILNA GOSPODARKA – GOSPODAREKA INTELIGENTNA, WZMACNIAJĄCA KONKURENCYJNOŚĆ REGIONU	PKB na 1 mieszkańca wg PPP (UE-27=100)	62%	↗ 🟢
	syntetyczny wskaźnik przedsiębiorczości	46,30%[14]	↙ 🔴
	liczba inkubatorów przedsiębiorczości i parków naukowo-technologicznych	7[15]	↙ 🔴
	saldo między nowo utworzonymi a zlikwidowanymi miejscami pracy	6,50 tys. msc.	↗ ↙ 🟢
	powierzchnia sprzedanych zagospodarowanych terenów inwestycyjnych	396 ha[16]	↗ ↙ 🔴
	wskaźnik zatrudnienia osób w wieku 20–64 lat	73,10%[17]	↗ 🟢
	udział eksportu w przychodach ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	27,50%	↗ 🟢
	nakłady na działalność innowacyjną w przedsiębiorstwach	277 556tys. zł[18]	↙ 🔴

[14] Zmiana względem roku 2020. Wartość syntetycznego wskaźnika przedsiębiorczości dla województwa opolskiego wyniosła w 2020 roku 46,30 i była niższa niż rok wcześniej (53,4). Tym samym w rankingu region spadł o 3 miejsca i jest na 6 pozycji w kraju pod względem wskaźnika przedsiębiorczości. Wpływ na tą sytuację może mieć pandemia COVID-19, która dotknęła większość przedsiębiorstw. W 2020 roku w szczególności spadły średnie nakłady inwestycyjne przypadające na aktywne MSP o 14,6 tys. zł (36,26 tys. zł) w porównaniu do 2019 roku (50,86 tys. zł).

[15] W dostępnych danych za rok 2022 widać, że wartość wskaźnika w dalszym ciągu spada i wynosi 6 – w porównaniu do 2019 roku, gdzie zanotowano 8 inkubatorów przedsiębiorczości i parków naukowo-technologicznych.

[16] W dostępnych danych za rok 2022 widać, że wartość wskaźnika spada i wynosi 143 ha (170 ha w 2019 r.).

[17] Zmiana względem roku 2020.

[18] Ogólna wartość nakładów na innowacje w 2021 roku kształtowała się na poziomie 277,56 mln zł. W porównaniu z poprzednim rokiem (260,66 mln zł) wartość nakładów zwiększyła się o 16,89 mln zł (6%). Natomiast w stosunku do roku bazowego (2019) nakłady na innowacje zmniejszyły się aż o 89,62 mln zł (367,18 mln zł, spadek o 24,5%). Niewątpliwie wpływ na to miała pandemia COVID-19.

	liczba linii komunikacyjnych w pasażerskim transporcie autobusowym	571[19]	↗ ↙ ●
	liczba linii komunikacyjnych w pasażerskim transporcie kolejowym	18[20]	●
	liczba miejscowości, w których podmioty zadeklarowały istnienie własnych węzłów dostępowych sieci telekomunikacyjnych	665	↙ ●
	turyści korzystający ogółem z turystycznych obiektów noclegowych w ciągu całego roku	238 973[21]	↙ ●
	długość ścieżek rowerowych (dróg dla rowerów)	582,30 km	↗ ●
	liczba produktów wpisanych na Listę Produktów Tradycyjnych prowadzoną przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (narastająco od 2005 r.)	74	↗ ●

Źródło: Opracowanie własne UMWO

Cel strategiczny Silna gospodarka realizowany był w RPO WO 2014-2020 w 2022 roku w ramach działań/ poddziałań: 2.1.2 *Wsparcie TIK w przedsiębiorstwach* i 12.1 *Wsparcie TIK w przedsiębiorstwach w ramach RECT-EU* (**cel operacyjny: Silne branże**)

Tabela 6. Liczba i wartość podpisanych umów w ramach wybranych działań RPO WO 2014-2020

Liczba podpisanych umów	Wartość realizowanych projektów *[zł]*
40	**10 492 726,68**

Źródło: Opracowanie własne UMWO na podstawie danych SL201

Firmy wstrzymywały się z decyzjami inwestycyjnymi, koncentrując się na działaniach służących utrzymaniu płynności w okresie spowolnienia gospodarczego. Około 1/5 firm z woj. opolskiego (z 268 beneficjentów RPO WO 2014-2020) wskazało na niekorzystny lub bardzo niekorzystny wpływ pandemii na działalność innowacyjną przedsiębiorstw. Zob. *Efekty wsparcia konkurencyjności, innowacyjności i internacjonalizacji MŚP i rozwój potencjału jednostek naukowo-badawczych w województwie opolskim w perspektywie 2014-2020*, Opole, październik 2021 r., Bluehill Sp. z o.o. z Warszawy.

[19] W dostępnych danych za rok 2022 widać, że wartość wskaźnika wzrosła i wynosi 598.

[20] Liczba linii komunikacyjnych w pasażerskim transporcie kolejowym w województwie opolskim od 2019 roku utrzymuje się na stałym poziomie i wynosi 18 linii. Pod względem łącznej długość linii kolejowych eksploatowanych w województwie opolskim w 2021 roku wynosi ona 784 km, co daje gęstość linii kolejowych rzędu 8,3 km/100 km^2. Wskaźnik ten stawia region w rzędzie najzasobniejszych pod tym względem w kraju (średnia gęstość linii kolejowych w Polsce wynosi 6,2 km/100 km^2). Por. *Raport o stanie zagospodarowania przestrzennego województwa opolskiego*, op. cit.

[21] W dostępnych danych za rok 2022 widać, że wartość wskaźnika spadła względem roku bazowego, natomiast wzrosła względem roku 2021 i wynosi 336 781. Wynika to w szczególności z pandemii COVID-19 i związanych z nią obostrzeń sanitarnych i epidemiologicznych.

Podsumowanie wskaźników celów strategicznych Strategii Opolskie 2030:

20 wskaźników osiągnęło trendy zakładane dla 2030 roku;

7 wskaźników wykazuje oczekiwany trend z szansą na jego utrzymanie;

12 wskaźników nie osiągnęło jeszcze trendów zakładanych w 2030 roku.

Z łącznej analizy stopnia realizacji celów po pierwszym roku realizacji Strategii Opolskie 2030 wynika, że większość wskaźników (**20**) osiągnęła trend zakładany w roku 2030. W przypadku **7** obserwowany jest pozytywny trend, który może zapowiadać, że zostaną one osiągnięte w kolejnych latach. Obserwowane trendy **12** wskaźników wymagają szczególnej uwagi.

Należy jednak pamiętać, że ze względu na sam początek wdrażania Strategii Opolskie 2030, ostateczny stopień osiągnięcia zakładanych wskaźników może ulec zmianie, szczególnie, kiedy oczekiwany jest trend wzrostowy lub spadkowy, a ten może się zmienić również w związku z sytuacją społeczno-gospodarczą kraju. Dodatkowo na ewentualne obniżenie wartości ostatecznie osiągniętych wskaźników wpływ mogą mieć czynniki zewnętrzne, pozostające poza możliwościami bezpośredniego oddziaływania samorządu województwa, związane z szeroko rozumianymi uwarunkowaniami o ponadnarodowym, czy wręcz o globalnym zasięgu.

Do najważniejszych zmian w sytuacji społeczno-gospodarczej regionu w okresie realizacji Strategii Opolskie 2030 należą:

- wzrost PKB na 1 mieszkańca województwa;
- wzrost wskaźnika zatrudnienia osób w wieku 20-64 wraz z przyrostem nowoutworzonych miejsc pracy w stosunku do zlikwidowanych;
- wzrost liczby ubezpieczonych cudzoziemców w ubezpieczeniach emerytalnym i rentowych do ubezpieczonych ogółem – 4,88% w 2019 roku do 6,76% w 2022 roku;
- wzrost odsetka osób korzystających z Internetu w kontaktach z administracją publiczną – pozytywny skutek pandemii COVID-19;
- spadek o około 15% liczby beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej na 10 tys. ludności w stosunku do 2019 roku;
- rokrocznie wzrastające nakłady na środki trwałe służące ochronie powietrza atmosferycznego i klimatu (zwiększenie nakładów o około 42% względem 2019 roku);
- zwiększenie zebranych selektywnie odpadów komunalnych w relacji do ogółu odpadów;
- rozwój infrastruktury rowerowej – zwiększenie długość ścieżek rowerowych o 71 km w regionie (12% w stosunku do 2019 r.).

Jedną z kluczowych determinant zmniejszenia dystansu rozwojowego Polski względem krajów UE-27, jak i poziomu zróżnicowań regionalnych w Polsce, jest realizacja polityki spójności. Zgodnie z opracowaniami Krajowego Obserwatorium Terytorialnego[22] (tabela 7):

[22] Por. *Analiza terytorialna wykorzystania funduszy Polityki Spójności 2014-2020 (stan na koniec 2022 r.)*, Departament Strategii, Wydział Analiz – Krajowe Obserwatorium Terytorialne, marzec 2023 r. Dane szczegółowe odnoszące się do województwa opolskiego zawarte zostały w opracowaniu pn. *Charakterystyka społeczno-gospodarcza województwa opolskiego.*

a) w latach 2014-2022 wartość projektów (w części wkładu UE) realizowanych na terenie województwa opolskiego, na które podpisano umowy o dofinansowanie w ramach wszystkich pięciu programów[23], wyniosła 8,2 mld zł, co stanowi 2,6% wartości umów podpisanych we wszystkich województwach[24];

b) w przypadku RPO WO 2014-2020 wkład UE w wartość realizowanych projektów do 2022 roku wyniósł 4 276,3 mln zł (15 miejsce w kraju), co stanowiło 52,1% wartości wszystkich projektów UE zrealizowanych w regionie (5 miejsce wśród wszystkich województw, średnia na poziomie 47,5%);

c) w ujęciu na 1 mieszkańca wydatki UE wyniosły 8 650 zł, co plasuje region na 8 miejscu wśród wszystkich województw;

d) na poziomie regionalnym w ramach realizowanych pięciu programów największymi obszarami inwestycyjnymi były: transport (39,2%), rozwój zasobów ludzkich (17,9%), B+R i przedsiębiorczość (16,2%) oraz środowisko (8,4%).

Tabela 7. Wkład UE w wartości realizowanych projektów na terenie województw

Województwo	**Wkład UE w wartości realizowanych projektów na terenie danego województwa**			
	RPO [w mln zł]	Suma końcowa (wszystkie programy operacyjne)[25] [w mln zł]	Udział RPO w sumie końcowej [w %]	Wydatki UE na 1 mieszkańca [w zł]
opolskie	4 276,30 (15 miejsce wśród województw)	8 206,00 (15 miejsce wśród województw)	52,11 (5 miejsce wśród województw)	8 650,00 (8 miejsce wśród województw)
lubuskie	4 008,30	7 988,50	50,18	8 106,00
świętokrzyskie	6 100,50	10 168,10	60,00	8 561,00
kujawsko-pomorskie	8 548,70	17 521,50	48,79	8 684,00
zachodniopomorskie	8 717,50	16 308,40	53,45	9 884,00
Lubelskie	10 060,20	24 340,20	41,33	11 941,00
podkarpackie	9 463,00	18 206,40	51,98	8 728,00
podlaskie	5 396,50	11 062,80	48,78	9 630,00
warmińsko-mazurskie	7 637,90	15 463,90	49,39	11 249,00
dolnośląskie	10 051,90	24 716,40	40,67	8 529,00
śląskie	16 011,00	29 555,60	54,17	6 754,00
łódzkie	9 832,90	23 033,00	42,69	9 617,00
małopolskie	12 589,40	28 075,30	44,84	8 184,00
mazowieckie	9 154,70	36 676,90	24,96	6 653,00
pomorskie	8 259,20	19 471,00	42,42	8 255,00
wielkopolskie	10 706,80	19 459,50	55,02	5 559,00

Źródło: Opracowanie własne UMWO

[23] Programy: *Regionalny Program Operacyjny Województwa Opolskiego na lata 2014-2020*, *Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020*, *Program Operacyjny Inteligentny Rozwój*, *Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój*, *Program Operacyjny Polska Cyfrowa*.

[24] Dane dla wszystkich umów o dofinansowanie, dla których określono województwo jako miejsce realizacji projektu (stan na 31.12.2022 r.). Nie uwzględniono projektów, dla których jako miejsce realizacji określono cały kraj.

[25] RPO 2014-2020, PO IiŚ 2014-2020, POIR, POWER, PO PC, PO PW (tylko w przypadku świętokrzyskiego, lubelskiego, podkarpackiego, warmińsko-mazurskiego, podlaskiego).

4. FUNDUSZE EUROPEJSKIE W REGIONIE

I. REGIONALNY PROGRAM OPERACYJNY WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO NA LATA 2014-2020

1.1. Informacje ogólne

Pierwotna alokacja środków UE w Programie wynosiła **944,97 mln euro**, w tym kwota alokacji z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) stanowiła ponad **679,15 mln euro**, natomiast z Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) prawie **265,82 mln euro**.

Zmiany w 2021 roku wynikające z decyzji KE, procedowane w ramach RPO WO 2014-2020 podyktowane były koniecznością uwzględnienia operacji wspierających kryzysowe działania naprawcze w kontekście pandemii COVID-19. W związku z powyższym alokacja Programu została zwiększona o **11,01 mln euro** z instrumentu REACT-EU i wynosiła łącznie **955,98 mln euro**.

W związku z dynamiczną sytuacją międzynarodową w 2022 roku po raz kolejny dokonano zmiany Programu. W wyniku zmiany zatwierdzonej Decyzją Wykonawczą Komisji z 3 sierpnia 2022 roku C(2022)5721 uruchomiono realizację II transzy REACT-EU czyli działań wspierającymi kryzysowe działania naprawcze w kontekście pandemii COVID-19 i jej skutków społecznych oraz przygotowujących do ekologicznej i cyfrowej odbudowy gospodarki zwiększającej jej odporność. Ponadto zaprojektowano środki na wsparcie osób uciekających z Ukrainy w wyniku działań zbrojnych prowadzonych na terenie tego kraju. Obecnie środki Programu wynoszą łącznie **958,1 mln euro,** w tym 679,2 mln euro z EFRR, 265,8 mln euro z EFS oraz 13,1 mln euro z REACT-EU.

1.2. Osie priorytetowe RPO WO 2014-2020

Program obejmuje 14 osi priorytetowych, z czego 10 współfinansowanych jest z EFRR, a 4 (w tym oś dotycząca pomocy technicznej) z EFS.

Tabela 8. Osie priorytetowe RPO WO 2014-2020 i ich finansowanie

OŚ PRIORYTETOWA		FUNDUSZE UNII EUROPEJSKIEJ [EUR]	% CAŁKOWITEJ ALOKACJI
I.	Innowacje w gospodarce	55 272 722	5,77%
II.	Konkurencyjna gospodarka	91 110 538	9,51%
III.	Gospodarka niskoemisyjna	126 439 594	13,20%
IV.	Zapobieganie zagrożeniom	17 323 240	1,81%
V.	Ochrona środowiska, dziedzictwa kulturalnego i naturalnego	87 775 683	9,16%
VI.	Zrównoważony transport na rzecz mobilności mieszkańców	195 234 765	20,38%
VII.	Konkurencyjny rynek pracy	74 898 108	7,82%
VIII.	Integracja społeczna	85 282 331	8,90%
IX.	Wysoka jakość edukacji	65 335 729	6,82%
X.	Inwestycje w infrastrukturę społeczną	103 519 296	10,80%
XI.	Pomoc techniczna	40 298 711	4,21%
XII.	Wsparcie w ramach REACT-EU w województwie opolskim	12 598 625	1,31%
XIII.	Pomoc techniczna REACT-EU	524 943	0,05%

XIV. Wsparcie osób uciekających z Ukrainy w wyniku działań zbrojnych prowadzonych na terenie tego kraju	**2 477 075**	**0,26%**
SUMA	**958 091 360**	**100%**

Źródło: Opracowanie własne UMWO

1.3. Zmiany RPO WO 2014-2020

RPO WO 2014-2020 zatwierdzony Uchwałą ZWO nr 51/2014 z dnia 12 grudnia 2014 roku został przyjęty Decyzją KE z dnia 18 roku 2014 roku.

Dotychczas ww. dokument został poddany ośmiu aktualizacjom, m.in. w związku z koniecznością dostosowania go do zapisów zaktualizowanej Umowy Partnerstwa (UP), koniecznością wprowadzenia zmian pod kątem przeglądu śródokresowego (ostateczne przyznanie rezerwy wykonania), związanych z wprowadzeniem działań wspierających zdolności reagowania kryzysowego w kontekście pandemii COVID-19 i przyjęty przez KE decyzją z 28 marca 2018 roku (wersja nr 2), decyzją z 27 lipca 2018 roku (wersja nr 3), decyzją z 20 lutego 2020 roku (wersja nr 4), notyfikowany przez KE 24 kwietnia 2020 r. (wersja nr 5), decyzją z 14 stycznia 2021 roku (wersja nr 6) i decyzją z 3 listopada 2021 roku (wersja nr 7).

Zmiany procedowane w 2022 roku ramach RPO WO 2014-2020 (wersja nr 8) związane były ze zwiększeniem środków Programu o II transzę z instrumentu REACT-EU oraz dodaniem nowej Osi priorytetowej - XIV dotyczącej wsparcia osób uciekających z Ukrainy w wyniku działań zbrojnych prowadzonych na terenie tego kraju. Główne zmiany wprowadzone do RPO WO 2014-2020 (wersja nr 8) polegały m. in. na:

- **wprowadzeniu zapisów merytorycznych:**
  - ✓ z uwagi na pilną potrzebę sprostania wyzwaniom migracyjnym wynikającym z agresji Federacji Rosyjskiej na Ukrainę, na podstawie art. 25a ust. 1a Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1303/2013, w roku obrachunkowym rozpoczynającym się w dniu 1 lipca 2021 roku i kończącym się w dniu 30 czerwca 2022 roku – wprowadzono poziom współfinansowania UE w wysokości 100% dla wszystkich Osi Priorytetowych,
- **wprowadzeniu zapisów merytorycznych będących konsekwencją** dodania nowej Osi priorytetowej XIV pn. *Wsparcie osób uciekających z Ukrainy w wyniku działań zbrojnych prowadzonych na terenie tego kraju,*
- **zmianach finansowych:**
  - ✓ zwiększeniu środków Programu o 2 026 461 euro – II transza REACT-EU w obszarze efektywności energetycznej,
  - ✓ zwiększeniu alokacji w ramach Osi priorytetowej Pomoc Techniczna REACT-EU o 84 436 euro - uwzględnienie II transzy PT REACT-EU,
- **zmianie wskaźników.**

RPO WO 2014-2020 (wersja nr 8) został przyjęty przez Komitet Monitorujący RPO WO 2014-2020 w lipcu 2022 roku, a następnie uzyskał pozytywną opinię ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego o zgodności z UP. KE zatwierdziła RPO WO 2014-2020 v. 8 Decyzją Wykonawczą w sierpniu 2022 roku.

1.4. Stan wdrażania

- **Nabory wniosków**
  - ✓ do końca grudnia 2022 roku przeprowadzono łącznie **257 naborów wniosków**: **179 w procedurze konkursowej, 72 w pozakonkursowej** (razem z Planami Działań Pomocy Technicznej RPO WO na lata 2014-2022) i **sześć nadzwyczajnych**. Z powodu braku złożonych wniosków lub braku wniosków pozytywnie ocenionych 7 naborów zostało anulowanych/nierozstrzygniętych;
  - ✓ kwota alokacji EFRR/EFS przeznaczona na przeprowadzone nabory wniosków wyniosła ponad **4,2 mld zł** (w trybie konkursowym, pozakonkursowym i nadzwyczajnym), co stanowi **94,2%** alokacji na Programu.
- **Wnioski złożone**
  - ✓ od 2014 roku złożono **3357 wniosków** o dofinansowanie w ramach procedur konkursowych, pozakonkursowych i nadzwyczajnych, a wartość dofinansowania UE wynosiła **5 960,05 mln zł;**
  - ✓ w 2022 roku złożono **16 wniosków** o dofinansowanie, a wnioskowana wartość UE we wnioskach złożonych wyniosła **68,54 mln zł**.
- **Podpisane umowy**
  - ✓ narastająco podpisano **1792 umowy** na realizację projektów na kwotę dofinansowania ze środków EFRR/EFS **4 293,77 mln zł**;
  - ✓ w 2022 roku podpisano **96 umów** na wartość dofinansowania z UE **93,92 mln PLN**;
  - ✓ poziom kontraktacji w ramach Programu wyniósł **95,7%** (w tym 94,0% w zakresie EFRR oraz 99,1% w zakresie EFS).
- **Wnioski o płatność**
  - ✓ na rzecz beneficjentów wypłacone zostały środki EFRR/EFS w wysokości **3 847,12 mln zł**, co stanowi 85,7% alokacji na Program; wartość środków wypłaconych w 2022 roku wyniosła **425,31 mln zł**;
  - ✓ od początku realizacji Programu zatwierdzono wnioski o płatność na kwotę dofinansowania ze środków EFRR/EFS w wysokości **3 561,39 mln zł**, co stanowi 79,3% realizacji zobowiązań na lata 2014-2020 w ramach Programu; w 2022 roku zatwierdzono wnioski o płatność na kwotę **354,85 mln zł**;
- **Certyfikacja do KE**
  - ✓ od 2014 roku Instytucja Certyfikująca RPO WO 2014-2020 przekazała do KE wnioski o płatność okresową o łącznej wartości **3 801,35 mln zł**, przy czym w 2022 roku certyfikacja wyniosła **382,5 mln zł**;
  - ✓ poziom certyfikacji środków do KE wyniósł **89,9%** alokacji na Program;
  - ✓ w ramach realizacji Programu Instytucja Zarządzająca (IZ) RPO WO 2014-2020 otrzymała od KE płatności z tytułu refundacji na łączną wartość ponad **3 301,34 mln zł**, co stanowi ponad 73% alokacji na Program, a w 2022 roku IZ otrzymała **224,38 mln zł.**

1.5. Postęp rzeczowy

Poniżej zostały przedstawione najważniejsze efekty wdrażania Programu. Dane zostały zaprezentowane w oparciu o wnioski o płatność zatwierdzone do 31 grudnia 2022 roku lub formularze uczestników:

- utworzono **172** nowe etaty badawcze,
- w ramach wsparcia TIK w przedsiębiorstwach, nowe produkty dla firmy wprowadziło dotychczas **137** przedsiębiorstw, natomiast **100** przedsiębiorstw wprowadziło nowe produkty dla rynku,
- w obszarze przygotowania terenów inwestycyjnych do końca roku 2022 beneficjenci zakończyli prace na powierzchni **125,64 ha**,
- wybudowano, przebudowano oraz wyznaczono łącznie ponad **210 km** ścieżek rowerowych,
- zakupiono **47** autobusów,
- w jednostkach publicznych zmodernizowano **114** budynków, zmodernizowano **60** źródeł ciepła oraz wybudowano **87** jednostek służących do wytwarzania energii elektrycznej lub cieplnej z OZE,
- ponad **166 tys.** osób mieszkających na obszarach działalności OSP w mniejszym stopniu narażonych będzie na ryzyko związane z pożarami lasów,
- wsparcie otrzymało **15** ośrodków prowadzących działalność w zakresie edukacji ekologicznej,
- utworzono **18** PSZOK'ów tj. Punktów Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych,
- doposażono **dziewięć** instytucji kultury,
- wybudowano ponad **68 km** kanalizacji sanitarnej, z której korzysta już ok. **840** osób, oraz przebudowano ok. **3 km** sieci wodociągowej,
- wybudowano/przebudowano blisko **108 km** dróg wojewódzkich, blisko **24 km** dróg gminnych oraz przebudowano blisko **28 km** dróg powiatowych,
- zakupiono **siedem** jednostek taboru kolejowego o łącznej pojemności ponad **2,4 tys.** osób,
- zrewitalizowano ponad **47 km** linii kolejowej nr 287 Nysa – Opole,
- ze staży w ramach projektów skorzystało ok. **13,5 tys.** osób, ze szkoleń ok. **3,6 tys.** osób, natomiast z prac interwencyjnych **973** osoby,
- ok. **2,4 tys.** osób otrzymało dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej,
- ok. **13,5 tys.** osób objęto programami zdrowotnymi, w tym ok. **7,3 tys.** osób programem profilaktyki raka jelita grubego, a **5,2 tys**. osób programem profilaktyki raka szyjki macicy,
- w żłobkach i klubach dziecięcych powstało blisko **470** nowych miejsc opieki,
- ok. **34,7 tys.** kobiet otrzymało wsparcie w zakresie wczesnego wykrywania wad rozwojowych tj. badania prenatalne oraz w zakresie mobilnej opieki okołoporodowej i poradnictwa specjalistycznego dla rodziców,
- ok. **16 tys.** uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego skorzystało z różnych form wsparcia: staży i praktyk u pracodawców, dodatkowych zajęć specjalistycznych, doradztwa edukacyjno–zawodowego,
- ok. **1250** nauczycieli kształcenia zawodowego i instruktorów praktycznej nauki zawodu skorzystało z możliwości doskonalenia umiejętności, kompetencji lub kwalifikacji do pracy z uczniami,
- wsparto **osiem** placówek zapewniających opiekę całodobową na **226 miejsc**,
- rewitalizacji poddano **44** obiekty infrastruktury,
- w zakresie wsparcia osób uciekających z Ukrainy w wyniku działań zbrojnych pomocą zostanie objętych blisko **2 tys.** osób, w tym **1405** to dzieci poniżej 18 roku życia.

1.6. Pozycja województwa opolskiego we wdrażaniu RPO WO 2014-2020 na tle kraju

Poziom kontraktacji[26] wynosi 95,7% i tym samym województwo opolskie zajmuje trzecie miejsce w kraju pod kątem podpisania umów w ramach RPO. Poziom kontraktacji przedstawiono na Wykresie 1.

Wykres 1. Procentowy poziom kontraktacji 16 regionalnych programów operacyjnych

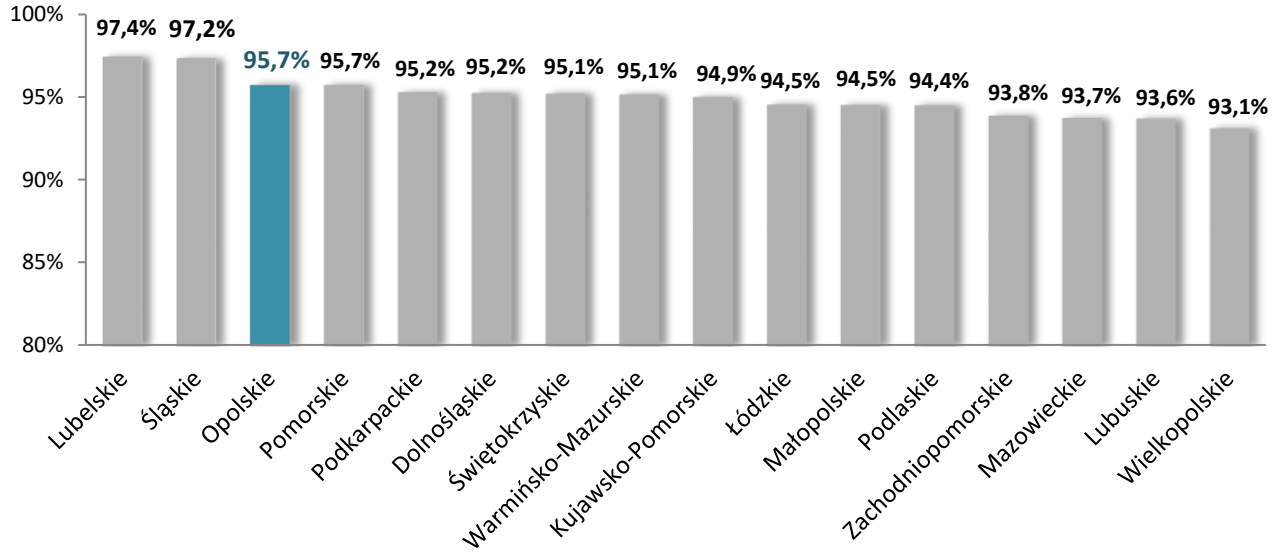

Źródło: Opracowanie własne UMWO na podstawie danych ze strony www.funduszeeuropejskie.gov.pl

W odniesieniu do środków wypłaconych beneficjentom RPO WO 2014-2020[27] wartość ta wynosi **3 847 122 186 zł,** tj. 85,7% całkowitej alokacji. Z kolei poziom rozliczonych wydatków stanowi 79,3%, co daje regionowi opolskiemu trzecie miejsce na tle wszystkich 16 RPO. Poziom rozliczonych wydatków przedstawiono na Wykresie 2.

Wykres 2. Procentowy poziom rozliczonych wydatków w ramach 16 regionalnych programów operacyjnych

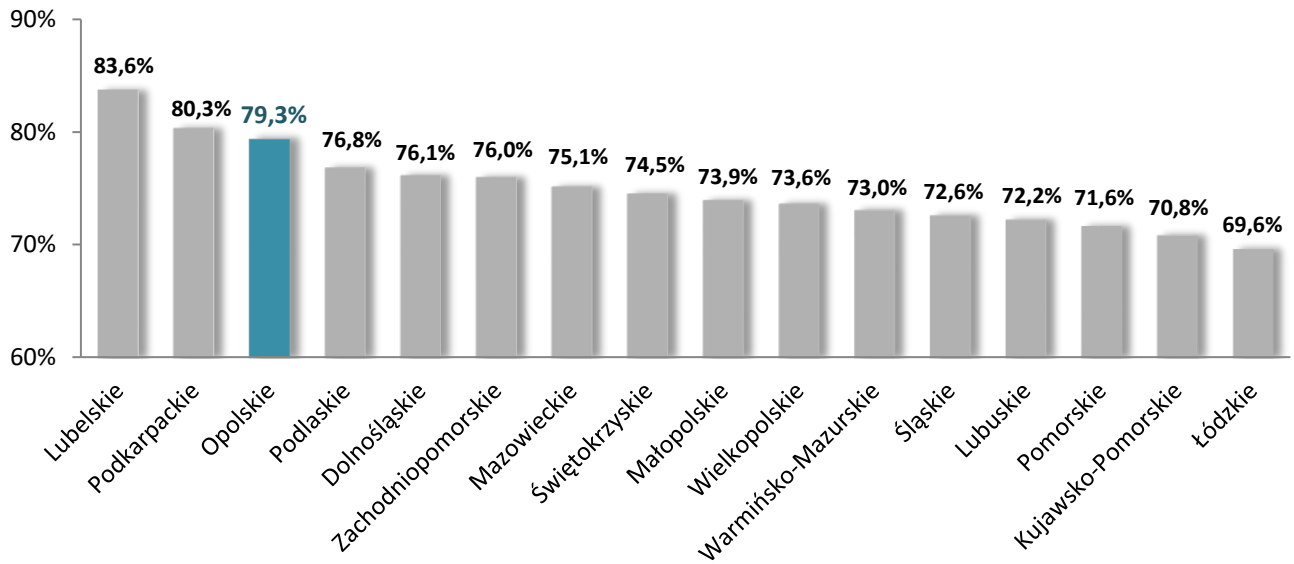

Źródło: Opracowanie własne UMWO na podstawie danych ze strony www.funduszaeeuropejskie.gov.pl.

[26] Wg stanu na dzień 31 grudnia 2022 roku
[27] Jak wyżej.

II. STAN PRAC NAD PROGRAMEM *FUNDUSZE EUROPEJSKIE DLA OPOLSKIEGO 2021-2027*

Projekt programu regionalnego *Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027* (FEO 2021-2027), przyjęty przez ZWO 25 lutego 2022 roku został przekazany do formalnej oceny KE za pośrednictwem systemu SFC2021 (elektroniczny system wymiany informacji z KE) 16 marca 2022 roku.

Dokumentem będącym podstawą negocjacji programu FEO 2021-2027 z KE był Kontrakt Programowy dla Województwa Opolskiego[28], który określa kierunki i warunki dofinansowania programu. Kontrakt został podpisany 15 marca 2022 roku przez stronę rządową i samorządową.

Negocjacje programu regionalnego FEO 2021-2027 rozpoczęły się z chwilą formalnego przekazania go KE przez system teleinformatyczny SFC2021 16 marca 2022 roku Po analizie projektu programu KE 15 czerwca 2022 roku zgłosiła do niego szereg uwag. W dniach 19 i 24 sierpnia 2022 roku podpisana została wspólna instrukcja negocjacyjna zawierająca stanowisko strony polskiej do wszystkich zgłoszonych przez KE uwag.

Równolegle, w okresie od 11 lipca do 22 września 2022 roku, odbywały się spotkania strony samorządowej z KE dotyczące uwag zgłoszonych przez KE do poszczególnych części dokumentu oraz innych zagadnień, które wymagały uzgodnień. W spotkaniach uczestniczyli również przedstawiciele MFiPR. Proces uzgadniania treści FEO 2021-2027 odbywał się również poprzez roboczą korespondencję elektroniczną prowadzoną przez IZ z KE. Proces ten składał się z kilku etapów. Uzgodnienia wynikające z poszczególnych etapów na bieżąco były wprowadzane do treści programu FEO 2021-2027 i zgodnie z prośbą KE przekazywane w celu dalszych konsultacji, w tym również do MFiPR.

Podsumowanie negocjacji programu miało miejsce na spotkaniu z KE 11 października 2022 roku w Brukseli, w którym uczestniczyli przedstawiciele IZ FEO 2021-2027 oraz KE. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego 13 października 2022 roku wydał pozytywną opinię co do zgodności projektu programu FEO 2014-2020 z UP. Ostateczny projekt programu FEO 2021-2027, przyjęty przez ZWO uchwałą 8018/2022 14 października 2022 roku został przekazany KE. Komisja Europejska zatwierdziła program regionalny *Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027 Decyzją Wykonawczą* z dnia 29 listopada 2022 roku.

III. PROGRAM INTERREG V-A REPUBLIKA CZESKA-POLSKA

3.1. Informacje ogólne

Program Interreg V-A Republika Czeska – Polska umożliwia finansowanie projektów transgranicznych na pograniczu czesko-polskim. Zarządzany jest przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego Republiki Czeskiej. Głównymi punktami kontaktowymi dla podmiotów zainteresowanych udziałem w Programie i beneficjentów dofinansowania są Wspólny Sekretariat z siedzibą w Ołomuńcu oraz urzędy marszałkowskie województw opolskiego, dolnośląskiego i śląskiego. Całkowity budżet Programu wynosi blisko **266,14 mln euro**, w tym kwota alokacji z EFRR stanowi ponad 226,22 mln euro.

Program swoim zasięgiem obejmuje teren pięciu krajów czeskich: morawsko-śląski, ołomuniecki, pardubicki, kralovohradecki oraz liberecki, a po stronie polskiej podregiony: bielski i rybnicki, powiat pszczyński (województwo śląskie), jeleniogórski i wałbrzyski, strzeliński (województwo dolnośląskie) oraz nyski i opolski (województwo opolskie). Na obszarze województwa funkcjonują również Euroregiony Pradziad i Silesia, które w ramach Programu odpowiadają za wdrażanie Funduszu Mikroprojektów.

[28] Dokument przyjęty uchwałą Zarząd Województwa Opolskiego nr 6366/2022 z dnia 24 stycznia 2022 roku.

3.2. Osie priorytetowe INTERREG V-A RCZ-PL

Program obejmuje 5 osi priorytetowych współfinansowanych z EFRR (w tym oś 5 dotyczącą pomocy technicznej).

Tabela 9. Osie priorytetowe Programu INTERREG V-A RCz-PL i ich finansowanie

OŚ PRIORYTETOWA	EFRR [W EURO]	% CAŁKOWITEJ ALOKACJI
I. **Wspólne zarządzanie ryzykiem**	12 215 972,00	5,4%
II. **Rozwój potencjału przyrodniczego i kulturowego na rzecz wspierania zatrudnienia**	**135 733 026,00**	**60 %**
III. **Edukacja i kwalifikacje**	**10 179 978,00**	**4,5%**
IV. **Współpraca instytucji i społeczności**	**54 519 432,00**	**24,01%**
V. **Pomoc Techniczna**	**13 573 302,00**	**6%**
SUMA	226 221 710,00	**100%**

Źródło: Opracowanie własne UWMO

3.3. Stan wdrażania

- **Nabory**

W ramach wdrażania Programu od 2015 roku przeprowadzono **18 naborów** w 4 osiach priorytetowych.

- **Projekty/umowy**

W ramach wdrażania Programu Komitet Monitorujący Program Interreg V-A RCz-PL podjął decyzję o dofinansowaniu **255 projektów**. W tej liczbie jest **39 projektów** z udziałem partnerów z województwa opolskiego na kwotę dofinansowania z EFRR ponad **40 mln euro**.

Łącznie podpisano umowy o dofinansowanie na realizację **255 projektów**, w tym 39 z udziałem partnerów z województwa opolskiego. Liczba oraz wartość projektów z udziałem partnerów z województwa opolskiego w ramach Programu zostały przedstawione w Tabeli 10[29].

Tabela 10. Realizacja Programu INTERREG V-A RCz-PL w województwie opolskim

Liczba projektów z udziałem partnerów z województwa opolskiego przyjętych do dofinansowania	**39**
Liczba podpisanych umów z udziałem partnerów z województwa opolskiego	**39**
Wartość projektów z udziałem partnerów z województwa opolskiego	**40 009 033,88 euro**
Wartość dofinansowania projektów z udziałem partnerów z województwa opolskiego	**35 303 698,95 euro**
Wartość dofinansowania projektów uzyskanego przez partnerów z województwa opolskiego[30]	**12 429 834,19 euro**

Źródło: Opracowanie własne UMWO na podstawie danych Wspólnego Sekretariatu w Ołomuńcu

- **Fundusz mikroprojektów**

W ramach wdrażania Programu od 2015 roku przeprowadzono łącznie **33 nabory** w Euroregionie Pradziad i Silesia.

[29] Wg stanu na dzień 31 grudnia 2022 roku.
[30] Wartość po aneksach wg. stanu na dzień 31 grudnia 2022 roku.

W ramach Funduszu Mikroprojektów Euroregionalne Komitety Sterujące Euroregionów Pradziad i Silesia podjęły decyzję o dofinansowaniu **381 projektów** z udziałem partnerów z województwa opolskiego, na łączną kwotę dofinansowania z EFRR ponad **7,78 mln euro**[31].

Tabela 11. Realizacja Funduszu Mikroprojektów Programu INTERREG V-A RCz-PL w województwie opolskim

Liczba projektów z udziałem partnerów z województwa opolskiego przyjętych do dofinansowania	**381**
Liczba podpisanych umów z udziałem partnerów z województwa opolskiego	**367**
Wartość projektów z udziałem partnerów z województwa opolskiego	**9 152 941,17 euro**
Wartość dofinansowania z EFRR projektów z udziałem partnerów z województwa opolskiego	**7 780 000,00 euro**
Wartość dofinansowania z Budżetu Państwa projektów z udziałem partnerów z województwa opolskiego	**440 203,57 euro**

Źródło: Opracowanie własne UMWO na podstawie danych Euroregionu Pradziad oraz Euroregionu Silesia

Kluczowe wskaźniki z projektów wdrażanych na terenie województwa opolskiego

- *Liczba wyremontowanych dróg* – **15 km;**
- *Liczba zrewitalizowanych obiektów dziedzictwa historycznego* – **17;**
- *Liczba nawiązanych partnerstw transgranicznych* – **265**

IV. KONTRAKT TERYTORIALNY DLA WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO

4.1 Informacje ogólne

Kontrakt Terytorialny (KT) został wprowadzony jako instrument w KSRR 2020 i zgodnie z definicją jest umową pomiędzy Radą Ministrów (reprezentowaną przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego) a zarządem województwa, która określa:

- cele rozwojowe i przedsięwzięcia priorytetowe istotne dla rozwoju kraju i województwa, sposób ich finansowania, koordynacji i realizacji,
- inwestycje priorytetowe dla regionu, planowane do współfinansowania ze środków unijnych i realizujące cele UP oraz programu operacyjnego, w ramach którego planowane jest finansowanie.

Wybór celów rozwojowych i inwestycji priorytetowych dokonany został na podstawie obowiązujących, najważniejszych dla regionu dokumentów strategicznych, tj. ówczesnej strategii rozwoju województwa, Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Opolskiego do roku 2020 oraz wyników badań i analiz społecznych i gospodarczych.

KT dla Województwa Opolskiego został wynegocjowany, które odbyło się 10 września 2014 roku.

4.2 Przedsięwzięcia priorytetowe

Przedmiotem KT jest określenie celów i przedsięwzięć priorytetowych o istotnym znaczeniu dla rozwoju kraju oraz województwa opolskiego, co do których strony deklarują współpracę w ramach realizacji właściwych programów operacyjnych na lata 2014-2020, służących realizacji UP w zakresie polityki spójności oraz innych instrumentów, z których mogą być finansowane przedsięwzięcia priorytetowe przyczyniające się do osiągnięcia celów Kontraktu.

Wykaz przedsięwzięć priorytetowych podstawowych i warunkowych wskazanych w KT dla Województwa Opolskiego został przedstawiony odpowiednio w Tabelach 12-14.

[31] Jak wyżej.

Tabela 12. Wykaz przedsięwzięć podstawowych wskazanych do realizacji w ramach Kontraktu Terytorialnego dla województwa opolskiego.

LP.	NAZWA PRZEDSIĘWZIĘCIA	NAZWA PROJEKTU	STRONA	PRZEWIDYWANE ŹRÓDŁO FINANSOWANIA	STATUS PROJEKTU *[wg stanu na 31.12.2022]*	ŹRÓDŁO I WARTOŚĆ PROJEKTU
1.	Wsparcie obszaru kultury w województwie opolskim poprzez realizację projektów infrastrukturalnych kluczowych dla rozwoju regionu i państwa, służących rozwojowi kultury i dziedzictwa kulturowego	Modernizacja obiektów kultury w celu poprawy dostępu do dóbr i usług oferowanych w dziedzinie muzyki, w szczególności w zakresie polskiej piosenki (Przebudowa i modernizacja Sali Kameralnej Narodowego Centrum Polskiej Piosenki w Opolu oraz utworzenie wystawy stałej oraz edukacyjnego studia nagrań w Muzeum Polskiej Piosenki w Opolu)	Strona samorządowa	właściwy krajowy program operacyjny na lata 2014-2020	**REALIZACJA ZAKOŃCZONA**	ŹRÓDŁO: **POIŚ 2014-2020** WARTOŚĆ PROJEKTU OGÓŁEM: **15 057 932,17 PLN** WARTOŚĆ DOFINANSOWANIA UE: **7 632 098,35 PLN**
		Nowa jakość Teatru – przebudowa i modernizacja Teatru im. Jana Kochanowskiego w Opolu na cele kulturalne i edukacyjne	Strona samorządowa	właściwy krajowy program operacyjny na lata 2014-2020	**W TRAKCIE REALIZACJI** DATA PODPISANIA UMOWY: **28.12.2017 r.** DATA ZAKOŃCZENIA REALIZACJI WG HARMONOGRAMU: **31.12.2021 r.**	ŹRÓDŁO: **POIŚ 2014-2020** WARTOŚĆ PROJEKTU OGÓŁEM: **26 080 320,52 PLN** WARTOŚĆ DOFINANSOWANIA UE: **14 249 960,30 PLN**
		Renowacja gotyckiej Bazyliki św. Jakuba w Nysie w celu podniesienia walorów turystycznych i kulturowych	Strona samorządowa	właściwy krajowy program operacyjny na lata 2014-2020	**W TRAKCIE REALIZACJI** DATA PODPISANIA UMOWY: **28.04.2017 r.** DATA ZAKOŃCZENIA REALIZACJI WG HARMONOGRAMU: **25.08.2021 r.**	ŹRÓDŁO: **POIŚ 2014-2020** WARTOŚĆ PROJEKTU OGÓŁEM: **20 847 856,86 PLN** WARTOŚĆ DOFINANSOWANIA UE: **17 577 386,83 PLN**
		Renowacja zabytkowego obwarowania miasta Byczyna	Strona samorządowa	właściwy krajowy program operacyjny na lata 2014-2020	**REZYGNACJA Z REALIZACJI** (wyczerpanie alokacji w działaniu 8.1 POIŚ)	
		Opole – miasto 5 stolic, 4 kultur i 4 języków – Renowacja i konserwacja gotyckiej Katedry pw. Podwyższenia Krzyża Świętego w Opolu z reliktami murów romańskich, zabytkowym wyposażeniem świątyni i rewitalizacją otoczenia Katedry	Strona samorządowa	właściwy krajowy program operacyjny na lata 2014-2020	**REZYGNACJA Z REALIZACJI** (wyczerpanie alokacji w działaniu 8.1 POIŚ)	
		Ochrona dziedzictwa kulturowego Pomnika Historii Góra Św. Anny	Strona samorządowa	właściwy krajowy program operacyjny na lata 2014-2020	**REZYGNACJA Z REALIZACJI** (rezygnacja z realizacji po podpisanej w dniu 29.12.2017 r. umowy z uwagi na niewyłonienie wykonawcy w przetargach)	

LP.	NAZWA PRZEDSIĘWZIĘCIA	NAZWA PROJEKTU	STRONA	PRZEWIDYWANE ŹRÓDŁO FINANSOWANIA	STATUS PROJEKTU *[wg stanu na 31.12.2022]*	ŹRÓDŁO I WARTOŚĆ PROJEKTU
2.	Rozwój klastrów energii w województwie opolskim poprzez realizację projektów służących rozwojowi energetyki na poziomie lokalnym	-	Strona rządowa	programy operacyjne na lata 2014-2020	-	-
3.	Obwodnica Nysy w ciągu DK Nr 41 i 46	-	Strona rządowa	właściwy krajowy program operacyjny na lata 2014-2020	-	-
4.	Budowa obwodnicy m. Czarnowąsy	-	Strona samorządowa	RPO WO 2014-2020	**REALIZACJA ZAKOŃCZONA**	ŹRÓDŁO: **RPO WO 2014-2020** WARTOŚĆ PROJEKTU OGÓŁEM: **118 928 013,34 PLN** WARTOŚĆ DOFINANSOWANIA UE: **101 088 811,35 PLN**
5.	Budowa ciągu komunikacyjnego na osi północ-południe - droga wojewódzka Nr 454	Zadanie 1: Rozbudowa ciągu komunikacyjnego na osi północ- południe - droga wojewódzka nr 454 - Etap I, zadanie nr 1 - ROZBUDOWA DROGI WOJEWÓDZKIEJ NR 454 WRAZ Z BUDOWĄ CIĄGU PIESZO-ROWEROWEGO W M.KUP W KM OD 17+575 DO KM 19+340.	Strona samorządowa	RPO WO 2014-2020	**REALIZACJA ZAKOŃCZONA**	ŹRÓDŁO: **RPO WO 2014-2020** WARTOŚĆ PROJEKTU OGÓŁEM: **8 462 198,59 PLN** WARTOŚĆ DOFINANSOWANIA UE: **7 192 868,80 PLN**
		Zadanie 2: Rozbudowa ciągu komunikacyjnego na osi północ-południe – droga wojewódzka nr 454. Etap 2. ROZBUDOWA DROGI WOJEWÓDZKIEJ NR 454 W M. KRZYWA GÓRA WRAZ Z PRZEBUDOWĄ OBIEKTU MOSTOWEGO.	Strona samorządowa	RPO WO 2014-2020	**REALIZACJA ZAKOŃCZONA**	ŹRÓDŁO: **RPO WO 2014-2020** WARTOŚĆ PROJEKTU OGÓŁEM: **8 624 372,62 PLN** WARTOŚĆ DOFINANSOWANIA UE: **7 330 716,72 PLN**
		Zadanie 3: Rozbudowa ciągu komunikacyjnego na osi północ – południe – droga wojewódzka nr 454 - Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 454 na odcinku Biestrzykowice – Jastrzębie na odc. w km od 43+420 – do km 45+800”	Strona samorządowa	RPO WO 2014-2020	**REALIZACJA ZAKOŃCZONA**	ŹRÓDŁO: **RPO WO 2014-2020** WARTOŚĆ PROJEKTU OGÓŁEM: **10 729 425,35 PLN** WARTOŚĆ DOFINANSOWANIA UE: **9 120 011,54 PLN**
		Zadanie 4: Rozbudowa ciągu komunikacyjnego na osi północ-południe – droga wojewódzka nr 454 – Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 454 wraz z budową ciągu pieszo – rowerowego	Strona samorządowa	RPO WO 2014-2020	**REALIZACJA ZAKOŃCZONA**	ŹRÓDŁO: **RPO WO 2014-2020** WARTOŚĆ PROJEKTU OGÓŁEM:

LP.	NAZWA PRZEDSIĘWZIĘCIA	NAZWA PROJEKTU	STRONA	PRZEWIDYWANE ŹRÓDŁO FINANSOWANIA	STATUS PROJEKTU *[wg stanu na 31.12.2022]*	ŹRÓDŁO I WARTOŚĆ PROJEKTU
		w m. Pokój w km 28+549,25 do km 29+647,38				**6 362 153,24 PLN** WARTOŚĆ DOFINANSOWANIA UE: **5 407 830,25 PLN**
		Zadanie 5: Rozbudowa ciągu komunikacyjnego na osi północ – południe – droga wojewódzka nr 454 – Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 454 Ładza - Pokój	Strona samorządowa	RPO WO 2014-2020	**REALIZACJA ZAKOŃCZONA**	ŹRÓDŁO: **RPO WO 2014-2020** WARTOŚĆ PROJEKTU OGÓŁEM: **19 649 609,76 PLN** WARTOŚĆ DOFINANSOWANIA UE: **16 702 168,29 PLN**
6.	Prace na linii kolejowej E 30 odcinek Kędzierzyn Koźle – Opole Zachodnie	-	Strona rządowa	Connecting Europe Facility (dalej: CEF)	-	-
7.	Prace na linii kolejowej C-E 30 odcinek Opole Groszowice – Jelcz – Wrocław Brochów – odcinki na terenie woj. opolskiego	-	Strona rządowa	CEF	-	-
8.	Prace na linii kolejowej Nr 143 odcinek Kluczbork – Oleśnica – Wrocław Mikołajów – odcinki na terenie woj. opolskiego	-	Strona rządowa	właściwy krajowy program operacyjny na lata 2014-2020	-	-
9.	Prace na liniach kolejowych Nr 153, 199, 681, 682, 872 odcinek Troszek Północ – Rudzieniec Gliwicki – Stare Koźle – odcinki na terenie woj. opolskiego	-	Strona rządowa	właściwy krajowy program operacyjny na lata 2014-2020	-	-
10.	Prace na linii kolejowej E-59 na odcinku Kędzierzyn Koźle – Chałupki (granica państwa)	-	Strona rządowa	CEF	-	-
11.	Polepszenie jakości usług przewozowych poprzez poprawę stanu technicznego linii kolejowych o znaczeniu regionalnym	Zadanie 1: Rewitalizacja linii kolejowej nr 287 Nysa - Opole	Strona samorządowa	RPO WO 2014-2020	**W TRAKCIE REALIZACJI** DATA PODPISANIA UMOWY: **21.12.2017 r.** DATA ZAKOŃCZENIA REALIZACJI WG HARMONOGRAMU: **01.05.2021 r.**	ŹRÓDŁO: **RPO WO 2014-2020** WARTOŚĆ PROJEKTU OGÓŁEM: **156 140 325,60 PLN** WARTOŚĆ DOFINANSOWANIA UE: **105 568 707,96 PLN**

LP.	NAZWA PRZEDSIĘWZIĘCIA	NAZWA PROJEKTU	STRONA	PRZEWIDYWANE ŹRÓDŁO FINANSOWANIA	STATUS PROJEKTU *[wg stanu na 31.12.2022]*	ŹRÓDŁO I WARTOŚĆ PROJEKTU
		Zadanie 2: Rewitalizacja linii kolejowej nr 301 i nr 293 na odc. Opole-Kluczbork	Strona samorządowa	RPO WO 2014-2020	**W TRAKCIE REALIZACJI** DATA PODPISANIA UMOWY: **29.10.2019 r.** DATA ZAKOŃCZENIA REALIZACJI WG HARMONOGRAMU: **31.12.2022 r.**	ŹRÓDŁO: **RPO WO 2014-2020** WARTOŚĆ PROJEKTU OGÓŁEM: **5 622 537,87 PLN** WARTOŚĆ DOFINANSOWANIA UE: **3 885 493,65 PLN**
		Zadanie 3: Rewitalizacja linii kolejowej nr 288 Nysa - Brzeg	Strona samorządowa	RPO WO 2014-2020	**W TRAKCIE REALIZACJI** DATA PODPISANIA UMOWY: **29.10.2019 r.** DATA ZAKOŃCZENIA REALIZACJI WG HARMONOGRAMU: **31.12.2021 r.**	ŹRÓDŁO: **RPO WO 2014-2020** WARTOŚĆ PROJEKTU OGÓŁEM: **5 421 841,35 PLN** WARTOŚĆ DOFINANSOWANIA UE: **3 746 800,93 PLN**
12.	Opolskie mobilne! – usprawnienie transportu zbiorowego regionu i Aglomeracji Opolskiej	Zadanie 1. Opolskie mobilne! - usprawnienie transportu zbiorowego regionu i Aglomeracji Opolskiej.	Strona samorządowa	RPO WO 2014-2020	**REALIZACJA ZAKOŃCZONA**	ŹRÓDŁO: **RPO WO 2014-2020** WARTOŚĆ PROJEKTU OGÓŁEM: **63 486 257,00 PLN** WARTOŚĆ DOFINANSOWANIA UE: **53 868 089,06 PLN**
		Zadanie 2. II etap Opolskie Mobilne! - usprawnienie transportu zbiorowego regionu i Aglomeracji Opolskiej	Strona samorządowa	RPO WO 2014-2020	**REALIZACJA ZAKOŃCZONA**	ŹRÓDŁO: **RPO WO 2014-2020** WARTOŚĆ PROJEKTU OGÓŁEM: **25 531 996,00 PLN** WARTOŚĆ DOFINANSOWANIA UE: **21 663 898,60 PLN**
13.	Modernizacja jazów odrzańskich na odcinku w zarządzie RZGW Wrocław - woj. opolskie, etap I; (Januszkowice, Wróblin, Zwanowice) Modernizacja jazów odrzańskich na odcinku w zarządzie RZGW Wrocław - woj.	-	Strona rządowa	właściwy krajowy program operacyjny na lata 2014-2020	-	-

LP.	NAZWA PRZEDSIĘWZIĘCIA	NAZWA PROJEKTU	STRONA	PRZEWIDYWANE ŹRÓDŁO FINANSOWANIA	STATUS PROJEKTU *[wg stanu na 31.12.2022]*	ŹRÓDŁO I WARTOŚĆ PROJEKTU
	opolskie, etap II; (Krępna, Groszowice, Dobrzeń)					
14.	Modernizacja 3 długich śluz pociągowych z ich awanportami i sterowniami na stopniach wodnych: Januszkowice, Krapkowice i Opole, oraz rewitalizacja śluz krótkich dla ciągłości żeglugi śródlądowej – przystosowanie Odry do III klasy drogi wodnej	-	Strona rządowa	właściwy krajowy program operacyjny na lata 2014-2020	-	-
15.	Przedsięwzięcia dotyczące realizacji RANB w województwie opolskim	Przedsięwzięcia dotyczące realizacji RANB w województwie opolskim	Strona rządowa	właściwy krajowy program operacyjny na lata 2014-2020, środki własne beneficjenta	-	-
16.	Kompleksowe przedsięwzięcia z zakresu zrównoważonej mobilności miejskiej/ekologicznego transportu	Poprawa funkcjonowania systemu transportu publicznego oraz zastosowanie rozwiązań zwiększających bezpieczeństwo ruchu drogowego w obrębie stacji kolejowej Opole Wschód	Strona rządowa / Strona samorządowa	właściwy krajowy program operacyjny na lata 2014-2020/ RPO / środki jednostek samorządu terytorialnego	**W TRAKCIE REALIZACJI** DATA PODPISANIA UMOWY: **17.08.2017 r.** DATA ZAKOŃCZENIA REALIZACJI WG HARMONOGRAMU **31.12.2021 R.**	ŹRÓDŁO: **POIŚ 2014-2020** WARTOŚĆ PROJEKTU OGÓŁEM: **184 795 511,29 PLN** WARTOŚĆ DOFINANSOWANIA UE: **114 964 141,65 PLN**
		Czysta komunikacja publiczna – zwiększenie mobilności mieszkańców Aglomeracji Opolskiej oraz modernizacja infrastruktury towarzyszącej transportowi publicznemu – etap I	Strona rządowa / Strona samorządowa	właściwy krajowy program operacyjny na lata 2014-2020/ RPO / środki jednostek samorządu terytorialnego	**REALIZACJA ZAKOŃCZONA**	ŹRÓDŁO: **POIŚ 2014-2020** WARTOŚĆ PROJEKTU OGÓŁEM: **122 378 741,86 PLN** WARTOŚĆ DOFINANSOWANIA UE: **83 140 674,73 PLN**
17.	Wsparcie działań z zakresu efektywności energetycznej zgodnie z podziałem interwencji pomiędzy programami krajowymi i regionalnymi	-	Strona rządowa / Strona samorządowa	właściwy krajowy program operacyjny na lata 2014-2020/ RPO / środki jednostek samorządu terytorialnego	**REZYGNACJA Z REALIZACJI** (przedsięwzięcie nie zostało uzgodnione w ramach Strategii ZIT)	

LP.	NAZWA PRZEDSIĘWZIĘCIA	NAZWA PROJEKTU	STRONA	PRZEWIDYWANE ŹRÓDŁO FINANSOWANIA	STATUS PROJEKTU *[wg stanu na 31.12.2022]*	ŹRÓDŁO I WARTOŚĆ PROJEKTU
18.	Wsparcie selektywne przedsięwzięć dotyczących sieci ciepłowniczych i chłodniczych	Modernizacja sieci ciepłowniczej w Elektrowni Opole dla pokrycia potrzeb w zakresie dostarczenia ciepła dla gminy Dobrzeń Wielki	Strona rządowa / Strona samorządowa	właściwy krajowy program operacyjny na lata 2014-2020/ RPO / środki jednostek samorządu terytorialnego	**REZYGNACJA Z REALIZACJI** (brak możliwości osiągnięcia efektów ekologicznych)	
		Modernizacja infrastruktury ciepłowniczej w zakresie przesyłu w mieście Opole	Strona rządowa / Strona samorządowa	właściwy krajowy program operacyjny na lata 2014-2020/ RPO / środki jednostek samorządu terytorialnego	**W TRAKCIE REALIZACJI** DATA PODPISANIA UMOWY: **09.11.2017 r.** DATA ZAKOŃCZENIA REALIZACJI WG HARMONOGRAMU: **31.12.2022 r.**	ŹRÓDŁO: **POIŚ 2014-2020** WARTOŚĆ PROJEKTU OGÓŁEM: **14 242 783,55 PLN** WARTOŚĆ DOFINANSOWANIA UE: **7 800 000,00 PLN**
		Modernizacja infrastruktury ciepłowniczej miasta Opola w zakresie przebudowy sieci cieplnej, budowy przyłączy cieplnych, likwidacji węzłów grupowych i budowy nowoczesnych węzłów indywidualnych	Strona rządowa / Strona samorządowa	właściwy krajowy program operacyjny na lata 2014-2020/ RPO / środki jednostek samorządu terytorialnego	**W TRAKCIE REALIZACJI** DATA PODPISANIA UMOWY: **09.11.2017 r.** DATA ZAKOŃCZENIA REALIZACJI WG HARMONOGRAMU: **31.12.2022 r.**	ŹRÓDŁO: **POIŚ 2014-2020** WARTOŚĆ PROJEKTU OGÓŁEM: **12 979 238,07 PLN** WARTOŚĆ DOFINANSOWANIA UE: **6 900 000,00 PLN**
19.	Termomodernizacja państwowych placówek szkolnictwa artystycznego w województwie opolskim	-	Strona rządowa	środki budżetu państwa/ właściwy krajowy program operacyjny na lata 2014-2020	-	-
20.	Sieci Energetyczne Polski Zachodniej	-	Strona rządowa	właściwy krajowy program operacyjny na lata 2014-2020	-	-

Dane dotyczące projektów realizowanych przez stronę rządową będą dostępne dopiero w czerwcu 2023 roku.

Źródło: Opracowanie własne UMWO na podstawie Aneksu nr 2 do Kontraktu Terytorialnego dla Województwa Opolskiego.

Tabela 13. Wykaz przedsięwzięć warunkowych wskazanych do realizacji w ramach Kontraktu Terytorialnego dla województwa opolskiego, których realizacja jest uzależniona m.in. od dostępności środków finansowych

LP.	NAZWA PRZEDSIĘWZIĘCIA	STRONA	PRZEWIDYWANE ŹRÓDŁO FINANSOWANIA	STATUS PROJEKTU *[wg stanu na 31.12.2020]*	ŹRÓDŁO I WARTOŚĆ PROJEKTU
1.	Budowa obwodnicy miejscowości Niemodlin w ciągu drogi krajowej Nr 46	Strona rządowa	właściwy krajowy program operacyjny na lata 2014-2020	-	-
2.	Budowa obwodnicy m. Dobrzeń Wielki	Strona samorządowa	RPO	**REZYGNACJA Z REALIZACJI** (przedsięwzięcie planowane do realizacji w perspektywie finansowej 2021-2027)	
3.	Budowa obwodnicy miejscowości Myślina w ciągu drogi krajowej Nr 46	Strona rządowa	właściwy krajowy program operacyjny na lata 2014-2020	-	-
4.	Budowa obwodnicy miejscowości Kędzierzyn-Koźle w ciągu drogi krajowej Nr 40	Strona rządowa	właściwy krajowy program operacyjny na lata 2014-2020	-	-
5.	Rewitalizacja zbiornika retencyjnego Turawa wraz ze zbiornikiem wstępnym w Jedlicach na rzece Małej Panwi	Strona rządowa	RPO/ właściwy krajowy program operacyjny na lata 2014-2020	-	-
6.	Zintegrowane Centrum Technologii Materiałów Budowlanych i Gospodarki Odpadami Poligon szkoleniowo-wdrożeniowy instalacji półtechnicznych Opolskiego Centrum Transferu Innowacji ICiMB	Strona samorządowa	RPO	**REZYGNACJA Z REALIZACJI** (niepewność beneficjenta dot. przyszłego funkcjonowania instytutu badawczego)	
7.	Rozwój szkolnictwa wyższego uwzględniającego potrzeby regionalne	Strona rządowa	właściwy krajowy program operacyjny na lata 2014-2020	-	-

Dane dotyczące projektów realizowanych przez stronę rządową będą dostępne dopiero w czerwcu 2023 roku.

Źródło: Opracowanie własne UMWO na podstawie Aneksu nr 2 do Kontraktu Terytorialnego dla Województwa Opolskiego

Tabela 14. Wykaz przedsięwzięć wskazanych do realizacji w ramach załącznika 5b do Kontraktu Terytorialnego dla województwa opolskiego (działanie 1.2 RPO WO 2014-2020)

LP.	NAZWA PRZEDSIĘWZIĘCIA	STRONA	PRZEWIDYWANE ŹRÓDŁO FINANSOWANIA	STATUS PROJEKTU *[wg stanu na 31.12.2022]*	ŹRÓDŁO I WARTOŚĆ PROJEKTU
1.	Budowa i wyposażenie Regionalnego Centrum Badań Pilotażowych (RCBP) w Instytucie Ciężkiej Syntezy Organicznej "Blachownia"	Strona samorządowa	RPO	**REZYGNACJA Z REALIZACJI** (rezygnacja z realizacji po podpisaniu umowy w dniu 05.02.2019)	
2.	Międzynarodowe Centrum Badawczo – Rozwojowe Uniwersytetu Opolskiego na rzecz rolnictwa i przemysłu rolno-spożywczego - Rewitalizacja Królewskiej Akademii Nauk w Prószkowie	Strona samorządowa	RPO	**W TRAKCIE REALIZACJI** DATA PODPISANIA UMOWY: **31.01.2018 r.** DATA ZAKOŃCZENIA REALIZACJI WG HARMONOGRAMU: **30.06.2023 r.**	ŹRÓDŁO: **RPO WO 2014-2020** WARTOŚĆ PROJEKTU OGÓŁEM: **44 878 610,53 PLN** WARTOŚĆ DOFINANSOWANIA UE: **30 679 943,14 PLN**
3.	Centrum Projektowe Zaawansowanych Technologii Lekkich (Project Center for Advanced Lightweight Technologies, AlighT)	RPO	RPO	**REALIZACJA ZAKOŃCZONA**	ŹRÓDŁO: **RPO WO 2014-2020** WARTOŚĆ PROJEKTU OGÓŁEM: **8 924 036,09 PLN** WARTOŚĆ DOFINANSOWANIA UE: **6 649 892,08 PLN**
4.	Centrum Badań i Innowacji w Chorobach Cywilizacyjnych - Chorobach Sercowo-Naczyniowych i Chorobach Kręgosłupa Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego w Opolu	RPO	RPO	**W TRAKCIE REALIZACJI** DATA PODPISANIA UMOWY: **10.07.2020 r.** DATA ZAKOŃCZENIA REALIZACJI WG HARMONOGRAMU: **31.03.2023 r.**	ŹRÓDŁO: **RPO WO 2014-2020** WARTOŚĆ PROJEKTU OGÓŁEM: **31 200 326,87 PLN** WARTOŚĆ DOFINANSOWANIA UE: **20 178 408,17 PLN**

Źródło: Opracowanie własne UMWO na podstawie Aneksu nr 2 do Kontraktu Terytorialnego dla Województwa Opolskiego.

4.3. Stan przedsięwzięć priorytetowych

Zgodnie z zapisami KT, strona samorządowa jest odpowiedzialna za realizację **14 przedsięwzięć priorytetowych** ujętych w KT (w tym 3 przedsięwzięcia wspólne ze stroną rządową) w następujących obszarach wsparcia: **transport/kolej/mobilność miejska** (6 przedsięwzięć), **energetyka** (2 przedsięwzięcia), **B+R** (5 przedsięwzięć), **kultura i dziedzictwo narodowe** (1 przedsięwzięcie).

Przedmiotowe przedsięwzięcia priorytetowe zostały zaplanowane do realizacji w ramach **29 projektów**. Wg stanu na 31 grudnia 2022 roku stan realizacji przedsięwzięć ujętych w KT wygląda następująco:

- **11 projektów - realizacja zakończona**,
- **10 projektów** - **w trakcie realizacji**,
- **8 projektów - rezygnacja z realizacji** (przede wszystkim z powodu braku środków).

Wszystkie projekty realizowane/zakończone w ramach KT zostały objęte dofinansowaniem ze środków unijnych w ramach perspektywy 2014-2020.

Łączna wartość **11 zakończonych projektów** wynosi **408 134 736,02 zł**, w tym dofinansowanie UE – **319 797 059,77 zł,** z czego:

- 9 projektów zrealizowanych ze środków RPO WO 2014-2020 (wartość projektów ogółem: 270 698 061,99 PLN, wartość dofinansowania UE: 229 024 286,69 zł);
- 2 projekty zrealizowane ze środków POIŚ 2014-2020 (wartość projektów ogółem: 137 436 674,03 PLN, wartość dofinansowania UE: 90 772 773,08 zł.

Łączna wartość **10 projektów w trakcie realizacji** wynosi **502 209 352,51 zł**, w tym dofinansowanie UE – **325 550 842,63 zł:**

- 5 projektów realizowanych ze środków RPO WO 2014-2020 (wartość projektów ogółem: 243 263 642,22 PLN, wartość dofinansowania UE: 164 059 353,85 zł);
- 5 projektów realizowanych ze środków POIŚ 2014-2020 (wartość projektów ogółem: 258 945 710,29 PLN, wartość dofinansowania UE: 161 491 488,78 zł).

W odniesieniu do przedsięwzięć priorytetowych ujętych w KT, za które odpowiedzialna jest strona rządowa, informacja nt. stanu ich realizacji zostanie przekazana przez MFiPR, zgodnie z zakresem odpowiedzialności.

4.4. Sprawozdawczość z realizacji

Zgodnie z obowiązującym zakresem odpowiedzialności, realizację KT koordynuje ze strony samorządowej Zarząd Województwa Opolskiego (ZWO). W tym zakresie przygotowuje on corocznie **informację z realizacji KT w roku poprzednim** i przekazuje stronie rządowej (do 30 kwietnia każdego roku).

Na podstawie informacji z poszczególnych regionów MFiPR opracowuje **zbiorcze sprawozdanie z realizacji kontraktów terytorialnych**, które weryfikowane jest przez poszczególne regiony, a następnie przekazywane odpowiednio Radzie Ministrów oraz zarządom województw (celem przekazania sejmikom)

Informacja nt. realizacji KT za 2022 rok zostanie przekazana Sejmikowi Województwa Opolskiego do końca lipca 2023 roku, wtedy też zostanie zaprezentowana podczas sesji Sejmiku.

5. FINANSE WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO

Szczegółowa informacja o wykonaniu budżetu za 2022 roku zawarta jest w sprawozdaniu ZWO z wykonania budżetu za 2022 rok

Tabela 15. Wykonanie budżetu województwa opolskiego w 2022 roku

Wyszczególnienie	Plan	Wykonanie	Poziom wykonania
DOCHODY	**661 665 411**	**675 202 306,93**	**102,0%**
Bieżące	594 117 517	606 948 260,34	102,2%
Majątkowe	67 547 894	68 254 046,59	101,0%
WYDATKI	**703 086 658**	**680 153 324,17**	**96,7%**
Bieżące	474 107 171	459 112 053,28	96,8%
Majątkowe	228 979 487	221 041 270,89	96,5%
WYNIK (NADWYŻKA)	**-41 421 247**	**-4 951 017,24**	**12,0%**
NADWYŻKA OPERACYJNA	**120 010 346**	**147 836 207,06**	**123,2%**
PRZYCHODY	**60 421 247**	**207 457 620,33**	**343,4%**
ROZCHODY	**19 000 000**	**19 000 000**	**100,0%**

Źródło: Opracowanie własne UMWO

5.1. Realizacja dochodów

Dochody planowane w wysokości **661 665 411 zł** zostały wykonane w kwocie **675 202 306,93** zł tj. w 102,0%.

Dochody bieżące zostały wykonane w kwocie **606 948 260,34 zł**, tj. w **102,2%** planu, a dochody majątkowe w kwocie **68 254 046,59 zł**, tj. w 101,0**%** planu.

Dochody zrealizowane zostały z następujących źródeł:

- dotacje - wykonanie w wysokości 83 987 090,95 zł, tj. 96,4% planu;
- subwencja ogólna - wykonanie 195 708 603,00 zł, tj. 100,0% planu;
- środki europejskie – wykonanie 122 948 293,18 zł, tj. 102,1% planu;
- dochody własne - wykonanie 255 464 464,63 zł, tj. 105,9% planu;
- środki z funduszy - wykonanie 17 093 855,17 zł, tj. 99,8% planu.

Dochody bieżące stanowiły **89,9%,** a dochody majątkowe **10,1%** dochodów ogółem.

5.2. Realizacja wydatków

Wydatki budżetu wyniosły **680 153 324,17 zł**, co stanowi **96,7%** planu.

Wydatki bieżące zostały wykonane w kwocie **459 112 053,28 zł**, tj. **96,8%** planu w tym:

- wynagrodzenia i składki od nich naliczane w kwocie 81 421 443,34 zł, tj. 99,2% planu;
- wydatki związane z realizacją zadań statutowych jednostek budżetowych w kwocie 67 253 907,67 zł, tj. 93,8% planu;
- świadczenia na rzecz osób fizycznych w kwocie 4 172 148,11 zł, tj. 99,4% planu;
- dotacje na zadania bieżące w kwocie 163 210 742,78 zł, tj. 99,4% planu;
- wydatki na obsługę długu w kwocie 3 646 530,95 zł, tj. 99,2% planu;

- wydatki współfinansowane ze środków europejskich w kwocie 139 407 280,43 zł, tj. 94% planu.

Wydatki majątkowe zostały wykonane na poziomie **221 041 270,89 zł**, tj. **96,5%** planu.
Wydatki bieżące stanowiły **67,5%**, a wydatki majątkowe **32,5%** wydatków ogółem.

5.3. Przychody i rozchody

Wykonanie **przychodów** w 2022 roku wyniosło **207 457 620,33 zł**, z czego nadwyżka z lat ubiegłych stanowiła 127 078 312,13 zł, wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy stanowiły 61 280 541,30 zł, środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy stanowiły 19 053 699,34 zł, a zwroty pożyczek udzielonych na prefinansowanie projektów unijnych – 45 067,56 zł.

Rozchody w tym okresie wyniosły **19 000 000 zł**, a stanowił je wykup obligacji.

5.4. Wynik budżetu i stan zadłużenia.

Deficyt budżetowy w 2022 roku wyniósł **4 951 017,24 zł**.
Nadwyżka operacyjna (dochody bieżące – wydatki bieżące) wyniosła **147 836 207,06 zł**.

Uwzględniając saldo przychodów i rozchodów budżet województwa zamknął się w 2022 roku dodatnim saldem przepływów pieniężnych w kwocie 183 506 603,09 zł.

W 2022 roku na obsługę zadłużenia z budżetu województwa wydatkowano kwotę 22 646 530,95 zł, w tym:

- wykup obligacji – 19 000 000 zł;
- odsetki i prowizje od pożyczek i obligacji – 3 646 530,95 zł.

Zadłużenie województwa na koniec 2022 roku wyniosło **42 150 000 zł** i związane jest z wyemitowanymi obligacjami w 2009, 2010 i 2016 roku. W stosunku do 2021 roku obniżyło się o 31,1%. Pod tym względem rok 2022 jest kolejnym rokiem znaczącego obniżenia się poziomu zadłużenia się województwa, które w szczytowym momencie 2011 roku wyniosło 254 474 000 zł. Od tego czasu zmniejszyło się o 212 324 000 zł, tj. o 83,4%. Dzięki temu z budżetu województwa w 2022 roku na obsługę długu wydatkowano kwotę niższą o 10,9 mln zł niż w 2012 roku. Powyższe środki umożliwiły realizację innych celów wydatkowych.

Budżet województwa nie posiadał zobowiązań wymagalnych.

W 2022 roku utrwaliła się bardzo dobra sytuacja finansowa województwa opolskiego. Dochody własne zrealizowane zostały w 105,9%, co umożliwiło niezakłóconą realizację zadań własnych województwa. Wydatki majątkowe częściowo sfinansowane zostały wypracowanymi w latach ubiegłych wolnymi środkami w wysokości 23,9 mln zł. Spowodowało to z jednej strony, że budżet zamknął się deficytem w wysokości 4,9 mln zł, z drugiej jednak strony wydatki majątkowe były o 94,4 mln zł (74,4%) wyższe niż w 2021 roku. Deficytowość budżetu nie jest zjawiskiem negatywnym, jeżeli nie prowadzi do zwiększania zadłużenia województwa, a do jego sfinansowania wykorzystuje się wypracowane w latach poprzednich wolne środki. Przyjęty w grudniu 2022 roku budżet województwa opolskiego na 2023 rok zakłada deficyt w wysokości 25,1 mln zł przy przychodach z tytułu wolnych środków w kwocie 40,4 mln zł. Dzięki wykorzystaniu wolnych środków wydatki majątkowe osiągną w 2023 roku poziom 361,2 mln zł tj. o 63,4% większy niż w 2022 roku.

Osiągnięta w 2022 roku nadwyżka operacyjna w kwocie 147,8 mln zł zapewniła bezproblemową obsługę zadłużenia i umożliwiła realizację wysokiego poziomu wydatków majątkowych.

Podsumowując można stwierdzić, że na koniec 2022 roku sytuacja finansowa województwa była stabilna.

Budżet województwa jest zdolny do generowania wysokich nadwyżek operacyjnych, a poziom zadłużenia nie będzie stanowić przeszkód do ewentualnego zaciągnięcia nowych zobowiązań finansowych, gdyby w przyszłości wystąpiła taka konieczność.

6. OBSZARY INTERWENCJI WŁADZ REGIONALNYCH

Przedstawione w tej części raportu obszary interwencji władz regionalnych wynikają z przepisów ustawy o samorządzie województwa określonych w art. 11. ust. 2. Zadania w poszczególnych obszarach realizują departamenty UMWO lub nadzorowane przez nie WSJO. Źródłem ich finasowania są przede wszystkim środki pochodzące z funduszy unijnych i budżetu województwa. **W dokumencie przedstawiono wybrane, najważniejsze przedsięwzięcia zrealizowane w 2022 roku i wcześniej, jeżeli mają one charakter wieloletni. Bardziej szczegółowe informacje na ich temat znajdują się w właściwych komórkach organizacyjnych UMWO, ponieważ są przygotowywane na potrzeby sprawozdań wynikających z odrębnych przepisów prawa. W każdym obszarze pokazane zostały także powiązania z celami i kierunkami nowej Strategii Opolskie 2030, co pozwoli prowadzić stały monitoring realizacji tego dokumentu.**

6.1. WYBRANE INICJATYWY PRORODZINNE

W 2022 roku DRP przy współpracy z departamentami UMWO i WSJO przygotował Podsumowanie Programu Opolskie dla Rodziny (Program OdR), który obowiązywał w latach 2014-2020. Dokument został zaprezentowany dwóm Komisjom Sejmiku Województwa Opolskiego, jest także dostępny na stronie www.opolskie.pl Opolskie dla Rodziny, jako idea, mimo formalnego zakończenia okresu obowiązywania Programu, na stałe wpisało się w działania władz regionalnych. Ich różnorodność, zakres i skala oddziaływania przyniosły i nadal przynoszą efekty - dzięki nim opolskie wyróżnia się dziś szczególnym, przyjaznym rodzinie, klimatem, a charakterystyczna grafika z roku na rok coraz bardziej się upowszechnia. Poprawiły się też, choć nieznacznie, wskaźniki demograficzne. Zmieniająca się rzeczywistość, nowe możliwości finansowe i realizacyjne, a także inicjatywa służb samorządowych, uruchamiają kolejne, nowe projekty i przedsięwzięcia zmierzające do poprawy jakości życia, zamieszkania, pracy i wypoczynku. Wszelkie tego typu działania służące mieszkańcom są warte podjęcia i kontynuacji w latach kolejnych w ramach realizacji Strategii Opolskie 2030 i w duchu idei Opolskiego dla Rodziny.

6.1.1. Opolska Karta Rodziny i Seniora

Opolska Karta Rodziny i Seniora (OKRiS) to jedno z najbardziej rozpoznawalnych narzędzi Programu Opolskie dla Rodziny[32]. Działa od maja 2014 roku bezpośrednio wspierając rodziny:

- z dwojgiem lub większą liczbą dzieci;
- rodzinne i instytucjonalne domy dziecka;
- rodziny zastępcze;
- rodziny z dzieckiem niepełnosprawnym;
- osoby sprawujące opiekę nad osobą zależną;
- osoby powyżej 60 roku życia.

Na dzień 31 grudnia 2022 roku rozpatrzono w sumie, począwszy od 2014 roku, ponad **50 tys. wniosków**, w efekcie wydając uprawnionym mieszkańcom województwa ponad **101 tys. kart**. Izolacja oraz wprowadzone w 2020 roku obostrzenia zmniejszyły zainteresowanie mieszkańców inicjatywą OKRiS. W 2022 roku odnotowano jednak znaczący wzrost liczby wniosków, których rozpatrzono **4840** i na ich podstawie wydano **7662 kart.** W 2022 roku do OKRiS przyłączyło się kolejnych **11 partnerów**, co w sumie daje liczbę **222 partnerów**, głównie prywatnych firm, oferujących posiadaczom karty atrakcyjne zniżki na usługi i produkty. Mimo pewnych zmian liczba partnerów stale się zwiększa, co sprawia, że oferta usług i produktów możliwych do zakupu ze zniżkami jest coraz większa. W latach 2014-2020 współpracę z UMWO w tym przedsięwzięciu podjęło **68 samorządów.**

[32] Inicjatywa kontynuowana jest w ramach realizacji Strategii Opolskie 2030, podobnie jak idea Porgramu OdR

Na potrzeby Programu OdR utworzona została i prowadzona jest strona internetowa dlarodziny.opolskie.pl oraz fanpage na Facebook'u. Służą one upowszechnianiu informacji o Programie i OKRiS, wydarzeniach związanych z tematyką prorodzinną i prosenioralną (również organizowanych przez podmioty zewnętrzne, instytucje, partnerów OKRiS). Ze strony można też pobrać wniosek o wydanie Karty oraz deklarację uczestnictwa firmy w inicjatywie OKRiS.

W 2022 roku zespół OKRiS uczestniczył w **13** imprezach plenerowych adresowanych m.in. do rodzin oraz seniorów. Organizowano je na terenie całego województwa, co pozwoliło na dotarcie z informacją o OKRiS do osób zamieszkujących najodleglejsze miejscowości regionu. Tego typu spotkania z mieszkańcami w znaczący sposób ułatwiają złożenie wniosku o wydanie Karty oraz pozyskanie niezbędnych informacji o partnerach i zniżkach oferowanych posiadaczom Karty, a zespołowi OKRiS promowanie inicjatywy i zachęcanie potencjalnych partnerów do współpracy.

W 2022 roku przy współpracy z firmą zewnętrzną wypracowano zmiany w wyglądzie i funkcjonalnościach strony, która w nowej odsłonie uruchomiona została w styczniu 2023 roku. Celem zmian było zapewnienie odbiorcom, w tym zwłaszcza seniorom, możliwie najlepszego i najłatwiejszego dostępu do publikowanych na stronie treści.

6.1.2. Opolska Mama ma Moc

W 2022 roku Opolska Mama Ma Moc (OMMM) zrealizowała przedsięwzięcia na rzecz opolskich kobiet mających na celu m. in. budzenie samoświadomości, wspieranie rozwoju rodziny, integrację kobiet z różnych środowisk. Dzięki podejmowanym inicjatywom kobiety - mieszkanki województwa - inspirują się nawzajem, tworzą się nieformalne sieci kontaktów, współpracy w różnych obszarach np. kultury, edukacji, wsparcia społecznego, a także pomysłów na wykorzystanie środków unijnych zarówno na poziomie lokalnym, jak i regionalnym. Przedsięwzięcia realizowane w ramach OMMM w 2022 roku miały różną formę, np.:

- wydano kolorowankę „Magiczne słowa" -to publikacja dająca możliwość odprężenia i poradzenia sobie ze stresem dnia codziennego, pozwalająca na uwolnienie myśli i wyobraźni. Przeznaczona przede wszystkim dla dorosłych, ale mogą z niej korzystać również dzieci.
- w Filharmonii Opolskiej 24 maja 2022 roku zorganizowano wydarzenie pn. „Opolskie Kobiety" z udziałem Pani Prezydentowej Jolanty Kwaśniewskiej. Podczas wydarzenia w formie panelu rozmawiano o (trudnej) roli kobiety w społeczeństwie, dodatkowo w trakcie eventu swoją działalność zaprezentowały opolskie kobiety. Uczestnicy mogli odwiedzić stoiska m. in. Opolskiego Stowarzyszenia na Rzecz Rozwoju Dzieci z Trisomią 21 TRISO, Zakładu Aktywności Zawodowej w Kluczborku, Zakładu Terapii Zajęciowej Sp. Szpital im. Ks. B. J. Nathana w Branicach, Fundacji Opolskie Dziouchy, Kół Gospodyń Wiejskich.
- OMMM brała aktywny udział w wydarzeniach i imprezach na terenie całego województwa (stoiska wystawiennicze, wsparcie organizacyjne).

W 2022 roku kontynuowano promocję funduszy europejskich przy współpracy Opolskich Ambasadorek UE. Dobre doświadczenia w tym zakresie zaowocowały powołaniem 27 kwietnia 2022 roku w Pałacu w Izbicku kolejnych 16 Opolskich Ambasadorek UE (łącznie 76).

6.2. POLITYKA REGIONALNA I PRZESTRZENNA

Polityki regionalna i przestrzenna to najważniejsze polityki realizowane przez samorząd województwa. Służą one dynamizacji procesów rozwojowych i zwiększaniu konkurencyjności regionu. Bazują na ustaleniach i informacjach pochodzących z badań oraz analiz strategicznych i przestrzennych, a także długofalowych obserwacji procesów zachodzących w sferach społecznej, gospodarczej oraz w przestrzeni regionalnej. Działania z tego obszaru prowadzone są w DRP.

6.2.1. Planowanie strategiczne

1. Strategia Rozwoju Województwa Opolskiego Opolskie 2030

W 2022 roku najważniejszym zadaniem związanym ze Strategią Opolskie 2030, oprócz realizacji, było jej upowszechnianie. Została wydana w formie publikacji książkowej w wersji polskiej i angielskiej. Zgodnie z obowiązkiem ustawowym egzemplarze Strategii zostały rozdysponowane do bibliotek w kraju i województwie opolskim. Na stronie opolskie.pl znaleźć można pełne kompendium wiedzy na temat prac nad strategią, wszystkie dokumenty powstałe w trakcie procesu jej opracowania oraz finalną publikację książkową w wersji elektronicznej. Strategia jest tam także dostępna w postaci ebooka w dwóch wersjach językowych: polskiej i angielskiej.

Równolegle z wydaniem Strategii prowadzone były prace i dyskusje nad uzgodnieniem sposobu jej monitorowania.

2. Współpraca w zakresie polityki rozwoju

2.1. Centrum Wsparcia Doradczego Plus

Kontynuowano realizację sprawy związanej z projektem MFiPR pn. Centrum Wsparcia Doradczego PLUS (CWD Plus). Celem przedsięwzięcia było wzmocnienie sprawności administracyjnej samorządów terytorialnych (gminnych i powiatowych), w tym przede wszystkim poprawa ich kompetencji do zarządzania strategicznego rozwojem lokalnym oraz inicjowania i realizacji kompleksowych przedsięwzięć rozwojowych, w partnerstwie społeczno-gospodarczym i z innymi samorządami. Wsparcie w ramach CWD Plus kierowane było do 38 partnerstw z pilotażu zrealizowanego w 2021 roku oraz do nowych partnerstw w zakresie doradztwa w przygotowaniu dobrej jakości dokumentów strategicznych wymaganych procedurami dotyczącymi instrumentów terytorialnych, czyli strategii ZIT i IIT.
W 2022 roku współpracowano z MFiPR i samorządami w regionie przy wyborze partnerstw, a także z DFE w zakresie możliwych form wsparcia dla partnerstw z regionu w ramach FEO 2021-2027.

2.2. Opiniowanie dokumentów i działania koordynacyjne w UMWO

W tym obszarze opiniowano dokumenty strategiczne i programowe szczebla krajowego i regionalnego (m.in. projekty: Krajowej Polityki Miejskiej, Planu Zrównoważonej Mobilności Miejskiej AO, Zasad realizacji instrumentów terytorialnych w Polsce w perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027), koordynowano w UMWO przygotowywanie opinii w imieniu województwa opolskiego w zakresie polityki rozwoju i opracowanie formularza ankietowego dotyczącego realizacji w regionie celów Agendy 2030.

2.3. Dotacja dla Instytutu Badań nad Gospodarką Rynkową

Wsparcie finansowe udzielone zostało w trybie art. 19 a (mały grant) ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie zgodnie z obowiązującym w UMWO regulaminem udzielania dotacji.

Dotacja została przeznaczona na sfinansowanie zadania publicznego pn. *Debata online Polskie regiony wobec nowej rzeczywistości.* IBnGR zrealizował i rozliczył zadanie w terminie i zgodnie z warunkami określonymi w umowie.

3. Realizacja inicjatywy Opolska Karta Rodziny i Seniora

Wdrażanie inicjatywy OKRiS odbywało się poprzez:

- współpracę z jednostkami samorządu lokalnego województwa opolskiego, wojewódzkimi samorządowymi jednostkami organizacyjnymi, komórkami organizacyjnymi UMWO oraz innymi partnerami społecznymi;
- współpracę z administracją rządową w zakresie sprawozdawczości z wdrażania OKRiS;
- współpracę z partnerami OKRiS.

W ramach zadania prowadzona były: obsługa wnioskodawców OKRiS, wprowadzanie wniosków, wydruk kart oraz przygotowanie ich do wysyłki, przygotowanie materiałów o charakterze sprawozdawczym dotyczącym OKRiS, statystyki i bazy danych dotyczących OKRiS.

Inicjatywa promowana była m.in. poprzez prowadzenie strony internetowej dlarodziny.opolskie.pl oraz strony FB Opolskie dla Rodziny, udział w piknikach i imprezach o charakterze rodzinnym, czy obsługę stoiska promującego OKRiS. W 2022 roku przygotowano ponadto materiały do publikacji serii artykułów w prasie regionalnej i lokalnej (15 tytułów) promujących inicjatywę oraz Partnerów OKRiS, którzy wyrazili chęć udziału w tej akcji promocyjnej. Zaplanowano również działania reklamowe w Internecie i na FB. Promocja została zrealizowana w I kwartale 2023 roku w ramach kampanii informacyjno-promocyjnej województwa opolskiego.

Łącznie na realizację zadania w 2022 roku przeznaczono **20 711,02 zł.**

6.2.2. Badania, ewaluacje i analizy rozwoju społeczno-gospodarczego

Badania, ewaluacje i analizy realizowane w województwie opolskim wspierają proces budowania wiedzy o regionie oraz dostarczają informacji o skuteczności, efektywności oraz użyteczności wdrażanych interwencji. W toku zrealizowanych opracowań, wypracowane zostały wnioski i rekomendacje pozwalające na:

- analizę oraz poprawę jakości działań oraz skuteczności, efektywności i użyteczności polityk publicznych (m.in. pod kątem Strategii Opolskie 2030 i RPO WO 2014-2020);
- podsumowanie efektów realizowanych działań oraz ustalenie mechanizmów, które doprowadziły do zaobserwowanych zmian, w tym ocenę skutków pandemii COVID-19 (w niektórych obszarach wsparcia) oraz zaprojektowanie działań niezbędnych do podjęcia w przyszłości;
- ustalenie związków przyczynowo-skutkowych pomiędzy działaniami i efektami programu, w tym zidentyfikowanie przyczyn ewentualnych odchyleń/barier w realizacji interwencji i zaproponowanie działań korygujących;
- jeszcze efektywniejsze zaprojektowanie interwencji zaplanowanych w ramach FEO 2021-2027.

Efekty badań zostaną wykorzystane we wdrażaniu programu oraz monitorowaniu i mierzeniu rezultatów realizowanych działań.

W 2022 roku zrealizowano poniższe badania ewaluacyjne:

- ***Efekty wsparcia w zakresie przygotowania terenów inwestycyjnych w województwie opolskim***

  Głównym celem ewaluacji była analiza i ocena wpływu interwencji w zakresie przygotowania terenów inwestycyjnych na sytuację społeczno-gospodarczą, w tym rozwój MŚP, w województwie opolskim. W toku badania zaproponowane zostały działania możliwe do wprowadzenia na poziomie regionalnym i lokalnym prowadzące do wzrostu atrakcyjności inwestycyjnej regionu.

  Termin realizacji ewaluacji: październik 2021 roku – czerwiec 2022 roku

- ***Ocena efektów wsparcia i diagnoza potrzeb w zakresie rozwoju usług i infrastruktury ochrony zdrowia i reintegracji społeczno-zawodowej mieszkańców województwa opolskiego***

  Głównym celem ewaluacji była ocena wpływu interwencji na promowanie włączenia społecznego oraz przeciwdziałanie ubóstwu i dyskryminacji w województwie opolskim (zarówno pod kątem wspierania przedsiębiorczości społecznej, wzrostu zatrudnienia, jak i dostępu do usług społecznych). W toku badania sformułowano wnioski i rekomendacje w obszarze ochrony zdrowia oraz pomocy i ekonomii społecznej zasadne do zaimplementowania w FEO 2021-2027.

  Termin realizacji ewaluacji: styczeń – grudzień 2022 roku

- ***Ocena wsparcia w zakresie edukacji w ramach RPO WO 2014-2020 oraz analiza aspiracji edukacyjno-zawodowych uczniów szkół ponadpodstawowych i osób dorosłych***

  Głównym celem ewaluacji była ocena realizacji dotychczasowych działań na rzecz edukacji ogólnej, zawodowej oraz ustawicznej podejmowanych w ramach RPO WO 2014-2020 oraz analiza aspiracji społecznych i zawodowych uczniów szkół ponadpodstawowych oraz osób dorosłych w wieku aktywności zawodowej.

  Termin realizacji ewaluacji: luty – październik 2022 roku

- ***Działania wspierające gospodarkę niskoemisyjną i poprawę jakości powietrza w województwie opolskim w ramach Osi Priorytetowej III i V RPO WO 2014-2020***

  Głównym celem ewaluacji była ocena wpływu działań podejmowanych w ramach Osi Priorytetowych III - *Niskoemisyjna gospodarka* i V – *Ochrona środowiska, dziedzictwa kulturalnego i naturalnego* RPO WO 2014-2020 na zmniejszenie emisyjności gospodarki i poprawę jakości powietrza w województwie opolskim oraz opracowanie zaleceń pod kątem FEO 2021-2027.

  Termin realizacji ewaluacji: marzec – grudzień 2022 roku

- ***Sprawozdanie podsumowujące wnioski z ewaluacji przeprowadzonych na poziomie RPO WO 2014-2020***

  Głównym celem analizy było podsumowanie wyników ewaluacji przeprowadzonych w ramach RPO WO 2014-2020 do końca 2022 roku oraz głównych produktów oraz rezultatów programu operacyjnego, przez pryzmat dotychczas ocenionych efektów interwencji publicznych zrealizowanych w województwie opolskim. W analizie zaprezentowano także główne wnioski ze zrealizowanych badań oraz ogólne zalecenia na przyszłość.

  Termin realizacji ewaluacji: październik – grudzień 2022 roku

  Wykonawca: Referat Badań i Ewaluacji w DRP,UMWO (analiza wewnętrzna)

Dodatkowo w ubiegłym roku częściowo odebrano produkty badawcze wynikające z realizacji dwóch badań ewaluacyjnych, które ostatecznie zostaną zakończone w 2023 roku:

- ***Ocena efektów ekologicznych, społecznych i gospodarczych inwestycji wspartych w ramach IV i V OP RPO WO 2014-2020***

  Głównym celem ewaluacji jest ocena wpływu inwestycji środowiskowych w trzech wymiarach: ekologicznym, społecznym i gospodarczym, w tym: analiza trafności, skuteczności, efektywności, komplementarności i użyteczności oraz efektów wsparcia świadczonego w ramach RPO WO 2014-2020. W 2022 roku opracowany został raport metodologiczny badania.

  Termin realizacji ewaluacji: maj 2022 roku – kwiecień/maj 2023 roku

- ***Ocena jakości i efektów działań na rzecz opieki nad dziećmi do lat 3 oraz usług edukacyjno-wychowawczych dzieci do lat 6 w województwie opolskim***

  Głównym celem ewaluacji jest ocena efektów dotychczasowych działań w zakresie opieki nad dziećmi do lat 3, usług edukacyjno-wychowawczych na rzecz dzieci do lat 6 oraz zarekomendowanie zmian na przyszłość dla analizowanych obszarów wsparcia. W 2022 roku opracowany został raport cząstkowy.

  Termin realizacji ewaluacji: listopad 2022 roku – kwiecień/maj 2023 roku

6.2.3. Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne

1. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa

Na samorządzie województwa spoczywa ustawowy obowiązek kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej. Dokumentem określającym kierunki rozwoju przestrzennego regionu jest Plan zagospodarowania przestrzennego województwa opolskiego (PZPWO). Obowiązujący PZPWO został przyjęty przez Sejmik Województwa Opolskiego 24 kwietnia 2019 roku. W roku 2022 wypełniając regulacje art. 45 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym przystąpiono do oceny aktualności PZPWO w ramach przeglądu zmian w zagospodarowaniu przestrzennym, raportu o jego stanie i oceny realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponad lokalnym uwzględnionych w planie województwa. Prace nad tym dokumentem zakończyły się i przedstawiono je Sejmikowi Województwa Opolskiego 25 kwietnia 2023 roku.

2. Koordynacja planowania przestrzennego

W roku 2022 ZWO i Marszałek Województwa realizując zadania z zakresu kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej podjęli łącznie:

- 250 uchwał ZWO w sprawie:
  - zgłoszenia wniosków do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (14),
  - opinii dotyczącej inwestycji drogowej (76),
  - opinii dotyczącej inwestycji kolejowej (1),
  - opinii dotyczącej inwestycji gazowej (5),
  - opinii dotyczącej inwestycji mieszkaniowych, uchwał krajobrazowych oraz strategii rozwoju lokalnego i ponadlokalnego (44)
  - miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (110);
- 226 postanowień ZWO w sprawie:
  - uzgodnienia projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (18),
  - uzgodnienia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (205),
  - opinii dotyczącej inwestycji kolejowych (3);

- 48 postanowień Marszałka: uzgodnienia decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego (38) oraz decyzji o warunkach zabudowy (10);
- 6 decyzji ZWO o umorzeniu postępowania w sprawie uzgodnienia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w zakresie uwzględnienia wyników audytu krajobrazowego.

3. Audyt krajobrazowy

W 2022 roku kontynuowane były prace związane ze sporządzeniem audytu krajobrazowego województwa - przeprowadzono następujące prace:

- związane z III etapem audytu – oceną zidentyfikowanych krajobrazów;
- związane z IV etapem audytu – wskazanie krajobrazów priorytetowych, wskazując wstępnie 51 krajobrazów, spełniających kryteria priorytetowości;
- wyjazdy terenowe w celu weryfikacji wskazanych krajobrazów i wykonania dokumentacji zdjęciowej;
- związane z określeniem zagrożeń dla możliwości zachowania wartości krajobrazów priorytetowych oraz wartości krajobrazów w obrębie obszarów lub obiektów chronionych (dotyczących obszarów parków krajobrazowych, obszarów chronionego krajobrazu, rezerwatów przyrody, parków kulturowych).

W związku z wejściem w życie z dniem 29 listopada 2022 roku Rozporządzenia Rady Ministrów *zmieniającego rozporządzenie w sprawie sporządzania audytu krajobrazowego* rozpoczęto prace nad uzupełnieniem listy wskazanych krajobrazów priorytetowych, spełniających nowe, dodatkowe i obligatoryjne kryteria rozporządzenia.

4. Konkurs Najlepsza Przestrzeń Województwa Opolskiego

W 2022 roku ZWO po raz trzynasty przeprowadził konkurs *Najlepsza Przestrzeń Publiczna Województwa Opolskiego*. Główny cel konkursu to promowanie osiągnięć w zakresie zagospodarowania przestrzeni publicznych miast i wsi w województwie opolskim, w tym m.in. wskazanie najlepszych realizacji urbanistycznych i architektonicznych kształtujących wysoką jakość przestrzeni publicznej, a także podniesienie świadomości społecznej w zakresie kształtowania ładu przestrzennego. Do konkursu w tej edycji zgłoszono 20 przedsięwzięć zrealizowanych i oddanych do użytkowania do 30 czerwca 2022 roku na obszarze 15 gmin województwa opolskiego. Polegały one na zagospodarowaniu lub zrewaloryzowaniu: placów, parków, terenów rekreacyjnych, budynków użyteczności publicznej lub terenów zdegradowanych z przeznaczeniem ich dla celów publicznych. Rozstrzygnięcie konkursu nastąpiło 17 listopada 2022 roku.

Laureatami Nagrody Marszałka zostali:

- w kategorii PRZESTRZEŃ PUBLICZNA - Gmina Opole za realizację przedsięwzięcia pn. *Zagospodarowanie Kamionki Piast w Opolu*;
- w kategorii OBIEKT UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ - Gmina Biała za realizację przedsięwzięcia pn. *Centrum społeczno-kulturalne w Białej*.

Ponadto ZWO przyznał trzy wyróżnienia w kategorii Przestrzeń Publiczna:

- Gmina Kluczbork - *Ochrona różnorodności biologicznej na terenie Gminy Kluczbork - ośrodek turystyczno-wypoczynkowy w Bąkowie*;
- Gmina Namysłów - *Przebudowa zagospodarowania terenu pałacowo-parkowego Ośrodka Leczenia Odwykowego w Woskowicach Małych*;
- Gmina Ujazd – *Rynek 100 drzew. Remont nawierzchni rynku wraz z infrastrukturą techniczną i elementami małej architektury przy placu 1-go Maja w Ujeździe*;

i cztery wyróżnienia w kategorii Obiekt Użyteczności Publicznej:

- Gmina Jemielnica - *Budowa przedszkola wraz ze żłobkiem w Jemielnicy*;
- Gmina Olesno - *Wielofunkcyjne Centrum Komunikacji w Oleśnie*;
- Gmina Opole - *Budowa hali sportowej wraz z zewnętrznymi obiektami sportowymi w Opolu Toyota Park;*
- Gmina Otmuchów - *Remont i przebudowa obiektu wypoczynkowego Sandacz w Otmuchowie na ośrodek wypoczynkowo-rehabilitacyjno-szkoleniowy z zapleczem konsumpcyjnym*;

Jak w każdej dotychczasowej edycji konkursu, w głosowaniu internetowym swojego laureata wyłonili także mieszkańcy regionu. Nagrodę Internautów przyznano w kategorii Przestrzeń Publiczna:

- Gminie Ujazd za realizację przedsięwzięcia *Rynek 100 drzew. Remont nawierzchni rynku wraz z infrastrukturą techniczną i elementami małej architektury przy placu 1-go Maja w Ujeździe*;

i w kategorii Obiekt Użyteczności Publicznej:

- Gminie Kędzierzyn-Koźle za realizację przedsięwzięcia *Świadczenie opieki paliatywnej poprzez utworzenie całodobowego hospicjum w Kędzierzynie-Koźlu*

Finałową jedenastkę najlepszych realizacji w przestrzeni publicznej województwa opolskiego 2022 można zobaczyć na stronie przestrzen.opolskie.pl

W 2022 roku na organizację Konkursu przeznaczono **61 851,59 zł**.

6.2.4. Geodezja i kartografia

Dane przestrzenne, w tym wiarygodne i aktualne dane geodezyjno-kartograficzne na różnym poziomie szczegółowości, są źródłem odniesienia dla innych rejestrów oraz dla prezentacji różnorodnych tematów będących w zakresie oddziaływania samorządu województwa. Prowadzenie i udostępnianie zbiorów danych przestrzennych Regionalnej Infrastruktury Informacji Przestrzennej (RIIP) specyficznych dla regionu pod względem skali, tematu i obszaru - to jedno z zadań, które realizuje samorząd województwa. Cechą zbiorów danych jest przede wszystkim aktualność i wiarygodność. Głównym elementem RIIP, w którym publikowane są zbiory danych w postaci usług, jest Geoportal RIIP mapy.opolskie.pl Zbiory danych RIIP są częścią wojewódzkiego zasobu geodezyjnego i kartograficznego i podlegają bieżącej lub cyklicznej aktualizacji. Należą do nich m.in.:

Baza Danych Obiektów Topograficznych BDOT10k oraz tworzone na jej podstawie **Mapy Topograficzne 1:10 000**	
Opolskie Dane Tematyczne m.in.: Struktura użytkowania gruntów, Struktura władania gruntami Powódź 1997, Powódź 2010	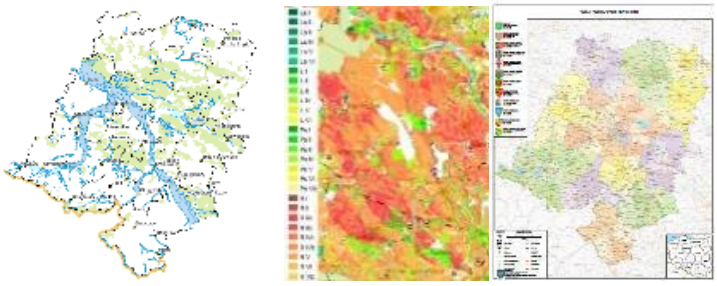

Centrum Usług Wspólnych Cyfrowych Zasobów Geodezyyjnych i Kartograficznych **Geoportal**	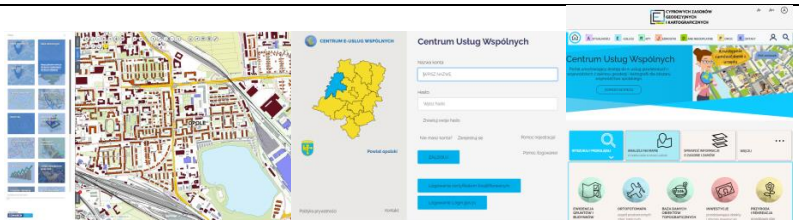

UMWO współpracuje z Głównym Geodetą Kraju, organami służby geodezyjnej i kartograficznej szczebla wojewódzkiego i powiatowego w celu zapewnienia aktualności i użyteczności prowadzonych baz danych przestrzennych. Kluczowe bazy przestrzenne BDOT 10k są aktualizowane na bieżąco. Ostatnia aktualizacja w 2022 roku dotyczyła dziewięciu powiatów, a w 2023 roku planowana jest aktualizacja dla obszaru czterech powiatów.

W formie baz danych przestrzennych realizowane są również zadania dotyczące analizy zmian w strukturze agrarnej oraz zmian w sposobie użytkowania gruntów oraz ich bonitacji. Rezultaty prac są dostępne w postaci kompozycji mapowych w Geoportalu RIIP.

Szeroki dostęp online do zasobów geodezyjnych i kartograficznych administracji publicznej zapewnia Centrum Usług Wspólnych Cyfrowych Zasobów Geodezyjnych i Kartograficznych (cuw.mapy.opolskie.pl) oraz Geoportal, który umożliwia przeglądanie i zamawianie danych geodezyjnych i kartograficznych w jednym miejscu (m.in. działki, budynki, mapy topograficzne, mapy tematyczne).

6.2.5. Rewitalizacja

Na mocy ustawy o rewitalizacji podstawą realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych w gminach są programy rewitalizacji. Od 1 stycznia 2024 roku będą to wyłącznie gminne programy rewitalizacji (GPR), przyjęte uchwałą rady gminy i opracowane zgodnie z ustawowymi wymogami.

Od kilku lat województwo opolskie wspiera gminy w opracowaniu i realizacji programów rewitalizacji w ramach zadania pn. *Regiony Rewitalizacji – wzmacnianie zdolności gmin do programowania i wdrażania działań rewitalizacyjnych*. Projekt realizowany był od 1 listopada 2019 roku do 31 grudnia 2022 roku w ramach dotacji z MFiPR finansowanej ze środków PO PT 2014-2020 oraz budżetu państwa.

W roku 2022 zakończono realizację zadania, osiągając (łącznie) poniższe efekty:

- **49** spotkań edukacyjnych **(**224 h spotkań trybie online i stacjonarnym);
- **5** wyjazdów studyjnych;
- szkolenia w ramach współpracy z Narodowym Instytutem Dziedzictwa;
- **2** konferencje;
- **56** gmin objętych wsparciem doradczym (ponad 229 godzin pracy eksperckiej);
- **2** webinaria;
- materiały edukacyjne, poradniki dla gmin:
  - *Kluczowe działania niezbędne w procesie opracowania gminnego programu rewitalizacji*;
  - *Zasady naboru przedsięwzięć rewitalizacyjnych do ujęcia w gminnym programie rewitalizacji wraz z formularzem karty projektu*;
- publikacje tematyczne dostępne także cyfrowo:
  - *Rewitalizacja. Inspiracje i doświadczenia dla zintegrowanych działań na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki*;
  - *Analiza programów rewitalizacji funkcjonujących w województwie opolskim w okresie 2014-2020*;

- zakładka tematyczna „Rewitalizacja” na Geoportalu województwa opolskiego (System Informacji Przestrzennej Województwa Opolskiego);
- strona internetowa rewitalizacja.opolskie.pl, gdzie zamieszczone są najważniejsze informacje związane ze wsparciem gmin województwa opolskiego w przygotowaniu oraz prowadzeniu procesu rewitalizacji.

Realizacja celów Strategii Opolskie 2030 w 2022 roku

Zadania w obszarze polityki rozwoju	Suma wydatków (mln zł)	Źródło finansowania	Rezultaty	Strategia Opolskie 2030	
				Kierunek działania	Cel operacyjny
Opolska Karta Rodziny i Seniora	0,02	budżet województwa opolskiego	4840 rozpatrzonych wniosków 7662 wydanych kart	wsparcie rozwiązań prordzinych	Trwałe więzi społeczne
Konkurs Najlepsza Przestrzeń Województwa Opolskiego	0,06	budżet województwa opolskiego	20 zgłoszonych przedsięwzięć	budowa systemu wsparcia rewitalizacji	Trwałe więzi społeczne
wsparcie dla gmin w obszarze rewitalizacji	0,35	PO PT budżet państwa budżet województwa opolskiego	12 warsztatów dla jst, 5 wizyt studyjnych, 1 konferencja	budowa systemu wsparcia rewitalizacji	Trwałe więzi społeczne

6.3. INFRASTRUKTURA I GOSPODARKA

6.3.1. Infrastruktura

Infrastruktura to przebiegające przez region drogi, linie kolejowe, śródlądowa droga wodna oparta o rzekę Odrę, a także sieci elektroenergetyczne oraz gazociągi przesyłowe i dystrybucyjne.

Najważniejszą jednostką województwa opolskiego realizującą działania infrastrukturalne jest Zarząd Dróg Wojewódzkich w Opolu (ZDW), nadzorowany przez Departament Infrastruktury i Gospodarki (DIG). Ze względu na skalę podejmowanych przedsięwzięć i ich rozmieszczenie w przestrzeni regionu władze województwa ściśle współpracują z samorządami lokalnymi i agendami rządowymi odpowiadającymi za drogi krajowe i linie kolejowe przebiegające przez region.

1. Plan Transportowy Województwa Opolskiego 2030 (PTWO 2030)

Głównym celem Planu Transportowego Województwa Opolskiego 2030 (PTWO 2030) jest wytyczenie kierunków rozwoju systemu transportowego województwa opolskiego w nowym okresie programowania oraz nakreślenie propozycji działań w perspektywie do 2030 r. Dokument został przyjęty Uchwałą nr 6211/2021 ZWO z dnia 20 grudnia 2021 roku.

Opracowanie PTWO 2030 wynika z konieczności spełniania przez województwo opolskie warunku podstawowego Celu Polityki 3 pn. *Lepiej połączona Europa* umożliwiającego wydatkowanie funduszy unijnych przeznaczonych na inwestycje transportowe w perspektywie finansowej na lata 2021- 2027. Stąd PTWO 2030 został skierowany do KE do oceny w trybie „roboczym". Obecnie trwają prace nad aktualizacją zapisów dokumentu w związku z przyjęciem FEO 2021-2027, a PTWO 2030 zostanie rozszerzony o kolejne analizy i szacowania zgodnie z uwagami KE.

2. Najważniejsze przedsięwzięcia w obszarze infrastruktury drogowej realizowane w ramach RPO WO 2014-2020:

- Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 409 od km 40+078 - 41+260,20 na odcinku Rożniątów - Strzelce Opolskie - zadanie A
  - rozbudowa drogi wojewódzkiej na odcinku 1,2 km,
  - okres realizacji: 03.2022 r. – 11.2022 r.,
  - wartość zadania: ok. 6,14 mln zł;
- Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 408 w m. Ortowice w km 12+193,92 – 14+300
  - rozbudowa drogi wojewódzkiej na odcinku 2,0 km,
  - okres realizacji: 05.2022 r. – 05.2023 r.,
  - wartość zadania: ok. 10,88 mln zł (5,72 mln w 2022 r.);
- Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 416 na odcinku Ściborowice - Kórnica w km 6+550 do 8+450
  - rozbudowa drogi wojewódzkiej na odcinku 2,0 km,
  - okres realizacji: 02.2022 r. – 05.2023 r.,
  - wartość zadania: ok.5,17 mln zł (3,28 mln w 2022 r.);
- Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 416 w m. Kietrz do granicy województwa
  - rozbudowa drogi wojewódzkiej na odcinku 4,0 km,
  - okres realizacji: 11.2021 r. – 04.2023 r.,
  - wartość zadania: ok. 33,78 mln zł (26,15 mln w 2022 r.);
- Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 414 na odcinku Prószków - Przysiecz od km 19+069,75 - 21+058,70 oraz drogi wojewódzkiej nr 429 od km 15+106,55 do km 15+483,00
  - rozbudowa drogi wojewódzkiej na odcinku 2,36 km,

- okres realizacji: 12.2021 r. – 09.2023 r.,
- wartość zadania: ok. 17,90 mln zł (16,10 mln w 2022 r.).

3. Najważniejsze przedsięwzięcia w obszarze infrastruktury drogowej realizowane w ramach FEO 2021-2027:

- Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 454 w m. Krogulna
  - rozbudowa drogi wojewódzkiej na odcinku 1,90 km,
  - okres realizacji: 12.2022 r. - 07.2024 r.,
  - wartość zadania: 22,88 mln zł;
- Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 429 w m. Prószków
  - rozbudowa drogi wojewódzkiej na odcinku 4,10 km,
  - okres realizacji: 10.2022 r. - 05.2023 r.,
  - wartość zadania: 21,58 mln zł (2,65 mln w 2022 r.);
- Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 423 w m. Zdzieszowice
  - rozbudowa drogi wojewódzkiej na odcinku 1,10 km,
  - okres realizacji: 10.2022 r. - 11.2023 r.,
  - wartość zadania: 13,74 mln zł (0,2 mln w 2022 r.);
- Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 408 na odc. Kędzierzyn-Koźle-Brzeźce
  - rozbudowa drogi wojewódzkiej na odcinku 1,60 km,
  - okres realizacji: 06.2022 r. - 05.2023 r.,
  - wartość zadania: 11,26 mln zł (8,07 mln w 2022 r.).

4. Przedsięwzięcia istotne z punktu widzenia rozwoju regionu w obszarze infrastruktury drogowej realizowane z rezerwy subwencji ogólnej na rok 2022 otrzymanej z Ministerstwa Infrastruktury:

- Przebudowa obiektów mostowych w ciągu drogi wojewódzkiej nr 461 w miejscowości Dąbrówka Łubniańska i Łubniany
  - rozbudowa drogi wojewódzkiej na odcinku 0,30 km,
  - okres realizacji: 06.2022 r. - 11.2022 r.,
  - wartość zadania: 6,52 mln zł.

5. Realizacja zadań w ramach Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg (RFRD):

- Rozbudowa DW 462 na odcinku Stobrawa - Kopanie - Łosiów - Pogorzela - Krzyżowice
  - rozbudowa drogi wojewódzkiej na odcinku 8,9 km w trybie zaprojektuj i wybuduj,
  - okres realizacji: 07.2020 r. - 12.2023 r.,
  - wartość zadania: 49,58 mln zł (100% finasowania z RFRD);
- Rozbudowa DW 424 na odcinku Gwoździce - Odrow - Gogolin i DW 415 na odcinku Gwoździce – Rogów Opolski
  - rozbudowa drogi wojewódzkiej na odcinku 7,3 km w trybie zaprojektuj i wybuduj,
  - okres realizacji: 03.2022 r. - 12.2025 r.,
  - wartość zadania: 40,00 mln zł (100% finasowania z RFRD);
- Rozbudowa DW 429 od m. Polska Nowa Wieś do DW 435 (Wawelno) i DW 435 (Wawelno) do DK 46
  - inwestycja w fazie uzyskiwania zezwolenia na realizację inwestycji drogowej,
  - rozbudowa drogi wojewódzkiej na odcinku 8,3 km w trybie zaprojektuj i wybuduj,
  - okres realizacji: 03.2022 r. - 12.2025 r.,

- wartość zadania: 65,00 mln zł (7,95 mln w 2022 r.) - 100% finasowania z RFRD.

Wnioski dla zadań obwodnicowych złożone w 2021 roku o dofinansowanie z RFRR zostały zakwalifikowane przez Ministerstwo Infrastruktury do uzyskania finasowania. Podpisanie umów w przedmiotowych sprawach zostało przewidziane na 2023 rok tj.:

- Budowa obwodnicy miejscowości Głogówek w ciągu drogi wojewódzkiej nr 416
  - 4,9 km (50% finansowania w ramach RFRD);
- Budowa obwodnicy miejscowości Nysy w ciągu dróg wojewódzkich nr 411 i 489
  - 6,3 km (50% finansowania w ramach RFRD);
- Budowa obwodnicy miejscowości Strzeleczki w ciągu drogi wojewódzkiej nr 409
  - 2,7 km (50% finansowania w ramach RFRD).

6. Realizacja zadań w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład:

- Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 901 na odc. Zawadzkie - Żędowice
  - rozbudowa DW 901 na odc. 3,18 km;
  - okres realizacji: 11.2022 r. - 12.2023 r.
  - wartość zadania: 35,53 mln zł (1,6 mln w 2022 r.).

7. Pozostałe przedsięwzięcia istotne z punktu widzenia rozwoju regionu w obszarze infrastruktury drogowej realizowane ze środków własnych województwa opolskiego:

- <u>Modernizacja drogi wojewódzkiej nr 409 w m. Gogolin - etap II</u>
  - rozbudowa drogi wojewódzkiej na odcinku 0,50 km,
  - okres realizacji: 09.2022 r. - 12.2022 r.,
  - wartość zadania: 2,99 mln zł (w tym Gmina Gogolin 0,50 mln);
- <u>Budowa chodnika wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 417 w miejscowości Racławice Śląskie</u>
  - rozbudowa drogi wojewódzkiej na odcinku 0,23 km,
  - okres realizacji: 01.2022 r. - 09.2022 r.,
  - wartość zadania: 1,09 mln zł (w tym Gmina Głogówek 0,2 mln);
- <u>Budowa chodnika w ciągu drogi wojewódzkiej nr 462 w m. Pogorzela</u>
  - rozbudowa drogi wojewódzkiej na odcinku 0,30 km,
  - okres realizacji: 06.2022 r. - 10.2022 r.,
  - wartość zadania: 0,50 mln zł;
- <u>Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 487 w m. Roszkowice</u>
  - rozbudowa drogi wojewódzkiej na odcinku 1,70 km,
  - okres realizacji: 12.2021 r. - 08.2022 r.,
  - wartość zadania: 6,71 mln zł;
- <u>Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 461 w m. Brynica</u>
  - rozbudowa drogi wojewódzkiej na odcinku 0,88 km,
  - okres realizacji: 07.2021 r. - 06.2022 r.,
  - wartość zadania: 2,1 mln zł.

- Realizacja zadań z jst z zakresu wykonania dokumentacji projektowych, przebudowy, budowy, remontu dróg i chodników - w 2022 roku pozyskano łącznie **3 607 112,00 zł** z 20 jst na różnego rodzaju przedsięwzięcia realizowane w ciągu dróg wojewódzkich.

Łącznie ze środków własnych w 2022 roku przebudowano **14,06 km** dróg wojewódzkich za kwotę ok. **30,5 mln zł.**

8. Ruch rowerowy - Koncepcja przebiegu tras rowerowych w województwie opolskim

W latach 2020-2022 województwo opolskie zrealizowało projekt pn. *„Opolskie na rowery - przygotowanie i realizacja koncepcji rozwoju ścieżek rowerowych w województwie opolskim wraz z kampanią edukacyjną".* Zadanie w 100 % sfinansowane zostało ze środków RP WO 2014-2020. W 2022 roku na jego realizację wydano **2 116 536 zł.** W wyniku jego realizacji zinwentaryzowano **1 966,3 km** istniejących szlaków rowerowych i wypracowano koncepcję rozwoju tras rowerowych na terenie całego województwa opolskiego.

Dokument pn. ***„Koncepcja przebiegu tras rowerowych w województwie opolskim"*** został przyjęty przez ZWO 30 maja 2022 r. i jest podstawą do projektowania oraz realizacji zadań inwestycyjnych w zakresie rozwoju infrastruktury rowerowej i promocji transportu niskoemisyjnego.

Zaproponowana w dokumencie sieć głównych tras rowerowych przebiegających przez całe województwo jest swego rodzaju „szkieletem" do rozwijania sieci lokalnych tras rowerowych. Wyznaczonych zostało **18 głównych korytarzy rowerowych** o łącznej długości **1390 km** (w tym 600 km tras jest już wybudowanych). Określono spójny system znakowania poszczególnych kategorii tras. Wskazano **36 lokalizacji miejsc obsługi rowerzystów** oraz lokalizacje możliwych do realizacji węzłów integracyjnych z różnymi formami transportu: kolejowym, autobusowym, samochodowym.

Ponadto w 2022 roku w ramach projektu zakupiono trzy urządzenia do stałego monitorowania natężenia ruchu rowerowego. Liczniki rowerowe stają się coraz bardziej popularnym środkiem pozyskiwania danych o natężeniu ruchu rowerowego. Nigdy wcześniej na terenie województwa opolskiego nie prowadzono rzetelnych pomiarów natężenia ruchu rowerowego, dlatego pierwsze urządzenia zlokalizowano w miejscowości: Zawada, Lubsza i Boroszów.

Wybudowane zostały również trzy miejsca obsługi rowerzystów (tzw. MOR-y) przy drogach wojewódzkich w miejscowościach Moszna, Ładza, Boroszów wraz z małą architekturą przeznaczoną do odpoczynku oraz wykonano oświetlenie przejścia dla pieszych i rowerzystów w miejscowości Dębina wraz ze zmianą nawierzchni z kostki betonowej na asfalt.

Dodatkowo opracowano i wydano w formie papierowej i elektronicznej przewodnik rowerowy opisujący **25 tras rowerowych** o różnym poziomie trudności wraz z możliwością ich wgrania na urządzenia mobilne.

W roku 2022 długość infrastruktury rowerowej i pieszo-rowerowej wzdłuż dróg wojewódzkich wyniosła łącznie **149,5 km**. Inwestycje w tym zakresie powstają w ramach rozbudowy dróg wojewódzkich lub odrębnych inwestycji związanych ze strategią niskoemisyjną współfinansowanych z funduszy unijnych.

W 2022 roku województw opolskie było partnerem w dwóch projektach realizowanych przez jst ze środków RPO WO 2014-2020 w ramach strategii niskoemisyjnych na terenie województwa opolskiego.

9. Drogi dojazdowe do gruntów rolnych

Realizując zapisy ustawy z dnia 3 lutego 1995 roku o ochronie gruntów rolnych i leśnych 17 gminom przekazano łącznie **6 276 878 zł** na budowę lub przebudowę dróg dojazdowych do gruntów rolnych (13,13 km), a 3 powiatom (opolskiemu, prudnickiemu i krapkowickiemu) przekazano **68 000 zł** na dofinansowanie zakupu sprzętu informatycznego i oprogramowania niezbędnego do zakładania i aktualizowania operatów ewidencji gruntów oraz prowadzenia spraw ochrony gruntów rolnych.

10. Inne przedsięwzięcia w obszarze zapobiegania zagrożeniom

Województwo opolskie (Lider projektu) wspólnie z 10 Partnerami (9 powiatów: brzeski, głubczycki, kędzierzyńsko-kozielski, kluczborski, krapkowicki, nyski, oleski, prudnicki, strzelecki i Miasto Opole) w 2022 roku zrealizowało projekt pn.: *Wsparcie służb zarządzania kryzysowego w woj. opolskim poprzez zakup środków transportu specjalistycznego z wyposażeniem do przeciwdziałania i usuwania skutków zagrożeń w tym związanych z COVID-19* współfinansowany w 85 % ze środków RPO WO 2014-2020. W wyniku realizacji projektu dla 10 jednostek zarządzania kryzysowego zakupiono pojazdy wraz z kompletem wyposażenia i sprzętu do prowadzenia akcji ratowniczych przy pożarach, zagrożeniach ekologicznych i komunikacyjnych związanych z transportem kolejowym i drogowym oraz do usuwania skutków klęsk żywiołowych i ekstremalnych zjawisk pogodowych, w tym związanych z pandemią COVID-19. Wartość projektu - **4,05 mln zł**

Realizacja celów Strategii Opolskie 2030 w 2022 roku

Zadania w obszarze infrastruktury drogowej	Suma wydatków (mln zł)	Źródło finansowania	Rezultaty (km) *	Strategia Opolskie 2030	
				Kierunek działania	Cel operacyjny
rozbudowa dróg wojewódzkich Nr: 409, 408, 414, 416 Kietrz, 416 Ściborowice-Kórnica	57,39	RPO WO 2014-2020, budżet województwa opolskiego, środki jst	1,2	rozwój infrastruktury komunikacyjnej	Region dostępny komunikacyjnie
rozbudowa dróg wojewódzkich Nr: 454, 429, 423, 408	10,92	FEO 2021-2027 budżet województwa opolskiego	0	rozwój infrastruktury komunikacyjnej	Region dostępny komunikacyjnie
przebudowa obiektów mostowych w ciągu DW Nr 461	6,5	subwencja z MI, budżet województwa opolskiego	0,3	rozwój infrastruktury komunikacyjnej	Region dostępny komunikacyjnie
rozbudowa dróg wojewódzkich Nr: 429 i 435	7,95	Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg	0	rozwój infrastruktury komunikacyjnej	Region dostępny komunikacyjnie
rozbudowa drogi wojewódzkiej Nr 901	1,6	Rządowy Fundusz Polski Ład	0	rozwój infrastruktury komunikacyjnej	Region dostępny komunikacyjnie
pozostałe zadania na drogach wojewódzkich	30,5	budżet województwa opolskiego	14,06	rozwój infrastruktury komunikacyjnej	Region dostępny komunikacyjnie
Projekt *Opolskie na Rowery*	2,1	RPO WO 2014-2020	1 koncepcja	rozwój transportu zintegrowanego i zrównoważonej mobilności	Region dostępny komunikacyjnie
wsparcie służb zarządzania kryzysowego	4,05	RPO WO 2014-2020 budżet województwa opolskiego, środki jst	11 pojazdów	poprawa bezpieczeństwa	Bezpieczny region

**podany kilometraż dotyczy dróg oddanych do użytkowania w 2022 roku i nie obejmuje zadań w trakcie realizacji*

6.3.2. Gospodarka

Ważnym elementem w polityce rozwoju województwa opolskiego jest gospodarka. Województwo opolskie realizuje działania na rzecz rozwoju gospodarki regionu poprzez swoje jednostki tj. Opolskie Centrum Rozwoju Gospodarki (OCRG) i Opolski Regionalny Fundusz Rozwoju (ORFR) nadzorowane przez DIG.

1. Regionalna Strategia Innowacji Województwa Opolskiego do roku 2030 (RSIWO 2030)

4 października 2021 roku ZWO przyjął *Regionalną Strategię Innowacji Województwa Opolskiego 2030*, która wyznacza kierunki wsparcia innowacyjności w kolejnych latach. RSIWO 2030 była jednym z dokumentów wykorzystanych w trakcie prowadzonych z KE negocjacji programu FEO 2021-2027. Strategia identyfikuje najistotniejsze wyzwania dla rozwoju innowacyjnego województwa opolskiego.

Analiza realizacji celów RSIWO 2030 opiera się na podejściu stosowanym także w poprzednich perspektywach (2007-2013 i 2014-2020), a mianowicie na danych dotyczących wydatkowania środków w ramach kolejnych regionalnych programów operacyjnych, a w nadchodzących latach z programu FEO 2021-2027.

W związku z faktem, że uruchomienie pierwszych naborów w ramach FEO 2021-2027 miało miejsce 7 marca 2023 roku wszystkie dane pochodzą ze wsparcia projektów realizowanych jeszcze w ramach RPO WO 2014-2020, wpisując się w obowiązującą od października 2021 roku RSIWO 2030.

Do 31 grudnia 2022 roku podpisano **823** umowy na realizację projektów wpisujących się w realizację celów RSIWO 2030. Otrzymały one dofinansowanie ze środków UE na łączną kwotę: **1 349 786 444,95 zł.**

Tabela 16. Projekty wpisujące się w RSIWO 2030 stan na: 31.12.2021 i 31.12.2022

Nazwa działania	Liczba projektów		Kwota Dofinansowania (w PLN)	Instytucja odpowiedzialna za wdrożenie
	31.12.2021	31.12.2022		
1.1 Innowacje w przedsiębiorstwach	87	86	184 236 971,05	OCRG
1.2 Infrastruktura B+R	3	3	57 508 243,39	UMWO
2.1.1 Nowe produkty i usługi w MSP	2	2	222 356 284,00	OCRG/BGK
2.1.2 Wsparcie TIK w przedsiębiorstwach	169	180	46 392 546,51	OCRG
2.1.3 Nowe produkty i usługi w MSP na terenach przygranicznych	44	41	29 956 573,51	OCRG
2.1.4 Inwestycje dla podmiotów ekonomii społecznej	9	8	7 043 259,83	OCRG
2.2 Przygotowanie terenów inwestycyjnych	7	8	39 526 331,19	Aglomeracja Opolska
2.3 Wzmocnienie instytucji otoczenia biznesu	6	6	30 609 752,61	UMWO
2.4 Współpraca gospodarcza i promocja	107	105	21 648 844,00	OCRG
3.4 Efektywność energetyczna w MSP	38	35	34 438 042,11	OCRG
7.1 Aktywizacja zawodowa osób pozostających bez pracy realizowana przez PUP	77	77	207 352 449,46	WUP
7.2 Aktywizacja zawodowa osób pozostających bez pracy	25	25	24 087 334,91	WUP
7.3 Zakładanie działalności gospodarczej	24	24	71 771 002,71	WUP

7.5 Szkolenia, doradztwo dla przedsiębiorców i pracowników przedsiębiorstw oraz adaptacyjność przedsiębiorstw	5	5	9 705 084,23	WUP
7.6 Godzenie życia prywatnego i zawodowego	28	28	27 406 178,26	WUP
9.1.1 Wsparcie kształcenia ogólnego	74	74	*68 449 258,17*	WUP
9.1.2 Wsparcie kształcenia ogólnego w Aglomeracji Opolskiej	12	12	34 868 110,59	Aglomeracja Opolska
9.1.5 Program pomocy stypendialnej	4	4	6 770 026,87	WUP
9.2.1 Wsparcie kształcenia zawodowego	21	22	85 429 806,25	WUP
9.2.2 Wsparcie kształcenia zawodowego w Aglomeracji Opolskiej	10	10	16 935 882,53	Aglomeracja Opolska
9.3 Wsparcie kształcenia ustawicznego	41	41	28 258 926,68	UMWO
10.1.2 Infrastruktura usług społecznych	26	26	61 386 030,46	OCRG
10.4.1. Rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej	1	1	25 546 713,71	UMWO

Źródło: Opracowanie własne UMWO

Biorąc pod uwagę wsparcie projektów konkursowych w ramach RPO WO 2014-2020:

- najwięcej środków wykorzystano na wsparcie 86 projektów w ramach *Działania 1.1 Innowacje w przedsiębiorstwach* przeznaczonych na rozbudowę zaplecza badawczo-rozwojowego oraz finansowanie procesu powstawania innowacji (od pomysłu do rynku) lub jego wybranych elementów. Łączna kwota wsparcia ze środków UE wynosi: **184 236 971,05 zł,** a środki prywatne przedsiębiorstw stanowią ogółem: 165 032 852,84 zł**;**
- najwięcej umów o dofinansowanie podpisano w *Działaniu 2.1.2 Wsparcie TIK w przedsiębiorstwach*, gdzie wsparciem objęto 180 projektów na kwotę **46 392 546,51 zł;**
- najwyższe finansowanie projektów odnotowano w działaniu *7.1 Aktywizacja zawodowa osób pozostających bez pracy realizowana przez PUP*, na łączną kwotę **207 352 449,46 zł.**

W przypadku instrumentów zwrotnych w omawianym okresie udzielonych zostało **897 pożyczek** w ramach *Działania 2.1.1 Nowe produkty i usługi w MSP*, na kwotę **190 035 350,97 zł**. W obszarach inteligentnych specjalizacji na dzień 31 grudnia 2022 roku, odnotowano **473 projekty** inwestycyjne wpisujące się w obszary wynikające z RSIWO 2030 (w porównaniu do 471 projektów na dzień 31.12.2021 roku), a łączna kwota dofinansowania wyniosła: **388 878 157,88 zł** (wzrost o 22 964 836,35 zł).

W podziale na inteligentne specjalizacje liczba wspartych projektów przedstawia się następująco:

Zrównoważone technologie budownictwa i drewna	122
Technologie przemysłu maszynowego i metalowego	115
Procesy i produkty ochrony zdrowia i środowiska	109
Technologie przemysłu energetycznego*	57
Technologie chemiczne	42
Technologie rolno-spożywcze	29

*****w zestawieniu uwzględniono również projekty wpisujące się w specjalizację: Technologie przemysłu energetycznego (w RSIWO 2030 obszar ten nie znajduje się już na liście IS)*
Źródło**:** *opracowanie własne SWO*

2. Fundusz Pożyczkowy przy Opolskim Regionalnym Funduszu Rozwoju

Fundusz Pożyczkowy to instrument finansowy adresowany do mikro, małych i średnich przedsiębiorstw zarejestrowanych lub mających swą siedzibę na terenie województwa opolskiego. Fundusz prowadzi obsługę pożyczek udzielonych w latach 2018-2021 ze środków otrzymanych w ramach umów zawartych z Województwem Opolskim oraz Bankiem Gospodarstwa Krajowego. Fundusz udziela pożyczek przedsiębiorcom z kapitału własnego Spółki, który w 2022 rok został podwyższony **z kwoty 9 do 24 mln złotych.** W ramach swojej działalności Fundusz udziela pożyczek inwestycyjnych z okresem spłaty do 120 miesięcy obrotowych, z okresem spłaty do 48 miesięcy oraz inwestycyjno-obrotowych z okresem spłaty do 84 miesięcy. Wszystkie oferowane pożyczki udzielane są w oparciu o stałą stopę procentową.

3. Działalność Opolskiego Centrum Rozwoju i Gospodarki

Realizowane projekty własne:

3.1 Operator systemu popytowego w ramach Działania 7.5 RPO WO 2014-2020 (Działanie 7.5)

Projekt, w ramach którego przedsiębiorstwa mogą podnosić lub zmieniać kwalifikacje swoich pracowników dzięki szkoleniom dofinansowanym z funduszy unijnych. Firmy, w zależności od wielkości, mogą dostać w ramach tego projektu do 12 tys. zł, 24 tys. zł lub 48 tys. zł.

- liczba umów podpisanych ogółem – 1337
- liczba umów podpisanych w 2022 roku – **175**
- ogólna pula dofinansowania – 8 069 600,00 zł
  - wykorzystano – 7 998 227,00 zł
  - w tym w 2022 roku – **1 129 074,00 zł**

3.2 Operator voucherów zwiększających konkurencyjność MSP działających w obszarze inteligentnych specjalizacji na terenie województwa opolskiego (Działanie 2.3)

Projekt, w ramach którego mikro, małe i średnie firmy z województwa opolskiego mogą dostać dofinansowanie w wysokości do 150 tys. zł na usługi specjalistyczne, np. na doradztwo prawne, finansowo-księgowe, wejście na rynki zagraniczne, pozyskiwanie patentów czy zakup baz danych.

- liczba umów podpisanych ogółem – 490
- liczba umów podpisanych w 2022 roku – **136**
- ogólna pula dofinansowania – 12 100 000 zł
  - wykorzystano – 10 970 380,91 zł
  - w tym w roku 2022 roku – **2 577 510,45 zł**
  - pozostało – 1 129 619,09 zł

3.3 Akademia Menadżera MŚP

Projekt realizowany w całym kraju przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości (PARP), finansowany ze środków Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 (POWER 2014-2020), w województwie opolskim, śląskim i łódzkim. Operatorem projektu jest OCRG. Jego celem jest wsparcie podnoszenia kompetencji osób, które sprawują kierownicze stanowiska w firmach albo mają być na takie stanowiska awansowane. Projekt trwał do 31 grudnia 2022 roku.

- liczba umów podpisanych ogółem – 430
- liczba umów podpisanych w 2022 roku – **80**

- ogólna pula dofinansowania – 8 787 611,42 zł
  - wykorzystano – 8 293 628,60 zł
  - w tym w roku 2022 roku – **3 038 461,83 zł**

3.4 Opolskie Szkolnictwo Zawodowe Dla Rynku Pracy

Liderem projektu jest Regionalny Zespół Wsparcia Placówek Edukacji (RZPWE), a OCRG – partnerem. Projekt służy nawiązywaniu, podtrzymywaniu i budowaniu relacji pomiędzy szkołami zawodowymi, ich uczniami i nauczycielami, a opolskimi firmami.

- ogólna pula dofinansowania – 8 153 869,24 zł
- pula dofinansowania wykorzystana w 2022 roku – **1 920 734,57 zł**
- liczba uczniów szkół zawodowych, którzy skorzystali z kursów specjalistycznych w ramach projektu ogółem – **1514**
- liczba uczniów szkół zawodowych, którzy skorzystali z kursów specjalistycznych w ramach projektu w 2022 roku – **380**

Do szkół zawodowych przekazano w ramach projektu:

- 190 laptopów do nauki zdalnej – 537 510,00 zł
- 110 komputerów stacjonarnych – 326 073,00 zł
- 55 sztuk systemów do wyświetlania i zarządzania treścią – 304 999,75 zł
- 14 zestawów do nauki zdalnej – 439 974,64 zł
- 54 laptopy dla SZPiK – 149 791,86 zł
- 54 urządzenia wielofunkcyjne – 58 250,34 zł

3.5 Opolskie Szkolnictwo Zawodowe Dla Rynku Pracy 2

Liderem projektu jest RZPWE, OCRG – partnerem. Projekt służy do nawiązywania, podtrzymywania i budowania relacji pomiędzy szkołami zawodowymi, ich uczniami i nauczycielami, a opolskimi firmami.

- ogólna pula dofinansowania – 3 864 542,00 zł
- pula dofinansowania wykorzystana w 2022 roku – **526 758,33 zł**
- liczba uczniów szkół zawodowych, którzy skorzystali z kursów specjalistycznych w ramach projektu ogółem – 184
- liczba uczniów szkół zawodowych, którzy skorzystali z kursów specjalistycznych w ramach projektu w 2022 roku – **129.**

3.6 Opolskie Wspiera Kwalifikacje Zawodowe

W ramach projektu osoby dorosłe mogły starać się o dofinansowanie do kursów podnoszących kwalifikacje zawodowe dostępnych w Bazie Usług Rozwojowych PARP, na które jest zapotrzebowanie na regionalnym rynku pracy.

- liczba umów podpisanych ogółem – 1545
- liczba umów podpisanych w 2022 roku – **1436**
- średni koszt szkolenia na uczestnika – 4980,52 zł
- ogólna pula dofinansowania – 10 000 000,00 zł
  - wykorzystano – 8 614 583,83 zł
  - w tym w roku 2022 roku – **8 114 457,26 zł**
  - pozostało – 1 385 416,17 zł

3.7 Standardy Obsługi Inwestora w województwie opolskim

Projekt realizowany przez OCRG na podstawie umowy o dofinansowanie zawartej pomiędzy Województwem Opolskim, a Ministrem Spraw Wewnętrznych i Administracji**.** Jego celem jest podniesienie jakości obsługi inwestora w jst poprzez szkolenia i doradztwo.

- uczestnicy projektu: przedstawiciele kadry kierowniczej oraz pracownicy merytoryczni jst województwa opolskiego
- okres realizacji projektu: 1 września 2019 – 30 czerwca 2023 roku.

Przeprowadzone działania:

- organizacja szkoleń dla przedstawicieli kadr jest z zakresu profesjonalnej obsługi inwestora;
- organizacja dwóch wizyt studyjnych dla przedstawicieli jst do województw podkarpackiego i małopolskiego;
- zaprojektowanie i wykonanie folderów prezentujących potencjał gospodarczy i inwestycyjny gmin i powiatów biorących udział w projekcie;
- udzielanie wsparcia doradczego przedstawicielom jst;
- wykonanie zdjęć terenów inwestycyjnych oraz obiektów/hal z drona w pięciu gminach/powiatach.

3.8 Kooperacyjne Opolskie - profesjonalne otoczenie biznesu II

Głównym celem projektu jest wsparcie regionalnych instytucji otoczenia biznesu, a w efekcie - sektora małych i średnich przedsiębiorstw funkcjonujących w województwie opolskim. W jego ramach organizowane są spotkania, konferencje, cykliczne warsztaty, wymiana doświadczeń i dobrych praktyk.

3.9 Realizacja projektu pn. *Opracowanie przez beneficjenta dokumentu strategicznego wskazującego kierunki rozwoju województwa opolskiego dla polityki badawczo-rozwojowej w latach 2020-2026*

W ramach projektu, zakończonego w 2022 roku, przygotowano opisaną wyżej RSIWO 2030 oraz system monitorowania i identyfikacji specjalizacji regionalnych. W 2022 roku zrealizowano m.in.

- badanie pn. *Wpływ pandemii COVID-19 na możliwości inwestycyjne przedsiębiorstw w województwie opolskim*;
- badanie pn. *Badanie potencjału i trendów rozwojowych w obszarze regionalnej inteligentnej specjalizacji Województwa Opolskiego – zrównoważone technologie chemiczne*;
- badanie pn. *Badanie potencjału i trendów rozwojowych w obszarze regionalnej inteligentnej specjalizacji Województwa Opolskiego – technologie przemysłu maszynowego i metalowego*;
- badanie pn. *Badanie potencjału i trendów rozwojowych w obszarze regionalnej inteligentnej specjalizacji Województwa Opolskiego - technologie rolno-spożywcze*;
- monitoring RSIWO 2030;
- Regionalną Konferencję Innowacje–Innowacyjność 2022 - Zakrzów, 24-25 października 2022 roku.

3.10 Punkt Informacji Europejskiej Europe Direct-Opole

Punkt działa w ramach ogólnoeuropejskiej sieci informacyjnej Komisji Europejskiej - Europe Direct. Do jego zadań należy przybliżanie mieszkańcom regionu tematyki unijnej.

Przykładowe realizacje:

- warsztaty z programowania stron internetowych - cykl szkoleń skierowanych do 30 mieszkanek regionu chcących się przebranżowić;
- *Ekologiczna i bezpieczna Europa - dialog w sprawie przyszłości Europy* - liczba uczestników: 120 osób;
- Dzień Języka Gruzińskiego w Opolu - liczba uczestników: 50 osób;
- Opolski Rajd Rowerowy – rajd obejmował finansowane ze środków unijnych trasy rowerowe, a także te lokalizacje w województwie opolskim, które zmieniły się dzięki funduszom unijnym - liczba uczestników: 30 osób;
- Dzień Europy w Otmicach - liczba uczestników: 150 osób

3.11 Dotacje unijne

OCRG działa jako Instytucja Pośrednicząca (IP). W ramach tego zakresu działań przyznaje dotacje unijne dla firm.

Nabór i ocena wniosków

W 2022 roku oceniane były wnioski w ramach naboru:

Poddziałanie 2.1.2 – Wsparcie TIK w przedsiębiorstwach RPO WO 2014-2020 (nabór przeprowadzony w dniach 4 -11 listopada 2021 roku). W 2022 roku nie przeprowadzono nowego naboru, kontynuowana była ocena wniosków w ramach naboru ogłoszonego w ostatnim kwartale 2021 roku, zgodnie z którym:

- złożonych zostało 107 wniosków
- formalną ocenę przeszły 92 projekty
- w ramach naboru wybranych zostało 39 projektów do dofinansowania o łącznej wartości **10 573 408, 83 zł.**

Podsumowanie 2022 roku:

- **11 494 387,41 zł** – łączna pula dofinansowania przyznanego firmom z województwa opolskiego
- **19 138 732,11 zł** – to całkowita wartość projektów realizowanych przez firmy z województwa opolskiego, którym przyznano dotacje z UE w 2022 roku.

Powyższe kwoty uwzględniają wartości czterech projektów z poddziałania 2.1.2 jeszcze z naboru w roku 2020 z procedury odwoławczej wybrane do dofinansowania dopiero w styczniu 2022 roku.

Podsumowanie naborów z lat 2014-2022:

- **29 naborów** ogłoszonych przez OCRG w latach 2014-2022
- **526 umów** podpisanych w latach 2014-2022
- **629 400 833,21 zł** – wartość dofinansowania przyznanego opolskim firmom w latach 2014-2022
- **1 033 893 536,83 zł** – wartość całkowita wniosków, które zrealizują opolskie firmy.

Kolejną formą unijnego wsparcia były pożyczki dla przedsiębiorstw z sektora MŚP. OCRG prowadzi nadzór nad prawidłowością i celowością udzielanego w tej formie wsparcia.
Unijne pożyczki dla firm przyznawane były w ramach następujących działań:

FUNDUSZ	DZIAŁANIE/PODDZIAŁANIE		
	PI	NR	NAZWA
Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego	3c	2.1.1	Nowe produkty i usługi
	4b	3.2.3	Efektywność energetyczna w mieszkalnictwie
	4c	3.4	Efektywność energetyczna w MŚP

Poddziałanie 2.1.1 - wsparcie wdrożenia innowacji produktowych, procesowych, marketingowych i organizacyjnych, zwłaszcza wypracowanych w ramach OP I, wsparcie inwestycji w nowoczesne maszyny i urządzenia oraz sprzęt produkcyjny, w celu wprowadzenia na rynek nowych lub ulepszonych produktów lub usług, wsparcie inwestycji w rozwój przedsiębiorstw zwiększających skalę ich działalności, wzrost zasięgu oferty, utrzymanie płynności finansowej przedsiębiorców z sektora MŚP.

- W kwietniu 2022 roku ogłoszono nowe postępowania przetargowe na pośredników finansowych, którzy udzielą kolejnych pożyczek w ramach drugiego obrotu ze środków pochodzących z Zasobów Zwróconych (tj. zwrotów kapitału, odsetek, pozostałych przychodów). W wyniku zakończenia procedury wyboru pośredników finansowych w drugim półroczu 2022 roku BGK zawarł umowy z Fundacją Rozwoju Śląska (umowa operacyjna na kwotę 15 mln zł) oraz Dolnośląskim Parkiem Innowacji i Nauki (umowa operacyjna na kwotę 10 mln zł). Do końca 2022 roku do pośredników finansowych została wypłacona kwota 2,5 mln zł, z czego wypłacono jedną pożyczkę na kwotę 110 tys. zł.

Poddziałanie 3.2.3 - wsparcie na modernizację energetyczną wielorodzinnych budynków mieszkalnych wraz w wymianą wyposażenia na energooszczędne.

Działanie 3.4 - wsparcie m.in. na zastosowanie energooszczędnych (energia elektryczna, ciepło, chłód, woda) technologii produkcji i użytkowania energii, wsparcie zastosowania technologii odzysku energii wraz z systemem wykorzystania energii ciepła odpadowego w ramach przedsiębiorstwa, wprowadzanie systemów zarządzania energią, zastosowanie energooszczędnych technologii w przedsiębiorstwach, instalacji służących do wytwarzania, przetwarzania, magazynowania oraz przesyłu energii ze źródeł odnawialnych, wsparcie audytu energetycznego dla MŚP jako elementu kompleksowego projektu.

- Do końca 2022 roku w ramach umowy operacyjnej zawartej z pośrednikiem finansowym Fundacją Rozwoju Śląska zostały wypłacone środki w wysokości **5 mln zł**. Ostateczni odbiorcy otrzymali pożyczki w łącznej kwocie 4,2 mln zł. W grudniu 2022 roku na prośbę pośrednika finansowego IP wyraziła zgodę na uruchomienie dodatkowych funduszy w kwocie 2,5 mln zł. w ramach prawa opcji ze środków pochodzących z zasobów zwróconych.

Podsumowanie wsparcia udzielonego przedsiębiorcom z sektora MŚP w ramach instrumentów finansowych

- **216 581 464,00 zł** – łączny wkład programu wpłacony do BGK na podstawie umów o finansowanie, w tym:
  - Poddziałanie 2.1.1 – 180 256 284,00 zł
  - Poddziałanie 3.2.3 – 18 162 590,00 zł
  - Działanie 3.4 – 18 162 590,00 zł;
- **230 945 605,45 zł** – łączna kwota pożyczek wypłacona do ostatecznych odbiorców z województwa opolskiego, w tym:
  - wkład programu (środki unijne)- 203 871 151,68 zł
  - wkład krajowy (środki zaangażowane przez Pośredników Finansowych) – 27 164 453,77 zł
- **4 268 430,00zł** – pula unijnych pożyczek, która w 2022 roku trafiła do opolskich firm (w ramach działania 3.4 i 2.1.1);
- **1007 umów na pożyczki** podpisano do 31 grudnia 2022 roku;
- **885 firm** skorzystało do końca 2022 roku ze wsparcia w postaci pożyczek (niektóre kilkakrotnie).

3.12 Inwestorzy i eksporterzy

Obsługą inwestora i eksportera zajmuje się istniejące w ramach OCRG Centrum Obsługi Inwestora i Eksportera (COIE). Znajduje się ono w ogólnopolskiej sieci placówek współpracujących z Polską Agencją Inwestycji i Handlu (PAIiH). Świadczy usługi inwestycyjne i poinwestycyjne. Wspiera też potencjalnych eksporterów oraz firmy już zajmujące się eksportem.

Obsługa inwestora

W roku 2022 COIE w województwie opolskim:

- prowadziło **71** projektów inwestycyjnych, z czego 60 były to projekty nowe;
- **5** inwestorów zdecydowało się na zainwestowanie w regionie (były to firmy z branż takich jak: budownictwo i wyposażenie wnętrz, motoryzacja);
- **6300** miejsc pracy - zadeklarowane przez inwestorów docelowe zatrudnienie we wszystkich firmach, które zdecydowały się na inwestycje;
- **2,395 mld zł** - zadeklarowane nakłady finansowe inwestorów.

Inwestorzy, którzy w 2022 roku zdecydowali o zainwestowaniu w województwie opolskim:

- APN Entech (Korea Płd.; Skarbimierz)
- Hyundai Welding (Korea Płd.; Skarbimierz)
- Schattdecor (Niemcy; Głuchołazy)
- Projekt Okno 3 (Polska; powiat nyski)
- Projekt Okno 4 (Polska; powiat opolski).

Najwięcej zapytań inwestorów zainteresowanych halami lub terenami w województwie opolskim pochodziło z takich państw jak:

- firmy z kapitałem mieszanym/ międzynarodowe lub bez określonego kraju pochodzenia
- Niemcy
- Korea Południowa
- Polska

Najwięcej zapytań inwestorów zainteresowanych halami lub terenami w województwie opolskim pochodziło z następujących branż:

- motoryzacja / elektromobilność
- opakowania
- budownictwo i wyposażenie wnętrz
- elektromaszynowy
- spożywczy i produktów szybkozbywalnych
- OZE.

Obsługa eksportera

OCRG udziela wsparcia firmom, które chcą pozyskać biznesowych partnerów za granicą lub eksportować swoje produkty i usługi na zagraniczne rynki, a także przedsiębiorcom, którzy chcą inwestować w Polsce.

W ramach tej działalności udostępniona jest baza Kompass - największa baza polskich i zagranicznych podmiotów gospodarczych z różnych branż na świecie (z ponad 60 krajów). Dane w niej zgromadzone zawierają informacje o firmach, które mogą być wykorzystywane przez opolskich przedsiębiorców dla zwiększenia zasięgu działań marketingowych i sprzedaży. Dostęp indywidualny do bazy jest płatny. COIE może pobrać bezpłatnie dane i przygotować je dla firm z województwa opolskiego. Baza zawiera: ponad 5 mln firm

i ponad 12 mln kontaktów do potencjalnych kooperantów biznesowych. Daje ona możliwość skorzystania z ponad 60 kryteriów wyszukiwania.

Realizacja celów Strategii Opolskie 2030 w 2022 roku

Zadania w obszarze gospodarki	Suma wydatków (w mln zł)	Źródło finansowania	Rezultaty	Strategia Opolskie 2030	
				Kierunek działania	Cel operacyjny
współpraca gospodarcza i promocja	37,1	RPO WO 2014-2020	105 umów	współpraca gospodarcza	Gospodarka otwarta na współpracę
innowacje wprzedsiębiorstwach	349,3	RPO WO 2014-2020	86 umów	badania na rzecz gospodarki	Gospodarka otwarta na współpracę
wsparcie TIK w przedsiębiorstwach	88,5	RPO WO 2014-2020	180 umów	wzmocnienie konkurencyjności i innowacyjności firm	Silne branże
nowe produkty i usługi w MSP na obszarach przygranicznych	72	RPO WO 2014-2020	41 umów	wzmocnienie konkurencyjności i innowacyjności firm	Silne branże

6.3.3. Transport

Transport jest jednym z najważniejszych czynników wpływających na jakość życia mieszkańców i rozwój gospodarczy regionu. Kluczową rolę w tym obszarze odgrywa transport publiczny warunkujący zrównoważony rozwój systemów komunikacyjnych miast oraz terenów wiejskich. Dostępność i jakość usług pasażerskich przewozów kolejowych i autobusowych decyduje o sprawności funkcjonowania całego regionu, dlatego rynek przewozów musi być traktowany jako system wzajemnie powiązanych ze sobą elementów.

Realizując politykę zrównoważonego rozwoju województwo opolskie wspiera nie tylko rozwój szeroko pojętego transportu zbiorowego, ale również ruchu rowerowego, jako uzupełnienie systemu transportowego województwa.

Realizacja zadań z jest z zakresu wykonania dokumentacji projektowych, przebudowy, budowy, remontu dróg i chodników - w 2022 roku pozyskano łącznie **3 607 112,00 zł** z 20 jst na różnego rodzaju przedsięwzięcia realizowane w ciągu dróg wojewódzkich.

1. **Plan Zrównoważonego Rozwoju Publicznego Transportu Zbiorowego dla Województwa Opolskiego (Plan)**

Plan został przyjęty przez Sejmik Województwa Opolskiego w 2014 roku. Zakłada on poprawę dostępności komunikacyjnej regionu z wykorzystaniem potencjału układu sieci kolejowej oraz integrację transportu kolejowego i autobusowego. Ma to służyć zwiększeniu liczby pasażerów w publicznym transporcie zbiorowym. W Planie określono linie komunikacyjne, które będą obsługiwane wyłącznie przez transport kolejowy (14 linii), wyłącznie przez transport autobusowy (48 linii) i linie obsługiwane przez transport kolejowy i autobusowy (15 linii). Plan wymaga aktualizacji, jednakże ze względu na prowadzone prace legislacyjne nad zmianą ustawy o publicznym transporcie zbiorowym, prace w tym zakresie nie są

prowadzone. Do czasu określenia ostatecznych wytycznych wskazanych w ww. ustawie nie planuje się działań aktualizacyjnych

2. Wybrane, najważniejsze przedsięwzięcia i zadania w obszarze transportu:

2.1 Regionalne przewozy kolejowe

Województwo opolskie w ramach ustawowych kompetencji organizuje kolejowe regionalne przewozy pasażerskie i jest jednym z siedemnastu współwłaścicieli spółki POLREGIO. W 2020 roku podpisano z POLREGIO sp. z o.o. umowę o świadczenie usług publicznych w zakresie kolejowych przewozów pasażerskich na lata 2020-2030 na kwotę 695 672 206,14 zł.

2.2 Uczestnictwo Województwa Opolskiego w Programie Kolej+

Województwo opolskie widząc potrzeby mieszkańców regionu, dotyczące dostępu do kolejowego transportu zbiorowego, podjął wspólnie z samorządami lokalnymi (powiatem prudnickim, powiatem raciborskim, Raciborzem, Głubczycami, Głogówkiem i Pietrowicami Wielkimi) decyzję o przystąpieniu do Programu Uzupełniania Lokalnej i Regionalnej Infrastruktury kolejowej – Kolej+ do 2028 r., z projektem pt. *Rewitalizacja linii kolejowych nr 177 i 294 Racibórz – Racławice Śląskie*.

Dzięki tej inicjatywie i złożeniu wniosku do Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych, możliwe było przeprowadzenie postępowania na wykonanie Wstępnego Studium Planistyczno-Prognostycznego, które w niewielkim stopniu zostało dofinansowane przez Partnerów. Określiło ono koszt realizacji inwestycji na ponad **535 mln zł.** Potwierdziło również potrzebę odtworzenia odcinków linii kolejowych nr 177 i 294 oraz wznowienia tam pasażerskiego ruchu pociągów.

Studium zostało złożone do PKP Polskich Linii Kolejowych S.A. 24 listopada 2021 roku. Projekt został pozytywnie oceniony w ramach II etapu naboru do Programu Kolej+. Planowane jest podpisanie umowy z PKP PLK S.A na realizację inwestycji.

2.3 Zezwolenia na wykonywanie przewozów regularnych oraz regularnych specjalnych w krajowym transporcie drogowym osób

Marszałek województwa opolskiego udziela zezwoleń na wykonywanie przewozów regularnych oraz regularnych specjalnych w krajowym transporcie drogowym osób. Na dzień 31 grudnia 2022 roku w regionie funkcjonowało **39 przewoźników** posiadających **236 zezwoleń** wydanych na wykonywanie regularnych i specjalnych przewozów osób w krajowym transporcie drogowym.

2.4 Dopłaty do przewozów z tytułu stosowania obowiązujących ulg ustawowych w przewozach pasażerskich

Województwo opolskie przekazuje przewoźnikom, wykonującym krajowe autobusowe przewozy pasażerskie, dopłaty do tych przewozów z tytułu stosowania obowiązujących ustawowych ulg w przewozach pasażerskich. Koszty te pokrywane są ze środków budżetu państwa. W 2022 roku **29 przewoźników drogowych** otrzymało dopłaty na łączną kwotę **28 476 237,62 zł.**

2.5 Bezpieczeństwo ruchu drogowego (BRD)

Województwo opolskie w zakresie bezpieczeństwa ruchu na drogach wojewódzkich realizuje działania m.in. poprzez inwestycje i remonty poprawiające bezpieczeństwo wszystkich użytkowników ruchu drogowego, a w szczególności pieszych i rowerzystów. Prowadzona jest również współpraca z samorządami lokalnymi, Wojewódzkim Ośrodkiem Ruchu Drogowego, Policją oraz stowarzyszeniami w zakresie analizowania

i wprowadzania rozwiązań poprawiających bezpieczeństwo ruchu drogowego oraz promowania właściwych zachowań komunikacyjnych.

1. **Analiza bezpieczeństwa ruchu drogowego** opracowana w 2022 roku obejmuje:
   - analizę wypadków drogowych na drogach wojewódzkich,
   - lokalizację wypadków drogowych, przyczyny ich wystąpienia oraz liczbę uczestników zdarzeń.

   Analiza wskazuje miejsca kumulacji wypadków na drogach wojewódzkich. Dzięki niej wiadomo, gdzie należy wprowadzić odpowiednie oznakowanie lub zrealizować inwestycje w celu wyeliminowania powtarzających się zdarzeń drogowych.

2. **Komisja Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego** - działa przy marszałku województwa opolskiego i zajmuje się m.in. analizą projektów organizacji ruchu (**541 projektów** w 2022 roku), rozpatruje wnioski dotyczące organizacji i bezpieczeństwa ruchu drogowego (**161 wniosków** w 2022 roku) i uzgadnia trasy pielgrzymek oraz opiniuje lokalizację zjazdów z dróg wojewódzkich.

3. W 2022 roku zgodnie z ustawą Prawo o ruchu drogowym wydano **39 decyzji i postanowień** dla wykorzystania dróg w sposób szczególny (zawody sportowe, rajdy, wyścigi, przejazd korowodów dożynkowych).

4. **Budowa urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego na przejściach dla pieszych:**
   - bezpieczne przejście dla pieszych wraz z oświetleniem dedykowanym w miejscowości Złotniki DW nr 414 – koszt 138 tys. zł;
   - dedykowane oświetlenie istniejącego przejścia dla pieszych w Ligocie Prószkowskiej DW nr 414 – koszt 38 tys. zł;
   - przejście dla pieszych z przejazdem dla rowerzystów w miejscowości Dębina DW nr 414 – koszt 233 tys. zł;
   - wprowadzenie wzbudzanej sygnalizacji świetlnej z oświetleniem dedykowanym oraz korekta oznakowania na przejściu dla pieszych w miejscowości Dobrzeń Wlk. DW 454 – koszt 153 tys. zł;
   - wprowadzenie wzbudzanej sygnalizacji świetlnej z oświetleniem dedykowanym oraz korekta oznakowania na przejściu dla pieszych w miejscowości Byczyna DW nr 487 – koszt 157 tys. zł.

2.6 Odrzańska Droga Wodna

Odrzańska Droga Wodna Śródlądowy to szlak żeglugowy, który jako jedyny w Polsce przygotowany jest do prowadzenia transportu wodnego o charakterze masowym. Wraz z Kanałem Gliwickim łączy miasta Aglomeracji Śląskiej z zespołem portów Szczecin-Świnoujście i stanowi część międzynarodowego szlaku żeglugowego E30. Jej dostosowanie do IV klasy żeglowności pozwoliłoby na przeniesienie części ładunków z dróg i kolei, co byłoby czynnikiem pro-ekologicznym, a także powinno znacząco wpłynąć na zmniejszenie zatłoczenia na drogach i liniach kolejowych.

W 2022 roku w związku z katastrofą ekologiczną na Odrze przedstawiciele województwa opolskiego uczestniczyli w spotkaniach mających na celu wyjaśnienie przyczyn jej wystąpienia oraz wpływu na życie mieszkańców terenów znajdujących się bezpośrednio w pobliżu rzek. Spotkania prowadzone były z przedstawicielami województw położonych wzdłuż rzeki Odra.

Realizacja celów Strategii Opolskie 2030 w 2022 roku

Zadania w obszarze transportu	Suma wydatków (w mln zł)	Źródło finansowania	Rezultaty	Strategia Opolskie 2030	
				Kierunek działania	Cel operacyjny
Program Kolej +	80,1	budżet województwa opolskiego, środki jst	12 552 osób objętych wsparciem	rozwój infrastruktury komunikacyjnej	Region dostępny komunikacyjnie
umowa o świadczenie usług publicznych	68,8	budżet województwa opolskiego	22 184 osoby (frekwencja średniodobowa)	rozwój transportu zintegrowanego i zrównowazonej mobilności	Region dostępny komunikacyjnie
bezpieczeństwo ruchu drogowego	0,72	budżet województwa opolskiego	5 zmodernizowanych przejść dla pieszych	rozwój infrastruktury komunikacyjnej	Region dostępny komunikacyjnie

6.4 KULTURA i DZIEDZICTWO REGIONALNE

6.4.1 Kultura

Jednym z ustawowych obowiązków samorządu województwa jest wspieranie rozwoju kultury oraz opieka nad dziedzictwem kulturowym i jego racjonalne wykorzystanie. Zadania w tej dziedzinie realizują Departament Kultury, Sportu i Turystyki – DKS, a od czerwca 2022 roku Departament Kultury i Dziedzictwa Regionalnego – DKD oraz nadzorowane przez niego wojewódzkie samorządowe instytucje kultury.

1. Program Opieki Nad Zabytkami Województwa Opolskiego na lata 2020-2023

W roku 2022 zostały zainicjowane i przeprowadzone prace nad przygotowaniem sprawozdania za lata 2020-2021 z realizacji Program Opieki nad Zabytkami Województwa Opolskiego na lata 2020-2023. Ponadto w roku 2022 na realizację zadań publicznych województwa opolskiego w zakresie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub znajdujących się w gminnych ewidencjach zabytków przyznano **37 dotacji** na łączną kwotę **1 200 000 zł**.

2. Wybrane najważniejsze przedsięwzięcia i zadania w obszarze kultury

W 2022 roku realizowano projekty kulturalne promujące region i jednocześnie rozwijające kulturę Śląska Opolskiego. Wspierane były również inicjatywy kulturotwórcze, działalność środowisk twórczych oraz realizacja projektów regionalnych. Najważniejsze z nich to:

- otwarty konkurs ofert na wykonanie przez organizacje i inne uprawnione podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego zadań publicznych związanych z realizacją zadań województwa opolskiego w roku 2022 w zakresie kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego. W ramach konkursu przyznano **54 dotacje** na łączną kwotę **979 790 zł** na organizację konkursów, festiwali, szkoleń i innych;
- dotacje w trybie pozakonkursowym (małe granty) - na łączną kwotę **139 207,50 zł** przekazano 18 podmiotom; **Edukacja kulturowa Opolszczyzny - Eduko - edycja 2022 -** projekt finansowany ze środków budżetu województwa opolskiego. Jego celem jest rozwój i promocja edukacji kulturowej rozumianej jako wszelkie działania, które przygotowują różne jednostki do aktywnego i twórczego uczestnictwa w kulturze. Na realizację **10 projektów** w ramach konkursu grantowego organizowanego przez Muzeum Śląska Opolskiego w roku 2022 przeznaczono **120 900 zł**;

- **Nagrody Marszałka Województwa Opolskiego dla Animatorów i Twórców Kultury** – przyznawane są społecznikom, albo osobom zawodowo związanym z działalnością kulturalną, za osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej, upowszechniania i ochrony kultury województwa opolskiego oraz za całokształt działalności. W 2022 roku przyznano **24 nagród**, w tym cztery specjalne za całokształt działalności, na łączną kwotę **104 000 zł**;
- **Nagrody Marszałka Województwa Opolskiego za Wydarzenie Muzealne Roku** – przyznawane są instytucjom muzealnym za osiągnięcia w zakresie działalności muzealnej. W 2022 roku przyznano **osiem nagród**, w tym jedną specjalną, na łączną kwotę **40 000 zł**;
- **Nagrody Marszałka Województwa Opolskiego Prymus Opolszczyzny w kategorii SZTUKA** – są przyznawane osiągającym w danym roku szkolnym sukcesy artystyczne w konkursach, turniejach, przeglądach, festiwalach itp. W 2022 roku przyznano **30 nagród** na łączną kwotę **75 000 zł**;
- **Stypendia Marszałka Województwa Opolskiego dla osób zajmujących się twórczością artystyczną, upowszechnianiem kultury oraz opieką nad zabytkami - *Marszałkowskie Talenty*** – przyznawane są na realizację określonego przedsięwzięcia osobom fizycznym zajmującym się twórczością artystyczną, upowszechnianiem kultury oraz opieką nad zabytkami. W 2022 roku przyznano **50 stypendiów** na łączną kwotę **380 000 zł**;
- **Festiwal Twórczości Artystycznej *Opolskie Szmaragdy*** – cykliczne przedsięwzięcie promujące dziedzictwo kulturalne regionu oraz popularyzujące różne dziedziny aktywności kulturalnej lokalnych środowisk, w tym z terenów wiejskich. W 2022 roku Festiwal odbył się w ramach Święta Województwa Opolskiego i połączony został z Galą wręczenia Stypendiów Marszałka Województw Opolskiego - *Marszałkowskie Talenty*. Na organizację przedsięwzięć przeznaczono **99 308,45 zł**. W Festiwalu wzięło udział łącznie około 55 artystów z 10 gmin;
- **Koncert *Schody do Wolności*** – kontynuacja inicjatywy zapoczątkowanej w 2021 roku polegającej na organizacji koncertu poświęconego tematyce szeroko pojętej wolności jako wartości nadrzędnej w życiu narodów, społeczności i jednostki. W koncepcji koncertu zorganizowanego w 2022 roku uwzględniony został problem wojny na Ukrainie. W wydarzeniu wystąpili znani artyści polskiej sceny muzycznej, jak również artyści związani z województwem opolskim. Na organizację koncertu przeznaczono **797 000,42 zł**.
- Ponadto w 2022 roku wydano **37 023,00 zł** na publikację artykułów w prasie lokalnej na temat przedsięwzięć i wydarzeń kulturalnych realizowanych w 2022 roku.

3. Instytucje Kultury

DKS nadzoruje działalność sześciu instytucji kultury, dla których województwo opolskie jest organizatorem. Są to:

- Teatr im. Jana Kochanowskiego (Teatr);
- Filharmonia Opolska im. Józefa Elsnera (FO);
- Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. E. Smołki (WBP);
- Muzeum Śląska Opolskiego (MŚO);
- Muzeum Wsi Opolskiej (MWO);
- Centralne Muzeum Jeńców Wojennych (CMJW).

Województwo opolskie sprawuje również nadzór nad Muzeum Piastów Śląskich w Brzegu, którego jest współorganizatorem wraz z Ministrem Kultury i Dziedzictwa Narodowego (MKiDN) oraz powiatem brzeskim, a od 1 stycznia 2018 roku współprowadzi również z MKiDN Centralne Muzeum Jeńców Wojennych.

W 2022 roku ww. instytucje w ramach dotacji podmiotowej i celowych z budżetu województwa otrzymały łącznie **44 205 522 zł.** Ponadto instytucje współprowadzone tj. CMJW i Muzeum Piastów Śląskich w Brzegu otrzymały z budżetu MKiDN dotacje w wysokości **10 627 483 zł.** Poza środkami z budżetu województwa, wojewódzkie samorządowe instytucje kultury otrzymały **5 413 357 zł** z budżetu MKiDN na projekty realizowane w ramach programów MKiDN i programów europejskich.

3.1. Teatr im. Jana Kochanowskiego w Opolu w 2022 roku z budżetu województwa opolskiego otrzymał środki w formie dotacji podmiotowej i celowych w wysokości **9 316 212 zł**, a z MKiDN kwotę **720 000 zł**.

Pieniądze przeznaczył na bieżące funkcjonowanie, w tym na działalność statutową, m.in. na: produkcję przedstawień i eksploatację spektakli, organizację: *46 Opolskich Konfrontacji Teatralnych Klasyka Polska/Klasyka Żywa*, *IV edycji Opolskiego Maratonu Teatralnego Showcase*, *Sceny Inicjatyw Aktorskich* oraz Konkursu *Modelatornia* nawiązującego do idei artystycznych Jerzego Grotowskiego. Ponadto Teatr zrealizował projekty edukacyjne pn.:

- *Pryzmaty Teatralne Horyzont.Edukacja*
- *Fejk&Hejt,* której celem jest zapoznanie młodych ludzi z definicją i zjawiskiem hejtu i fake newsów,
- *Opolską Scenę Tańca,* dzięki której opolska publiczność miała możliwość zapoznania się z dorobkiem młodych, a także uznanych choreografów,
- w ramach nowopowstałego Centrum Edukacji Kulturalnej zrealizowano szereg spotkań, warsztatów, wykładów i innych twórczych działań.

3.2. Filharmonia Opolska im. Józefa Elsnera w Opolu w 2022 roku dysponowała kwotą **11 079 452 zł**, w tym z budżetu województwa 11 035 852 zł, a z MKiDN **43 600 zł**. Kwoty przeznaczone były na bieżące funkcjonowanie, zakup instrumentów muzycznych wraz z akcesoriami, zakup serwerów oraz na działalność statutową i realizację projektów, w tym napisanie uwertury jubileuszowej przez Aleksandra Kościowa, Czy wiesz, że…? Tutti.pl, Dyrygent-Rezydent.

FO prowadziła działalność artystyczną w dziedzinie sztuki muzycznej, m.in. poprzez organizację koncertów symfonicznych, kameralnych, edukacyjnych, klubowych i impresaryjnych, warsztatów, lekcji edukacyjnych, audycji/słuchowisk radiowych. Koncerty i pozostała działalność artystyczno-kulturalno-edukacyjna odbywała się w ramach cyklicznych i nowych projektów m.in.: *Walentynkowych Koncertów Muzyki Filmowej, Gali Noworocznych, Strefy Gwiazd, Polskiej Muzyki Zapomnianej, Muzyki Świata, Power of melody, koncertów rodzinnych, Współczesna dla dzieci, Filharmonicy Dzieciom, Poczuj rytm.*

FO zorganizowała także koncert charytatywny „Dla Ukrainy" *Koncert Muzyki Filmowej.*

Wydarzenia w pierwszym półroczu 2022 roku wpisywały się w obchody jubileuszowe związane z powołaniem FO, których finał odbył się pn. *Weekend obchodów 70-lecia Filharmonii Opolskiej*, z koncertami, piknikiem rodzinnym, wystawą, bajką dla dzieci.

Ponadto album *Witold Maliszewski. Dzieła Symfoniczne* w wykonaniu Filharmoników Opolskich i Przemysława Neumann (dyrygenta) otrzymał nominację do nagrody *Fryderyka 2022* – najważniejszej polskiej nagrody fonograficznej, w kategorii *Album Roku Muzyka Symfoniczna. FO* otrzymała także nagrodę *Property Design Awards 2022* w kategorii *Design – Wnętrza: Obiekty Publiczne* za modernizację pokoi gościnnych, toalet dla publiczności oraz stworzenie przestrzeni dla rodzica z dzieckiem FO.

3.3. Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. E. Smołki W Opolu – dotacja podmiotowa z budżetu województwa **– 9 048 177 zł.** Ponadto na realizację zadań inwestycyjno-merytorycznych w 2022 roku z budżetu województwa WBP otrzymała łącznie **870 973 zł,** w tym na wkład własny do projektów

realizowanych w ramach programów MKiDN **81 440 zł** oraz z budżetu MKiDN dotacje w wysokości **334 059 zł.**

Otrzymane środki WBP przeznaczyła na koszty utrzymania obiektów oraz działalność bieżącą m.in.: zrealizowano w bibliotekach publicznych województwa **92** spotkań autorskich, w tym **22** w ramach projektu *Dyskusyjne Kluby Książki* oraz **60** w ramach wydarzenia *Zaczytane Opolskie*. W ramach wypożyczalni wystaw bibliotekom publicznym udostępniono **79** różnotematyczne wystawy.

W 2022 roku nastąpiło otwarcie Centrum Dokumentacyjno-Wystawienniczego Niemców w Polsce. Dodatkowo WBP zakupiła sprzęt komputerowy i elektroniczny, dokonała odnowienia drzewostanu w Pałacyku w Rogowie Opolskim, a także niezbędnych remontów i przeglądów budowlanych. Biblioteka również inwestycję pn. *Stworzenie bezpiecznej przestrzeni korzystania z kultury poprzez zmodernizowanie infrastruktury Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej* (z Programu Rządowego Funduszu Polski Ład).

3.4 Muzeum Śląska Opolskiego w Opolu - dotacja podmiotowa z budżetu województwa - **6 120 449 zł.**

W 2022 roku MŚO otrzymało z budżetu województwa opolskiego środki na działania merytoryczno-inwestycyjne w łącznej wysokości **1 025 594 zł**, w tym na wkłady własne do projektów realizowanych w ramach programów MKiDN w wysokości **68 405 zł**. Ponadto w 2022 roku MŚO otrzymało dotacje z programów MKiDN w wysokości **188 265 zł** oraz programów europejskich w wysokości **1 491 781 zł.** MŚO przeznaczyło środki na bieżące koszty utrzymania jak również zakupiło muzealia pochodzące z rezydencji rodu von Wirtemberg w Pokoju, opracowanie koncepcji adaptacji nieużytkowych pomieszczeń piwnicznych Galerii na potrzeby stworzenia galerii światła. Dodatkowo przeprowadzono konkurs architektoniczny na modernizację i rozbudowę budynków Muzeum Czynu Powstańczego (MCzP) w Górze Św. Anny, wykonano projekt zagospodarowania działki, projekt budowlany oraz projekt techniczny rozbudowy MCzP oraz rozpoczęto inwestycje w ramach RPO WO 2014-2020 pn. *Termomodernizacja budynków Muzeum Czynu Powstańczego w Górze Św. Anny*. MŚO realizowało projekt w ramach dotacji celowej z budżetu województwa opolskiego pn. *Edukacja Kulturowa Opolszczyzny – EDUKO*, zorganizowało: *I Opolskie Spotkanie* Regionalistów, kierowane do pasjonatów historii lokalnej m.in.: izb regionalnych i muzealnych, towarzystw regionalnych, stowarzyszeń historycznych i lokalnych przewodników oraz wystawę czasową *Cementownie Opola — przemysł w strukturze miasta* połączoną z ogólnopolską konferencji naukowej pn. *Utracone dziedzictwo – zachowana pamięć*.

3.5 Muzeum Wsi Opolskiej - dotacja podmiotowa z budżetu województwa opolskiego wyniosła **3 385 717 zł**, a dotacje celowe wyniosły **1 078 931 zł**, w tym kwota 570 233 zł, jako wkład własny m.in. do projektu *Głos mają ryby. Ochrona dziedzictwa kulturowego i bioróżnorodności w środowiskach wodnych w Muzeum Wsi Opolskiej i na terenie Śląska Opolskiego*. Zakończył się on w 2022 roku otwarciem odbudowanej zagrody rybackiej, w tym Chałupy z Turza, Stodoły z Podlesia, Budynku gospodarczego z Turza, Spichlerza z Przewozu. W zagrodzie otwarto wystawę multimedialną wraz z wielkogabarytowym akwarium, w którym znajduje się odtworzony ekosystem rzeczny. Ponadto MWO otrzymało dotacje z programów MKiDN w wysokości **35 000 zł**. W ramach otrzymanych środków finansowych MWO zrealizowało również m.in.: *VIII Wojewódzki Konkurs Plastyki Obrzędowej i Rękodzieła Plastycznego,* wyremontowało spichlerz z Grudyni, rozpoczęło odbudowę Domku Syberyjskiego. Ponadto MWO otrzymało nagrodę Marszałka Województwa Opolskiego za Wydarzenie Muzealne Roku: wystawa *Sąsiedzi. Od narodzin, aż po śmierć. Fotografie Franciszka Lepicha z Oleszki*.

3.6 Centralne Muzeum Jeńców Wojennych - dotacja podmiotowa z budżetu województwa opolskiego wyniosła **1 827 788 zł** oraz **2 554 810 zł** z budżetu MKiDN.

CMJW w 2022 roku z budżetu województwa opolskiego otrzymało dotacje celowe w wysokości **75 000 zł**, m.in. na *Zakup oraz montaż urządzeń układu kompensacji mocy biernej w budynkach Muzeum w Opolu i Łambinowicach* w celu obniżenia kosztów zużycia energii. Ponadto z budżetu MKiDN i środków europejskich CMJW otrzymało dotacje celowe w wysokości **1 699 300 zł**, m.in. z przeznaczeniem na realizację wieloletniego zadania *Przebudowa budynku Muzeum w Łambinowicach przy ul. Muzealnej 4 wraz z poprawą otoczenia*.

3.7 Muzeum Piastów Śląskich w Brzegu - dotacja podmiotowa z budżetu województwa wyniosła **411 830 zł**, z budżetu MKiDN: **2 689 000 zł** i z budżetu powiatu brzeskiego **250 000 zł.**

W 2021 roku MPŚ z budżetu województwa otrzymało także dotację celową w wysokości **9 000 zł** na wydanie kolejnej publikacji w formie rocznika o charakterze historyczno- społecznym pn. *Brzeski Rocznik Zamkowy.*

W MPŚ powstał również osobny dział zajmujący się nadzorem nad utworzeniem nowego oddziału muzeum - Muzeum Dziedzictwa i Kultury Kresów.

Realizacja celów Strategii Opolskie 2030 w 2022 roku

Zadania w obszarze kultury i dziedzictwa regionalnego	Suma wydatków (w mln zł)	Źródło finansowania	Rezultaty	Strategia Opolskie 2030	
				Kierunek działania	Cel operacyjny
działania w obszarze kultury sztuki, dziedzictwa narodowego (dotacje oraz projekt Eduko)	1,2	budżet województwa opolskiego	mieszkańcy województwa opolskiego	rozszerzanie oferty spędzania wolnego czasu	Rozwinięte i dostępne usługi
prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach (dotacje)	1,2	budżet województwa opolskiego	37 podmiotów	dbałość o zachowanie i rozwój dziedzictwa kulturowego	Ceniona marka regionu
nagrody i stypendia w dziedzinie kultury	0,60	budżet województwa opolskiego	104 osoby i 8 muzeów	rozwój społeczeństwa wielokulturowego	Trwałe więzi społeczne
Schody do Wolności, *Opolskie Szmaragdy* wraz z Galą wręczenia stypendiów w dziedzinie kultury i inne	0,90	budżet województwa opolskiego	mieszkańcy województwa opolskiego	rozszerzanie oferty spędzania wolnego czasu;	Rozwinięte i dostępne usługi

6.5 SPORT I TURYSTYKA

6.5.1 Sport i kultura fizyczna

Zadaniem własnym jst jest tworzenie warunków sprzyjających rozwojowi sportu. Stanowią o tym przepisy ustawy o samorządzie województwa oraz ustawy o sporcie. Departament Sportu i Turystyki (DTS) wykonuje zadania o charakterze wojewódzkim w zakresie kultury fizycznej. W 2022 roku finansowano stypendia sportowe oraz nagrody i wyróżnienia dla osób fizycznych za osiągnięte wyniki sportowe. Województwo opolskie wspierało także kluby i związki sportowe oraz działania samorządów lokalnych w zakresie kultury fizycznej.

W 2022 roku plan wydatków na kulturę fizyczną (bez środków MBO) w DKS, a następnie w DST wyniósł **7 932 872,00 zł** i został wykonany w kwocie **7 912 437,85 zł,** w tym na zadania realizowane w oparciu o przepisy ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie **6 865 363,77 zł**. Łącznie zawarto **218** umów na powierzenie bądź dofinansowanie zadań realizowanych w ramach pożytku publicznego.

1. Wybrane najważniejsze przedsięwzięcia i zadania w obszarze kultury fizycznej

- W ramach Wojewódzkiego Zrzeszenia Ludowych Zespołów Sportowych w Opolu (WZ LZS) kontynuowano działalność **Opolskiego Biura Sportu**, które pełniło rolę **operatora wojewódzkiego** w krajowym i regionalnym procesie szkolenia kadr dzieci i młodzieży.
- Zorganizowano 258 zgrupowań i 9 952 osobodni szkolenia dla ponad **461 zawodników wojewódzkich kadr sportowych z 26 związków** z dotacji dla WZ LZS w wysokości **1 750 000,00 zł**. Szkolenie zawodników kadr młodzieżowych odbyło: 202 zawodników w kategorii młodzika, 57 juniora młodszego, 34 juniorów i młodzieżowców oraz 170 zawodników Kadry Marszałkowskiej.
- Zapewniono udział reprezentantów województwa w Mistrzostwach Polski w kategoriach młodzieżowych oraz w Ogólnopolskiej Olimpiadzie Młodzieży i Międzywojewódzkich Mistrzostwach Młodzieży: zdobyto **171 medali Mistrzostw Polski i Ogólnopolskiej Olimpiady Młodzieży** w różnych kategoriach wiekowych.
- Opolscy zawodnicy w 2022 roku zdobyli **3 535,53 punktów w ramach współzawodnictwa sportowego młodzieży** – jest to od kilku lat rekordowy dla województwa opolskiego wynik. **1968** zawodników sportu młodzieżowego rywalizowało w punktowanych zawodach rangi ogólnopolskiej z czego aż 1504 zdobywało punkty w ramach SSM (System Sportu Młodzieży). Najlepsze sekcje otrzymały nagrody finansowe. System gratyfikacji pozwolił na wsparcie sekcji, które odnoszą sukcesy i dają gwarancję racjonalnego wydawania środków. ZWO po raz kolejny podwyższył też kwoty gratyfikacji.
- **Szkolny Związek Sportowy „OPOLSKIE”** otrzymał dotację w wysokości **150 000 zł** na organizację Mistrzostw Szkół Województwa Opolskiego i Igrzysk Młodzieży Szkolnej dla ponad 12 000 dzieci. Stowarzyszenie realizuje program Szkolny Klub Sportowy - czyli dodatkowe zajęcia sportowe dla uczniów szkół podstawowych, który wspiera dotacja z Ministerstwa Sportu i Turystyki.
- **Klub Uczelniany AZS Politechnika Opolska** otrzymał **480 000,00 zł.** Przeznaczono je m.in. na: wsparcie **4 sekcji wyczynowych: koszykówki męskiej, lekkoatletyki, kajakarstwa i short tracku** oraz 26 sekcji sportowych. Środki te przeznaczono m.in. na organizację zawodów i udział w zawodach najwyższej rangi. Logotypy regionu pojawiły się m.in. na strojach sportowych, bandach, banerach, plakatach czy biletach. W zawodach członkowie AZS KU PO zajmowali czołowe lokaty, zdobywając łącznie 18 medali Akademickich Mistrzostw Polski. Zdobyli też założone 5 medali MP organizowanych przez Polskie Związki Sportowe: short-track - 15 medali, kajakarstwo - 27 medali, LA - 27 medali.

- **Lekkoatletyka Dla Każdego** - program dla uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych, uczestników zawodów oraz trenerów. Dotacja pozwoliła m.in. na zakup sprzętu, zabezpieczenie kadry szkoleniowej, przeprowadzenie warsztatów dla 50 instruktorów i trenerów na łączną kwotę **145 000 zł**.
- **Narodowy Program Rozwoju Kolarstwa** dla około 180 dzieci z 12 szkółek kolarskich. Program zakładał m.in. zajęcia w 12 szkółkach 2 razy w tygodniu prowadzone przez nauczycieli WF, instruktorów lub trenerów kolarstwa, a także zakup sprzętu oraz udział w zawodach ogólnopolskich.
- **Umiem pływać** - zajęcia nauki pływania dla uczniów szkół podstawowych klas I-IV. Wzięło w nich udział **3293 uczniów z 85 szkół podstawowych** z całego województwa, przede wszystkim z terenów wiejskich i małych miejscowości. Operatorem programu był WZ LZS w Opolu, a zajęcia prowadzono dla uczniów z 25 gmin na 9 krytych pływalniach. Pod okiem 40 instruktorów i trenerów pływania 242 grupy regularnie brały udział w zajęciach.
- Coroczne **stypendia sportowe oraz nagrody sportowe** dla zawodników, trenerów oraz innych osób wyróżniających się szczególną aktywnością na rzecz rozwoju i promocji sportu w województwie opolskim. W 2022 roku na stypendia przeznaczono **700 000,00 zł**. Przyznano 162 stypendia, w ciągu roku cofnięto stypendium 6 zawodnikom, a kwota wypłaconych stypendiów wyniosła **685 160,00 zł**. Na nagrody sportowe Marszałka Województwa Opolskiego dla zawodników, trenerów i osób wyróżniających się szczególną aktywnością na rzecz rozwoju i promocji sportu w województwie opolskim przeznaczono **150 000,00 zł**. Jednakże kwota wypłaconych nagród wyniosła **168 950,00 zł**, a podczas uroczystych gal w Teatrze w Opolu oraz w Zamku Moszna otrzymało je 78 osób w tym: 44 zawodników, 20 trenerów, 14 działaczy.
- W najważniejszych obiektach sportowych województwa opolskiego (w tym m.in. hali widowiskowo-sportowej „STEGU Arena", Toyota Park w Opolu, krytej pływalni „Wodna Nuta", Toropolu w Opolu, halach w Nysie i Kędzierzynie-Koźlu, Stadionie LA im Opolskich Olimpijczyków i innych) odbyło się wiele ważnych imprez sportowych i rozgrywek ligowych z rozgrywkami ekstraklasy oraz meczami reprezentacyjnymi i pucharowymi gier zespołowych na czele. Na obiektach stale prowadzone są zajęcia i szkolenia sportowe.
- **Najważniejsze imprezy i wydarzenia sportowe 2022** roku to m.in. Taekwondo Polish Open Cup, 16. Opolski Festiwal Skoków, XX Bieg Opolski, Ogólnopolskie Zawody w Łucznictwie, Mistrzostwa Świata Katamaranów TOPCAT w Turawie, Gold Hill Maraton MTB Głuchołazy, Zawody CDI Zakrzów, Memoriały m.in.: Joachima Halupczoka, Edwarda Faciejewa, Jerzego Klempela, Grzegorza Lachowicza, Turniej o Złoty Kask Jerzego Szczakiela; XX-lecie szermierczego UKS Start Opole, 5 razy IRON MAN, II Mistrzostwa Polski Samorządowców w Golfie, Mistrzostwa Polski w Chodzie Sportowym, Mistrzostwa Polski w Biegach Przełajowych i wiele innych, w tym cyklicznych, imprez z udziałem tysięcy kibiców.
- Województwo opolskie w 2022 roku na współorganizację zadań w ramach umów z gminami i klubami sportowymi oraz zakup pakietów piłkarskich dla zespołów, które uzyskały awans w sezonie 2021/2022, wydatkował łącznie **104 989,20 zł.**
- Opolskie zespoły uplasowały się na wysokich pozycjach w **najwyższych ligach rozgrywkowych** (np.: ZAKSA Kędzierzyn-Koźle zdobywając medale i tytuły siatkarskiego Mistrza Polski w Plus Lidze i Puchar Polski w rozgrywkach ogólnopolskich). **Zespół ZAKSA osiągnął historyczny sukces polskiej klubowej siatkówki** i w 2022 roku obronił tytuł **klubowego Mistrza Europy**.
- W czołówce ekstraklasy – PGNIG Superligi piłki ręcznej mężczyzn mecze rozgrywała **KPR Gwardia Opole,** natomiast zwieńczeniem bardzo dobrego 2022 roku w wykonaniu juniorów Gwardii było zdobycie tytułu Wicemistrza Polski w marcu 2023 roku w Opolu. Drużyny futsalowe **Dreman Opole Komprachcice** oraz **LKS Rolnik Biedrzychowice-Głogówek** reprezentowały województwo w ekstraklasie futsalu, w najwyższej siatkarskiej Plus Lidze mecze rozgrywała **Stal Nysa**, a na jej zapleczu grają dwie drużyny

męskiej siatkówki z Kluczborka i Strzelec Opolskich. Na zapleczu piłkarskiej elity z powodzeniem utrzymuje się **Odra Opole**, a także drużyna męskiej koszykówki **Weegree AZS Politechnika Opolska**. Dobrze radzą sobie kluby piłki ręcznej z grającymi na zapleczu elity zespołami Olimp Grodków, ASPR Zawadzkie i żeńską drużyną KS Otmęt Krapkowice. Hokeiści zespołu Marsjanie Opole zdobyli po raz 16. z rzędu medal i zostali brązowym medalistą Mistrzostw Polski w Hokeju na rolkach.

- W kraju wysoko plasowali się przedstawiciele dyscyplin indywidualnych takich jak np.: **Nyskie Towarzystwo Gimnastyczne** – lider klasyfikacji **Systemu Sportu Młodzieżowego,** sekcje AZS KU PO Opole (short-track, lekkoatletyka i kajakarstwo), LKS „Orzeł" Namysłów, Opolski Klub Taekwondo i Budowlani Opole (22. tytuł Klubowego Mistrza Polski zdobyty 13. raz z rzędu, wcześniej jeszcze osiem tytułów jako sekcja Odry Opole, razem 30 tytułów). Opolscy zawodnicy i kluby oprócz medali Mistrzostw Polski zdobywali w 2022 roku m.in. kilkadziesiąt medali MŚ i ME w różnych konkurencjach i kategoriach wiekowych.
- Podsumowanie dokonań sportowych środowisk wiejskich z obchodami **75-lecia WZ LZS w Województwie Opolskim** odbyło się podczas **Gali Sportu Wiejskiego** z udziałem około 500 osób w Teatrze im. Jana Kochanowskiego w Opolu.
- Przeprowadzono kampanię informacyjno-promocyjną dotyczącą efektów wdrażania projektów, przedsięwzięć i wydarzeń realizowanych przez województwo w 2022 roku o wartości **7579,50 zł.**

- **Realizacja celów Strategii Opolskie 2030 w 2022 roku**

Zadania w obszarze sportu i kultury fizycznej	Suma wydatków (w mln zł)	Źródło finansowania	Rezultaty (liczba osób objętych wsparciem itp.)	Strategia Opolskie 2030	
				Kierunek działania	Cel operacyjny
wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej (dotacje)	6,9	budżet województwa opolskiego	52 000 zawodników i kibiców, 12 000 dzieci w sporcie szkolnym, 5500 zawodników	rozszerzanie oferty spędzania wolnego czasu	Rozwinięte i dostępne usługi
stypendia i nagrody	0,85	budżet województwa opolskiego	224 osób	rozwój opieki i profilaktyki zdrowotnej rozszerzanie oferty spędzania wolnego czasu	Rozwinięte i dostępne usługi

6.5.2 Turystyka i krajoznawstwo

Samorząd województwa wykonuje także zadania o charakterze wojewódzkim w zakresie turystyki. W tym obszarze DKS, a od połowy 2022 roku DST realizował zadania własne oraz zadania zlecone z zakresu administracji rządowej – tj. zadania w stosunku do przewodników turystycznych, obiektów hotelarskich oraz przedsiębiorców z branży turystycznej.

Na koniec 2022 roku **43 osoby** posiadały uprawnienia przewodnika górskiego. W województwie funkcjonowało **76 obiektów hotelarskich** posiadających łącznie 1893 jednostek mieszkalnych z 3671 miejscami noclegowymi. W większości są to obiekty 3-gwiazdkowe (49), 1 obiekt 5-gwiazdkowy (pałac Sulisław), 7 obiektów 4-gwiazdkowych, 14 obiektów 2–gwiazdkowych (w tym 3 kempingi) i 5 obiektów 1-gwiazdkowych. Najwięcej skategoryzowanych obiektów hotelarskich znajdowało się w Opolu i powiecie opolskim, a najmniej w powiecie strzeleckim, prudnickim i głubczyckim. Według stanu na koniec 2022 roku w Rejestrze Marszałka Województwa Opolskiego wpisanych było 90 organizatorów turystyki i przedsiębiorców ułatwiających nabywanie powiązanych usług turystycznych.

Upowszechnianie turystyki i krajoznawstwa wspierano m.in. poprzez zadania promocji turystycznej, przekazywanie dotacji celowych dla organizacji pozarządowych oraz poprzez członkostwo i udział w pracach Opolskiej Regionalnej Organizacji Turystycznej (OROT). W 2022 roku na realizację zadań w zakresie upowszechniania turystyki wydatkowano ogółem **1 492 984,81 zł.** Natomiast na zadania z zakresu promocji opolskiej turystyki w ramach przeprowadzonej kampanii informacyjno–promocyjnej wydatkowano **30 843,71 zł,** w tym na: druk artykułów sponsorowanych w gazecie regionalnej, graficzną reklamę internetową oraz promocję na portalu Facebook.

Najważniejsze wybrane przedsięwzięcia i zadania w obszarze turystyki i krajoznawstwa

- W 2022 roku wsparto składką w wysokości **486 650,00 zł** działalność bieżącą OROT i Opolskiego Centrum Informacji Turystycznej realizujących projekty promocyjne, marketingowe, reklamowe i szkoleniowe na rzecz branży turystycznej regionu.
- Wydatki samorządu województwa opolskiego w zakresie upowszechniania turystyki i krajoznawstwa na zadania realizowane przez organizacje pozarządowe wyniosły ogółem **893 110,79 zł,** w tym konkurs ogólny (32 umowy): **624 151,05 zł**; konkurs na ratownictwo turystów (1 umowa): **150 000,00 zł**; małe granty (17 umów): **118 959,74 zł**.
- **Promocja walorów turystycznych województwa opolskiego podczas XX-tych Targów Turystyki *W Stronę Słońca* w Opolu.** Zaprezentowano oferty 15 gestorów turystycznych. W wydarzeniu uczestniczyło 80 wystawców z 5 krajów (Polska, Czechy, Niemcy, Hiszpania, Ukraina). Targi odwiedziło ok. 15 000 osób.
- **Powstanie infrastruktury pierwszego Szlaku Konnego na Opolszczyźnie**. Wyznaczono 52 km szlaków konnych obejmujące południową część województwa opolskiego. Województwo opolskie przekazało na to zadanie dotację w wysokości **35 000 zł** dla Stowarzyszenia Szlak Konny Opolszczyzny Południe.
- Odbyły się liczne rajdy piesze, rowerowe, konne i spływy kajakowe przy dofinansowaniu z budżetu województwa.
- Zorganizowano szkolenie dla 50 animatorów turystyki i konkursy turystyczno-krajoznawcze.
- Promowano turystykę kulinarną, m.in. Szlak Kulinarny Opolski Bifyj – obecnie liczy on już 23 restauracje i oprócz certyfikatu regionalnego otrzymał także prestiżową nagrodę Polskiej Organizacji Turystycznej dla Najlepszego Produktu Turystycznego – Certyfikat POT 2022 na poziomie krajowym.

- II Opolski Festiwal ENOturystyczny w Opolu oraz liczne enopikniki wspierały promocję i rozwój Opolskiego Szlaku Win, który pozyskał nowych członków i liczy już 16 zrzeszonych obiektów objętych wspólną kampanią promocyjną.
- Promocja turystyki regionu odbywała się we wszystkich kanałach informacyjnych (reklamy w telewizjach ogólnopolskich, Internecie i serwisach społecznościowych, audycje radiowe i wydawnictwa, w tym przewodniki i informatory).
- Patronatem Honorowym Marszałka Województwa Opolskiego objęto wiele wydarzeń m.in.: *Profesjonalne kursy turystyczne i gastronomiczne OROT – Twoją szansą na rozwój*, *Konkurs na Najlepszy Produkt Turystyczny Województwa Opolskiego – Certyfikat OROT 2022*.
- Zrealizowano akcję reklamową pn. #PodrozujPoOpolsku w telewizji ogólnopolskiej, prasie regionalnej oraz na portalach internetowych.
- Zmodernizowano portal turystyczny visitopolskie.pl.
- W ramach obchodów 23. Święta Województwa Opolskiego przekazano **230 000,00 zł** środków finansowych w formie dotacji dla stowarzyszeń na organizację 23 rajdów rowerowych.
- Przekazano dotację o wartości **150 000 zł** dla Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego Województwa Opolskiego (WOPR WO) na zadanie pn. *Zabezpieczenie ruchu turystycznego poprzez organizację dyżurów i patroli na Jeziorze Turawskim, Jeziorze Nyskim, wyrobiskach Dębowa i Januszkowice w obszarze: ratownictwo i ochrona turystów w regionie.*

Realizacja celów Strategii Opolskie 2030 w 2022 roku

Zadania w obszarze turystyki i krajoznawstwa	Suma wydatków (w mln zł)	Źródło finansowania	Rezultaty	Strategia Opolskie 2030	
				Kierunek działania	Cel operacyjny
składka członkowska - OROT	0,50	budżet województwa opolskiego	projekty promocyjne, marketingowe, reklamowe i szkoleniowe OROT na rzecz branży turystycznej regionu	rozwój silnych produktów turystycznych	Ceniona marka regionu
działania w obszarze turystyki i krajoznawstwa (dotacje)	0,74	budżet województwa opolskiego	rajdy piesze, rowerowe, konne i spływy kajakowe, festiwale, filmy, targi turystyczne, konkursy i wystawy	rozwój silnych produktów turystycznych	Ceniona marka regionu
inicjatywy i działania własne w obszarze turystyki i krajoznawstawa	0,14	budżet województwa opolskiego	promocja w mediach (telewizja, prasa, Internet), współorganizacja festiwalu piosenki turystycznej	rozwój silnych produktów turystycznych	Ceniona marka regionu
działania w obszarze ratownictwa i ochrony turystów w regionie (dotacje)	0,15	budżet województwa opolskiego	dyżury i patrole na Jeziorach: Turawskim i Nyskim, wyrobiskach: Dębowa i Januszkowice	poprawa bezpieczeństwa	Bezpieczny region

6.6 ZDROWIE I POLITYKA SPOŁECZNA

Samorząd województwa opolskiego w obszarze zdrowia i polityki społecznej realizuje zadania z zakresu:

- promocji i ochrony zdrowia;
- pomocy społecznej;
- wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

6.6.1 Promocja i ochrona zdrowia

Na promocję i ochronę zdrowia składają się przede wszystkim: kształtowanie optymalnych dla życia i rozwoju człowieka warunków środowiska materialnego i społecznego oraz rozwijanie kultury zdrowotnej i profilaktycznej działalności ochrony zdrowia i innych instytucji. W tym obszarze podejmowane są także działania, dzięki którym podnoszone są standardy usług świadczonych przez podmioty ochrony zdrowia.

W 2022 roku zrealizowano 13 zadań w ramach małych grantów (art. 19 a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie), na które przeznaczono **124 348 zł** dla organizacji pożytku publicznego.

1. Zadania realizowane w 2022 roku poprzez organizacje pożytku publicznego:

- **Promocja i propagowanie zdrowia oraz tworzenie warunków ułatwiających i zachęcających do prozdrowotnego stylu życia.** W ramach zadania organizowano zajęcia ruchowe na świeżym powietrzu, które przyczyniają się do zapobiegania chorobom cywilizacyjnym takich jak cukrzyca, nadciśnienie, otyłość i inne. VI Zawody Międzypokoleniowe *Od jeziora do jeziora - bieg po zdrowie* to kolejna edycja imprezy, która nie tylko promowała zdrowy styl życia oraz uprawianie sportu, ale też łączyła pokolenia i wzmacniała więzi społeczne.
- **Popularyzacja badań profilaktycznych,** która m.in. upowszechniała ideę, iż wcześnie wykrytego raka można skutecznie leczyć, że pomimo choroby można realizować marzenia, wspierać osoby przewlekle chore oraz ich bliskich. W ramach zadania *Onkorejs Granicami Polski 2022* wspierano ochronę zdrowia oraz promowano wiedzę na temat chorób przewlekłych, w tym w szczególności chorób onkologicznych.
- **Krzewienie zdrowego stylu życia poprzez właściwe odżywianie, aktywność fizyczną**, w kwestii chorób cywilizacyjnych oraz działań nastawionych na dbanie o zdrowie, z szczególnym uwzględnieniem diabetyków. W ramach zadania *Światowy Dzień Cukrzycy – przeciwdziałanie, działanie i efekt*, zrealizowano projekt skierowany do osób w każdym wieku, którym nie są obce zagrożenia chorób cywilizacyjnych (m.in. cukrzyca, nadwaga, stres). Wiele z osób nie chce zauważyć sygnałów, jakie wysyła im ich organizm, a skutki bagatelizowania i niedbania o siebie mogą pojawić w kolejnych latach naszego życia. Coraz więcej dzieci i młodzieży z nadwagą to potencjalni kandydaci do choroby diabetologicznej. Dlatego edukacja i pokazanie, że zdrowe nie musi oznaczać niesmaczne jest bardzo ważne. Stąd też Polskie Stowarzyszenie Diabetyków wyszło z inicjatywą realizacji zadania pn. Światowy *Dzień Cukrzycy – przeciwdziałanie, działanie i efekt*.
- **Przełamywanie biernych postaw społecznych poprzez propagowanie zdrowia, sportowego i aktywnego trybu życia oraz czynnego spędzania czasu wolnego wśród seniorów** *V Opolska Olimpiada Osób Starszych z Niepełnosprawnością* stanowiła kontynuację zadania z 2021 roku. W ramach zadania Fundacja Rozwoju Społecznego SPINACZ 24 października 2022 roku w hali sportowo-widowiskowej „Stegu Arena" w Opolu zorganizowała olimpiadę sportową dla środowiska seniorów z województwa opolskiego. W imprezie wzięło udział 15 drużyn reprezentujących poszczególne powiaty województwa oraz różne środowiska osób starszych, w tym kluby seniora oraz grupy nieformalne.
- **Akcje profilaktyczne** Międzynarodowego Stowarzyszenia Studentów Medycyny IFMSA-Poland – podczas których zorganizowano szereg wydarzeń w ramach zadania o nazwie *Akcje profilaktyczne i promujące zdrowie.* W okresie od października do grudnia 2022 roku przeprowadzono akcje

profilaktyczno-edukacyjne, które miały charakter cykliczny i odbyły się w całej Polsce w tym samym czasie. Dzięki temu miały dużo większe oddziaływanie:

- *Think Pink* - akcja profilaktyczna na temat raka piersi, skierowana do kobiet w wieku 20-50 lat;
- *Zdrowie pod kontrolą* - skierowana była do wszystkich mieszkańców województwa, w tym dzieci. Podczas niej nieodpłatnie wykonywano pomiary glikemii, ciśnienia tętniczego krwi i składu ciała;
- *Movember* - dotyczyła profilaktyki raka jąder i kierowana była do mężczyzn między 17-40 rokiem życia. W czasie akcji wolontariusze uczyli zainteresowanych samobadania jąder oraz informowali o czynnikach ryzyka występowania tej choroby.

2. Zadania realizowane w 2022 roku z zakresu zdrowia i polityki społecznej

2.1. Program *Szansa na rodzicielstwo dla mieszkańców Województwa Opolskiego w zakresie wsparcia diagnostyki i leczenia niepłodności*

Mając na uwadze niski przyrost naturalny oraz narastający problem niepłodności województwo opolskie w roku 2022 złożyło w Agencji Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji Program polityki zdrowotnej pn. *Szansa na rodzicielstwo dla mieszkańców Województwa Opolskiego w zakresie wsparcia diagnostyki i leczenia niepłodności*.

Program umożliwia wstępną diagnostykę w kierunku niepłodności oraz skorzystanie z procedur wspomaganego rozrodu, dając tym samym możliwość leczenia parom, u których zdiagnozowano niepłodność, a inne możliwości terapeutyczne nie istnieją lub zostały wcześniej bezskutecznie wykorzystane. Zakładanym efektem Programu są narodziny dzieci u około 25% par objętych leczeniem niepłodności.

O kwalifikacji do Programu decydują kwestie formalne i medyczne oraz kolejność zgłoszeń. Grupą docelową Programu są uczestnicy - pary spełniające łącznie poniższe kryteria:

- są mieszkańcami województwa opolskiego od minimum 12 miesięcy przed zgłoszeniem się do Programu,
- trwająca co najmniej rok niezdolność do poczęcia i urodzenia dziecka, mimo regularnego współżycia, bez użycia środków antykoncepcyjnych w okresie 12 miesięcy poprzedzających zgłoszenie do Programu, możliwość uczestniczenia w Programie par w tzw. wtórnej niepłodności (posiadających jedno dziecko),
- wiek kobiety 20− 42 lata (rocznik badany w dniu zgłoszenia do Programu).

Przewidywana liczba uczestników: Szacuje się, że uczestnictwo w Programie możliwe będzie dla około 260 par dotkniętych problemem niepłodności.
Przewidywany termin realizacji: lata 2023−2024
Przewidywany budżet: Program będzie finansowany ze środków własnych województwa opolskiego, w wysokości ok. **2 300 000 zł**.

2.2. Marszałkowski Budżet Obywatelski - DZD w ramach MBO realizował:

- we współpracy z Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej w Opolu (ROPS): Projekt IV edycji pn.: *PomagaMY w Rytmie Opola* bez barier o wartości **99 926,50 zł** – polegający na realizacji usług sąsiedzkich dla seniorów i osób z niepełnosprawnościami (ok. 30 osób) w zakresie pomocy w podstawowych czynnościach dnia codziennego. Głównym celem zadania była poprawa jakości życia seniorów oraz osób z niepełnosprawnościami. Został on osiągnięty poprzez zapewnienie dostępu do bezpłatnych usług typu ,,złota rączka" tj. drobnych napraw domowych oraz poprzez organizację usług sąsiedzkich. Skorzystali z nich seniorzy i osoby z niepełnosprawnościami z Opola.
- *Aktywizacja seniorów na wsi* – o wartości **47 296,81 zł.** Realizacja zadania polegała na prowadzeniu terapii zajęciowych w świetlicach wiejskich, skierowanych do seniorów z powiatu głubczyckiego. Jego celem była aktywizacja osób starszych i przeciwdziałanie depresjom. W ramach zadania zatrudniono terapeutów zajęciowych, którzy prowadzili zajęcia.

3. Regionalny Program Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Województwa Opolskiego

W ramach Regionalnego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego UMWO zrealizował działania na łączną kwotę **57 264 zł,** w tym:

- Przedsięwzięcia edukacyjne online dotyczące problematyki ochrony zdrowia psychicznego – webinaria (takie jak: *Rola nauczyciela w kształtowaniu Wiedzy o sobie w obszarze seksualności, Pomoc osobom w kryzysie samobójczym*), w webinariach wzięło udział około **170 osób**.
- Emisję na portalu nto.pl oraz opublikowanie w wydaniu papierowym NTO tekstu dotyczącego problematyki zdrowia psychicznego.
- Konsultacje przedsięwzięć związanych z ochroną zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży z **55 przedstawicielami różnych organizacji** (m.in. ośrodki I poziomu referencyjnego psychiatrii dzieci i młodzieży, organizacji pozarządowych, szkół, poradni psychologiczno-pedagogicznych).
- Przygotowanie i emisję **siedmiu audycji** w Radiu Park w ramach cyklu „Psychotematy" dotyczących problematyki zdrowia psychicznego.
- Emisję na portalu opolska360.pl oraz opublikowanie w wydaniu papierowym O!POLSKA **trzech artykułów** dotyczących problematyki zdrowia psychicznego.

W obszarze ochrony zdrowia psychicznego prowadzone były również działania przez ROPS oraz RZPWE.

4. Najważniejsze przedsięwzięcia i zadania realizowane w obszarze promocji i ochrony zdrowia

- W dniach 20-22 czerwca 2022 roku w Jarnołtówku odbyły się **I Opolskie Regionalne Mistrzostwa w Ratownictwie Medycznym** organizowane przez Opolskie Centrum Ratownictwa Medycznego (OCRM) w Opolu. Ich ideą była promocja ratownictwa medycznego, dobrych praktyk oraz bezpiecznych zachowań w ruchu drogowym. W zawodach uczestniczyły zespoły ratownictwa medycznego z różnych regionów Polski.
- **Stypendia dla kierunku lekarskiego** – w 2022 roku kontynuowano program stypendialny dla studentów kształcących się na kierunku lekarskim - 4 listopada 2022 roku ogłoszono nabór wniosków o stypendium dla studentów uczących się w roku akademickim 2022/2023. Spośród 27 wniosków 13 złożyły kobiety, a 14 mężczyźni. Większość zgłoszeń wpłynęła z Uniwersytetu Opolskiego – 21, 3 ze Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach oraz po 1 z Uniwersytetu Rzeszowskiego, Uniwersytetu Medycznego im. Piastów Śląskich we Wrocławiu oraz Akademii Śląskiej w Katowicach. Najwięcej wniosków złożyli kolejno studenci IV, V i VI roku, odpowiednio: 16, 7 oraz 4.
  W 2022 roku wsparcie otrzymało 55 osób. **Łączna kwota przeznaczona na stypendia w 2022 roku to 1 254 000 zł.** W związku z rozpoczęciem stażu przez 11 osób, wraz z nowym naborem w roku

akademickim 2022/2023 wsparcie otrzyma w sumie 71 osób (44 osoby z naboru II oraz 27 osób z naboru III), planowana kwota przeznaczona na wypłatę stypendium wynosi **1 278 000 zł.**

- W 2022 roku DZD zrealizował dodatkowo kampanię informacyjno-promocyjną w mediach pn. *Stypendia dla studentów kształcących się na kierunku lekarskim* na łączną kwotę **6 642,00 zł**.

5. W roku 2022 kontynuowano realizację 2 projektów, współfinansowanych ze środków RPO WO 2014-2020, mających na celu wsparcie podmiotów leczniczych w walce z pandemią COVID-19:

- **Projekt: „Opolskie przeciw COVID-19" o wartości ok. 49,1 mln zł, w ramach którego realizowano działania skupiające się na:**
  - zakupie środków ochrony osobistej dla pracowników m.in. służb medycznych i ratowniczych będących w bezpośredniej styczności z osobami zakażonymi lub potencjalnie zakażonymi;
  - zakupie sprzętu i wyposażenia niezbędnego do wykonywania pilnych działań związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem epidemii COVID-19;
  - dostosowaniu infrastruktury do walki z epidemią (postawienie śluz, czy wymiana drzwi);

  W 2022 roku wsparto także podmioty medyczne łączną kwotą 8,7 mln zł, która przeznaczona została m.in. na zakup:
  - angiografu,
  - 7 ambulansów, dodatkowo zaplanowano zakup 1 ambulansu 2023 r.
  - aparatu do tomografii komputerowej,
  - aparatu do pomiaru parametrów krytycznych,
  - respiratorów dla pacjentów z masą ciała co najmniej 0,5 kg – 2 sztuki,
  - kompletnego systemu do monitorowania telemetrycznego,
  - USG ogólnodiagnostycznego.

- **Projekt: „Opolskie wspiera szpitale w walce z COVID-19" na kwotę 32,8 mln zł, w ramach którego realizowano działania skupiające się na:**
  - wykonaniu w szpitalach instalacji tlenowych, ściekowych, zabezpieczeń odpadów medycznych (realizowane od 2020 r.);
  - zakupie sprzętu i wyposażenia niezbędnego do wykonywania pilnych działań związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem epidemii COVID-19;
  - zakupie środków ochrony osobistej i środków do dezynfekcji, sprzętu i wyposażenia medycznego, robotach budowlanych (realizowane od 2020 roku).

  W 2022 roku wsparto szpitale łączną kwotą 5,1 mln zł, która przeznaczona została m.in. na zakup:
  - 3 ambulansów,
  - melexa – 2 osobowy bagażowy pojazd do przewozu odpadów medycznych,
  - środków ochrony osobistej,
  - specjalistycznego sprzętu medycznego i wyposażenia placówek medycznych w tym przede wszystkim: aparatów EKG, mobilnego aparatu RTG, aparatu USG, ultrasonografu pediatrycznego, inkubatora CO2 i wielu innych sprzętów i aparatów medycznych;
  - szkoleń podnoszących umiejętności zawodowe personelu medycznego;
  - wsparcia psychologicznego dla kadr medycznych.

6 **W 2022 roku kontynuowano projekt związany z realizacją Programu polityki zdrowotnej w zakresie rehabilitacji osób z deficytami zdrowotnymi wywołanymi przez COVID-19 w województwie opolskim:**

***Rehabilitacja osób z deficytami zdrowotnymi wywołanymi przez COVID-19 w województwie opolskim – projekt pilotażowy* na kwotę 11,7 mln zł.** W 2022 roku przekazano wsparcie na jego realizację na łączną kwotę **8,7 mln zł**, oraz rozpoczęto wsparcie dla **2000 osób**, które będzie kontynuowane w 2023 roku. Projekt realizowany jest w odpowiedzi na zakażenie mieszkańców województwa opolskiego wirusem SARS-CoV-2. Zakłada on m.in. indywidualną ścieżkę diagnostyczną i spersonalizowany plan rehabilitacji oddechowej i ogólnoustrojowej i/lub terapii psychologicznej.

7 **W 2022 roku podpisano umowę na realizację projektu pt. *Stworzenie Centrum Skonsolidowanych Usług Rehabilitacyjnych - rehabilitacja lecznicza, w tym ukierunkowana na minimalizację następstw po przebytej chorobie wywołanej COVID-19* o wartości 33,9 mln zł.**

Projekt polegać będzie na skoordynowanej opiece nad pacjentem prowadzonej przez: Centrum Diagnostyczne w Kup, Opolskie Centrum Rehabilitacji oraz 20 gabinetów fizjoterapeutycznych. Jego przewidywane efekty rzeczowe:

- jeden obiekt zostanie dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (rozbudowany pawilon szpitalny w OCR),
- 22 podmioty lecznicze zostaną objęte wsparciem, w tym w zakresie zwalczania lub przeciwdziałania skutkom pandemii COVID-19,
- planowane wydatki na zakup aparatury medycznej to **2 938 308,45 zł**,
- wsparcie obejmie **siedem** szpitali oraz **sześć** innych podmiotów leczniczych świadczących usługi zdrowotne, **siedem** podmiotów leczniczych świadczących usługi zdrowotne z zakresu POZ oraz **dwa** podmioty lecznicze z zakresu AOS.

8. **W ramach poddziałania 10.1.1 Infrastruktura ochrony zdrowia w zakresie profilaktyki zdrowotnej mieszkańców regionu RPO WO 2014-2020 w 2022 r. wsparcie na prace modernizacyjne i zakup sprzętu otrzymały następujące placówki należące do Samorządu Województwa Opolskiego**:
   - Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. Św. Jadwigi w Opolu - **251 999,20 zł** na przeciwdziałanie skutkom COVID-19,
   - Szpital Wojewódzki Sp. z o.o. w Opolu - **1 385 389,82** na przeciwdziałanie skutkom COVID-19,
   - Opolskie Centrum Rehabilitacji w Korfantowie Sp. z o.o. - **12 243 495,05 zł**, w tym 2 134 782,89 na przeciwdziałanie skutkom COVID-19,
   - Kliniczne Centrum Ginekologii , Położnictwa i Neonatologii w Opolu - **4 401 974,25 zł**,
   - Ośrodek Leczenia Odwykowego Woskowice Małe - **3 994 163,61 zł**,
   - SP ZOZ Opolskie Centrum Onkologii – **425,00 zł.**

   Dofinansowanie na wyżej wymienione cele otrzymały ponadto:
   - Uniwersytecki Szpital Kliniczny w Opolu - **15 283 577,39 zł**, w tym 1 771 106,97 zł na przeciwdziałanie skutkom COVID-19,
   - szpitale powiatowe w województwie opolskim - **15 283 577,39**, w tym 1 771 106,97 zł na przeciwdziałanie skutkom COVID-19.

   Łączna kwota wsparcia wyniosła: **52 844 601,71 zł**

9. **Instytucje ochrony zdrowia**

   DZD nadzoruje działalność **ośmiu** podmiotów leczniczych niebędących przedsiębiorcą, funkcjonujących w formie SP ZOZ, dla których podmiotem tworzącym jest województwo opolskie

oraz **czterech** podmiotów leczniczych funkcjonujących w formie spółek kapitałowych, w których województwo jest wspólnikiem lub akcjonariuszem.

9.1 Kliniczne Centrum Ginekologii, Położnictwa i Neonatologii w Opolu otrzymało w roku 2022 dotację z budżetu województwa opolskiego w wysokości **14 215 497,53 zł** z przeznaczeniem na:

- prace związane z przebudowami i remontami w budynku szpitala, w tym przede wszystkim w Oddziale Ginekologiczno-Położniczym;
- zakup sprzętu medycznego m.in. lampy bakteriobójczej przepływowej, aparatu do znieczuleń, stolików zabiegowych i innych;
- pokrycie kosztów kształcenia pracowników wykonujących zawody medyczne.

Kliniczne Centrum Ginekologii, Położnictwa i Neonatologii w Opolu w ramach programu polityki zdrowotnej, służącego wykonaniu programu kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem" na lata 2017-2021 realizował zadania:

- Koordynacja opieki neonatologiczno-pediatrycznej na rzecz dzieci, u których zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju lub w czasie porodu,
- *Odżywianie mlekiem kobiecym i noworodków i niemowląt*

Ponadto szpital realizował projekt pn. *Poprawa wydajności usług medycznych w zakresie opieki nad matką i dzieckiem w Klinicznym Centrum Ginekologii, Położnictwa i Neonatologii w Opolu*. Jego przedmiotem było podwyższenie dostępności i jakości usług medycznych w celu polepszenia warunków opieki zdrowotnej nad matką i dzieckiem.

9.2 Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Opolskie Centrum Onkologii im. prof. Tadeusza Koszarowskiego w Opolu otrzymał w roku 2022 dotację z budżetu województwa opolskiego w wysokości **5 794 947,13 zł** z przeznaczeniem m.in. na:

- pokrycie wkładu własnego do projektu Ministerstwa Zdrowia pn.: *Dostosowanie SP ZOZ Centrum Onkologii im. Tadeusza Koszarowskiego w Opolu do standardów dostępności szpitali dla osób z niepełnosprawnościami*, w ramach którego zrealizowane zostanie zadanie: *Rozbudowa z przebudową klatki schodowej Przychodni Przyjęć Pierwszorazowych* z dobudową *szybu zewnętrznego dźwigu szpitalnego oraz łącznika jako komunikacji do budynku szpitala na poziomie II piętra w OCO* w ramach *Dostępność plus* - środki finansowe w kwocie: **5 000 854,29 zł**;
- rozbudowę pracowni mammograficznej w Zakładzie Diagnostyki Obrazowej (skrzydło A);
- pokrycie kosztów kształcenia pracowników wykonujących zawody medyczne.

W 2022 roku OCO podpisało umowę na dzierżawę robota chirurgicznego Versiu do wykonywania zabiegów chirurgicznych. Dzięki temu do połowy 2023 roku personel OCO zostanie przeszkolony do realizacji świadczeń zabiegów z zakresu chirurgii i ginekologii onkologicznej wspomaganych robotem. Pierwsze w województwie opolskim tego typu operacje przeprowadzono 30 listopada 2022 roku przez zespół ginekologów-onkologów.

9.3 Zakład Opiekuńczo-Leczniczego SPZOZ w Głuchołazach otrzymał w roku 2022 dotację z budżetu województwa opolskiego w wysokości **32 586,00 zł** z przeznaczeniem m.in. na:

- zakup sprzętu medycznego, w tym: aparatu do krioterapii, aparatu do masażu uciskowego, defibrylatora w ramach projektu RPO WO 2014-2020 dla jednostek ochrony zdrowia: *Dzienny Dom Opieki Medycznej w ZOL SPZOZ w Głuchołazach*;

- pokrycie kosztów kształcenia pracowników wykonujących zawody medyczne.

Jednostka zapewniała osobom starszym i z niepełnosprawnością (powyżej 65 roku życia) bezpłatną dzienną opiekę medyczną w ramach projektu *Dzienny Dom Opieki Medycznej w ZOL SPZOZ w Głuchołazach* finansowany z RPO WO 2014-2020.

9.4 Ośrodek Leczenia Odwykowego w Woskowicach Małych otrzymał w roku 2022 dotację z budżetu województwa opolskiego w wysokości **2 151 021,17 zł** z przeznaczeniem m.in. na:

- prace remontowe i konserwacyjne oraz zakup niezbędnego wyposażenia;
- wykonanie ekspertyzy technicznej przeciwpożarowej dla budynku głównego OLO Woskowice Małe oraz dokumentacji projektowej dla zadania inwestycyjnego pn: *Rewitalizacja zabytkowego budynku pałacu na terenie Ośrodka Leczenia Odwykowego w Woskowicach Małych wraz z dobudową dźwigu osobowego*;
- zakup sprzętu medycznego;
- pokrycie wkładów własnych dla projektów złożonych w ramach RPO WO 2014-2020: *Poprawa jakości powietrza poprzez wymianę źródła ciepła na ekologiczne w Ośrodku Leczenia Odwykowego w Woskowicach Małych*;
- pokrycie kosztów kształcenia pracowników wykonujących zawody medyczne.

9.5 Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. św. Jadwigi w Opolu otrzymał w roku 2022 dotację z budżetu województwa opolskiego w wysokości **6 025 825,92 zł** z przeznaczeniem m.in. na:

- remonty i roboty budowlane związane m.in. z wymianą instalacji CO; wykonaniem monitoringu, oświetlenia, budową lądowiska dla Lotniczego Pogotowia Ratunkowego;
- pokrycie wkładów własnych dla projektów złożonych w ramach RPO WO 2014-2020: *Termomodernizacja budynku głównego* przeznaczeniem na materiały oraz roboty budowlane związane z poprawą efektywności energetycznej szpitala i *Przebudowa pawilonu B (parter) poprzez dostosowanie pomieszczeń do pełnienia funkcji izolatorium*,
- pokrycie kosztów kształcenia pracowników wykonujących zawody medyczne.

Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. św. Jadwigi w Opolu w 2022 roku kontynuował:

- udział w *Pilotażu leczenia wczesnej fazy udaru niedokrwiennego za pomocą przezcewnikowej trombektomii mechanicznej naczyń domózgowych lub wewnątrzczaszkowych*,
- działalność Centrum Zdrowia Psychicznego, którego zadaniem jest pomoc dorosłym mieszkańcom Opola w rozwiązywaniu kryzysów i zaburzeń zdrowia psychicznego,
- udzielanie świadczeń w ramach kompleksowego leczenia w zakresie neurochirurgii ośrodkowego układu nerwowego i kręgosłupa.

9.6 Specjalistyczny Szpital im. Ks. Biskupa J. Nathana w Branicach otrzymał w roku 2022 dotację z budżetu województwa opolskiego w wysokości **2 135 427,62 zł** z przeznaczeniem m.in. na:

- pokrycie wkładów własnych dla projektów złożonych w ramach RPO WO 2014-2020: *Ochronę i przywrócenie różnorodności biologicznej, ochronę i rekultywację gleby oraz wspieranie usług ekosystemowych, także poprzez Program Natura 2000 i zieloną infrastrukturę*,
- remonty i roboty budowalne w budynku szpitala, w tym m.in. renowacje stolarki okiennej i drzwiowej, instalacje elektryczne i sanitarne;
- pokrycie kosztów kształcenia pracowników wykonujących zawody medyczne.

9.7 Opolskie Centrum Ratownictwa Medycznego w Opolu otrzymało w roku 2022 dotację z budżetu województwa opolskiego w wysokości **385 000,00 zł** z przeznaczeniem m.in. na:

- roboty budowlane i remonty;
- pokrycie kosztów kształcenia pracowników wykonujących zawody medyczne.

9.8 Wojewódzki Ośrodek Medycyny Pracy w Opolu z siedzibą w Kędzierzynie-Koźlu otrzymał w roku 2022 dotację z budżetu województwa w wysokości **3 605 700,00 zł** z przeznaczeniem m.in. na:

- zakup polomierza komputerowego i wideootoskopu oraz sprzętu komputerowego;
- pokrycie kosztów kształcenia pracowników wykonujących zawody medyczne;
- działalność statutową Wojewódzkiego Ośrodka Medycyny Pracy w Opolu z siedzibą w Kędzierzynie- Koźlu - **3 500 000,00 zł.**

9.9 Szpital Wojewódzki w Opolu Sp. z o.o. otrzymał w roku 2022 dotację z budżetu województwa opolskiego w wysokości **2 566 950,00 zł** z przeznaczeniem m.in. na:

- zakup sprzętu i aparatury medycznej,
- przebudowę apteki szpitalnej, wykonanie gabinetów szczepień dla potrzeb m.in. diagnostyki i leczenia ambulatoryjnego;
- pokrycie kosztów kształcenia pracowników wykonujących zawody medyczne.

9.10 Opolskie Centrum Rehabilitacji w Korfantowie Sp. z o.o. otrzymało w roku 2022 dotację z budżetu województwa w wysokości **5 597 970,86 zł** z przeznaczeniem m.in. na:

- pokrycie wkładów własnych dla projektów złożonych w ramach RPO WO 2014-2020:
  - *Stworzenie Centrum Skonsolidowanych Usług Rehabilitacyjnych - rehabilitacja lecznicza, w tym ukierunkowana na minimalizację następstw po przebytej chorobie wywołanej Covid-19*,
  - *Podniesienie efektywności leczenia chorób cywilizacyjnych wywołanych schorzeniami sercowo-naczyniowymi oraz poprawa bezpieczeństwa pacjentów poprzez zakup sprzętu medycznego i prace budowlane związane z przebudową oddziału rehabilitacji ogólnoustrojowej z pododdziałem rehabilitacji neurologicznej oraz budową dodatkowego wejścia do szpitala wraz ze schodami i windą dla niepełnosprawnych*,
  - *Kompleksowe wsparcie dla osób starszych i niepełnosprawnych z gminy Korfantów oraz okolic, Opolskie wspiera szpitale w walce z Covid-19*,
  - *Podniesienie efektywności leczenia chorób cywilizacyjnych poprzez zakup specjalistycznego sprzętu medycznego i modernizację pomieszczeń Opolskiego Centrum Rehabilitacji w Korfantowie Sp. z o.o.*,
  - *Program wsparcia osób starszych i niepełnosprawnych z gminy Korfantów, Łambinowice i Tułowice - III edycja, Program wsparcia osób starszych i niepełnosprawnych z gminy Korfantów, Łambinowice i Tułowice – IV edycja*.
- zakup sprzętu medycznego i wyposażenie nowego pawilonu;
- pokrycie kosztów kształcenia pracowników wykonujących zawody medyczne.

9.11 Stobrawskie Centrum Medycznym Sp. z o.o. z siedzibą w Kup otrzymało w roku 2022 dotację budżetu województwa opolskiego w wysokości **3 224 355,32 zł** z przeznaczeniem m.in. na:

- modernizację i przebudowę budynku szpitala, zakup sprzętu medycznego do korekty wad postawy, przebudowę systemu monitoringu;
- pokrycie wkładu własnego do projektu Ministerstwa Zdrowia pn.: *Dostępność Plus dla Zdrowia: Poprawa jakości i dostępności Szpitala Pulmonologiczno-Reumatologicznego w Kup dla osób ze szczególnymi potrzebami*.

- pokrycie kosztów kształcenia pracowników wykonujących zawody medyczne.

9.12 Centrum Terapii Nerwic w Mosznej Sp. z o.o. otrzymało w roku 2022 dotację z budżetu województwa opolskiego w wysokości **145 913,82 zł** z przeznaczeniem m.in. na:

- remont instalacji dolnego źródła pompy ciepła - gruntowego wymiennika ciepła (GWC);
- pokrycie kosztów kształcenia pracowników wykonujących zawody medyczne.

Realizacja celów Strategii Opolskie 2030 w 2022 roku

Zadania w obszarze promocji i ochrony zdrowia	Suma wydatków (w mln zł)	Źródło finansowania	Rezultaty	Strategia Opolskie 2030	
				Kierunek działania	Cel operacyjny
przedsięwzięcia edukacyjne online i na żywo	0,027	budżet województwa opolskiego	665	rozwój opieki i profilaktyki zdrowotnej	Rozwinięte i dostępne usługi
działania edukacyjne w mediach	0,030	budżet województwa opolskiego	ok. 80 000	rozwój opieki i profilaktyki zdrowotnej	Rozwinięte i dostępne usługi
inwestycje, zakup sprzętu, wkłady własne do projektów (dotacje dla podmiotów leczniczych)	45,9	budżet województwa opolskiego	12 podmiotów leczniczych	rozwój opieki i profilaktyki zdrowotnej	Rozwinięte i dostępne usługi
Program stypendialny dla studentów kształcących się na kierunku lekarskim	1,25	budżet województwa opolskiego	55 osób	rozwój opieki i profilaktyki zdrowotnej	Rozwinięte i dostępne usługi
Program polityki zdrowotnej w zakresie rehabilitacji osób po COVID-19	11,75	RPO WO 2014-2020 (EFS) budżet województwa opolskiego	2 000 osób	rozwój opieki i profilaktyki zdrowotnej	Rozwinięte i dostępne usługi

6.6.2 Polityka społeczna

Zadaniem polityki społecznej jest ochrona warunków życia mieszkańców, a w szczególności rozwiązywanie problemów społecznych oraz ograniczanie ich niekorzystnych skutków. Istotą jej działania jest rozwój sprzyjający włączeniu, pobudzający aktywność indywidualną i społeczną. Powodzenie tych działań zapewnia: partnerstwo i współpraca mieszkańców i instytucji, z akcentem na współpracę czterech sektorów: nieformalnego, pozarządowego, rynkowego i publicznego.

1. Wojewódzka Strategia w Zakresie Polityki Społecznej na lata 2016-2025

Osiągnięcie celów w polityce społecznej możliwe jest poprzez działania systemowe i długofalowe, przy wykorzystaniu planowania strategicznego i monitorowania, a cele polityki społecznej winny uwzględniać priorytety gospodarki. Zmieniająca się rzeczywistość społeczno-gospodarcza województwa opolskiego, w tym nasilenie niekorzystnych tendencji demograficznych i ich społecznych skutków, wymaga aktualizacji planów, strategii i programów.

Głównym celem Wojewódzkiej Strategii w Zakresie Polityki Społecznej na lata 2016–2025 jest wspieranie działań i rozwój instytucji służących zabezpieczeniu podstawowych potrzeb mieszkańców województwa opolskiego, a także integracja społeczeństwa regionu poprzez wzmocnienie aktywności mieszkańców i współdziałanie instytucji publicznych, komercyjnych oraz organizacji pozarządowych.

2. Najważniejsze wybrane przedsięwzięcia i zadania w obszarze polityki społecznej

Zgodnie z art. 35 ust. 1 pkt. 3 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych w 2022 roku zrealizowano zadania na rzecz osób z niepelnosprawnościami:

- Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON) - w 2022 roku środki z Funduszu w wysokości **9 942 875,00 zł** zostały przeznaczone na następujące zadania:

Tabela 17. Zadania zrealizowane w 2022 roku ze środków PFRON

Lp.	Zadanie	Kwota wg uchwały Nr XLVIII/483/2022 z dnia 29 listopada 2022 r.	Wydatkowano do 31.12.2022 r.
1.	Dofinansowanie kosztów tworzenia i działania zakładów aktywności zawodowej	7 866 000,00	7 866 000,00
2.	Zlecanie zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób z niepełnosprawnościami fundacjom i organizacjom pozarządowym	1 106 743,00	1 103 700,73
3.	Dofinansowanie robót budowlanych w obiektach służących rehabilitacji, w związku z potrzebami osób z niepełnosprawnościami	970 132,00	970 132,00
	Razem	**9 942 875,00** 100 %	**9 939 832,73** 99,97 %

Źródło: Opracowanie własne UMWO

- **Zakłady Aktywności Zawodowej**
  W 2022 r. w województwie działało 5 zakładów aktywności zawodowej (ZAZ) - w Opolu, Lewicach w gm. Branice, Kędzierzynie-Koźlu, Kluczborku i Nysie. Udzielone dofinansowanie obejmowało koszty działania ZAZ-ów przy zatrudnieniu 276 pracowników z orzeczonym znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności (które na koniec roku wzrosło do 323 osób). Organizatorami wszystkich zakładów są

organizacje pozarządowe, a w przypadku ZAZ-u w Nysie – *infirmiCare non profi* spółka z o. o. z siedzibą w Prudniku. W roku 2022 województwo opolskie dofinansowało z własnych środków Zakłady Aktywności Zawodowej w regionie łączną kwotą w wysokości **874 000 zł.**

- **Zlecanie zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób z niepełnosprawnościami fundacjom i organizacjom pozarządowym:**

  Przyznano 35 dotacji: 26 w trybie konkursowym oraz 9 w trybie pozakonkursowym.

- **Dofinansowanie robót budowlanych w obiektach służących rehabilitacji, w związku z potrzebami osób z niepełnosprawnościami:**

  Na realizację zadania ze środków PFRON wykorzystano **970 132,00 zł**. Zadania realizowali:
  - powiat głubczycki - Dom Pomocy Społecznej w Klisinie, zadanie *Remont budynku DPS w Klisinie, filia w Boboluszkach, z dostosowaniem do potrzeb osób niepełnosprawnych*, kwota dofinansowania - **817 000,00 zł**;
  - powiat nyski – Dom Pomocy Społecznej „Maria" w Korfantowie, zadanie *Modernizacja szybu oraz wymiana dźwigu osobowego*, kwota dofinasowania - **80 000,00 zł**;
  - Dom Pomocy Społecznej prowadzony przez Zgromadzenie Sióstr Maryi Niepokalanej w Nysie, zadanie *Remont 4 łazienek przystosowanych dla osób niepełnosprawnych* - **73 132,00 zł**.

- **Projekty realizowane przez ROPS w Opolu, finansowane z RPO WO 2014-2020 oraz PO WER 2014-2020**
  - ✓ **Projekt *Solidarni z Ukrainą – pomoc migrantom wojennym w województwie opolskim*** (RPO WO 2014-2020) – termin realizacji: 7 czerwca 2022 roku – 30 czerwca 2023 roku.

    Głównym celem projektu jest uruchomienie usług integracyjnych i adaptacyjnych dla migrantów z Ukrainy, przebywających w województwie opolskim w wyniku działań zbrojnych prowadzonych na terenie tego kraju.

    Jest to projekt partnerski realizowany przez ROPS i RZPWE oraz 17 gmin: Biała, Brzeg, Dobrzeń Wielki, Dobrodzień, Głubczyce, Głuchołazy, Kluczbork, Leśnica, Nysa, Olesno, Paczków, Popielów, Prudnik, Strzelce Opolskie, Strzeleczki, Ujazd i Wołczyn.

    W 2022 roku zorganizowano:

    Usługi integracyjne dla dzieci i młodzieży – migrantów wojennych z Ukrainy:
    - kolonie letnie (dziesięć 10-dniowych turnusów) dla 593 osób;
    - półkolonie dla 228 osób (w ośmiu gminach w województwie opolskim);
    - warsztaty integracyjno-edukacyjne dla 168 osób.

    Koszt wsparcia na ww. zadania wyniósł **1 292 253,85 zł.**

    Jednocześnie w 2022 roku RZPWE rozpoczął prowadzenie nauki języka polskiego na poziomie podstawowym dla 350 osób dorosłych – migrantów wojennych z Ukrainy. Do końca 2022 roku zrealizowano 10 kursów.

    W 2022 r. w ramach zadań projektowych ROPS rozpoczęto uruchamianie 52 mieszkań wspomaganych i komunalnych dla migrantów wojennych z Ukrainy, przebywających na terenie 17 gmin – partnerów projektu (remont, dostosowanie i doposażenie mieszkań, będących w zasobach gmin). Dotychczas utworzono **34** mieszkania. Docelowa liczba migrantów w utworzonych mieszkaniach – 212 osób.

    Łączna kwota całego projektu wynosi **10 352 951,53 zł**, w tym dofinansowanie UE 8 800 000,00 zł.

  - ✓ **Projekt *Nie-Sami-Dzielni – rozwój usług społecznych oraz wspierających osoby niesamodzielne*** (RPO WO 2014-2020)

Głównym celem projektu jest zwiększenie dostępu do usług społecznych świadczonych dla osób niesamodzielnych, starszych i niepełnosprawnych, które pozwolą przeciwdziałać ich marginalizacji i wykluczeniu społecznemu.

- Wsparcie ***Marszałkowskiego kuriera społecznego*** **(MKS)** dla osób niesamodzielnych, starszych i osób z niepełnosprawnością – **nowa usługa powstała w związku z pandemią.** Skierowana do osób potrzebujących, które ze względu na wiek, stan zdrowia lub niesamodzielność, wymagają wsparcia. Usługa obejmuje m.in.: zakupy, dowożenie artykułów spożywczych, leków, doraźnej pomocy wg potrzeb. W **2022 roku z usług 121 kurierów skorzystały 2 842 osoby w 42 gminach**. Łącznie wydatkowano na ten cel **4 668 850,72 zł.**
  Natomiast w ramach wszystkich czterech edycji MKS (kwiecień 2020 – grudzień 2022) objęto wsparciem ok. 4 000 osób. Zrealizowano ponad 220 tys. godzin usług. Zatrudniono 166 kurierów w 50 gminach. Koszt wsparcia wyniósł ok. 14 mln zł;
- **Specjalistyczna rehabilitacja społeczna osób po laryngektomii** (po usunięciu krtani) – turnusy rehabilitacyjne oraz indywidualne poradnictwo i wsparcie terapeutyczne dla 30 osób;
- **Indywidualna rehabilitacja społeczno-zawodowa osób z niepełnosprawnościami** (zajęcia ruchowo-rehabilitacyjne i usprawniające dostosowane do potrzeb osoby w miejscu jej zamieszkania). W 2022 roku z tych usług skorzystało 200 osób z niepełnosprawnościami;
- **Spotkania integracyjno-aktywizujące** (**dla osób niesamodzielnych** oraz osób z ich otoczenia, w tym opiekunów osób z niepełnosprawnościami), celem integracji środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym, osamotnieniem i marginalizacją, poprzez ich aktywizację społeczno-artystyczną i edukacyjną. W 2022 roku uczestnikami tych spotkań było ok. 1000 osób (Nysa, Zakrzów k. Kędzierzyna-Koźla, Wysoka k. Branic);
- **Utworzenie kolejnego mieszkania wspomaganego** dla osób niesamodzielnych, w tym z niepełnosprawnościami, w Popielowie. Łącznie w latach 2017-2022 utworzono w ramach projektu 12 mieszkań dla 18 osób (2 w Białej, 7 w Paczkowie i 3 w Popielowie).

Jednocześnie w 2022 roku rozpoczęto realizację wsparcia dla osób niesamodzielnych w formie:

- usług teleopieki (73 osoby starsze w powiecie krapkowickim);
- zajęć i zabiegów usprawniających (usługi zdrowotne) dla 160 osób w powiecie prudnickim;
- usług asystenckich i opiekuńczych (13 osób w gm. Skoroszyce, Pawłowiczki i Strzelce Opolskie);
- aktywizacji społecznej osób z niepełnosprawnościami oraz osób nowoocemniałych i ich otoczenia (53 osoby).

Razem koszt wszystkich zadań w ramach tego projektu w 2022 roku wyniósł **7 089 725,47 zł.**

✓ **Projekt** ***Bliżej rodziny i dziecka*** – wsparcie rodzin przeżywających problemy opiekuńczo–wychowawcze oraz wsparcie pieczy zastępczej – II edycja oraz III edycja (RPO WO 2014-2020):
W ramach projektu w 2022 roku zorganizowano m. in.:

- **Wsparcie instytucjonalnej i rodzinnej pieczy zastępczej.** Celem zadania było wsparcie wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka, polegające na e-korepetycjach z nauk ścisłych, humanistycznych i języków obcych (łącznie zrealizowano 92h), organizacji wypoczynku i wsparciu mieszkaniowym. Dodatkowo prowadzono coaching indywidualny (444h) i superwizję grupową (300h) dla kadry służb społecznych, zajmujących się pieczą zastępczą.
- **Spotkania integracyjno-edukacyjne rodzin** ***Piaskownica*** w 7 miejscowościach w województwie, celem integracji społeczności lokalnej, w tym promocji rodzicielstwa zastępczego oraz postaw i zachowań prozdrowotnych (razem wzięło w nich udział ok. 700 osób);

- **Opolski Dzień Rodziny w Brzegu** – udział wzięło ok. 2 000 mieszkańców;
- **Piknik na rzecz rodziny i rodzicielstwa zastępczego** w Kup dla ok. 400 osób (Ośrodek Adopcyjny w ROPS w Opolu).

Łączny koszt zadań na rzecz wsparcia rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze oraz pieczy zastępczej w 2022 r. wyniósł **4 315 264,88 zł**.

✓ Projekt ***Wsparcie dla opolskiego modelu promocji, upowszechniania oraz rozwoju sektora ekonomii społecznej*** – II edycja (RPO WO 2014 – 2020)

Celem głównym projektu jest promocja, rozwój i wzmocnienie sektora ekonomii społecznej (ES) poprzez koordynowanie oraz prowadzenie działań w tym obszarze w województwie opolskim. W 2022 roku kontynuowano zadania projektowe, w tym m. in.

- wydano cztery numery *Monitora Trzeciego Sektora* - Kwartalnika przedsiębiorczości społecznej i organizacji pozarządowych Opolszczyzny;
- wydano grę planszową dot. ES jako materiał promocyjny i informacyjny dla szkół w ramach *Akademii Przedsiębiorczości Społecznej*;
- **zrealizowano kolejną edycję Gali *Opolszczyzna Aktywna Społecznie***, podczas której uhonorowano najlepsze opolskie podmioty ekonomii społecznej (PES);
- **zorganizowano VI Opolskie Targi Ekonomii Społecznej w Nysie**;
- przeprowadzono osiem spotkań sieciujących podmiotów ekonomii społecznej z przedstawicielami biznesu i nauki;
- odbyły się dwa spotkania z przedstawicielami Opolskiej Izby Gospodarczej w zakresie promocji PES w środowisku gospodarczym i kooperacji PES-Biznes;
- zorganizowano osiem spotykań informacyjnych o ES z JST (Murów, Popielów, Dobrzeń Wielki, Turawa, Biała, Paczków, Byczyna i Polanowice);
- przeprowadzono cykl seminariów z zakresu kluczowych sfer rozwoju ES (lokalny potencjał kulturowy - Pokój, Brzeg, Dobrzeń Wlk. i Nysa, rolnictwo społeczne - Kluczbork, Łosiów i Węgry, turystyka społeczna - Byczyna, Opole i Strzelce Op. usługi społeczne - Strzelce Op. i Opole, ekologia - Kluczbork, odnawialne źródła energii - Popielów i Biała, budownictwo społeczne - Murów, oraz melioracje wodne - Kluczbork).

Jednocześnie w związku z wejściem w życie w październiku 2022 roku ustawy o ekonomii społecznej rozpoczęto prace nad powołaniem Regionalnego Komitetu Rozwoju Ekonomii Społecznej.

Łączny koszt zadań w 2022 roku wyniósł **584 614,23 zł.**

✓ Projekt ***Opolski senior – zapewnienie wsparcia osobom niesamodzielnym oraz ich opiekunom*** (RPO WO 2014-2020)

Głównym celem projektu jest zwiększenie dostępu do usług społecznych świadczonych na rzecz osób niesamodzielnych, starszych lub niepełnosprawnych oraz do usług wspierających te osoby, które pozwolą przeciwdziałać ich marginalizacji i wykluczeniu społecznemu. Liderem projektu jest Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Niemców na Śląsku Opolskim, a jednym z partnerów ROPS w Opolu (całkowita wartość projektu wynosi **7 mln zł**.)

W 2022 roku w ramach działań ROPS w Opolu m. in.:

- prowadzono działania wspierające aktywność społeczno-kulturalną osób starszych (spektakle i warsztaty teatralne i wokalne, aktywizacja ruchowa oraz relaksacyjno-pobudzająca) – dla około 500 osób;
- wydano cztery numery kwartalnika SENIOR (każdy w nakładzie 500 szt.), które przekazano m. in. do instytucji publicznych i organizacji pozarządowych, zajmujących się osobami starszymi;

- zorganizowano **Regionalny Dzień Seniora** (Teatr im. J. Kochanowskiego w Opolu) – dla ponad 400 osób.

Ogółem koszt wszystkich zadań ROPS w 2022 r. wyniósł **296 895,30 zł**.

- **PO WER (poziom centralny) – MRiPS**
  - ✓ **Projekt *Kooperacje 3D* – *model wielosektorowej współpracy na rzecz wsparcia osób i rodzin*** – PO WER 2014-2020.

    Celem projektu jest zwiększenie kooperacji i poprawa współpracy międzyinstytucjonalnej poprzez przetestowanie *Modelu kooperacji* instytucji pomocy i integracji społecznej z innymi podmiotami polityk sektorowych (m.in. edukacji, zdrowia, sądownictwa, policji, org. pozarządowych) na rzecz osób i rodzin wykluczonych społecznie lub zagrożonych tym zjawiskiem (dla miast powyżej 20 tys. ludności).

    W latach 2022-2023 przewidziano działania związane z przygotowaniem i realizacją spotkań i szkoleń z zakresu przeprowadzonych metod współpracy oraz **rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji**, tj. obecnie promowanego i wdrażanego kierunku w polityce społecznej, mającego na celu rozwój i tworzenie nowych usług o wymiarze domowym i środowiskowym. W 2022 roku przeprowadzono m. in. pierwsze szkolenia specjalistyczne dla kadry centrów usług społecznych (CUS) i przedstawicieli jst zainteresowanych utworzeniem CUS (uprawnienia zawodowe otrzymało 76 osób). Koszt wszystkich zadań w 2022 roku wyniósł **512 294,58 zł.**

    Jest to wieloletni projekt partnerski realizowany od 2018 roku przez województwo opolskie/ROPS wspólnie z województwami: śląskim, łódzkim i małopolskim. Jego zakończenie planowane jest w czerwcu br. Pierwotna wysokość dofinansowania dla woj. opolskiego wynosiła ok. 1,3 mln zł.

  - ✓ **Projekt *Niezależne życie – wypracowanie standardu i przeprowadzenie pilotażu w zakresie usług mieszkalnictwa wspomaganego dla osób z chorobami neurologicznymi, w tym z chorobą Alzheimera i chorobą Parkinsona oraz osób starszych*** (kwiecień 2018 – grudzień 2022).

    Celem projektu było wypracowanie rozwiązań umożliwiających niezależne życie osobom z chorobami neurologicznymi, w tym z chorobą Alzheimera i chorobą Parkinsona. Był to projekt partnerski, realizowany przez województwo opolskie/ROPS w Opolu wspólnie z województwem łódzkim i organizacją pozarządową.

    Po utworzeniu trzech mieszkań wspomaganych (w Brzegu, Białej i Paczkowe – dla łącznie 6 osób) w latach 2019-2020 oraz zakończeniu ich finansowania (w tym personelu), od listopada 2021 roku zapewnienie odpowiednich usług w tych mieszkaniach należy do gmin.

    Natomiast w latach 2021-2022 celem m.in. **rozwoju i przygotowania kadry do utworzonych i przyszłych mieszkań wspomaganych** (w tym w Brzegu, Paczkowie, Białej oraz ich gmin ościennych), **przeszkolono 49 osób** związanych z instytucjami pomocy i integracji społecznej, głównie OPS.

    Łączna wartość projektu wynosi 10 172 000 zł, w tym dla województwa opolskiego **3 272 000 zł**.

- **Inne działania ROPS w Opolu:**
  - **przeciwdziałanie przemocy w rodzinie (koszt zadania 93 320,00 zł)**

    Celem działania jest zwiększenie kompetencji zawodowych i umiejętności społecznych kadr zajmujących się lub mających styczność z problematyką przemocy w rodzinie. W ramach tego zadania w 2022 roku przeszkolono 100 osób, w tym zatrudnionych w instytucjach pomocy i integracji społecznej oraz policji i sądownictwie;

- **działalność Ośrodka Adopcyjnego (koszt zadania 883 866,07 zł)**
  W 2022 roku przeprowadzono 42 procedury adopcji krajowej, w związku z którymi przysposobiono 42 dzieci. Udzielono poradnictwa dla rodzin: naturalnych (43 porady), przysposabiających (2339) oraz po adopcji dziecka (513), a także przeprowadzono 276 spotkań zespołów ds. okresowej oceny 986 dzieci, przebywających w pieczy zastępczej (rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo-wychowawczych). W 2022 roku Ośrodek Adopcyjny, jako Wojewódzki Bank Danych, udzielił pomocy w ośmiu krajowych procedurach adopcyjnych (od 2021 roku brak jest adopcji zagranicznych dzieci z województwa opolskiego).

Realizacja celów Strategii Opolskie 2030 w 2022 roku

Zadania w obszarze polityki społecznej	Suma wydatków (w mln zł)	Źródło finansowania	Rezultaty	Strategia Opolskie 2030	
				Kierunek działania	Cel operacyjny
dofinansowanie kosztów tworzenia i działania zakładów aktywności zawodowej	8,74	PFRON budżet województwa opolskiego	276 osób	rozwój usług społecznych	Rozwinięte i dostępne usługi
działania w obszarze rehabilitacji zawodowej i społecznej osób z niepełnosprawnościami zlecane fundacjom i organizacjom pozarządowym (dotacje tryb pozakonkursowy)	1,10	PFRON	35 dotacji	rozwój usług społecznych	Rozwinięte idostępne usługi
dofinansowanie robót budowlanych w obiektach służących rehabilitacji	0,97	PFRON	3 DPS-y	rozwój usług społecznych	Rozwinięte i dostępne usługi

6.7 EDUKACJA I RYNEK PRACY

6.7.1 Edukacja

W obszarze edukacji działania realizowane są przez Departament Edukacji i Rynku Pracy (DEP) i wojewódzkie jednostki oświatowe. DEP organizuje konkursy dla dzieci i młodzieży oraz wspiera działania na rzecz podnoszenia poziomu wykształcenia obywateli we współpracy z jst, administracją rządową, uczelniami, NGO, szkołami. Nadzoruje przyznawanie nagród i stypendiów Marszałka Województwa Opolskiego. Ponadto realizuje projekty w ramach RPO WO 2014-2020.

1. Najważniejsze wybrane przedsięwzięcia i zadania w obszarze edukacji

1.1 Nagrody i stypendia w dziedzinie edukacji – w 2022 roku przyznano:

- **62 nagrody** Marszałka Województwa Opolskiego Prymus Opolszczyzny, w kategoriach: Wiedza i Sztuka;
- **13 nagród** Marszałka Województwa Opolskiego za szczególne osiągnięcia w upowszechnianiu i rozwoju edukacji;
- **4 nagrody** Marszałka Województwa Opolskiego za osiągnięcia w zakresie pracy dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz realizacji innych zadań statutowych;
- **1 nagrodę** dla najlepszego absolwenta oraz 2 stypendia Marszałka Województwa Opolskiego dla uczniów/ słuchaczy szkół dla których organem prowadzącym jest województwo opolskie;
- **579 stypendia** w ramach cyklu *Wspieramy najlepszych*; całkowita wartość dofinansowania w ramach EFS wynosi 1,6 mln euro. W roku szkolnym 2021/2022, w ramach IV edycji *Wspieramy najlepszych IV*, na wypłatę stypendiów przeznaczono środki w wysokości **828 000,00 zł,** a wsparciem objętych zostało **276** uczennic i uczniów; w ramach kolejnej edycji *Wspieramy najlepszych IV* na rok szkolny 2022/23 roku przeprowadzono nabór i wyłoniono **303** stypendystek i stypendystów.

1.2 Współpraca z uczelniami wyższymi, w tym m.in.:

- konkurs na granty dla uczelni województwa opolskiego na zadania dydaktyczno-naukowe: w 2022 roku przyznano 10 grantów na kwotę **91.800 zł**.

1.3 Modernizacja i doposażenie infrastruktury:

- projekt kluczowy *Wsparcie kształcenia zawodowego w kluczowych dla regionu branżach* zaplanowany na lata 2015-2022. W projekcie bierze udział dziewięć powiatów i Miasto Opole, a liderem jest województwo opolskie. Budżet projektu wynosi: 31 399 689,86 zł. W jego ramach w 2022 roku zorganizowano konferencję podsumowującą oraz wsparto placówki dodatkowym sprzętem.

1.4 Inne działania w obszarze upowszechniania, rozwoju i wspierania edukacji, w tym m.in.:

- otwarty konkurs ofert na wykonanie przez organizacje i inne uprawnione podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego w 2022 roku zadań publicznych związanych z realizacją zadań w zakresie wspierania działań na rzecz rozwijania kompetencji społecznych dzieci i młodzieży; w ramach konkursu przyznano **cztery** dotacje na łączną kwotę **60 000,00 zł**;
- dotacje w trybie pozakonkursowym na realizację zadań w sferze pożytku publicznego zlecane na zadania w zakresie: nauki, szkolnictwa wyższego, edukacji, oświaty i wychowania. W ramach konkursu przyznano **osiem** dotacji na łączną kwotę **70 000,00 zł**.

Realizacja celów Strategii Opolskie 2030 w 2022 roku

Zadania w obszarze edukacji	Suma wydatków (w mln zł)	Źródło finansowania	Rezultaty	Strategia Opolskie 2030	
				Kierunek działania	Cel operacyjny
nagrody i stypendia w dziedzinie edukacji	1,47	budżet województwa opolskiego, środki UE, budżet państwa	667 przyznanych nagród i stypendiów	wzrost jakości kształcenia	Wykwalifikowani mieszkańcy
współpraca z uczelniami	0,24	budżet województwa opolskiego	11 dotacji	wzrost jakości kształcenia, współpraca na rzecz rozwoju kwalifikacji i kompetencji	Wykwalifikowani mieszkańcy
modernizacja i doposażenie infrastruktury	0,80	budżet województwa opolskiego, środki UE	22 szkoły i placówki kształcenia zawodowego	wzmacnianie instytucji	Wykwalifikowani mieszkańcy
inne działania w obszarze upowszechniania, rozwoju i wspierania edukacji	0,22	budżet województwa opolskiego	25 inicjatyw edukacyjnych, w tym m.in. konkursów, konferencji	wzrost jakości kształcenia	Wykwalifikowani mieszkańcy

2. Wojewódzkie jednostki oświatowe

- **działalność wojewódzkich szkół**

Szkoły utrzymują wysoki poziom nauczania. Zdawalność egzaminów zawodowych utrzymuje się na wysokim poziomie, średnio wyższym od wyników w szkołach regionie. W roku szkolnym 2021/2022 łączna liczba uczniów/słuchaczy, którzy ukończyli szkoły, wyniosła **91 osób**, natomiast na nowy rok szkolny (2022/2023) przyjętych zostało **390** uczniów/słuchaczy. Szczególną jednostką jest Zespół Placówek Specjalnych przy zakładach opieki zdrowotnej w Opolu. Placówka ta realizuje swoje zadania na bazie trzech szpitali, oprócz Opola również w Kup. Działalność dydaktyczno-wychowawcza prowadzona była w ramach przedszkola, szkoły podstawowej oraz liceum.

- **Regionalny Zespół Placówek Wsparcia Edukacji (RZPWE):**
  - **Szkolenia, warsztaty, konferencje, konkursy:** w odpowiedzi na zapotrzebowanie całego środowiska edukacyjnego regionu, w związku z długotrwałym okresem pandemii COVID-19, w roku 2022 do oferty Regionalnego Centrum Rozwoju Edukacji weszły na stałe szkolenia prowadzone w formie online oraz hybrydowo. Kontynuowano działania w ramach wieloletnich programów szkoleniowych, np. *Program Niwki* oraz *Przedszkola i Szkoły Promujące Zdrowie*, a także realizowano na bieżąco: kursy kwalifikacyjne, kursy specjalistyczne, konferencje (w tym ogólnopolskie), warsztaty, seminaria, wspomaganie szkół, konkursy, pokazy, półkolonie i zajęcia w Centrum Nauki i Eksperymentu RCRE, konsultacje i sieci współpracy. Łącznie we wszystkich formach edukacyjnych organizowanych przez RCRE uczestniczyło **19 249 osób, w tym 10 386 uczniów**. Warto również wspomnieć, że w roku 2022 wyremontowano Ośrodek Szkoleniowy RZPWE w Niwkach,

- **Działalność biblioteczna (informacyjna, edukacyjna, dydaktyczna i szkoleniowo-instruktażowa):** Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Opolu (wraz z filiami w Brzegu, Kędzierzynie-Koźlu, Kluczborku i Nysie) realizowała działalność w formie wystaw, prelekcji, konferencji, spotkań i szkoleń. W 2022 roku odbyło się łącznie **247 wydarzeń**, w których wzięło udział **6 918 osób.** Odbyły się m. in.: VI edycja Ogólnopolskiej Konferencji Biblioterapeutycznej (3-dniowa) oraz IX edycja Opolskiej Sesji Nauczycieli Bibliotek Szkolnych i Pedagogicznych. Udostępniono również - po modernizacji sfinansowanej w ramach projektu RPO WO 5.3.1 *Starodruki z PBW w nowej odsłonie…* salonik książki zabytkowej z odnowioną kolekcją zabytkowych starodruków,
- **Projekty unijne:** od wielu lat, w ramach projektów edukacyjnych współfinansowanych ze środków UE, w tym RPO WO 2014-2020, POWER 2014-2020, Programu Erasmus+ i Programu Edukacja Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego, RZPWE prowadzi działania adresowane do przedszkoli, szkół, nauczycieli i uczniów oraz mieszkańców województwa. W 2022 roku na ten cel wydatkowano łącznie **11 181 586,89 zł.** Działania te pozwoliły m.in. na doposażenie placówek edukacyjnych w pomoce i materiały oraz nabycie dodatkowych kompetencji przez tysiące uczniów i setki nauczycieli (m.in. zajęcia dla uczniów w miejscach edukacji bezpośredniej, staże zawodowe uczniów i nauczycieli, studia podyplomowe, szkolenia i kursy dla nauczycieli). Spośród prowadzonych w 2022 roku 18 działań (projektów) warto wyróżnić:
  - **Opolskie szkolnictwo zawodowe dla rynku pracy** i **Opolskie szkolnictwo zawodowe dla rynku pracy 2** - realizowane wspólnie z OCRG. Wsparcie obejmowało **57 zespołów szkół,** w tym siedem szkół specjalnych prowadzących kształcenie zawodowe. Działania miały na celu dostosowanie oferty szkół do wymogów zmieniającego się rynku pracy, doposażenie szkolnych pracowni kształcenia zawodowego i współpracę szkół z lokalnymi przedsiębiorcami. Prowadzono m.in. staże zawodowe dla uczniów i nauczycieli, zajęcia laboratoryjne, warsztatowe i seminaria *Planowanie kariery zawodowej* dla uczniów z zakresu doradztwa edukacyjno-zawodowego, kursy pedagogiczne dla przyszłych Instruktorów Praktycznej Nauki Zawodu, wyjazdy studyjne na specjalistyczne targi branżowe oraz kursy dla uczniów nadające dodatkowe kwalifikacje. Doposażono m.in.: szkolne pracownie specjalistyczne na łączną kwotę **232 616,34 zł.** W Amfiteatrze Opolskim zorganizowano Wojewódzkie Święto Kształcenia Zawodowego - wydarzenie podsumowujące działania projektu, w którym uczestniczyło ponad 3 500 uczniów, nauczycieli i zaproszonych gości;
  - **Op@lskie dla liceów - zdalne nauczanie zbliża!** W działaniach uczestniczyło 41 liceów ogólnokształcących z województwa opolskiego. W roku 2022 kontynuowano szkolenia przygotowujące nauczycieli do wykorzystania narzędzi platformy Office 365. Opracowano i wdrożono nowe tematy szkoleń, np. internetowe narzędzia do przygotowania zasobów edukacyjnych dla uczniów: Genially, Wakalet, Kahoot i Canva. Łącznie w szkoleniach uczestniczyło ponad **1200 nauczycieli**. Do szkół przekazano dodatkowo: 20 monitorów interaktywnych, zestawy oprogramowania wraz z licencjami (m.in.: wirtualne laboratorium przyrodnicze Learnetic, Zestaw Adobe, Symulacje Biznesowe Revas 3D, IntelliCAD, Quizlet) na kwotę ponad **600 000,00 zł**. Zorganizowano szkolenia dla dyrektorów szkół nt. obsługi systemu zarządzania treścią i wykorzystania pakietu Office 365 do zarządzania szkołą w okresie pandemii i po pandemii oraz dla nauczycieli w zakresie metodyki nauczania na odległość;

- **Prowadzenie działań edukacyjno-informacyjnych B*ioróżnorodność Opolszczyzny w ujęciu wodnym, czyli H2O dla BIO* oraz wzmocnienie infrastruktury edukacji ekologicznej**. Na placu wodnym przy ul. Dubois 36 w Opolu odbywały się zajęcia pokazujące sposoby gospodarowania wodą i jej wykorzystanie. Przygotowano również event - wydarzenie ekologiczne podsumowujące działania projektu. W czasie wakacji zorganizowano dla uczniów „naukowe" półkolonie. W Ośrodku Szkoleniowym w Niwkach prowadzono warsztaty dla nauczycieli, zielone szkoły i zajęcia warsztatowe dla uczniów. Zajęcia cieszyły się dużym uznaniem i służyły budowaniu i wzmacnianie świadomości ekologicznej mieszkańców regionu,
- **Kreatywna Opolszczyzna – program twórczych metod kształcenia w szkołach Aglomeracji Opolskiej**. W **40 szkołach** odbywały się zajęcia dla uczniów w ramach programów: *Powszechnej Dwujęzyczności*, *Eksperyment w edukacji* i *Inteligentnie zaprogramowani*. Zorganizowano „festiwale nauki" prezentujące eksperymenty przygotowane przez uczniów i wykorzystujące przekazane zestawy pomocy dydaktycznych. Dla uczniów klas 7-8 zorganizowano wyjazdy do Szkolnych Punktów Informacji i Kariery w szkołach zawodowych na warsztaty z doradztwa edukacyjno-zawodowego oraz prezentowania się na rynku pracy z ukierunkowaniem na wybór dalszej ścieżki kształcenia oraz zapoznanie ze szkolnymi pracowniami zawodowymi. Przeprowadzono konkursy „Twój rytmiczny robot" na opracowanie najciekawszego projektu programistycznego z wykorzystaniem zestawu „Wynalazca Robotów" oraz „Co, jak, gdzie i kiedy - eksperymentuj z nami" na przygotowanie najciekawszych eksperymentów wykorzystujących przekazane zestawy pomocy naukowych. Prowadzono również zajęcia warsztatowe rozwijające kreatywność oraz kompetencje matematyczno-przyrodnicze uczniów. Do szkół przekazano **800** bezprzewodowych myszek komputerowych będących uzupełnieniem wcześniej przekazanych komputerów przenośnych.

Realizacja celów Strategii Opolskie 2030 w 2022 roku

Zadania w obszarze edukacji	Suma wydatków (w mln zł)	Źródło finansowania	Rezultaty	Strategia Opolskie 2030	
				Kierunek działania	Cel operacyjny
kształcenie kadr medycznych i opiekuńczo-społecznych	5,6	budżet województwa opolskiego	91 osób ukończyło rok szkolny 2021/2022, 390 osób zostało przyjętych na rok szkolny 2022/2023	wzrost jakości kształcenia	Wykwalifikowani mieszkańcy
modernizacja infrastruktury wojewódzkich jednostek oświatowych	2,7	budżet województwa opolskiego	Ośrodek Szkoleniowy w Niwkach i ZSM w Prudniku	wzmacnianie instytucji	Wykwalifikowani mieszkańcy
szkolenia, warsztaty, konferencje, konkursy	6	budżet województwa opolskiego	17 674 osoby	wzrost jakości kształcenia	Wykwalifikowani mieszkańcy
Program Niwki - doskonalenie zawodowe	0,17	budżet województwa opolskiego i	1019 przeszkolonych osób	wzrost jakości kształcenia	Wykwalifikowani mieszkańcy

nauczycieli j.niemieckiego		śląskiego oraz środki Konsulatu RFN			
działalność biblioteczna (m.in. informacyjna, edukacyjna)	4	budżet województwa opolskiego	247 wydarzeń, 6 918 osób	wzrost jakości kształcenia	Wykwalifikowani mieszkańcy
doradztwo metodyczne dla nauczycieli	0,40	dotacja z budżetu państwa	556 nauczycieli objętych doradztwem	wzrost jakości kształcenia współpraca na rzecz rozwoju kwalifikacji i kompetencji	Wykwalifikowani mieszkańcy
działania w obszarze edukacji realizowane przez RZPWE w ramach projektów UE	11,20	RPO WO, PO WER, Erasmus+, EOG	12 tys. uczniów i 800 nauczycieli zyskało dodatkowe kompetencje, doposażenie placówek edukacyjnych	wzrost jakości kształcenia wzmacnianie instytucji	Wykwalifikowani mieszkańcy

6.7.2 Rynek pracy i rozwój zasobów ludzkich

Zadania samorządu województwa w zakresie polityki rynku pracy realizuje przede wszystkim Wojewódzki Urząd Pracy w Opolu (WUP). Jego głównym zadaniem jest określanie i koordynowanie regionalnej polityki rynku pracy i rozwoju zasobów ludzkich w województwie.

1. Regionalny Plan Działań na rzecz Zatrudnienia

Dokumentem będącym zbiorem aktualnych instrumentów polityki rynku pracy i zasobów ludzkich jest *Regionalny Plan Działań na rzecz Zatrudnienia*. Przygotowywany corocznie dokument zawiera przekrojowy zapis działań podejmowanych przez WUP oraz partnerów na rynku pracy w celu przeciwdziałaniu bezrobociu oraz tworzeniu warunków sprzyjających zatrudnieniu.

2. Najważniejsze wybrane przedsięwzięcia i zadania w obszarze rynku pracy

- **Fundusz Pracy** jest największym źródłem finansowania polityki rynku pracy – gromadzi środki na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu, w tym na współfinansowanie działań Publicznych Służb Zatrudnienia w ramach projektów EFS. WUP dzieli zasoby Funduszu między powiatowe urzędy pracy, biorąc pod uwagę aktualną sytuację na rynku pracy oraz pozyskuje środki z rezerwy Ministra na finansowanie działań aktywizacyjnych realizowanych przez PUP-y**. W roku 2022 rozdysponowano na ten cel około 99,2 mln zł, tj. o 16,9 mln zł więcej niż w roku 2021.** Z form aktywizacji udzielanych przez powiatowe urzędy pracy skorzystało **10 039 osób.**
- WUP zajmuje się także dystrybucją pomiędzy powiaty środków **Krajowego Funduszu Szkoleniowego** – instrumentu służącego poprawie kwalifikacji osób pracujących poprzez finansowanie szkoleń i innych działań związanych z kształceniem ustawicznym. W roku 2022 rozdysponowano **5 266 380 tys. zł** na wsparcie **2502** mieszkańców województwa opolskiego.
- WUP działał także jako instytucja ekspercka na bieżąco badająca zmiany zachodzące na rynku pracy. Zrealizowano m.in. badania: *Barometr Zawodów, Barometr rynku pracy, Prognoza popytu na pracę w województwie opolskim w latach 2022/2023* oraz zakończono realizację rozpoczętego rok wcześniej badania *Wyzwania opolskiego rynku pracy*.

- WUP występował w roli think-tanku inicjującego dyskusję na temat aktualnych problemów rynku pracy. Zrealizowano m.in. dyskusję dotyczącą pracy w formacjach mundurowych pomiędzy młodzieżą a przedstawicielami policji, wojska i Straży Granicznej oraz dwie konferencje poświęcone kształceniu ustawicznemu i integracji cudzoziemców na regionalnym rynku pracy.
- WUP w Opolu pełnił rolę funkcji Instytucji Pośredniczącej i wdrażającej projekty w ramach Działań 1.1. i 1.2 PO WER w województwie opolskim. W ramach tego programu koordynował, nadzorował oraz realizował wiele projektów. Projekty te spierały aktywizację zawodowo-edukacyjną osób pozostających bez pracy, imigrantów, reemigrantów, osób odchodzących z rolnictwa i ich rodzin, tzw. ubogich pracujących, osób zatrudnionych na umowach krótkoterminowych oraz pracujących w ramach umów cywilno-prawnych. Wydatki zatwierdzone w ramach wniosków o płatność w roku 2022 to **28 736 486,11 zł**. Do końca roku 2022 łącznie objęto wsparciem w ramach programu **17 096 osób** bezrobotnych i biernych zawodowo.
- WUP w Opolu działa także jako Instytucja Pośrednicząca dla Działań 7.1, 7.2, 7.3 i 7.6 w ramach Osi Priorytetowej Konkurencyjny Rynek Pracy RPO WO 2014-2020. Podobną rolę pełni w ramach Działania 8.3 (Wsparcie podmiotów ekonomii społecznej) oraz skierowanych do sektora edukacji Poddziałań 9.1.1, 9.1.3., 9.1.5 i 9.2.1 RPO.
- WUP realizuje także projekty własne. W ramach Działania 7.6 RPO WO 2014-2020 realizowany był projekt *Opolskie dla rodziców i dzieci III* (wydatki w 2022 roku: **1 593 759 zł**), który wspiera rodziców dzieci do lat 3 w powrocie do pracy po przerwie związanej z opieką nad małym dzieckiem. Od początku projektu wsparto **402 osoby**, w tym w roku 2022 przyjęto **64 nowych uczestników.**
- W ramach Działania 7.3 RPO kontynuowana była realizacja projektu *Pomysł na starcie kluczem do biznesu* przewidującego udzielanie dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej (wydatki w 2022 roku to **1 901 222,26** zł, udzielono **57 dotacji**). W ramach Działania 1.2.1 PO WER 2014-2020 realizowano podobny projekt dotacyjny *Opolskie dotacje z PO WERem* skierowany do osób poniżej 30 roku życia, które utraciły zatrudnienie wskutek epidemii COVID-19 (wydatki w roku 2022 to **1951 532,36** zł, udzielono **97 dotacji**).
- W ramach Działania 1.2.1 PO WER 2014-2020 kontynuowano realizację projektu *Opolskie staże z PO WERem*. Projekt skierowany jest do osób młodych oddalonych od rynku pracy, które otrzymają wsparcie w postaci staży, szkoleń i doradztwa zawodowego. W ramach projektu w roku 2022 objęto **wsparciem 40 nowych uczestników** (łącznie w ramach projektu wsparto **86 osób**) i wydatkowano **873 tys. zł.**
- Po raz 14. zorganizowano *Ogólnopolski Tydzień Kariery*, w ramach którego odbyły się dwa panele dyskusyjne oraz spotkanie motywacyjne z Jaśkiem Melą.
- Otwarto **Centrum Integracji Cudzoziemców (CIC)** w ramach projektu partnerskiego z Ministerstwem Rodziny i Polityki Społecznej oraz ROPS w Poznaniu finansowanego z Funduszu Azylu, Migracji i Integracji (FAMI). W ramach CIC odbywała się obsługa cudzoziemców polegająca na udzielaniu informacji związanych z szeroko pojętą adaptacją cudzoziemców przybywających do Polski połączona ze wsparciem asystenckim, organizacja szkoleń językowych i kursów adaptacyjnych dla cudzoziemców oraz przedstawicieli innych podmiotów zajmujących się obsługą cudzoziemców, a także współpraca z innymi instytucjami i organizacjami oraz uczelniami zaangażowanymi we wsparcie cudzoziemców. W roku 2022 wsparto 835 cudzoziemców i wydatkowano **1 741 168,14 zł.**
- WUP działa również jako instytucja doradcza. Przy Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej działa **Strefa Aktywnego Rozwoju** – miejsce, w którym klient WUP uzyska kompleksowe wsparcie i pomoc w rozwoju osobistym i zawodowym. Udzielane są tam także porady dla osób zainteresowanych pracą zagraniczną oraz dla cudzoziemców.

- W ramach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego WUP m.in.: rozpatrywał wnioski osób ubiegających się o przyznanie świadczeń z tytułu bezrobocia, wydawał decyzje, potwierdzał uprawnienie do transferu, występował do instytucji właściwych innych państw UE/EOG o potwierdzenie na właściwym dokumencie okresów zatrudnienia/ubezpieczenia przebytych w tych państwach. **Łącznie rozpatrzono ponad 2,5 tys. dokumentów.**

Realizacja celów Strategii Opolskie 2030 w 2022 roku

Zadania w obszarze rynku pracy	Suma wydatków (w mln zł)	Źródło finansowania	Rezultaty	Strategia Opolskie 2030	
				Kierunek działania	Cel operacyjny
aktywizacja bezrobotnych	99,2	Fundusz Pracy	10 039 osób	aktywizacja zawodowa	Wykwalifikowani mieszkańcy
Krajowy Fundusz Szkoleniowy	5,27	Fundusz Pracy	2502 osoby	wzrost jakości kształcenia	Wykwalifikowani mieszkańcy
wdrażanie PO WER	28,73	PO WER (EFS + budżet państwa)	17 000 osób od początku realizacji programu	aktywizacja zawodowa	Wykwalifikowani mieszkańcy
wsparcie rodziców w opiece nad małymi dziećmi	1,59	RPO (EFS + budżet państwa)	402 osoby od początku realizacji projektu	rozwój usług społecznych	Rozwinięte i dostępne usługi
wsparcie w otwieraniu działalności gospodarczej	3,85	RPO i PO WER (EFS + budżet państwa)	154 dotacje	aktywizacja zawodowa	Wykwalifikowani mieszkańcy
staże dla osób do 29 roku życia	0,87	PO WER (EFS + budżet państwa)	86 osób od początku realziacji projektu	aktywizacja zawodowa	Wykwalifikowani mieszkańcy
wsparcie cudzoziemców	1,74	FAMI	835 osób	rozwój społeczeństwa wielokulturowego	Trwałe więzi społeczne

6.8. WSPÓŁPRACA Z ZAGRANICĄ I PROMOCJA REGIONU

6.8.1. Priorytety Współpracy Zagranicznej Województwa Opolskiego

1. **Główne cele realizowane w 2022 roku określone w „Priorytetach współpracy Zagranicznej Województwa Opolskiego”** to:
   - Wspieranie zrównoważonego rozwoju gospodarczego społecznego i kulturalnego województwa opolskiego oraz wzrostu jego konkurencyjności.
   - Wymiana oraz pozyskiwanie wiedzy i doświadczeń regionów partnerskich w zakresie samorządności na szczeblu regionalnym.
   - Promocja Polski przez aktywną zagraniczną dyplomację samorządową i współpraca ze środowiskami polonijnymi.
   - Działania mające na celu zbliżenie i wzajemne poznanie społeczności województwa opolskiego i regionów partnerskich oraz kształtowanie postaw społeczeństwa obywatelskiego, otwartego, tolerancyjnego, akceptującego różnorodności i odrębność.

2. **Współpraca z zagranicą województwa opolskiego w roku 2022** w znaczącym stopniu dotyczyła pomocy humanitarnej dla partnerów ukraińskich w związku z atakiem Rosji na Ukrainę. Mimo utrudnień związanych z wojną współpraca ta prowadzona była zgodnie z założeniami *Priorytetów Współpracy Zagranicznej Województwa Opolskiego*. Kontynuowano działania i zobowiązania wynikające z umów i kontaktów nawiązanych w latach poprzednich.

2.1. Pomoc dla Ukrainy

Województwo opolskie przekazało do tej pory pomoc na kwotę około **4 mln zł dla Obwodu Iwano-Frankiwskiego.** Pomoc przekazana została w formie materialnej, skierowanej punktowo do następujących instytucji partnerskich:

- **Szpitale partnerskie oraz narodowy uniwersytet medyczny w Iwano-Frankiwsku**
  W zakresie pomocy humanitarnej szpitalom partnerskim przekazana została pomoc na kwotę **1 729 000 mln zł,** w tym:
  - karetki o wartości **1 200 000 zł,**
  - leki, materiały opatrunkowe i sprzęt medyczny oraz rehabilitacyjny o wartości **358 000 zł**,
  - Uniwersytecki Szpital Kliniczny w Opolu przekazał leki, środki opatrunkowe oraz sprzęt medyczny pozyskany w ramach zbiórek szpitalnych oraz darowizn ze strony firm o łącznej wartości ok. **127 000 zł.**
  - ze środków przedsiębiorców opolskich zdeponowanych na koncie OCR Sp. z o.o. w Korfantowie dokonany został zakup sprzętu dla Katedry Medycyny Fizycznej i Rehabilitacyjnej Narodowego Uniwersytetu Medycznego w Iwano-Frankiwsku o wartości ok. **44 000 zł**.

- **Komenda wojewódzka straży pożarnej w Iwano-Frankiwsku** (Urząd ds. sytuacji nadzwyczajnych Ukrainy w Obwodzie Iwano-Frankiwskim)
  W zakresie pomocy humanitarnej strażakom ukraińskim przekazana została pomoc o łącznej wartości **504 500,00 zł** oraz **80 000 euro** w imieniu Nadrenii-Palatynatu. Sprzęt strażacki, materiały opatrunkowe, odzież strażacka, torby medyczne oraz sprzęt łącznościowy przekazany został przez:
  - przedsiębiorcy z terenu województwa opolskiego wraz ze Stowarzyszeniem „Wolna Ukraina” z Niemiec (200 000 zł);
  - sprzęt strażacki przekazany przez Ochotniczą Staż Pożarną Nadrenii-Palatynatu (80 000 euro);
  - Samorząd Województwa Opolskiego – 221 540,00 zł (w tym 1 000 – sprzęt łącznościowy);
  - OSP Kadłub Turawski - sprzęt strażacki (31 000 zł);

- opolskich przedsiębiorców (środki zdeponowane na koncie OCR sp. z o.o. w Korfantowie) 9 defibrylatorów dla Zespołów Ratownictwa Górskiego Urzędu ds. Sytuacji Nadzwyczajnych Ukrainy w Obwodzie Iwano-Frankiwskim/Komendy Wojewódzkiej Straży Pożarnej w Obwodzie Iwano-Frankiwskim, o łącznej wartości 52 000 zł.

- **Adaptacja budynku sanatorium „Smericzka" w Worochcie Rady Obwodowej w Iwano-Frankiwsku dla 120 dzieci z ewakuowanych domów dziecka z Charkowa.**
  Sanatorium „Smericzka" w marcu 2022 roku przyjęło 114 uchodźców wewnętrznych - dzieci z ukraińskich domów dziecka oraz 38 opiekunów. Na zakup materiałów budowlanych, sanitarnych oraz wodno-kanalizacyjnych, szafy mroźniczej, talerzy, kompletów pościeli, poduszek i kołder województwo opolskie przeznaczyło kwotę **848 540, 18 zł** oraz pokryło koszty transportu.
  Wsparcia w tym zakresie udzieliły także regiony partnerskie województwa opolskiego w łącznej wysokości **- 1 338 887,27 zł, w tym:**
  - Burgundia - Franche-Comte (Francja) - 50 000 euro,
  - Styria (Austria) - 20 000 euro,
  - Kraj Ołomuniecki (Czechy) - 20 000 euro,
  - Landtag Nadrenii-Palatynatu - 15 000 euro,
  - Kancelaria Nadrenii-Palatynatu - darowizna w formie paneli podłogowych na wszystkie piętra budynku - 150 000 zł.

2.2. Współpraca z Nadrenią-Palatynatem

Najważniejsze działania podejmowane w ramach współpracy:

- oficjalne wizyty przedstawicieli władz: wizyta Premier Nadrenii-Palatynatu, Malu Dreyer oraz Prezydenta Parlamentu Krajowego, Hendrika Herniga.
- udział w przekazywaniu pomocy humanitarnej dla partnerów ukraińskich: przekazanie pomocy rzeczowej (sprzętu i wyposażenia strażackiego, materiałów budowlanych dla domu dziecka), a także zabawek (kupionych ze środków zebranych przez studentów i pracowników akademickich zrzeszonych w sojuszu FORTHEM(.
- wymiana praktykantów - na praktyki zawodowe do Nadrenii-Palatynatu wyjechało w 2022 roku dwóch studentów Państwowej Akademii Nauk Stosowanych w Nysie, a pięć osób z Nadrenii-Palatynatu odbyło praktyki w województwie opolskim.
- 3-etapowy projekt wymiany młodych fachowców, realizowanej w ramach programu Erasmus+, do którego województwo opolskie przystąpiło w 2022 roku. Projekt potrwa do końca 2023 roku.
- organizacja w październiku 2022 roku wizyty grupy młodych ludzi z Nadrenii-Palatynatu, którzy przedstawili opolskim uczniom opolskich szkół swój projekt „Retro Gaming".
- bieżąca współpraca: korespondencja pisemna, rozmowy telefoniczne, spotkania online przedstawicieli obu regionów partnerskich. DEP odpowiadał także na bieżąco na pytania kierowane ze strony Nadrenii-Palatynatu, wśród nich zapytanie posłów landtagu dotyczące rozporządzenia MEiN ograniczającego środki na naukę języka niemieckiego.

2.3. Współpraca ze Styrią

Najważniejsze działania podejmowane w ramach współpracy:

- organizacja podróży studyjnej dotyczącej dobrych praktyk w segregacji i przetwarzaniu odpadów (październik 2022 roku, w ramach projektu „Mamy rady na odpady").
- organizacja II Forum Polsko-Austriackiego z udziałem Ambasadora Austrii oraz przedstawicieli samorządów i stowarzyszeń współpracujących z parterami austriackimi (październik 2022 roku).

2.4. Współpraca z krajami czeskimi

Najważniejsze działania podejmowane w ramach współpracy:

- obchody 20-lecia współpracy z Krajem Ołomunieckim - wydarzenie odbyło się na pograniczu obu regionów i było podsumowaniem osiągnięć z całego okresu współpracy.
- wspólne posiedzenia Komisji Współpracy z Zagranicą Kraju Morawsko-Śląskiego z Komisją Współpracy z Zagranicą, Turystyki i Promocji Regionu Województwa Opolskiego (w Opolu i w Ostrawie).
- w czerwcu 2022 roku kilku biegaczy z Kraju Morawsko–Śląskiego wzięło udział w Biegu Nyskim.
- otwarcie Konsulatu Honorowego Republiki Czeskiej w Opolu z udziałem Jana Krkoška, Wicehetmana Kraju Morawsko-Śląskiego.
- wizyta korpusu dyplomatycznego w województwie opolskim połączona z otwarciem wystawy o prof. Władysławie Bartoszewskim.

3. **Otwarty konkursu ofert na realizację zadań województwa opolskiego z zakresu współpracy międzynarodowej** - kwota przeznaczona na konkurs wyniosła **100 000 zł**, w jego ramach dofinansowano realizację 33 zadań. Udzielono również 4 małe granty w ramach procedury 19a.

4. **Działalność Biur Województwa Opolskiego za granicą**

   Biuro Województwa Opolskiego w Moguncji w 2022 roku zrealizowało **13** przedsięwzięć, a także prowadziło zadania promocyjno-informacyjne.

   Wybrane przedsięwzięcia, w których Biuro wzięło udział:

Tabela 18. Zadania zrealizowane w 2022 roku przez Biuro WO w Moguncji

L.p.	Termin realizacji	Nazwa zadania
1	30.04.2022	Dzień niemiecko-francuski w Moguncji/ Sport w Landtagu
2	05-06.05.2022	Koncerty europejskie w Ingelheim am Rhein oraz Idenheim
3	06-08.05.2022	Lato z kulturą 2022
4	12.05.2022	Międzynarodowe seminarium "E-Twinning connects regions"
5	20-22.05.2022	Dni Nadrenii-Palatynatu 2022
6	06.05.2022	After Work Event w Moguncji
7	08-10.06.2022	Warsztaty międzynarodowe oraz konferencja Hambach Democracy Dialogue 2022
8	11-12.06.2022	Dni Nadrenii-Palatynatu w Dijon
9	24-26.06.2022	Międzynarodowe targi konsumenckie „Sommermesse Saar" w Saarbruecken
10	11.09.2022	Festyn Wielokulturowości w Moguncji
11	02-06.11.2022	Targi Bazaar w Berlinie
12	14-17.11.2022	Targi Medica w Duesseldorfie

Źródło: opracowanie własne UMWO

6.8.2. Najważniejsze wybrane przedsięwzięcia i zadania w obszarze promocji regionu

1. Konkurs Opolska Marka 2021

W pierwszym półroczu 2022 roku przeprowadzono 19 edycję Konkursu Opolska Marka. Konkurs rozstrzygnięty został w pięciu kategoriach: *Opolskie się wspiera*!, *Usługa/produkt on-line*, *Pracodawca roku*, *Produkt*, *Opolskie ze smakiem*. Wyłoniono 10 laureatów i przyznano 13 wyróżnień. Laureaci oraz wyróżnieni otrzymali statuetki oraz dyplomy podczas kameralnych spotkań z udziałem marszałka województwa opolskiego.

2. Święto Województwa Opolskiego

Obchody Święta Województwa Opolskiego w 2022 roku odbyły się 19 czerwca na terenie Zamku w Mosznej. DZP odpowiedzialny był min. za zorganizowanie strefy degustacji produktów tradycyjnych, przygotowanej przez Koła Gospodyń Wiejskich z naszego regionu oraz inne firmy lokalne. Ponadto w ramach obchodów przekazano dotacje dla stowarzyszeń na organizację 23 rajdów rowerowych. Były to: „Pielgrzymi Opolscy", „Porozumienie Namysłowskie", Klub Sportowy „Koziołek", OSP Powiatu KLB, Wojewódzkie Zrzeszenie Ludowe Zespoły Sportowe w Opolu, Centrum Wspierania Aktywności Społecznej Inicjatywa, Pozytywni- Klub Myśli Społecznej Inicjatywy, Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze Oddział Zakładowy "HUTA ANDRZEJ" w Zawadzkiem, Stowarzyszenie "Nasza Wieś", Stowarzyszenie "Sukces po Opolsku". Dodatkowo przygotowano cykl audycji radiowych z udziałem organizacji, instytucji kultury i stowarzyszeń sportowych (11 audycji oraz 165 spotów radiowych).

3. Opolskie ze smakiem

W ramach promocji inicjatywy *Opolskie ze smakiem*, zorganizowane zostały stoiska demonstracyjne produktów tradycyjnych i regionalnych podczas gali *Opolskie Kobiety* oraz przy okazji innych wydarzeń. Prezentacja kół gospodyń wiejskich i ich produktów, a także przepisów z ich wykorzystaniem były impulsem do dokonywania zakupów u lokalnych producentów żywności, zwiększając tym samym jakość przygotowywanych posiłków.

4. Realizacja kampanii informacyjno-promocyjnej

W 2022 roku zrealizowano kampanie informacyjno-promocyjne dotyczące efektów wdrażania projektów, przedsięwzięć i wydarzeń realizowanych przez województwo opolskie. DZP zrealizował dwa bloki tematyczne dotyczące *Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego* oraz blok dotyczący *Marszałkowskiej Inicjatywy Sołeckiej*, które finansowane były z budżetu podstawowego oraz trzy bloki w ramach realizacji projektów: *Opolskie na rowery*, *Mamy rady na odpady – kampania edukacyjna na terenie województwa opolskiego* oraz *Rehabilitacja osób z deficytami zdrowotnymi wywołanymi przez CCOVID-19 w województwie opolskim*.

5. Honorowe Patronaty Marszałka Województwa

W 2022 roku przyznano 11 Patronatów na najważniejsze imprezy w regionie skierowane do szerokiej grupy odbiorców, tj.:

- Laury Umiejętności i Kompetencji,
- Gala Opolskiego Związku Piłki Nożnej,
- 85. Wiosenna Konferencja PTTK i XIV Konferencja „Kardiologii Polskiej",
- Wycieczka Stowarzyszenia Miłośników Krasiejowa,
- X Ogólnopolska Olimpiada „Torba Kangura",
- Wojewódzkie Sztafetowe Biegi Przełajowe w Namysłowie,
- VI Edycja Rajdu Rowerowego Onko Tour,
- 730-lecie Lasowic Wielkich,
- 40. Międzynarodowa Wystawa Psów Rasowych,
- 17. Zlot Motocyklistów – Memmento Mori,
- IX Zjazd Naukowy Polskiego Towarzystwa Chirurgii Kręgosłupa.

6.8.3. Inne działania

Projekt własny realizowany w ramach RPO WO 2014-2020 *Mamy Rady na Odpady* - kampania edukacyjna na terenie województwa opolskiego.

Przedsięwzięcie realizowane jest przez UMWO (lider) w latach 2021-2023 w partnerstwie z Muzeum Wsi Opolskiej, Muzeum Śląska Opolskiego, Związkiem Międzygminnym Czysty Region oraz Gminą Kędzierzyn-Koźle. Projekt ten w innowacyjny sposób podejmuje temat gospodarowania odpadami i polega na przeprowadzeniu kompleksowej kampanii edukacyjno-informacyjnej o zasięgu regionalnym. Jego celem jest osiągnięcie wyższych poziomów odzysku i recyclingu poprzez zwiększenie świadomości i kompetencji mieszkańców województwa opolskiego w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami.

Wybrane zadania zrealizowane w 2022 r.:

- *Organizacja cyklu konkursów tematycznych* - łącznie wzięło w nich udział **841 osób** z **75 szkół podstawowych** z całego województwa opolskiego;
- *Przeprowadzenie kampanii edukacyjnej, adresowanej do uczniów szkół podstawowych* w zakresie wdrażania zmian w gospodarce odpadami - w zajęciach w roku 2022 uczestniczyło **40 szkół podstawowych** bądź zespołów szkolno-przedszkolnych;
- *Przeprowadzenie kampanii edukacyjnej na rzecz poprawy jakości selektywnej zbiórki odpadów w zabudowie wielorodzinnej* zrealizowane przez Związek Międzygminny Czysty Region - szkolenie z zakresu prawa odpadowego i komunikacji społecznej;
- *Organizacja warsztatów dla uczestników "Coś z niczego"* wraz z grą edukacyjną *Współczesny dom zero waste* zrealizowane przez Muzeum Śląska Opolskiego - w ramach zadania:
  - zrealizowano grę dla dzieci, młodzieży, dorosłych, seniorów dla łącznie **801 osób**,
  - **71 warsztatów** przeprowadzonych w Kamienicy Czynszowej przy ul. św. Wojciecha 9 w Opolu
  - **50 warsztatów** „Coś z niczego" przeprowadzonych w Muzeum Czynu Powstańczego na Górze Świętej Anny dla łącznie **1311 osób.**
- *Popularyzacja/promocja projektu oraz dobrych praktyk i rozwiązań wypracowanych w projekcie* - kampania informacyjno-promocyjna w mediach.

Realizacja celów Strategii Opolskie 2030 w 2022 roku

Zadania w obszarze współpracy z zagranicą i promocji regionu	Suma wydatków (w mln zł)	Źródło finansowania	Rezultaty	Strategia Opolskie 2030	
				Kierunek działania	Cel operacyjny
promocja regionu opolskiego w kraju i zagranicą	0,72	budżet województwa opolskiego	mieszkańcy regionu i regionów partnerskich	nowoczesny marketing regionu	Ceniona marka regionu
współpraca z zagranicą	0,30	budżet województwa opolskiego	-	nowoczesny marketing regionu	Ceniona marka regionu
edukacja ekologiczna i kształtowanie postaw i wzorców konsumpcji	2,12	RPO WO 2014-2020	6500 osób	rozwój świadomości ekologicznej i praktycznych zastosowań	Przyjazne środowisko i racjonalna gospodarka zasobami

6.9. ROLNICTWO, ROZWÓJ WSI I OBSZARY WIEJSKIE6.9.1 Rolnictwo i rozwój wsiDziałania Departamentu Rozwoju Obszarów Wiejskich (DOW) realizowane są w obszarach: rolnictwo, łowiectwo, rybactwo śródlądowe, ochrony terenów zielonych, ochrony gruntów rolnych i leśnych. Departament Rozwoju Obszarów Wiejskich zajmuje się również Programem Odnowy Wsi oraz wsparciem i promocją dziedzictwa kulinarnego, wdrażaniem Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 i Programu Operacyjnego Rybactwo i Morze

1. Program Odnowy Wsi

Program Odnowy Wsi to w głównej mierze działania zmierzające do aktywizowania społeczności lokalnych oraz wspieranie oddolnych inicjatyw w celu poprawy jakości życia na obszarach wiejskich. W 2022 roku w ramach dwóch otwartych konkursów ofert udzielono dotacji w wysokości **437 213,53 zł** na realizację **67 zadań** promujących rozwój obszarów wiejskich.

Zorganizowano dwa konkursy, które na stałe wpisały się w kalendarz inicjatyw dla mieszkańców wsi tj.:

- konkurs „**Piękna Wieś Opolska 2022"** w trzech kategoriach: „Najpiękniejsza wieś", „Najlepszy projekt odnowy wsi" oraz „Najpiękniejsza wieś 25-lecia Programu Odnowy Wsi". Łącznie na organizację i nagrody wydatkowano **123 100 zł**.
- konkurs **„Fundusz sołecki najlepsza inicjatywa"** w którym wzięło udział 14 wsi zgłaszając najciekawsze projekty sfinansowane ze środków funduszu sołeckiego. Łącznie wydatkowano kwotę **21 109 zł**.

W 2022 roku odbyło się podsumowanie **25-lecie istnienia Programu „Odnowa Wsi"**. Z tej okazji została zorganizowana dwudniowa konferencja w Gogolinie (2-3 czerwca 2022 roku). Podczas drugiego dnia miały miejsce wyjazdy studyjne do czterech gmin (Gogolin, Ujazd, Strzelce Opolskie i Popielów). Natomiast 28 listopada 2022 roku zorganizowano galę podsumowującą, podczas której nagrodzono aktywnych liderów oraz rozstrzygnięto konkurs Piękna Wieś Opolska.

W maju 2022 roku zorganizowano wyjazd na finał konkursu o Europejską Nagrodę Odnowy Wsi do Hinterstoder (Austria). Wzięli w nim udział przedstawiciele nagrodzonej gminy Dąbrowa oraz przedstawiciele UMWO. W 2022 roku do nagrody ARGE zgłoszona została gmina Popielów - wizytacja KE w tej gminie odbyła się w październiku 2022 roku.

2. Program Porejestrowego Doświadczalnictwa Odmianowego

Opolskie rolnictwo ma duży potencjał i odgrywa znaczącą rolę w strukturze gospodarki regionu. Program Porejestrowego Doświadczalnictwa Odmianowego (PDO) ma na celu ocenę odmian ważniejszych gatunków roślin uprawnych w warunkach klimatycznych województwa opolskiego. Obok sprzyjających warunków naturalnych (takich jak ukształtowanie terenu, warunki klimatyczne i glebowe), ma on istotny wpływ na uzyskiwane od wielu lat przez opolskich rolników bardzo wysokie plony podstawowych ziemiopłodów. W 2022 roku dofinansowano koszty związane z przeprowadzeniem doświadczeń odmianowych dla zbóż ozimych i jarych oraz soi na kwotę **150 000 zł** oraz przeprowadzone zostały dwie oceny polowe doświadczeń we wszystkich punktach doświadczalnych w województwie. Ponadto przedstawiciele DOW wzięli udział w zimowym i letnim posiedzeniu Wojewódzkiego Zespołu Porejestrowego Doświadczalnictwa Odmianowego oraz w Dniach Soi, które odbyły się w Stacji Doświadczalnej Oceny Odmian w Głubczycach.

3. Najważniejsze, wybrane przedsięwzięcia i zadania w obszarze rolnictwa i rozwoju wsi

- **Opolskie ze Smakiem –** województwo opolskie promuje żywność wysokiej jakości poprzez wsparcie wytwórców: rolników, producentów i restauratorów skupionych wokół idei *Opolskie ze smakiem*. Na jej propagowanie w 2022 roku przeznaczono łącznie kwotę ponad **300 000 zł.** Opolscy producenci promowali województwo opolskie na Targach „Smaki Regionów" w Poznaniu, gdzie wystawcami byli: Delicious Home Made Irena Jasińska z Gogolina (przetwory owocowo-warzywne), Nalewki Kresowe z Grodkowa (nalewki tradycyjne), Gospodarstwo Rybackie Markowe (karp wędzony, przetwory z karpia), Browar Opolski s.c. Wojciech i Justyna Plucik z Krośnicy (piwa rzemieślnicze), Dolina Stobrawy Sp. z o.o.- Pasieka Zarodowa w Maciejowie (miody, piwo miodowe). Medal Targów Smaki Regionów otrzymał paprykarz prezentowany przez Gospodarstwo Rybackie Markowe;
- w ramach otwartych konkursów ofert udzielono w 2022 roku dotacji w wysokości **149 976 zł** na realizację 16 zadań promujących dziedzictwo kulinarne regionu;
- **Produkty tradycyjne województwa opolskiego -** województwo opolskie zgłasza produkty i potrawy do wpisania na Listę Produktów Tradycyjnych prowadzoną przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi. W 2022 r. wpisano 3 kolejne produkty (Keksy przez maszynkę / Ciastka kręcone przez maszynkę, Soleier – jajka w kminku, Śląski marcepan z ziemniaków). Obecnie na Liście znajduje się **78 opolskich produktów**.
- W 2022 roku zorganizowana została również XXI **edycja konkursu „Nasze Kulinarne Dziedzictwo – Smaki Regionów",** który odbył się w dwóch kategoriach: *produkt regionalny, potrawa regionalna*. Konkurs odbył się 4 września 2022 roku w Branicach, podczas Dożynek Wojewódzkich. Laureaci konkursu *Nasze Kulinarne Dziedzictwo - Smaki Regionów* są również laureatami prestiżowej nagrody *Perła,* przyznawanej przez Polską Izbę Produktu Regionalnego i Lokalnego. W 2022 roku nagrodę uzyskało aż **osiem** produktów z naszego regionu: zakwas z buraków kiszonych - Koło Gospodyń Wiejskich w Chróścinie, gm. Lewin Brzeski; chleb mleczny praszkowski - Gminna Spółdzielnia "Samopomoc Chłopska"; lody z dawnych lat i Lody Szypuła 1974; ciastka wigilijne - Cukiernia "Magosz"; marcepan śląski (marcepan wielkanocny) - Stowarzyszenie *Odnowy Wsi Biedrzychowice*; Soleier - śląskie jajka w zalewie kminkowej - Teresa Kamieniecka-Hreczaniuk; policzki wieprzowe z ciapkapustą - Koło Gospodyń Wiejskich Zimna Wódka; placki kartoflane z blachy z wędzonym pstrągiem – Feldman - Restaurants z Byczyny.
- Pod koniec roku dwukrotnie zorganizowane zostały 2-dniowe warsztaty dla Kół Gospodyń Wiejskich na Zamku w Mosznej. Temat warsztatów to kuchnia śląska w nowej odsłonie oraz lokalne ryby. W warsztatach wzięło udział **60 pań z KGW**.
- **Przedsięwzięcia promujące opolskie tradycje dożynkowe oraz regionalne przedsięwzięcia o charakterze rolniczym** – w 2022 roku w Branicach zorganizowane zostały Dożynki Wojewódzkie oraz Wojewódzki Konkurs Koron Dożynkowych, w którym uczestniczyło 39 delegacji. Delegacja opolska zdobyła II miejsce w krajowym konkursie na najładniejszy wieniec dożynkowy o nagrodę Prezydenta Rzeczpospolitej Polskiej. Ponadto współfinansowano organizację Dożynek Powiatowych, które odbyły się w Zakrzowie (powiat kędzierzyńsko-kozielski) oraz sfinansowano zakup pakietów upominkowych dla delegacji z koronami, które uczestniczyły w obchodach Dożynek Diecezjalnych na Górze Świętej Anny. Ze środków DOW dofinansowano organizację m.in. takich przedsięwzięć jak: Śląska Wystawa Bydła Hodowlanego, Regionalny Przegląd Koni w Porębie, Opolski Festiwal Pszczelarski, Wystawa Zwierząt Hodowlanych w Opolu (drobny inwentarz), Dni Soi, Wojewódzki Dzień Działkowca. Na organizację przedsięwzięć z obszaru rolnictwa wydatkowano – **194 664,73 zł**.
- **Wsparcie pszczelarstwa** - wsparcie organizacji i innych uprawnionych podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego – zadania w zakresie ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego pn. *Wspieranie działań z obszaru rolnictwa, w tym w szczególności na rzecz*

*opolskich pszczół w 2022 r*oku. W ramach tego zadania udzielono wsparcia finansowego 6 organizacjom na realizację zadań złożonych w ramach otwartego konkursu ofert na łączną kwotę – **129 497,55 zł**.

4. Realizacja zadań ustawowych – najważniejsze wybrane zadania

- **Łowiectwo** - ustawa *Prawo łowieckie*
  - podział województwa na obwody łowieckie - w 2022 roku w Wojewódzkim Sądzie Administracyjnym rozpatrywane były 2 skargi (Koła Łowieckiego Żubr Księży Las i osoby fizycznej) na Uchwałę Sejmiku Województwa Opolskiego nr XXIII/225/2020 z 27 października 2020 roku w sprawie podziału województwa opolskiego na obwody łowieckie oraz zaliczenia obwodów łowieckich do kategorii. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Opolu umorzył obydwa postępowania.
  - uzgodnienia Wieloletnich Łowieckich Planów Hodowlanych – W 2022 roku Marszałek Województwa Opolskiego otrzymał do uzgodnienia 12 projektów Wieloletnich Łowieckich Planów Hodowlanych, w których opracowano założenia gospodarki łowieckiej na lata 2023-2033 dla 147 obwodów łowieckich - uzgodnienia przeprowadzono z RDLP Katowice i RDLP Łódź.
  - skracanie okresu polowań - sejmik województwa jest uprawniony w uzasadnionych przypadkach do skracania okresu polowań. W 2022 roku na wniosek Śląskiego Towarzystwa Ornitologicznego opracowano projekt uchwały Sejmiku Województwa Opolskiego skracającego okres polowań na gatunki ptaków łownych na wybranych obszarach Natura 2000 w regionie i w Stobrawskim Parku Krajobrazowym. Uchwałę przyjęto 31 stycznia 2023 roku. Sejmik Województwa Opolskiego skrócił okres polowań na łowne gatunki kaczek, gęsi i łyski o dwa pierwsze tygodnie września na ww. obszarach.
  - odszkodowania za szkody wyrządzone przez zwierzynę łowną na obszarach niewchodzących w skład obwodów łowieckich – na podstawie ww. ustawy zarząd województwa wypłaca odszkodowania ze środków budżetu państwa. W 2022 roku przeprowadzono 23 postępowania związane z szacowaniem szkód łowieckich, w wyniku których wypłacono osiem odszkodowań w wysokości 33 227,36 zł.
  - zezwolenia na płoszenie – zgodnie z ww. ustawą prawo łowieckie marszałek w wyjątkowych przypadkach zezwala na odstępstwa o zakazu płoszenia zwierzyny łownej. W 2022 roku wydano zezwolenia dla siedmiu podmiotów w przedmiotowym zakresie.
- **Rybactwo śródlądowe** ustawa *o rybactwie śródlądowym* - DOW realizuje zadania z zakresu rybactwa śródlądowego poprzez nadzorowanie spraw polegających na ochronie ichtiofauny, regulowaniu połowu i przepływu ryb oraz przeprowadza okresowe oceny użytkowników rybackich gospodarujących na wodach Skarbu Państwa, zobowiązanych do prowadzenia racjonalnej gospodarki rybackiej w obwodach rybackich, ustanowionych w granicach województwa opolskiego. W 2022 roku oceniono prowadzenie racjonalnej gospodarki rybackiej w obwodach: Zbiornik Michalice na rzece Widawa nr 2, Zbiornik Turawa na rzece Mała Panew nr 2, wszczęto oceny w obwodzie Zbiornik Nysa na rzece Nysa Kłodzka nr 4 oraz rzeki Odra nr 1. Ponadto wydano siedem zezwoleń na odstępstwa od zakazu połowu ryb oraz ustanowiono obręb hodowlany na stawach rybackich o powierzchni ponad 386 ha.
- **Ochrona terenów zieleni** ustawa *o ochronie przyrody* - zadania związane z wycinką drzew i krzewów rosnących na terenach będących własnością miasta, gdzie prezydent miasta na prawach powiatu sprawuje funkcję starosty. W 2022 roku przeprowadzono łącznie 405 postępowań administracyjnych, w tym 189 związanych z wydawaniem zezwoleń na usunięcie drzew i krzewów, 173 dotyczących sprawdzenia wykonania nasadzeń zastępczych oraz 43 weryfikacje zgłoszonych wywrotów i złomów drzew.

- **Uprawy maku niskomorfinowego i konopi włóknistych** ustawa *o przeciwdziałaniu narkomanii* – opracowano projekt uchwały przyjętej przez Sejmik Województwa Opolskiego 29 marca 2022 r. w sprawie określenia ogólnej powierzchni przeznaczonej pod uprawy maku i konopi włóknistych oraz rejonizacji tych upraw w 2022 roku na terenie 71 gmin oraz maku niskomorfinowego na terenie 1 gminy.
- **Ochrona gruntów rolnych i leśnych** ustawa *o ochronie gruntów rolnych i leśnych* - marszałek województwa opiniuje wnioski jst o zmianę przeznaczenia gruntów rolnych klas IIII oraz leśnych stanowiących własność Skarbu Państwa na cele nierolnicze i nieleśne oraz wyraża zgodę na zmianę przeznaczenia na cele nieleśne pozostałych gruntów leśnych. W 2022 roku przeprowadzono 21 postępowań administracyjnych w tym zakresie. Ponadto opracowano sprawozdanie RRW-11 z realizacji przepisów ustawy w zakresie wyłączenia gruntów z produkcji rolniczej, rekultywacji i zagospodarowania gruntów oraz zasobów i eksploatacji złóż torfów.
- **Opracowano sprawozdanie RRW-2 z realizacji inwestycji w zakresie wodociągów i sanitacji wsi w roku 2022 -** ustawa o statystyce publicznej.

Realizacja celów Strategii Opolskie 2030 w 2022 roku

Zadania w obszarze rolnictwa i rozwoju wsi	Suma wydatków (w mln zł)	Źródło finansowania	Rezultaty	Strategia Opolskie 2030	
				Kierunek działania	Cel operacyjny
Konkurs *Piękna Wieś Opolska*	0,12	budżet województwa opolskiego	7 zgłoszeń w kategorii Najpiękniejsza Wieś 25-lecia POW 8 zgłoszeń w kategorii Najpiękniejsza Wieś 12 zgłoszeń w kategorii Najlepszy Projekt	integracja i aktywizacja społeczna	Trwałe więzi społeczne
Konkurs Fundusz sołecki- najlepsza inicjatywa	0,02	budżet województwa opolskiego	14 zgłoszonych sołectw	integracja i aktywizacja społeczna	Trwałe więzi społeczne
Konkurs Nasze Kulinarne Dziedzictwo-Smaki Regionów	0,05	budżet województwa opolskiego	12 zgłoszeń w kategorii potrawa 63 zgłoszeń w kategorii produkt	rozwój społeczeństwa wielokulturowego	Trwałe więzi społeczne
Targi *Smaki Regionów*	0,06	PROW budżet województwa opolskiego	8 wystawców 1 medal targów 8 nagród Perła	rozwój silnych produktów turystycznych	Ceniona marka regionu
dotacje dla NGO z zakresu rozwoju obszarów wiejskich	0,53	budżet województwa opolskiego	35 organizacji	rozwój społeczeństwa wielokulturowego	Trwałe więzi społeczne
dotacje dla NGO z zakresu pszczelarstwa	0,13	budżet województwa opolskiego	6 organizacji	rozwój świadomości ekologicznej i praktycznych zastosowań	Przyjazne środowisko i racjonalna gospodarka zasobami
organizacja Wojewódzkiego Konkursu Koron Dożynkowych	0,45	budżet województwa opolskiego PROW	39 delegacji	rozwój społeczeństwa wielokulturowego	Trwałe więzi społeczne

6.9.2. Obszary wiejskie i rybactwo śródlądowe

Obszary wiejskie wspierane są dzięki Programowi Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (PROW 2014-2020), natomiast obszary zależne od rybactwa dzięki Programowi Operacyjnemu Rybactwo i Morze na lata 2014-2020 (PO RYBY 2014-2020). Na realizację działań w ramach PROW 2014-2020 SWO otrzymał kwotę **95,6 mln euro** tj. **446,8 mln zł**[33].

W 2022 roku samorząd województwa otrzymał dodatkowe środki w wysokości **30,60 mln euro** na działania: drogi lokalne, gospodarka wodno-ściekowa oraz LEADER.

Od początku realizacji zadań związanych z PROW 2014-2020 do końca 2022 roku ogłoszono **341** naborów, w ramach których wpłynęło **2171** wniosków o przyznanie pomocy na kwotę **645,2 mln zł,** zawarto **1059** umów na kwotę **325,7 mln zł,** na rzecz beneficjentów zlecono do wypłaty środki w wysokości **210,3 mln zł.** Przeznaczono je na m.in. na budowę i przebudowę dróg lokalnych, gospodarkę wodno-ściekową i inne.

Na realizację działań w ramach PO RYBY na lata 2014-2020 SWO otrzymał kwotę **3,4 mln euro.** Do końca 2022 roku ogłoszono **72** nabory wniosków, w ramach których wpłynęły **103** wnioski o dofinansowanie na kwotę **18,2 mln zł.** Zawarto **75** umów o wartości **13,9 mln zł,** zlecono do wypłaty środki w wysokości **10,4 mln zł.** Dzięki tym środkom wsparto m.in. obszary dotyczące rozwijania rybołówstwa przemysłowego i działalności gospodarczej oraz propagujące dziedzictwo kulturowe na obszarach rybackich i akwakultury.

1. Program Rozwoju Obszarów Wiejskich – wsparcie dla obszarów wiejskich

PROW 2014-2020 zakłada wsparcie finansowe z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) na lata 2014-2020. W ramach programu prowadzone są działania służące rozwojowi przedsiębiorczości, odnowie i rozwojowi wsi, w tym w zakresie infrastruktury technicznej, realizowane zarówno w ramach odrębnych działań, jak również poprzez działanie LEADER - Wdrażanie Lokalnych Strategii Rozwoju (LSR) wzmacniając realizację oddolnych inicjatyw społeczności lokalnych.

Schemat 1. Działania PROW 2014-2020 wdrażane przez województwo opolskie

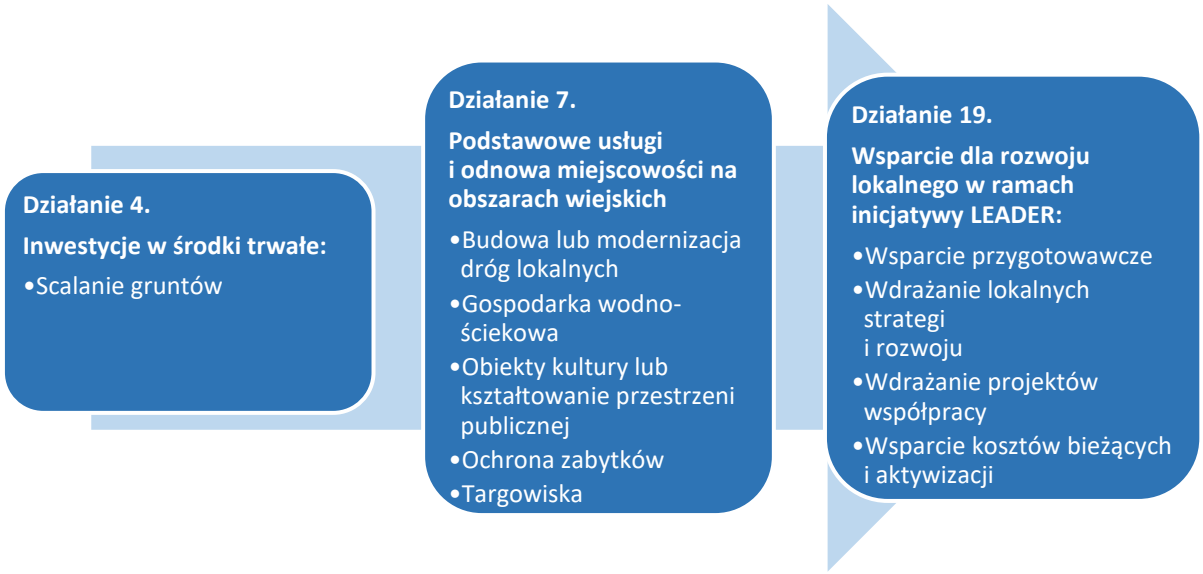

Źródło: *Opracowanie własne UMWO*

[33] Przeliczono wg kursu EBC z dnia 29 listopada 2022 r. 1 EUR=4,6730 zł dla działań wdrażanych przez SWO, dla działania LEADER 1 EUR=4 zł

- **Działanie 4**
  - W ramach operacji **Scalanie gruntów** do SWO wpłynęło **5** wniosków na kwotę **23,5 mln zł**, zawarto **3** umowy na **13,2 mln zł**, wystawiono **3** zlecenia płatności na kwotę **3,1 mln zł**. W 2022 roku powiat oleski złożył wniosek o płatność dla II etapu realizowanej operacji na kwotę **1,3 mln zł**. Ostateczne rozliczenie pozostałych 2 projektów beneficjenci (powiat namysłowski i nyski) zaplanowali na lata 2023-2025.
- **Działanie 7**
  - W ramach operacji **Budowa i modernizacja dróg lokalnych** wpłynęło **180** wniosków na kwotę dofinansowania **185,2 mln zł**, zawarto **77 umów** na kwotę dofinansowania **53,8 mln zł**, Umożliwiło to budowę i przebudowę **79,5 km** dróg gminnych i powiatowych. Beneficjenci zaplanowali rozliczenie tych zadań do końca 2024 roku W 2022 roku ogłoszono kolejny nabór wniosków, który rozpoczął się w listopadzie 2022 roku i trwał do stycznia 2023 roku.
  - W ramach operacji **Gospodarka wodno-ściekowa** wpłynęły **123** wnioski o przyznanie pomocy o wartości dofinansowania **252,9 mln zł**, zawarto **74** umowy o łącznej wartości **150 mln zł**. W kwietniu 2022 roku zakończył się kolejny nabór, w ramach którego wpłynęło **51** wniosków o przyznanie pomocy na kwotę **157,3 mln zł**. Zawarto **18** umów o wartości dofinansowania **64,1 mln zł**. Nabory te pozwoliły na skanalizowanie **128** miejscowości na odcinku **225,1 km**. Ponadto powstały **443** przydomowe **i 7** dużych oczyszczalni ścieków oraz uruchomiono **9 stacji** uzdatniania wody. Na rzecz beneficjentów zrealizowano płatności na kwotę **57,5 mln zł**. Ostateczne rozliczenie projektów beneficjenci zaplanowali na lata 2024-2025.
  - W ramach operacji **Inwestycje w obiekty pełniące funkcje kulturalne** wpłynęło **66** wniosków na kwotę **25,9 mln zł**, podpisano **35** umów na kwotę **14,2 mln zł**. Wypłacono **9,2 mln zł** na rzecz beneficjentów. W 2022 roku zostało zakończonych **8** projektów na kwotę **2,1 mln zł**. Realizacja tej operacji pozwoliła na budowę **4** świetlic w miejscowościach: Więcmierzyce, Nogowczyce, Malcerzowice Wielkie oraz Rynarcice, a także przebudowę **29** i doposażenie **11** już istniejących świetlic w **38** miejscowościach na obszarze **29** gmin województwa opolskiego.
  - W ramach operacji dotyczącej **Kształtowania przestrzeni publicznej** wpłynęło **15** wniosków na kwotę **5,2 mln zł**, dofinansowanie uzyskało **12** projektów na kwotę **4,3 mln zł**. Ze wsparcia skorzystało **15** miejscowości, w których odnowiono centra wsi oraz zagospodarowane tereny rekreacyjne. Wszystkie operacje zostały zakończone.
  - W ramach operacji **Ochrona zabytków i budownictwa tradycyjnego** wpłynęło **6** wniosków na kwotę **2,3 mln zł**, podpisano **4** umowy na kwotę **1,7 mln zł**. Realizacja inwestycji przyczyni się do zachowania dziedzictwa kulturowego w **6** gminach województwa. Wszystkie operację są zakończone.
  - W ramach operacji **Inwestycje w targowiska** został złożony **1** wniosek o przyznanie pomocy przez Gminę Kędzierzyn-Koźle, wypłacono środki w wysokości **900 tys. zł**. Operacja jest zakończona.
- **Działanie 19. LEADER**
  - W ramach inicjatywy LEADER uruchomiono **Wsparcie przygotowawcze** (19.1). O wsparcie w tym zakresie mogły ubiegać się lokalne grupy działania, które przeznaczą te środki na przygotowanie lokalnych strategii rozwoju na kolejny okres programowania. W kwietniu 2022 roku odbył się nabór wniosków na jednolitych zasadach w całym kraju. 10 Lokalnych Grup Działania z regionu złożyło wnioski i podpisało umowy na łączną kwotę 740 tys. zł. Każda z LGD otrzymała **74 tys. zł rozłożone na 2 transze** po 20% i 80% (tj. 14,8 tys. zł i 59,2 tys. zł). Środki te zostaną przeznaczone na przygotowanie lokalnych strategii rozwoju na lata 2023-2027, a w szczególności na:

- ✓ spotkania włączające lokalną społeczność w tworzenie LSR, w tym konsultacje społeczne,
- ✓ prowadzenie strony internetowej na potrzeby przygotowania LSR,
- ✓ stworzenie Lokalnej Strategii Rozwoju, której przedłożenie jest warunkiem wypłaty drugiej transzy środków.

Warunkiem wypłaty środków jest złożenie nowo opracowanych Lokalnych Strategii Rozwoju na lata 2023-2027.

– W ramach poddziałania **19.2 Wdrażanie Lokalnych Strategii Rozwoju** ZWO zatwierdził do ogłoszenia **332** nabory wniosków, LGD złożyły **1 774** wniosków o przyznanie pomocy na kwotę **206,8 mln zł**. Podpisano **809** umów na kwotę **94,1 mln zł**. Zlecono do wypłaty środki w wysokości **75,4 mln zł.** W 2022 roku ZWO zatwierdził do ogłoszenia **40** naborów wniosków, w ramach których do UMWO za pośrednictwem LGD złożono **340** wniosków o przyznanie pomocy na kwotę **34,5 mln zł**. Podpisano **104** umowy na kwotę **10,3 mln zł**. Zakończono realizację **159** projektów o łącznej wartości **12,4 mln zł.**

  Stan wdrażania poddziałania 19.2 przedstawiono na poniższym schemacie 2.

Schemat 2. Stan wdrażania poddziałania 19.2 w ramach PROW 2014-2020 od początku Programu i w 2022 roku

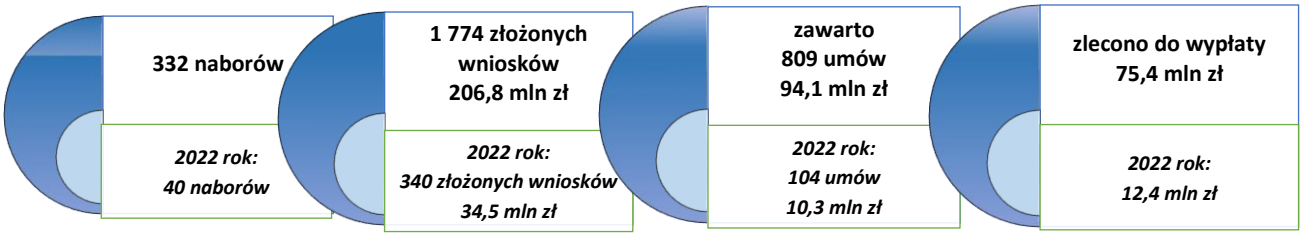

Źródło: *Opracowanie własne UMWO*

Ponad połowa środków finansowych w ramach tego poddziałania została przeznaczona na wsparcie przedsiębiorczości na terenach wiejskich. Dotychczas na ten cel wykorzystano **46,8 mln zł**, dzięki którym utworzono **283 nowe** i wsparto **137 istniejących przedsiębiorstw**. Pomoc trafiła także m. in. do 52 gmin, 44 parafii oraz 102 stowarzyszeń. Przykładowo są to projekty dotyczące:

- ✓ zachowania dziedzictwa lokalnego – prace rewitalizacyjne, remonty zabytkowych obiektów, głównie kościołów, wydanie publikacji, przewodników o tematyce związanej z lokalnym dziedzictwem;
- ✓ budowy i przebudowy obiektów ogólnodostępnej i niekomercyjnej infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej (place zabaw, baz rekreacyjno-wypoczynkowych, boiska, sale i miejsca spotkań, świetlice, zagospodarowanie terenów zielonych);
- ✓ organizacji wystaw, warsztatów, jarmarków oraz innych imprez promujących produkty i usługi lokalne.

– W ramach poddziałania **19.3 Przygotowanie i realizacja działań w zakresie współpracy z lokalną grupą działania** LGD z terenu województwa opolskiego złożyły dziewięć projektów. Zawarto z nimi na kwotę **5,3 mln zł**, z tego **pięć** projektów dotyczy realizacji operacji **międzynarodowej.** Dotychczas zlecono do wypłaty **2,9mln zł.** W 2022 roku zostały zawarte **dwie** umowy na realizację projektów międzyregionalnych w wysokości **1,6 mln zł**. Pierwsza z nich to projekt Stowarzyszenia Kraina Św. Anny i Podhalańskiej Lokalnej Grupy Działania pn. *Dizajn, a wzory regionów*, łączna kwota dofinansowania to **400 tys. zł.** Druga umowa została zawarta z trzema LGD: Stowarzyszeniem LGD *Dolina Stobrawy*, Stowarzyszeniem LGD *Kraina Dinozaurów* oraz Stowarzyszeniem *Brzesko-*

Oławska Wieś Historyczna na realizację projektu pn. *Dobre bo lokalne II*, na kwotę dofinansowania łącznie **1,2 mln zł.** Rozliczenie tych projektów jest zaplanowane na wrzesień 2023 roku.

Schemat 3. Wybrane efekty rzeczowe w ramach PROW 2014-2020

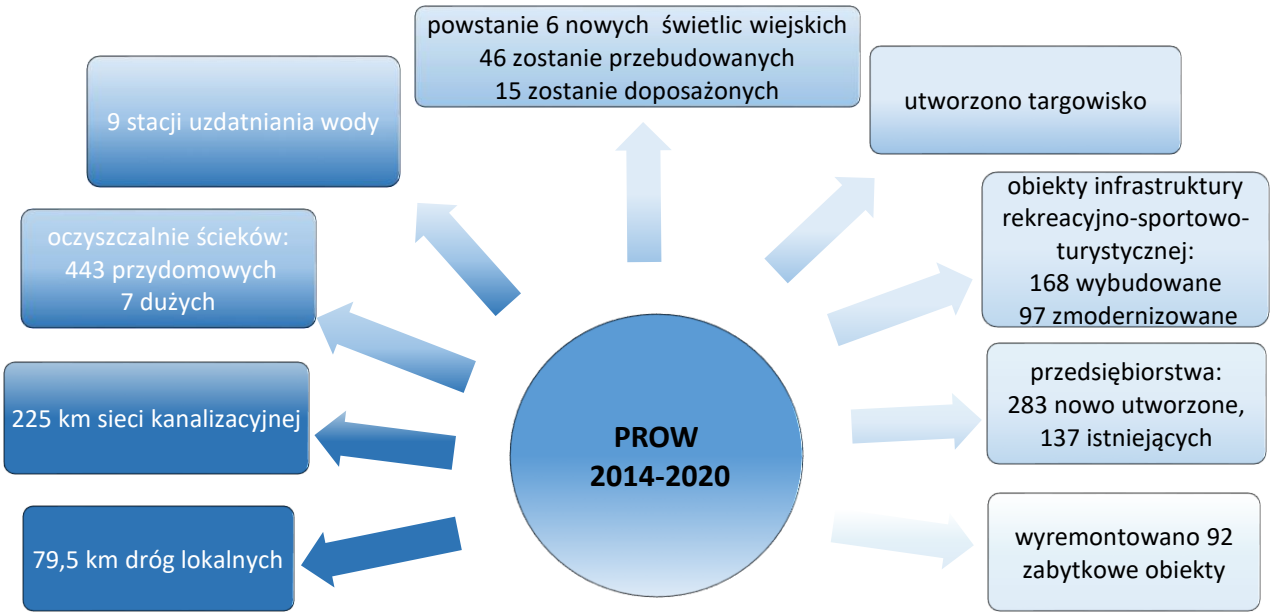

Źródło: *Opracowanie własne UMWO*

2. Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich w ramach PROW 2014-2020

Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich (KSOW) – działa w ramach PROW 2014-2020 i jest platformą współpracy i wymiany doświadczeń instytucji, organizacji, podmiotów działających na rzecz rozwoju obszarów wiejskich. Przedsięwzięcia realizowane w ramach KSOW dotyczą m.in. promowania dziedzictwa kulturowego, w tym kulinarnego, folkloru, zwyczajów i tradycji w kraju i za granicą, rozwoju turystyki wiejskiej, w tym agroturystyki oraz aktywizacji i integracji społeczności wiejskiej. Obok działań nakierowanych na rozwój obszarów wiejskich, realizowane są również przedsięwzięcia mające na celu wsparcie rolnictwa, innowacji w rolnictwie i budowania współpracy sieciowej rolników.

KSOW ma charakter otwarty. Uczestnikami Sieci mogą być wszystkie podmioty zaangażowane w rozwój obszarów wiejskich, w tym instytucje i organizacje pozarządowe oraz struktury administracji rządowej i samorządowej.

W ramach KSOW województwo opolskie w 2022 roku dysponowało środkami w wysokości **700 000 zł.**

W 2022 roku zrealizowano konkurs na wybór operacji dla partnerów KSOW. Do Jednostki Regionalnej KSOW województwa opolskiego wpłynęło **17** wniosków na łączną kwotę **686 555 zł**. Ostatecznie zrealizowano **10** projektów na kwotę **327 795,91 zł**. Wsparcie otrzymało **10** partnerów zewnętrznych (gminy oraz organizacje pozarządowe). Zrealizowane zostały m.in. warsztaty przyrodnicze, ekologiczne, gry terenowe czy publikacje kulinarne.

Ze środków KSOW w 2022 roku województwo opolskie zrealizowało projekty własne o łącznej wartości **309 690,62 zł** z zakresu odnowy wsi, promocji i upowszechniania turystyki wiejskiej oraz dziedzictwa kulturowego, w tym kulinarnego, jak: promocja dziedzictwa kulturowego województwa opolskiego poprzez organizację stoisk informacyjno-promocyjnych podczas Święta Województwa Opolskiego i Święta Karpia

w Niemodlinie, realizacja spotów filmowych pn. #PodrozujPoOpolsku!, organizacja Dożynek Wojewódzkich czy udział w Targach Smaki Regionów w Poznaniu.

3. Program Operacyjny Rybactwo i Morze na lata 2014-2020

Program Operacyjny Rybactwo i Morze (PO RYBY) 2014-2020 opracowany został na podstawie prawa unijnego, określając realizację wsparcia w obszarze akwakultury, rybołówstwa, lokalnych strategii rozwoju, przetwórstwa i obrotu produktów rybołówstwa. Zadania priorytetu 4 PO RYBY 2014-2020 powierzono województwu za pośrednictwem Rybackiej LGD *Opolszczyzna*, obejmującej obszar 11 gmin, przekazując jej kwotę **3,4 mln euro**, tj. **13,5 mln zł.**

W zakresie poddziałania **Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność** - operacje realizowane przez podmioty inne niż LGD, ogłoszono **72** nabory wniosków, w ramach których wpłynęły **103** wnioski o dofinansowanie na kwotę **18,2 mln zł**. Zawarto **75** umów na kwotę **13,9** mln zł, a zlecono do wypłaty na rzecz beneficjentów **10,4 mln zł**. W 2022 roku ogłoszono **sześć naborów**, w ramach których wpłynęło **10 wniosków** na łączną kwotę ponad **1,4 mln zł**. Zawarto **sześć umów,** na łączną kwotę blisko **800 tys. zł**. Zakończono realizację **siedmiu projektów** o wartości **1,3 mln zł**. Połowa środków została przeznaczona na wsparcie przedsiębiorczości w dziedzinie rybołówstwa przemysłowego. Dotychczas z terenu RLGD *Opolszczyzna* ze wsparcia skorzystało **12 przedsiębiorstw** rybackich, realizując projekty o łącznej wartości blisko **5,5 mln zł.** Pomoc trafiła także do **10 gmin** i **pięciu ośrodków kultury**, a także do Okręgu Polskiego Związku Wędkarskiego w Opolu, Fundacji na Rzecz Zamku Książęcego Niemodlin oraz Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe Gospodarstwo rybackie Niemodlin i Krogulna. Zrealizowano przedsięwzięcia polegające na:

- rewaloryzacji terenów przyległych do cieków wodnych, oczyszczeniu dna oraz rekultywacji kanałów,
- budowie infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej i odpoczynkowej wokół zbiorników wodnych,
- promocji zasobów rybackich i propagowaniu rybackiego dziedzictwa kulturowego,
- budowie, rozbudowie, remoncie, a także wyposażeniu obiektów gospodarczych.

Realizacja celów Strategii Opolskie 2030 w 2022 roku

Zadania w obszarze obszarów wiejskich	Suma wydatków (w mln zł)	Źródło finansowania	Rezultaty	Strategia Opolskie 2030	
				Kierunek działania	Cel operacyjny
wdrażanie działań PROW 2014-2020	64	PROW	58,9 km sieci kanalizacyjnej, 17,4 sieci wodociągowej, 3 stacje uzdatniania wody, 1 oczyszczalnia ściekow	ochrona zasobów wodnych	Przyjazne środowisko i racjonalana gospodarka zasobami
realizacja rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność w ramach PROW i PO RYBY	7,6	PROW PO RYBY	8 odnowionych zabytków, 18 dofinansowanych obiektów	integracja i aktywizacja społeczna	Trwałe więzi społeczne
	6		70 nowych miejsc pracy	rozwój przedsiębiorczości	Gospodarka otwarta na współpracę
realizacja Planu KSOW	0,35	PROW	19 operacji	integracja i aktywizacja społeczna	Trwałe więzi społeczne

6.10. OCHRONA ŚRODOWISKA

Ochrona środowiska nierozerwalnie wiąże się z regulacjami dotyczącymi ochrony dóbr szczególnie cennych i wartościowych - wszystkich elementów środowiska. Ich ochronie służy także reglamentowanie emisji wprowadzanej do środowiska, pochodzących z działalności człowieka, mogących powodować negatywne konsekwencje dla środowiska. Polityka ochrony środowiska ma na celu stworzenie warunków niezbędnych do realizacji ochrony środowiska, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju. Prowadzona jest w oparciu o strategie rozwoju, programy i dokumenty programowe. Zadania w tym zakresie realizuje Departament Ochrony Środowiska (DOŚ).

1. Wojewódzki plan gospodarki odpadami *Plan gospodarki odpadami dla województwa opolskiego na lata 2016-2022 z uwzględnieniem lat 2023-2028 (WPG)*

Obowiązujący *Plan gospodarki odpadami dla województwa opolskiego na lata 2016-2022 z uwzględnieniem lat 2023-2028* (Plan) obejmuje pełną informację nt. wszystkich rodzajów odpadów powstających w województwie opolskim, a w szczególności niebezpiecznych, komunalnych oraz innych rodzajów odpadów z różnych dziedzin gospodarki. Formułuje także cele, których realizacja poprawi system gospodarowania odpadami i określa działania inwestycyjne, nakierowane na realizację nowoczesnej gospodarki odpadami. Zaproponowane w nim rozwiązania pozwolą na uszczelnienie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, wzmocnienie ich selektywnego zbierania „u źródła", tj. w miejscu ich powstawania, a w efekcie zmniejszenie ilości odpadów komunalnych, w tym odpadów ulegających biodegradacji, kierowanych do składowania.

Zgodnie z obecnie obowiązującymi przepisami ustawy *o odpadach* plany gospodarki odpadami podlegają aktualizacji nie rzadziej niż co 6 lat. Obowiązujący Plan został opracowany na okres do końca 2022 roku. Konieczna jest jego aktualizacja, przy czym przepisy ww. ustawy wymagają zgodności przygotowanej aktualizacji z krajowym planem gospodarki odpadami, co ma służyć realizacji zawartych w nim celów. Aktualizacja lub nowy krajowy plan gospodarki odpadami powinien, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, zostać opracowany przez Ministra Klimatu i Środowiska do końca czerwca 2022 roku. Pomimo upływu tego terminu dokument ten nie został przygotowany i przyjęty przez Radę Ministrów. Brak najważniejszego dokumentu w zakresie gospodarowania odpadami, nowego Krajowego Planu Gospodarki Odpadami, który wyznacza ramy dla planu wojewódzkiego spowodował, że ZWO nie przystąpił do opracowania aktualizacji planu wojewódzkiego.

Z realizacji Planu sporządzane jest sprawozdanie za 3 lata kalendarzowe, wg stanu na dzień 31 grudnia roku kończącego ten okres. Z realizacji WPGO za lata 2017-2019 wymagane jest przygotowanie sprawozdania. Zgodnie ww. ustawą ZWO miał obowiązek przygotowania i przedłożenia sejmikowi województwa oraz ministrowi właściwemu do spraw klimatu sprawozdania z realizacji WPGO za okres sprawozdawczy 2017-2019 w terminie 16 miesięcy po upływie tego okresu sprawozdawczego, tj. do 30 kwietnia 2021 roku. Termin przygotowania sprawozdania został przesunięty ze względu na wprowadzenie nowego sposobu sprawozdawania przez podmioty wytwarzające odpady i prowadzących działalność w zakresie gospodarowania odpadami w nowo utworzonej Bazie danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami (BDO).

Warunkiem opracowania sprawozdania jest zakończenie weryfikacji sprawozdań o wytwarzanych odpadach i o gospodarowaniu odpadami za 2019 rok. Weryfikację rozpoczęto w 2021 roku i zakończono w 2022 roku ze względu na sprawy organizacyjne, w tym braki kadrowe w związku z realizacją dodatkowych zadań w DOŚ, wadliwość systemu BDO i techniczne usterki BDO. Ze względu na niezakończoną weryfikację sprawozdań za

2019 rok sporządzenie sprawozdania z realizacji WPGO za okres sprawozdawczy 2017-2019 było niemożliwe. Przewidywany termin przygotowania tego sprawozdania to październik br.

2. Program ochrony powietrza *Program ochrony powietrza dla województwa opolskiego (POP)*

Program Ochrony Powietrza (POP) dla województwa opolskiego opracowany jest w związku z wystąpieniem w 2018 roku przekroczenia standardów jakości powietrza na terenie strefy opolskiej oraz strefy miasto Opole. Integralną część POP stanowi Plan działań krótkoterminowych, który odnosi się do działań w zakresie ograniczenia skutków i czasu trwania przekroczeń oraz zmniejszenia ryzyka wystąpienia przekroczeń w zakresie występujących w danej strefie przekroczeń poziomu alarmowego, dopuszczalnego lub docelowego substancji w powietrzu. Jako element polityki ekologicznej regionu ma pomóc w osiągnięciu standardów jakości powietrza, a tym samym poprawić jakość życia mieszkańców województwa.

Oszacowane roczne koszty zewnętrzne skutków narażenia na występowanie podwyższonych stężeń zanieczyszczeń w powietrzu w skali województwa opolskiego opiewają na kwotę ok. 2,4 mld zł rocznie. Natomiast koszt inwestycji redukcji emisji z sektora komunalno-bytowego, wyznaczony na podstawie koniecznej redukcji substancji w Programie ochrony powietrza dla województwa opolskiego, oszacowano na łączną kwotę ok. 229,5 mln zł (uwzględniając redukcję pyłu zawieszonego do poziomów dopuszczalnych) wydatkowaną podczas całego okresu realizacji Programu. Wykonanie działań naprawczych zaplanowano do roku 2026.

POP dla województwa opolskiego został przyjęty przez Sejmiku Województwa Opolskiego w lipcu 2020 roku. W 2022 roku wykonano sprawozdanie okresowe z realizacji programu ochrony powietrza. Sprawozdanie udostępniono na stronie internetowej urzędu.

3. Program ochrony środowiska przed hałasem *Program ochrony środowiska przed hałasem dla województwa opolskiego*

Program ochrony środowiska przed hałasem dla województwa opolskiego został przyjęty przez Sejmik Województwa Opolskiego w czerwcu 2019 roku. Horyzont czasowy Programu obejmuje lata 2019–2023, ale ujęto w nim również perspektywę długoterminową - do roku 2028. W 2023 roku będzie sporządzana jego aktualizacja.

Działania podejmowane w zakresie ochrony przed hałasem mają zmniejszyć skalę uciążliwości akustycznej, na którą narażeni są mieszkańcy, tam gdzie jest ona najwyższa. W związku z przekroczeniami dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku zidentyfikowanych w ramach map akustycznych, przewidziano szereg działań mających na celu dalszą poprawę stanu klimatu akustycznego (np. ograniczenia prędkości na wybranych odcinkach dróg, czy budowę ekranów akustycznych).

Podmiotami odpowiedzialnymi za realizację Programu i finansowanie jego wykonania są zarządcy infrastruktury drogowej, w przypadku dróg krajowych - GDDKiA, a w przypadku dróg wojewódzkich - ZDW w Opolu, natomiast w przypadku linii kolejowych zarządca infrastruktury kolejowej - PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. Program obejmuje 68 odcinków dróg krajowych o długości 207,114 km, 9 odcinków dróg wojewódzkich o długości 18,432 km oraz 6 odcinków linii kolejowych o długości 49,017 km. Analizowane w opracowaniu odcinki dróg i linii kolejowych znajdują się na terenie wszystkich powiatów.

4. Program ochrony środowiska *Program ochrony środowiska dla województwa opolskiego na lata 2016-2020 (POŚ)*

Program Ochrony Środowiska dla województwa opolskiego (POŚ) został przyjęty przez Sejmik Województwa Opolskiego w listopadzie 2021 roku. W tym samym roku przedłożono Sejmikowi Województwa Opolskiego Raport z realizacji poprzedniego Programu, który obejmował lata 2018-2020. Program jest dostępny w BIP na stronie UMWO.

Realizacja działań ujętych POŚ ma prowadzić do sukcesywnej poprawy stanu środowiska, racjonalnego gospodarowania jego zasobami przy uwzględnieniu konieczności dalszego rozwoju społeczno-gospodarczego, a także ma chronić i rozwijać walory środowiska. W odniesieniu do stwierdzonych problemów środowiskowych, w projektowanym dokumencie określono strategię ochrony środowiska do roku 2027, w tym określono cele strategiczne oraz kierunki interwencji. Realizacja celów POŚ jest związana z zabezpieczeniem środków finansowych w budżecie województwa.

Zadania finansowe wyznaczone w planie zostały określone dla dwóch grup - zadania własne województwa i jednostek podległych oraz zadania monitorowane - realizowane przez inne jednostki. Koszt realizacji działań przewidzianych w programie ochrony środowiska wynosi: 19 729,4 mln zł. Okres obowiązywania programu ochrony środowiska obejmuje lata 2021-2027.

6.10.1. Realizacja polityki środków finansowych ochrony środowiska

Gromadzenie i redystrybucja przez marszałka województwa środków finansowych dotyczy:

1. **Opłat za korzystanie ze środowiska za:**
   - wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza;
   - przydzielone uprawnienia do emisji na zasadach określonych w ustawie *o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych*;
   - składowanie odpadów.

   Opłaty za pobór wód oraz opłaty za wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi od 1 stycznia 2019 roku podmioty przekazują do Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie.

2. **Opłaty produktowej za nieosiągnięcie wymaganego poziomu odzysku i recyklingu z:**
   - produktów (opony, oleje, preparaty smarowe);
   - opakowań;
   - zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego;
   - baterii i akumulatorów;
   - recyklingu pojazdów.
3. **Opłat z wpłat na publiczne kampanie edukacyjne (PKE) – opakowania.**
4. **Opłat rejestrowych i rocznych wynikających z rejestru Bazy Danych Odpadowych tzw. BDO.**
5. **Opłaty recyklingowej za torby foliowe**.

Tabela 19. Realizowane zadania związane z gromadzeniem i weryfikacją danych dotyczących opłat

Lp.	Nazwa zadania – aspekt merytoryczny	Liczba spraw zakończonych w 2021 r.	Liczba spraw zakończonych w 2022 r.	Wskaźnik dynamiki rok 2021=100 [%]
Ustawa Prawo ochrony środowiska, ustawa o odpadach, ustawa o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych				
1.	Weryfikacja sprawozdań z opłat za korzystanie ze środowiska (emisja do powietrza, odpady)	3125	3005	96
Ustawa o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej				
2.	Weryfikacja sprawozdań z opłaty produktowej - produkty	39	58	148,7
Ustawa o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi				
3.	Weryfikacja sprawozdań z opłaty produktowej - opakowania	547	505	92,3
4.	Udzielenie pomocy de minimis – opłata produktowa i publiczne kampanie edukacyjne (PKE)	196	198	101
5.	Weryfikacja sprawozdań – kampanie edukacyjne w zakresie opakowań	430	418	97,2
Ustawa o bateriach i akumulatorach				
6.	Weryfikacja sprawozdań w zakresie baterii i akumulatorów	183	260	142
7.	Weryfikacja sprawozdań – kampanie edukacyjne w zakresie baterii i akumulatorów	183	162	88,5
8.	Weryfikacja sprawozdań – opłata depozytowa - dotyczy baterii i akumulatorów	9	10	111,1
Ustawa o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji				
9.	Weryfikacja sprawozdań w zakresie opłat za brak sieci	131	176	134,3
Ustawa o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (ZSEiE)				
10.	Weryfikacja sprawozdań z zakresu ZSEiE – opłata produktowa	142	185	130,3
11.	Weryfikacja sprawozdań – kampanie edukacyjne w zakresie ZSEiE	142	185	130,3
Ustawa o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi				
12.	Weryfikacja sprawozdań – recykling torby foliowe	582	858	147,4

Źródło: Opracowanie własne UMWO

Liczba prowadzonych spraw uzależniona jest wyłącznie od liczby złożonych sprawozdań i wniosków.

Tabela 20. Redystrybucja środków pochodzących z opłat

Lp.	Nazwa zadania – aspekt finansowy	Redystrybucja środków w 2021 r. (zł)	Redystrybucja środków w 2022 r. (zł)	Wskaźnik dynamiki rok 2021=100 [%]
Ustawa Prawo ochrony środowiska, ustawa o odpadach, ustawa o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych				
1.	Przekazane środki z tytułu ustawowego podziału wpływów otrzymanych z opłat za korzystanie ze środowiska, w tym:	**51 583 907**	**46 616 990**	90,4
a.	gminom	19 001 851	15 937 163	83,9
b.	powiatom	5 160 087	4 648 802	90,1
c.	Wojewódzkiemu Funduszowi Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Opolu	17 300 237	16 323 166	94,4
d.	Narodowemu Funduszowi Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie	10 121 732	9 707 859	95,9
Ustawa o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej				
2.	Opłata produktowa - **produkty** w przypadku nieosiągnięcia wymaganego poziomu odzysku i recyklingu - Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie.	31 961	31 294	97,9
Ustawa o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi				
3.	Opłata produktowa – **opakowania** w przypadku nieosiągnięcia wymaganego poziomu odzysku i recyklingu - Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie.	209 396	222 819	106,4
4.	Publiczne kampanie edukacyjne wpłacone przez podmioty do marszałka - Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie.	17 059	22 608	132,5
Ustawa o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (ZSEiE)				
5.	Opłata za nieosiągnięcie wymaganego poziomu odzysku i recyklingu za zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny - Narodowy Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie.	1 428	955	66,9
Ustawa o bateriach i akumulatorach				
6.	Opłata produktowa w przypadku nieosiągnięcia wymaganego poziomu odzysku i recyklingu dot. baterii i akumulatorów - Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie.	6722	3920	58,3
Ustawa o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji				
7.	Opłata produktowa w przypadku nieosiągnięcia wymaganego poziomu odzysku i recyklingu odpadów pochodzących z pojazdów wycofanych z eksploatacji - Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie.	2 749	2696	98,1
Ustawa o odpadach				
8.	Opłata rejestrowej i opłata roczna – dot. Bazy danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami (BDO) – budżet państwa	237 060	263 371	111,1

Ustawa o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi				
9.	Opłata recyklingowa (torby foliowe) – budżet państwa	3 509 012	3 675 091	104,7

Źródło: Opracowanie własne UMWO

6.10.2. Realizacja polityki reglamentowania emisji do środowiska

Reglamentacja emisji wprowadzanej do środowiska z prowadzonych działalności mogących powodować negatywne konsekwencje dla środowiska jest jednym z działań realizowanych w ramach polityki ochrony środowiska. Polega ona na konieczności uzyskania zgody organu ochrony środowiska w postaci decyzji administracyjnej na emisję w zakresie dopuszczalnym przepisami prawa.

W 2022 roku marszałek województwa opolskiego realizował następujące zadania z wynikające z niżej wymienionych ustaw:

Tabela 21. Realizowane zadania z zakresu ochrony środowiska

Lp.	Nazwa zadania	Liczba spraw zakończonych w 2021 r.	Liczba spraw zakończonych w 2022 r.	Wskaźnik dynamiki rok 2021=100 [%]
Ustawa Prawo ochrony środowiska				
1.	Wydawanie (cofanie, wygaszanie) pozwoleń zintegrowanych, pozwoleń na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza, decyzji eksploatacyjnych MCP	51	63	123,5
2.	Wydawanie pozwoleń na wytwarzanie odpadów dla odpadów innych niż wydobywcze wytworzonych w miejscu poszukiwania, rozpoznawania i wydobywania kopalin ze złóż oraz ich magazynowania i przeróbki	8	8	100,0
3.	Prowadzenie rejestru rodzaju, ilości oraz miejsc występowania substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska	576	447	77,6
4.	Inne wynikające z ustawy: przeglądy ekologiczne, analizy pozwoleń zintegrowanych, opiniowanie decyzji środowiskowych, analiza wyników pomiarów, przyjmowanie zgłoszeń instalacji, analiza wystąpień i zarządzeń WIOŚ, przekazywanie informacji o wydanych decyzjach dla WIOŚ	456	508	111,4
5	Opracowanie programów ochrony przed hałasem, programów ochrony powietrza, planów działań krótkoterminowych, przygotowanie sprawozdań z realizacji[1)]	43	10	23,2
Ustawa o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych				
6.	Zezwolenia na emisję gazów cieplarnianych, zatwierdzanie raportów z udoskonaleń metodyk monitorowania emisji gazów cieplarnianych	23	29	126,1
7.	Przyjmowanie informacji o rzeczywistych i planowanych zmianach zdolności produkcyjnej,	17	17	100,0

	przyjmowanie raportów z emisji gazów cieplarnianych			
8.	Analiza zezwoleń na emisję gazów cieplarnianych	5	0	-
Ustawa o odpadach i ustawa o odpadach wydobywczych				
9.	Powołanie komisji egzaminacyjnej oraz wydanie świadectwa stwierdzające kwalifikacje w zakresie gospodarowania odpadami, odpowiednie do prowadzonych procesów przetwarzania odpadów	4	27	675,0
10.	Inne z ustawy o odpadach - zatwierdzanie instrukcji eksploatacji składowiska, decyzje zatwierdzające zabezpieczenie roszczeń dla składowisk, decyzje na zamknięcie składowiska, analiza wyników monitoringu składowiska, decyzje uznające za produkt uboczny, decyzje o odmowie uznania przedmiotu lub substancji za produkt uboczny, postanowienia zatwierdzające zabezpieczenie roszczeń dla prowadzących przetwarzanie i zbieranie odpadów, decyzje zmieniające częstotliwość monitoringu składowiska	43	56	130,2
11.	Programy gospodarowania odpadami wydobywczymi	1	1	100,0
12.	Inne z ustawy o odpadach wydobywczych przeglądy programów gospodarowania odpadami wydobywczymi	2	11	550,0

Źródło: Opracowanie własne UMWO

[1)] W 2022 r. w ramach realizacji tego zadania prowadzono bazy danych i udostępniano informacje w tym zakresie.

Liczba prowadzonych postępowań uzależniona jest wyłącznie od liczby złożonych wniosków.

6.10.3. Realizacja polityki surowcowej

Tabela 22. Realizowane zadania wynikające z ustawy – Prawo geologiczne i górnicze

Lp.	Nazwa zadania	Liczba spraw zakończonych w 2021 r.	Liczba spraw zakończonych w 2022 r.	Wskaźnik dynamiki rok 2021=100 [%]
Ustawa Prawo geologiczne i górnicze				
1.	Udzielanie (zmiana, przeniesienie, wygaśnięcie i cofnięcie) koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż	20	12	60,0
2.	Wyrażanie opinii w sprawach koncesji udzielanych przez starostę	1	4	400,0
3.	Zatwierdzanie projektów robót geologicznych	35	21	60,0
4.	Zatwierdzanie dokumentacji geologicznych	55	42	76,4
5.	Gromadzenie, przechowywanie, udostępnianie informacji geologicznej	362	388	107,2
6.	Opłaty eksploatacyjne - weryfikacja informacji	155	154	99,3
7.	Wydawanie decyzji ustalających opłaty za eksploatację kopalin	46	40	86,9
8.	Rozpatrywanie zmian do projektów zagospodarowania złóż	3	6	200,0
9.	Wykup praw do informacji geologicznej	7	11	157,1
10.	Weryfikacja zestawień zmian zasobów złóż kopalin	73	72	98,6
11.	Analiza i opiniowanie planów i studium zagospodarowania przestrzennego	178	218	122,5

12.	Uzgadnianie decyzji o warunkach zabudowy	976	994	101,8

Źródło: Opracowanie własne UMWO

Liczba prowadzonych spraw uzależniona jest wyłącznie od liczby wniesionych do rozpatrzenia spraw.

6.10.4. Realizacja zadań dotyczących systemu BDO

Marszałek województwa jako organ od 24 stycznia 2018 roku prowadzi rejestr podmiotów wprowadzających produkty, produkty w opakowaniach oraz gospodarujących odpadami. Rejestr stanowi integralną część Bazy danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami (BDO).

Tabela 23. Realizacja zadań związanych z prowadzeniem rejestru podmiotów wprowadzających produkty, produkty w opakowaniach oraz gospodarujących odpadami

Lp.	Nazwa zadania	Liczba spraw zakończonych w 2021 r.	Liczba spraw zakończonych w 20212r.	Wskaźnik dynamiki rok 2021=100 [%]
Ustawa o odpadach				
1.	Wnioski dot. wpisu do rejestru BDO	1274	946	74
2.	Wnioski dot. aktualizacji wpisu do rejestru BDO	1020	951	93
3.	Generowanie nowych danych dostępowych do rejestru BDO	227	177	78
4.	Wnioski o wykreślenie z rejestru BDO	118	163	138

Źródło: Opracowanie własne UMWO

Od 1 stycznia 2020 roku wnioski składane są elektronicznie przez indywidualne konto utworzone w bazie BDO. Problemem w funkcjonowaniu BDO jest nadal brak profilów zaufanych firm, co skutkuje brakiem przedkładania do wniosków pełnomocnictw podpisywanych elektronicznie, a także niechęć do elektronicznego załatwiania spraw. To powoduje, że występują duże problemy z terminowym zamykaniem spraw. W wielu przypadkach efektem tego jest rozpoczęcie procedury i niemożność jej skutecznego zakończenia. W 2022 roku sytuacja uległa poprawie, bowiem system umożliwia zakończenie spraw w przypadku braku odpowiedzi ze strony wnioskującego na wezwanie organu. Wnioski w większości przypadków były rozpatrywane terminowo i zgodnie z obowiązującymi przepisami, z wyjątkiem tych, których nie można było zweryfikować z przyczyn technicznych, m.in. z powodu wadliwego działania rejestru BDO oraz jego technicznych usterek. Liczba rozpatrzonych wniosków w 2022 roku (liczba spraw zakończonych) jest mniejsza niż w roku poprzednim, ponieważ duża liczba podmiotów zobowiązanych do uzyskania odpowiedniego wpisu w rejestrze BDO uzyskała go w latach poprzednich.

Tabela 24. Realizacja zadań związanych z prowadzeniem modułu sprawozdawczego w Bazie danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami (BDO)

Lp.	Nazwa zadania	Liczba spraw, które wpłynęły do BDO w 2021 r.	Liczba spraw, które wpłynęły do BDO w 2022 r.	Liczba spraw zakończonych w 2022 r.	Wskaźnik dynamiki rok 2021=100 [%]
	Ustawa o odpadach				
1.	Sprawozdania o produktach, opakowaniach i o gospodarowaniu odpadami z nich powstającymi	2779	2522	2327	92,3
2.	Sprawozdanie o wytwarzanych odpadach i o gospodarowaniu odpadami	6371	9553	4518	150

3.	Sprawozdanie wójta, burmistrza lub prezydenta miasta z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi	71	71	70	100

Źródło: Opracowanie własne UMWO

Terminy składania sprawozdań za lata sprawozdawcze 2020-2022 wynikają z obowiązujących przepisów prawa, tj. sprawozdania o wytwarzanych odpadach i o gospodarowaniu odpadami - do 15 marca za poprzedni rok kalendarzowy, natomiast sprawozdanie wójta, burmistrza lub prezydenta miasta z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnym - do 31 marca za poprzedni rok kalendarzowy.

Weryfikację sprawozdań za 2019 rok rozpoczęto dopiero w 2021 roku. Natomiast weryfikację sprawozdań za rok 2020 i 2021 - rozpoczęto w roku 2021 i kontynuowano w roku 2022. Dotychczas przeprowadzona weryfikacja sprawozdań wskazuje, że jest to proces czasochłonny z uwagi na fakt, że bardzo dużo sprawozdań jest wypełniane błędnie i do sprawozdań nie są dołączane wymagane pełnomocnictwa podpisane elektronicznie. Błędy systemu oraz niedostosowanie go do obowiązujących przepisów prawa, braki kadrowe sprawiły, że weryfikacja sprawozdań jest realizowana w dłuższym okresie czasu niż przewidywał to ustawodawca.

6.10.5. Realizacja polityki ochrony przyrody i edukacji ekologicznej

Województwo opolskie realizuje zadania w zakresie ochrony przyrody i edukacji ekologicznej za pomocą **Zespołu Opolskich Parków Krajobrazowych** (ZOPK).

Zespół zajmuje się zachowaniem i popularyzacją wartości przyrodniczych, historycznych i kulturowych parków krajobrazowych, w warunkach zrównoważonego rozwoju. W jego skład wchodzą oddziały:

- Oddział w Pokrzywnej dla Parku Krajobrazowego *Góry Opawskie*;
- Oddział w Górze Św. Anny dla Parku Krajobrazowego *Góra Św. Anny*;
- Oddział w Ładzy dla Stobrawskiego Parku Krajobrazowego.

Zespół Opolskich Parków Krajobrazowych co roku realizuje wiele inicjatyw i projektów. W 2022 roku zrealizowano projekty na łączną kwotę **112 287,95 zł**, przy wsparciu WFOŚiGW w Opolu, tj.:

- *Poszerzenie i rozwój monitoringu przyrodniczego na terenie Zespołu Opolskich Parków Krajobrazowych,*
- *Prowadzenie aktywnej edukacji ekologicznej na obszarze Opolskich Parków Krajobrazowych w 2022 roku*
- *Prowadzenie aktywnej edukacji ekologicznej na obszarze Opolskich Parków Krajobrazowych w 2022/2023 roku.*

Ponadto ZOPK prowadzi edukację ekologiczną w formie zajęć terenowych i warsztatowych, konkursów, festiwali, olimpiad, turniejów. Podczas zajęć poruszane są tematy z zakresu: ochrony przyrody i środowiska, zmian klimatu, poszerzane o wybrane zagadnienia z zakresu podstawy programowej szkoły podstawowej, szczególnie takich przedmiotów jak: przyroda, biologia i geografia w kontekście lokalnych uwarunkowań. Edukacja przyrodnicza realizowana jest przez wykwalifikowanych edukatorów na wszystkich szczeblach edukacji, a także wśród osób dorosłych. Łącznie w 2022 roku w ZOPK przeprowadzono zajęcia edukacyjne dla **7108 osób.**

ZOPK realizuje edukację przyrodniczą, historyczną i kulturową poprzez m.in.:

- prelekcje tematyczne w ośrodkach edukacyjnych ZOPK – dla szkół, przedszkoli i organizacji pozarządowych;

- zajęcia wyjazdowe w formie prelekcji i/lub warsztatu w zainteresowanych placówkach – dla szkół, przedszkoli i innych placówek kulturalno-oświatowych;
- zajęcia w terenie dla szkół, przedszkoli i organizacji pozarządowych:
  - w formie wycieczek terenowych,
  - w formie warsztatów,
  - w formie gier terenowych / zabaw.
- zajęcia online dla szkół (szczególnie w czasie obostrzeń związanych z COVID-19);
- warsztaty w salach edukacyjnych ZOPK:
  - dla uczniów szkolnych i przedszkolaków,
  - dla dorosłych (ew. rodzin z dziećmi) – nastawione na dziedzictwo kulturowe i przyrodnicze.
- warsztaty w plenerze (dla wszystkich);
- konkursy, gry terenowe, wystawy plenerowe, akcje edukacyjne, spacery wakacyjne i indywidualne spotkania z turystami.

ZOPK w 2022 roku uczestniczył w projekcie partnerskim z zakresu ochrony przyrody i edukacji ekologicznej realizowanych w ramach RPO WO 2014–2020 pod nazwą *Głos mają ryby. Ochrona dziedzictwa kulturowego i bioróżnorodności w środowiskach wodnych w Muzeum Wsi Opolskiej i na terenie Śląska Opolskiego* na kwotę **68 368,82 zł.**

W ramach działalności edukacyjnej wydano szereg publikacji i aplikacji ukazujących walory ZOPK i obszarów chronionego krajobrazu:

- *Zwierzęta Opolskich Parków Krajobrazowych*, Atlas zwierząt, Przewodnik turystyczny Stobrawski Park Krajobrazowy,
- mapy turystyczne PK Góra Św. Anny,
- mapy wydzieranki: Stobrawski PK i PK Góry Opawskie,
- *Obszary chronionego krajobrazu – ukryte skarby województwa opolskiego*.

W ramach polityki ochrony przyrody przeprowadzono **1968** obserwacji dotyczących gatunków i siedlisk chronionych oraz rzadkich. Podczas badań stwierdzono występowanie roślin rzadkich i wyjątkowych w skali kraju, m.in. takich jak: jezierza mniejsza, kosaciec syberyjski, bobrek trójlistkowy, turzyca Buecka, fiołek mokradłowy, róża francuska, śnieżyca wiosenna oraz storczyków (kukułka krwista, listera jajowata, kruszczyk połabski, buławnik mieczolistny, storczyk blady). Stwierdzono również występowanie wielu chronionych gatunków zwierząt m.in. takich jak: puchacz (ujawniono i objęto ochroną pierwszy rewir puchacza w województwie opolskim), kania ruda (dwa rewiry), sóweczka oraz bielik (wysłanie wniosków o utworzenie stref ochronnych), orzesznica i popielica, nowe stanowiska saproksylicznych chrząszczy: pachnicy dębowej, jelonka rogacza, kozioroga**.** Przeprowadzono również kompleksową inwentaryzację ichtiologiczną starorzeczy i zbiorników wodnych w dolinie Odry.

Realizowano zadania z zakresu monitoringu przyrodniczego, m.in.: ptaków strefowych (bielik, orlik krzykliwy, kania ruda i czarna, bocian czarny, sóweczka), wilka, kukułki Fuchsa, listery jajowatej, mieczyka dachówkowatego, kukułki krwistej, nasięźrzała pospolitego. Ponadto przy współpracy z Uniwersytetem Opolskim prowadzono zimowy monitoring nietoperzy na terenie ZOPK.

Interweniowano w **64** sprawach dotyczących eliminacji zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych parków krajobrazowych (m.in. w sprawach prowadzenia prac remontowych na rzekach niezgodnych ze zgłaszanym zakresem, zanieczyszczenia wód rzeki Bogacicy, wiatrowałów drzew na ścieżkach edukacyjnych, zaśmiecania,

nielegalnego wjazdu do lasu, zanieczyszczenia wód powierzchniowych, nielegalnego składowania odpadów przemysłowych na terenie SPK, zanieczyszczeniem rzeki Odry i innych).

We współpracy z NGO stwierdzono występowanie na 5 stanowiskach krytycznie zagrożonego gatunku jakim jest chomik europejski oraz odkryto 12 nowych rewirów ptaków szponiastych.

6.10.6. Inne działania w zakresie ochrony środowiska – Program LIFE

W 2022 roku kontynuowano rozpoczęty w roku 2020 projekt pn. *Wdrożenie systemu zarządzania jakością powietrza w samorządach województwa opolskiego* o łącznej wartości ponad 3 mln euro, finansowany ze środków UE w ramach projektu LIFE i współfinansowany przez NFOŚiGW, służący poprawie zarządzania jakością powietrza w regionie. Projekt z jednej strony wprowadza w województwie opolskim jednolity, spójny system zarządzania programem ochrony powietrza oraz z drugiej strony przyczynia się do zwiększenia świadomości społecznej w dziedzinie ochrony powietrza. Projekt zakłada m.in. budowę sieci składającej się z 71 czujników zainstalowanych po jednym w każdej gminie, monitorujących jakość powietrza w czasie zbliżonym do rzeczywistego. Zakłada on także wykorzystanie danych z istniejących lokalnych sieci monitoringu, opracowanych indywidualnie przez niektóre gminy.

W projekcie biorą udział 42 samorządy gminne, w których zatrudniono gminnych koordynatorów POP. W ramach projektu zorganizowano studia podyplomowe pn. Poszerzenie kompetencji koordynatorów Programu Ochrony Powietrza na Wydziale Mechanicznym Politechniki Opolskiej dla 91 osób (w tym również dla koordynatorów POP gmin i powiatów nie będących współbeneficjentami projektu). 84 osoby zakończyły studia obroną pracy dyplomowej, a 61 uczestników studiów uzyskało certyfikat audytora środowiskowego dla budynku mieszkalnego.

W ramach projektu LIFE w roku 2022 zorganizowano 5 seminariów, a także 12 spotkań z gminnymi koordynatorami POP oraz cztery posiedzenia Komitetu Sterującego.

Ze środków projektu zakupiono i przekazano na wyposażenie współbeneficjentów sprzęt i narzędzia wspomagające pracę 42 gminnych koordynatorów POP (laptopy z oprogramowaniem, czujniki wilgotności drewna, czujniki czadu, rzutniki multimedialnych, kamery termowizyjne wraz z licencją na oprogramowanie do raportowania badań termowizyjnych budynków).

Przygotowano materiały edukacyjne i promocyjne wspierających proces aktywizacji społecznej w zakresie realizacji Projektu LIFE, które następnie trafiły do gminnych koordynatorów POP. Podczas spotkań edukacyjnych przekazano dla mieszkańców 1500 czujników czadu.

W ramach projektu Gminni koordynatorzy POP przeprowadzili 504 spotkań z mieszkańcami, w których łącznie uczestniczyło ok. 6,7 tys. osób. Ponadto przeprowadzili oni ok. 21 624 indywidualnych spotkań, podczas których pomagali w wypełnianiu i składaniu wniosków o dofinansowanie wymian kotłów i instalacji grzewczych, co przełożyło się na 3 717 podpisanych umów na dofinansowanie.

W ramach projektu prowadzone były działania promocyjno-informacyjne w mediach lokalnych i społecznościowych, a także podczas spotkań i konferencji. Dodatkowo kampanię uzupełniły działania edukacyjne skierowane do przedszkolaków, uczniów szkół podstawowych i szkół średnich.

Udało się przedłużyć zatrudnienie gminnych koordynatorów POP o dodatkowe 3 miesiące celem realizacji działań związanych z inwentaryzacją i bazą Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków (CEEB), której zakończenie było przewidziane do 31.12.2022 roku Obowiązek inwentaryzacji ogrzewania budynków został całkowicie przeniesiony do CEEB, który jest narzędziem umożliwiającym gromadzenie jednolitych danych

w całym kraju. Uruchomienie CEEB nałożyło na mieszkańców ustawowy obowiązek przekazywania danych o rodzaju źródeł ciepła, które służą do ogrzewania posiadanej nieruchomości.

Realizacja celów Strategii Opolskie 2030 w 2022 roku

Zadania w obszarze ochrony środowiska (liczone razem)	Suma wydatków (w mln zł)	Źródło finansowania	Rezultaty	Strategia Opolskie 2030	
				Kierunek działania	Cel operacyjny
edukacja ekologiczna	0,65	budżet województwa opolskiego RPO WO 2014-2020 Środki WFOŚiGW w Opolu	7108	rozwój świadomości ekologicznej i praktycznych zastosowań	Przyjazne środowisko i racjonalna gospodarka odpadami
projekt LIFE	0,22	środki UE środki NFOŚIGW	284	rozwój świadomości ekologicznej i praktycznych zastosowań	Przyjazne środowisko i racjonalna gospodarka odpadami

6.11. MIENIE WOJEWÓDZTWA I GOSPODARKA NIERUCHOMOŚCIAMI

6.11.1. Gospodarka nieruchomościami

Nieruchomości stanowiące mienie województwa opolskiego, jako trwale związane z przestrzenią obszaru województwa, są ważnym elementem jego potencjału. Wykorzystywane są m.in. w celu tworzenia i funkcjonowania infrastruktury technicznej i społecznej o znaczeniu wojewódzkim, a także służą zwiększeniu przychodów budżetu województwa oraz tworzą rezerwę na realizacji określonych celów w przyszłości.

Według stanu na dzień 31.12.2022 rok województwo opolskie posiadało grunty o łącznej powierzchni **1 717,2616 ha** wraz z zabudowaniami, o łącznej wartości **1 547 530,25 zł**. W stosunku do roku 2021 stan nieruchomości będących w posiadaniu województwa opolskiego zwiększył się o **27,3507 ha** o wartości **131 899,63 tys. zł.**

Województwo Opolskie posiada mienie nabyte z mocy prawa, na mocy decyzji uznaniowych, umów kupna, zamiany oraz darowizny. Nieruchomości oddane są przede wszystkim w trwały zarząd samorządowym jednostkom organizacyjnym, w nieodpłatne użytkowanie SP ZOZ-om, w użytkowanie wieczyste gruntu instytucjom kultury. Nieruchomości zbędne, które nie mogą zostać zagospodarowane na potrzeby jednostek wojewódzkich, były sprzedawane w przetargach, w drodze bezprzetargowej na wniosek najemców lokali mieszkalnych lub przenoszone aportem na rzecz spółek kapitałowych (których województwo opolskie jest wspólnikiem) w celu powiększenia ich kapitału zakładowego.

Województwo opolskie jest również wspólnikiem spółek kapitałowych.

Wartość nominalna udziałów i akcji województwa opolskiego w spółkach prawa handlowego na koniec 2022 roku wynosiła **177 080 500,00 zł** i w porównaniu do stanu na koniec roku 2021 zwiększyła się o **23 779 500,00 zł.**

6.11.2. Projekty inwestycyjne realizowane na terenie zespołu pałacowo-parkowego w Mosznej

W 2022 roku nadal realizowane były projekty wieloletnie, które nie zostały jeszcze ukończone.

- *Śladami bioróżnorodności w sercu Opolszczyzny – bogactwo przyrody Gmin Strzeleczki, Krapkowice oraz Powiatu Krapkowickiego*. Projekt współfinansowany jest ze środków RPO WO 2014-2020, a jego wartość wynosi **5 660 147 zł.** Jego celem jest podniesienie świadomości ekologicznej oraz odpowiedzialności społeczności lokalnej za otaczające środowisko przyrodnicze.

  W 2022 roku rozpoczęła się realizacja ostatniego w projekcie zadania pn. *Rewitalizacji parku w Mosznej poprzez częściowe zagospodarowanie terenu w pobliżu zachodniego skrzydła budynku Zamku*.

- *Śląsk bez granic III- zamki i pałace* - projekt współfinansowany ze środków Programu Interreg V-A Republika Czeska – Polska 2014-2020. Celem projektu jest utworzenie unikatowego turystycznego szlaku transgranicznego oraz poprawa sytuacji na lokalnym rynku pracy w branży turystycznej. Jego wartość w części województwa opolskiego wynosi **11,6 mln zł**. W 2022 roku prowadzono 5 inwestycji, tj.:
  1. ***Renowacja elewacji Zamku wraz z renowacją tarasu oraz izolacją fundamentów***. Zadanie to kontynuowane jest od 2020r roku i zostało podzielone na 3 etapy obejmujące prace renowacyjne przy elewacji Zamku, renowację tarasu i izolację fundamentów.
     Przewidywany termin zakończenia inwestycji: wiosna 2023 roku.
     Wartość zadania: **3 990 034 zł**, w tym: budżet województwa opolskiego: **2 625 281 zł** INTERREG V-A: 1 364 753 zł.

  2. ***Rewitalizacja fontanny zamkowej, na terenie zabytkowego założenia pałacowo-parkowego w Mosznej.***
     Inwestycję zakończono w maju 2022 roku.
     Wartość zadania: **3 382 500 zł**, w tym: budżet województwa opolskiego: **2 468 417,00 zł** INTERREG V-A: 914 083,00 zł.

  3. ***Prace renowacyjne przy stolarce okiennej i drzwiowej.***
     Inwestycję zakończono w styczniu 2023 r roku.
     Wartość zadania: **2 889 270 zł** w tym: budżet województwa opolskiego: **2 189 723,00 zł** INTERREG V-A: 699 547,00 zł.

  4. ***Konserwacji kanałów parkowych na terenie zabytkowego kompleksu pałacowo-parkowego w Mosznej.***
     Inwestycję zakończono w marcu 2022 roku.
     Wartość zadania: **582 543,00 zł** w tym: budżet województwa opolskiego: 108 931,00 zł INTERREG V-A: 473 612,00 zł.

  5. ***Montaż ogrodzenia z przęseł i słupków separacyjnych***.
     Przewidywany termin zakończenia zadania: kwiecień 2023 roku
     Wartość zadania: **870 582,00 zł** w tym: budżet województwa opolskiego: 268 961,00 zł INTERREG V-A: 601 621,00 zł.

Ponadto w 2022 roku ze środków własnych województwa opolskie kontynuowało zadanie pn. ***Prace konserwatorskie przy zabytkowych rzeźbach i donicach***. W ramach zadania wykonywane są prace konserwatorskie przy zabytkach ruchomych, takich jak: donice (żardiniery), waza, lwy leżące, rzeźba „odpoczywający wojownik". Wartość zadania wynosi **109 470,00 zł.**

6.11.3. *Projekt inwestycyjny pn. Stworzenie bezpiecznej przestrzeni korzystania z kultury poprzez zmodernizowanie infrastruktury Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Opolu.*

W listopadzie 2022 roku województwo opolskie zawarło umowę na wykonanie ww. zadania realizowanego w ramach dofinansowania z *Programu Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych*. Inwestycja dotyczy budowy trzykondygnacyjnego budynku z przeznaczeniem na powierzchnię magazynową zasobów bibliotecznych. Nowy magazyn powstanie w miejscu istniejącego budynku. Wartość zadania wynosi **18 198 000 zł**, w tym kwota dofinansowania 16 378 200 zł i środki województwa opolskiego **1 819 800 zł**. Przewidywany termin zakończenia realizacji inwestycji to czerwiec 2024 roku.

Realizacja celów Strategii Opolskie 2030 w 2022 roku

Zadania w obszarze mienia województwa i gospodarki nieruchomościami	Suma wydatków (w mln)	Źródło finansowania	Rezultaty	Strategia Opolskie 2030	
				Kierunek działania	Cel operacyjny
Śląsk bez granic III – zamki i pałace	1,76	budżet województwa opolskiego Program Interreg V-A Republika Czeska-Polska 2014-2020	5 zadań inwestycyjnych	zachowanie i rozwój dziedzictwa kulturowego	Ceniona marka regionu
Śladami bioróżnorodności w sercu Opolszczyzny – bogactwo przyrody Gmin Strzeleczki, Krapkowice oraz Powiatu Krapkowickiego	1,13	budżet województwa opolskiego RPO WO 2014-2020	1 centrum ochrony różnorodności biologicznej, 1 obiekt dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnościami 1 przebudowany obiekt, 10 000 - wzrost oczekiwanej liczby odwiedzin w miejscach objętych wsparciem	ochrona bioróżnorodności	Wysokie walory przyrodniczo - krajobrazowe

6.12. WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI

Współpraca województwa opolskiego z organizacjami pozarządowymi wynika z ustawowych zadań własnych samorządu określonych ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

1. Program Współpracy Samorządu Województwa Opolskiego z Organizacjami Pozarządowymi

Szczegóły współpracy na 2022 roku są określone w *Programie Współpracy Samorządu Województwa Opolskiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego w 2020 roku (*dalej Programie*)*.

Celem głównym Programu jest pogłębienie współpracy województwa opolskiego i podmiotów Programu na rzecz podnoszenia poziomu jakości życia mieszkańców regionu, kształtowania trwałych więzi społecznych oraz poczucia współodpowiedzialności za jego rozwój, a także wspomaganie zrównoważonego rozwoju województwa, zgodnie ze Strategią Opolskie 2030. Współpraca ta ma charakter finansowy lub pozafinansowy.

W ramach współpracy finansowej w 2022 roku na realizację Programu województwo opolskie przeznaczyło łącznie **6 000 000 zł.** Takie były założenia, jednak faktyczna kwota, która została przeznaczona na realizację zadań publicznych wyniosła ponad **25 000 000 zł, a w tym:**

- na otwarte konkursy ofert przekazano łącznie prawie **23 525 714,00 zł,** (z czego prawie 400 tys. zł w ramach realizacji programów wieloletnich i 6 301 084,00 zł na EBO);
- w ramach trybu pozakonkursowego przekazano łącznie **1 464 391,96 zł**;
- opłat składek członkowskich w łącznej wysokości **549 683,93 zł**.

2. Współpraca województwa opolskiego z Ochotniczymi Strażami Pożarnymi (OSP)

Biuro Dialogu i Partnerstwa Obywatelskiego (BDO) współpracuje OSP poprzez dedykowane otwarte konkursy ofert dotyczące obszaru pożytku publicznego *Porządek i bezpieczeństwo*, na który w roku 2022 przeznaczono **prawie 844 400 zł.** Jednostki OSP otrzymały również dodatkowe wsparcie finansowe w wysokości **59 353,01 zł** z przeznaczeniem na nagrody za udział w zawodach sportowo-pożarniczych.

3. Współpraca województwa opolskiego z Forum Młodzieży Samorządu Województwa Opolskiego (FMSWO)

FMSWO pełni funkcję doradczą, konsultacyjną i inicjatywną, a jego działania są finansowane z budżetu województwa opolskiego. Kwota wydatkowana w 2022 roku na ten cel to niecałe 17,5 tys. zł.

Rok 2022 roku był niezwykle bogaty w wydarzenia, w które angażowali się przedstawiciele FMSWO. Jego członkowie wspierali wszelkie akcje pomocowe, a w tym dla obywateli Ukrainy, brali udział w licznych konferencjach, debatach oraz kampaniach społecznych. Ważnym wydarzeniem był udział członków FMSWO w warsztatach zorganizowanych przez KE. Istotne też były spotkania w sprawie współpracy i wspólnej kampanii dotyczącej wielokulturowości województwa opolskiego ze Związkiem Młodzieży Mniejszości Niemieckiej RP. Kolejnym istotnym punktem był udział w wizycie studyjnej przedstawicieli FMSWO na Islandii. W 2022 roku odbyły się także trzy posiedzenia Forum.

4. Współpraca województwa opolskiego z Forum Seniorów Województwa Opolskiego (FSSWO)

FSSWO pełni głównie funkcję doradczą, jego działania są finansowane z budżetu województwa opolskiego. W 2022 roku na na jego działalność przeznaczono prawie 36 tys. zł.

W 2022 roku odbyło się 6 posiedzeń FSSWO (z czego trzy to posiedzenia wyjazdowe), podczas których omawiane były tematy zgłaszane przez środowiska senioralne z całego województwa. Poruszano m.in. następujące zagadnienia:

- działania województwa opolskiego w zakresie dostępności usług medycznych dla seniorów wraz z podsumowaniem sytuacji zdrowotnej województwa w kontekście pandemii;
- projekty realizowane przez ROPS i dotyczące poprawy jakości życia seniorów w województwie opolskim;
- prawo konsumenckie;
- cyberbezpieczeństwo;
- oferty kulturalne dla środowisk senioralnych;
- ustawę o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych w kontekście organizowania imprez turystycznych przez stowarzyszenia;
- zmiany wprowadzonych w podatkach dochodowych od osób fizycznych;

Członkowie FSSWO aktywnie uczestniczyli również w licznych konferencjach adresowanych do seniorów, a także brali udział w posiedzeniach „bliźniaczych" struktur w innych województwach. Przedstawiciele środowiska senioralnego zgłosili także swoje kandydatury do Obywatelskiego Parlamentu Seniorów i wzięli udział w IV sesji tego parlamentu w Warszawie.

Ponadto w 2022 roku wydano tomik pn. Zapiski obecności – Wojewódzki Senioralny konkurs literacki ogłaszany przez Marszałka Województwa Opolskiego, który zawierał nagrodzone prace z lat 2019-2021.

5. Działalność Rady Działalności Pożytku Publicznego Województwa Opolskiego IV i V kadencji

Na początku 2022 roku nastąpiło zakończenie działalności Rady Działalności Pożytku Publicznego IV kadencji. W związku z tym przeprowadzono nowe wybory i 27 stycznia 2022 roku powołano członków Rady V kadencji. W 2022 roku odbyło się 12 posiedzeń Rady, podczas których podjęto 31 uchwał, a także opiniowano dokumenty oraz programy wymagające konsultacji z Radą. Do najważniejszych zadań Rady należało rozpoczęcie procedury wyłonienia organizacji pozarządowych do Komitetu Monitorującego Program Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027. Przedstawiciele Rady byli również członkami zespołów zadaniowych ds. opracowania Programu Współpracy Samorządu Województwa Opolskiego z Organizacjami Pozarządowymi oraz Podmiotami Prowadzącymi Działalność Pożytku Publicznego, zasiadali w Kapitułach konkursowych Opolskiej Niezapominajki oraz Społecznika Roku.

6. Wojewódzka Rada Dialogu Społecznego w Opolu.

W roku 2022 funkcję Przewodniczącego Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego (WRDS) pełnił Pan Sławomir Kłosowski - Wojewoda Opolski. W tym czasie odbyły się cztery posiedzenia plenarne i jedno posiedzenia prezydium WRDS. Spotkania poświęcone były m.in. następującym tematom:

- Regionalny Plan Działań na rzecz zatrudnienia dla Województwa Opolskiego na rok 2022,
- informacja o działaniach w zakresie pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa,
- funkcjonowanie i finansowani szpitali w czasie pandemii,
- finansowanie placówek zdrowia oraz dostępności do usług medycznych w kontekście konfliktu zbrojnego w Ukrainie i napływu fali uchodźców,
- finansowanie oświaty, brak miejsc w placówkach oświatowych oraz programów nauczania w kontekście konfliktu zbrojnego w Ukrainie i napływu fali uchodźców.

W strukturze WRDS funkcjonują cztery zespoły problemowe. W 2022 roku odbyły się:

- jedno spotkanie Zespołu ds. edukacji, prawa i rynku pracy poświęcone dyskusji na temat projektu Regionalnego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia dla Województwa Opolskiego na 2022 rok;

- jedno spotkanie Zespołu ds. polityki zdrowotnej i społecznej.

Ponadto w 2022 roku przeprowadzono następujące konkursy okolicznościowe:

Każdego roku BDO ogłasza następujące konkursy okolicznościowe:

- Senioralny Wojewódzki Konkurs Literacki organizowany z inicjatywy Forum Seniorów Samorządu Województwa Opolskiego – IV edycja;
- Konkurs pn. *Opolska Niezapominajka*, którego celem jest uhonorowanie najlepszej organizacji pozarządowej z siedzibą lub działającą na terenie województwa opolskiego – XV edycja;
- Konkurs pn. *Społecznik Roku Województwa Opolskiego*, którego celem jest wyróżnienie osoby fizycznej działającej na rzecz dobra wspólnego oraz promującej postawy prospołeczne na obszarze województwa opolskiego -VIII edycja.

Współpraca pozafinansowa z organizacjami pozarządowymi polegała na kontynuacji wsparcia szkoleniowego i doradczego z ekspertami. W 2022 roku zorganizowano:

- szkolenia z tematyki obsługi generatora wraz ze składaniem ofert w otwartych konkursach ofert i trybie pozakonkursowym, a także z szeroko rozumianej sprawozdawczości;
- 28 dyżurów eksperckich on-line, podczas których organizacje mogły uzyskać porady dotyczące działalności trzeciego sektora;
- 30 szkoleń z obowiązku informacyjnego i promocji realizacji zadań finansowanych lub współfinansowanych z budżetu województwa opolskiego.

Ponadto dwukrotnie przeprowadzono akcje ankietowe wśród organizacji pozarządowych z terenu województwa opolskiego, które dotyczyły zakresu oraz potrzeb szkoleniowych.

Realizacja celów Strategii Opolskie 2030 w 2022 roku

Zadania w obszarze współpracy z organizacjami pozarządowymi	Suma wydatków (w mln)	Źródło finansowania	Rezultaty	Strategia Opolskie 2030	
				Kierunek działania	Cel operacyjny
realizacja otwartych konkursów ofert na realizację zadań publicznych (bez środków EBO)	17,22	budżet województwa opolskiego	682 umowy	integracja i aktywizacja społeczna	Trwałe więzi społeczne

.

6.13. PROFILAKTYKA I ROZWIĄZYWANIE PROBLEMÓW UZALEŻNIEŃ

Profilaktyka i rozwiązywanie problemów uzależnień to działania zmierzające do przeciwdziałania używaniu substancji psychoaktywnych (alkoholu, narkotyków, tytoniu) i zapobiegające lub ograniczające konsekwencjom ich używania. Profilaktyka ta dotyczy także tzw. uzależnień behawioralnych - np. od Internetu czy hazardu. Charakter używania substancji psychoaktywnych może być różny - eksperymentowanie, używanie okazjonalne, szkodliwe lub uzależnienie. Podstawą skutecznej profilaktyki uzależnień jest wzmacnianie czynników chroniących i osłabianie, niwelowanie, czynników ryzyka.

Podobnie jak w latach poprzednich aktywność samorządu województwa w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień koncentrowała się na przedsięwzięciach profilaktycznych oraz edukacyjnych – tych ostatnich realizowanych na żywo, on-line lub poprzez media. Działania ukierunkowane były m.in. na wzmacnianie kompetencji kadr instytucji stykających się z problematyką uzależnień,

w szczególności szkół, oraz na wspieranie podmiotów lecznictwa uzależnień w zakresie kształcenia i podnoszenia kwalifikacji osób wykonujących zawody medyczne. Realizowano także przedsięwzięcia badawcze dotyczące szkół i aktywności profilaktycznej gmin.

Dla skutecznej profilaktyki uzależnień istotne jest rozpoznawanie różnych aspektów problematyki alkoholowej i narkotykowej. Jeszcze w 2019 roku rozpoczęła się realizacja pierwszych etapów projektu badawczego dotyczącego zachowań problemowych młodzieży województwa opolskiego. Na początku 2022 roku przygotowano raport końcowy z badań.

1. Wojewódzki Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii

Działania województwa opolskiego w 2022 r. w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień wynikają z zapisów Wojewódzkiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2025. Program stanowi załącznik do Wojewódzkiej Strategii w Zakresie Polityki Społecznej na lata 2016-2025 przyjętej przez Sejmik Województwa Opolskiego w 2016 roku.

2. Najważniejsze wybrane przedsięwzięcia i zadania w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień

Na realizację ww. programu w 2022 roku wydatkowano łącznie **417 961 zł**, w tym:

- **150 000 zł** stanowiły dotacje dla Specjalistycznego Szpitala w Branicach na kształcenie i podnoszenie kwalifikacji osób wykonujących zawody medyczne oraz Ośrodka Leczenia Odwykowego w Woskowicach Małych na realizację zadań wojewódzkiego ośrodka terapii uzależnienia i współuzależnienia oraz na kształcenie i podnoszenie kwalifikacji osób wykonujących zawody medyczne –około 80 osób objętych wsparciem;
- **11 109 zł** na realizację przedsięwzięć szkoleniowo-edukacyjnych w obszarze profilaktyki i przeciwdziałania problemom uzależnień, problematyki HIV/AIDS oraz problematyki przemocy w rodzinie w trybie zdalnym i „na żywo”, dla około **454** uczestników - m.in. przedstawicieli gmin, powiatów oraz szkół województwa opolskiego, dla uczniów, a także dla osób wchodzących w skład Opolskiej Rady Zdrowia Psychicznego.
- **9 740** zł na realizację przedsięwzięć edukacyjnych, profilaktycznych i pomocowych pod nazwą Szkoła Wiodąca, dla około **250** nauczycieli, rodziców i uczniów Zespołu Szkół Medycznych w Prudniku i Zespołu Szkół im. J. Kilińskiego w Krapkowicach.
- **41 205 zł** na przygotowanie i opublikowanie w ramach edukacji profilaktycznej artykułów dotyczących problematyki alkoholowej, narkotykowej , HIV/AIDS oraz przemocy w rodzinie w Nowej Trybunie Opolskiej - w wersji papierowej oraz na portalu nto.pl, a także realizację audycji oraz ich emisję w Radiu Park w ramach cyklu *Psychotematy*, dotyczących profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień.
- **19 900 zł** na realizację badania zachowań problemowych młodzieży województwa opolskiego, badania aktywności gmin województwa opolskiego związanej z profilaktyką używania substancji psychoaktywnych w 2021 roku, a także na analizę danych i opracowanie raportu z badań dotyczących potrzeb szkół w obszarze zdrowia psychicznego i profilaktyki zachowań ryzykownych młodzieży.
- **27 400 zł** na współorganizację przedsięwzięcia *Trzeźwość w rodzinie - 26-lecie spotkań trzeźwościowych na Górze Św. Anny*, w którym udział wzięło około 190 osób.

- **158 607** zł na przygotowanie i realizację programów profilaktycznych w szkołach ponadpodstawowych: *Dobry Temat*, *Projekt Lustro* oraz *Tutoring Szkolny - program pedagogiki dialogu*. Uczestniczyło w nich łącznie około 144 nauczycieli i 1380 uczniów.

Realizacja celów Strategii Opolskie 2030 w 2022 roku

Zadania w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień	Suma wydatków (w mln zł)	Źródło finansowania	Rezultaty	Strategia Opolskie 2030	
				Kierunek działania	Cel operacyjny
wsparcie lecznictwa uzależnień	0,15	budżet województwa opolskiego	86	rozwój opieki i profilaktyki zdrowotnej	Rozwinięte i dostępne usługi
realizacja badań w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień	0,02	budżet województwa opolskiego	3	rozwój opieki i profilaktyki zdrowotnej	Rozwinięte i dostępne usługi
przedsięwzięcia edukacyjne w przestrzeni medialnej	0,04	budżet województwa opolskiego	ok. 80 000 osób	rozwój opieki i profilaktyki zdrowotnej	Rozwinięte i dostępne usługi
działania edukacyjne, szkoleniowe, profilaktyczne i pomocowe	0,20	budżet województwa opolskiego	2424	rozwój opieki i profilaktyki zdrowotnej	Rozwinięte i dostępne usługi

.

6.14. WIELOKULTUROWOŚĆ

Wielokulturowość w województwie opolskim rozumiana jest przede wszystkim przez pryzmat występowania mniejszości narodowych i etnicznych oraz obserwowanej i przewidywanej ciągle rosnącej liczny imigrantów, a także dziedzictwa kulturowego i różnorodności kulturowej. Różnorodność województwa była na przestrzeni setek lat kształtowana wpływami oddziaływań wielu kultur, narodów oraz wpływów polityczno-gospodarczych, które odzwierciedlają obecną strukturę etniczną i narodowościową regionu.

Zadania wynikające ze Strategii Opolskie 2030 dotyczące wielokulturowości wypełnia Pełnomocnik Zarządu Województwa Opolskiego ds. Wielokulturowości (DEP-PW), który podejmuje działania związane z udzielaniem pomocy i wsparcia organizacjom pozarządowym, które są inicjatorem oddolnych inicjatyw społecznych oraz promują dorobek kulturowy związany z etnicznym zróżnicowaniem społeczności regionu.

Wielokulturowy charakter województwa tworzy różnorodna etnicznie i narodowo ludność regionu. Najliczniejszą mniejszością narodową w województwie jest mniejszość niemiecka (ok. 78 tys., wg NSP 2011 brak aktualnych danych z NSP 2021). Jedyną mniejszością etniczną w województwie jest mniejszość romska (ok. 1 tys., wg NSP 2011, brak aktualnych danych z NSP 2021). Znaczna część mieszkańców deklaruje śląską przynależność narodowo-etniczną. Poza tym województwo zamieszkują Kresowianie i ich potomkowie (ok. 30% mieszkańców województwa głównie obszar północny, zachodni i południowy regionu) oraz górale żywieccy (mieszkają w południowo-zachodniej części regionu). Oprócz mieszkającej tutaj ludności rodzimej do naszego województwa przybywa coraz więcej cudzoziemców (około 133 tys. osób w 2021). W 2022 roku

odnotowana została duża liczba uchodźców wskutek wojny na Ukrainie. Było to około 26 tys. osób wg wniosków o PESEL - stan na 8 maja 2022 roku).

W 2022 roku mniejszości po przerwie pandemicznej podjęły na nowo działalność polegającą nie tylko na regularnych spotkaniach, ale też na prowadzeniu działalności kulturalnej, edukacyjnej i historycznej, kampanii społecznych, a nawet na protestów.

1. Działalność mniejszości niemieckiej:

- konkursy dla dzieci i młodzieży realizowane częściowo w trybie online, np. Konkurs recytatorski w języku niemieckim *Młodzież recytuje poezję*, Konkurs piosenki niemieckiej *Superstar*, *Konkurs wiedzy o Mniejszości Niemieckiej*;
- koncerty powiatowe oraz koncert adwentowy (na żywo i online);
- szkolenia oraz kursy języka niemieckiego w projekcie *Lernraum*;
- niemieckojęzyczna szkółka piłkarska Miro;
- działalność zespołów artystycznych mniejszości niemieckiej na Śląsku Opolskim;
- regularne spotkania dla seniorów z animatorkami w oddziałach projektu *Opolski senior*;
- wyjazdy na pielgrzymki mniejszości;
- realizacja krótkich filmików na youtube przez organizacje mniejszości niemieckiej;
- Dni Kultury Niemieckiej na Śląsku Opolskim;
- kontynuacja projektów językowych i edukacyjnych dla dzieci oraz młodzieży w DFK: *Kursy sobotnie*, *Kluby malucha*, *Punkty młodzieżowe/Jugendpunkte*, ale również zajęcia *Deutsch AG* w klasach 7-8;
- programy szkoleniowe dla młodzieży *Program szkoleniowy antidotum*, *ELOm*, *AkaDeMia*;
- otwarcie Centrum Dokumentacyjno-Wystawienniczego Niemców w Polsce;
- Festiwal Kultury Niemieckiej we Wrocławiu;
- konferencja młodzieżowa.

Poprzez akcje protestacyjne, takie jak #sprachlos #niema mowy, a także petycję skierowaną do ministra edukacji społeczność mniejszości niemieckiej wyraziła swój sprzeciw przeciwko zmianie rozporządzenia dotyczącego nauki języka niemieckiego jako języka mniejszości (ograniczenie z trzech do jednej godziny tygodniowo). Łącznie język niemiecki, jako język mniejszości, nauczany jest w 53 gminach województwa. Dzięki ustaleniom z władzami gmin udało się tymczasowo zwiększyć liczbę godzin języka mniejszości: w 16 gminach zachowano wymiar trzech godzin, w 17 gminach nauka prowadzona jest w wymiarze dwóch godzin tygodniowo, zaś w 19 gminach w wymiarze jednej godziny.

2. Działalność mniejszości romskiej:

- działalność świetlicowa (minimum 3 razy w tygodniu);
- międzypokoleniowe warsztaty romskie;
- Dni Kultury Romskiej w Prudniku;
- Festiwal Kultury Romskiej w Prudniku;
- Festiwal Kultury Romskiej w Kędzierzynie-Koźlu;
- *Życie w taborze*, czyli zbudowanie mobilnego muzeum (zbudowanie wozu);
- udział w pielgrzymkach mniejszości oraz pielgrzymkach Romów;
- pozyskanie wsparcie w ramach Programu integracji społeczności romskiej w RP;
- działalność sześciu asystentów romskich, wspierających edukację dzieci romskich.

3. Działania DEP-PW na rzecz mniejszości narodowych i etnicznych oraz wielokulturowego charakteru województwa

Dotacje w trybie pozakonkursowym na realizację zadań w sferze pożytku publicznego zlecane przez Województwo Opolskie na zadania w zakresie działań na rzecz mniejszości narodowych i etnicznych oraz wielokulturowego charakteru województwa. W ramach trybu pozakonkursowego przyznano trzy dotacje na łączną kwotę **30 000,00 zł**.

4. Regionalny plan działania na rzecz integracji imigrantów:

W ramach prac nad Regionalnym planem działania na rzecz integracji imigrantów zrealizowano w ostatnim kwartale 2022 roku badanie pn. *Problemy i wyzwania w zakresie integracji imigrantów w województwie opolskim. Perspektywa cudzoziemców.* Badania zostały zrealizowane przez dr Brygidę Solgę oraz dr Sabinę Kubiciel-Lodzińską z Politechniki Opolskiej. Łącznie na ten cel przeznaczono dotację w kwocie **57 000,00 zł**.

Realizacja celów Strategii Opolskie 2030 w 2022 roku

Zadania w obszarze wielokulturowości (liczone razem)	Suma wydatków (w mln zł)	Źródło finansowania	Rezultaty	Strategia Opolskie 2030	
				Kierunek działania	Cel operacyjny
działania na rzecz mniejszości narodowych i etnicznych oraz wielokulturowego charakteru województwa (dotacje w trybie pozakonkursowym)	0,03	budżet województwa opolskiego	3 dotacje	rozwój społeczeństwa wielokulturowego	Trwałe więzi społeczne
Regionalny plan działania na rzecz integracji imigrantów	0,06	budżet województwa opolskiego	1 badanie	rozwój społeczeństwa wielokulturowego	Trwałe więzi społeczne

6.15. OBRONNOŚĆ I BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

Planowanie operacyjne

UMWO realizuje zadania obronne na podstawie *Planu operacyjnego funkcjonowania UMWO w warunkach zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa i w czasie wojny*. Plan został opracowany przez Marszałka Województwa i zatwierdzony przez Wojewodę Opolskiego na podstawie otrzymanych wypisów z *Planu operacyjnego funkcjonowania Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego w warunkach zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa i w czasie wojny* oraz Tabeli Realizacji Zadań Operacyjnych (TRZO). Po analizie otrzymanych zadań operacyjnych utworzono TRZO dla UMWO i jego departamentów oraz dla WSJO realizujących zadania obronne. Zadania te obejmują:

- **Zadania w zakresie punktu kontaktowego HNS** - (HOST NATION SUPPORT) - *Baza danych o podmiotach leczniczych oraz drogach wojewódzkich.* W celu zabezpieczenia działania wojsk sojuszniczych na terytorium województwa oraz współpracy z wojskami sojuszniczymi przebywającymi na jego terenie utworzono w UMWO Punkt kontaktowy HNS, który m.in. aktualizuje bazę podmiotów leczniczych oraz bazę obiektów mostowych na drogach wojewódzkich.
- **Zadania w zakresie ochrony zdrowia** - zgodnie z obowiązującymi przepisami w UMWO opracowano *Plan przygotowań podmiotów leczniczych na potrzeby obronne państwa województwa opolskiego* oraz zatwierdzono plany podmiotów leczniczych, które wykonują zadania obronne. Do 28 lutego każdego roku UMWO składa do wojewody coroczny bilans personelu medycznego oraz plan rozwinięcia bazy łóżkowej.
- **Zadania w zakresie osłony dróg o znaczeniu obronnym** - Zarząd Dróg Wojewódzkich opracował dokument niejawny *Plan osłony technicznej dróg o znaczeniu obronnym*. W ramach zabezpieczenia przegrupowania wojsk sojuszniczych i wojsk własnych ZDW analizuje i opracowuje bazę danych obiektów mostowych, zabezpiecza również obiekty przy przeprawach mostowych.
- **Zadania w zakresie ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego** - ochrona zabytków, na wypadek np. konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowej, polega na wszelkich działaniach mających na celu ich uratowanie przed zniszczeniem, uszkodzeniem lub zaginięciem. Plan ochrony zabytków opracowuje kierownik jednostki organizacyjnej posiadającej zabytki, w uzgodnieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków oraz przedstawia do zatwierdzenia wójtowi/burmistrzowi/prezydentowi miasta. Plany ochrony zabytków sporządza się m.in. na wypadek: pożaru, powodzi, ulewy lub zalania z innych przyczyn, wichury, katastrofy budowlanej, awarii technicznej, chemicznej, demonstracji i rozruchów ulicznych, rabunku lub aktu wandalizmu, ataku terrorystycznego czy konfliktu zbrojnego.
- **Zadania w zakresie szkolnictwa** w UMWO opracowano *Roczny wykaz ćwiczeń obronnych* zgodnie z nowym rozporządzeniem ws. szkolenia obronnego. W oparciu o opracowany plan organizowane jest szkolenie obronne dla kierowniczej kadry oraz dla pracowników realizujących zadania obronne.
- **Zadania w zakresie reklamowania -** prowadzenie reklamowania od obowiązku pełnienia czynnej służby wojskowej w razie ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny z urzędu oraz na wniosek osób, które są niezbędne do realizacji zadań obronnych. Na wniosek reklamowane są osoby wykonujące zadania ujęte w *Planie operacyjnym funkcjonowania UMWO w warunkach zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa i w czasie wojny* wchodzące w skład stanowisk kierowania oraz wykonujące zadania gospodarczo-obronne.
- **Zadania w zakresie kontroli wykonywania zadań obronnych przez Jednostki Organizacyjne** - UMWO przeprowadza kontrole w zakresie wykonywania zadań obronnych przez jednostki, na które zostały nałożone zadania obronne.

- **Zadania w zakresie NKPPO** - UMWO corocznie wypełnia ankietę Narodowego Kwestionariusza Pozamilitarnych Przygotowań Obronnych przekazywaną do Wojewody Opolskiego, zawierającą dane dotyczące działalności w zakresie realizacji zadań obronnych w danym roku kalendarzowym.
- **Zadania w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego** - Marszałek województwa w planach oraz dokumentach strategii rozwoju regionu realizuje zadania jako organ administracji architektoniczno-budowlanej pierwszej instancji w sprawach obiektów i robót budowlanych służących obronności państwa usytuowanych na terenach zamkniętych. Właściwe organy administracji publicznej realizują przedsięwzięcia związane z występowaniem do organów wojskowych o opinie w zakresie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz w zakresie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

6.16. INFORMATYZACJA I SPOŁECZEŃSTWO INFORMACYJNE

Wprowadzona w czasie pandemii COVID-19 praca zdalna w sposób istotny zmieniła formę komunikacji. Narzędzia ją umożliwiające na stałe zagościły w bieżącej pracy, służą również do komunikacji w czasie spotkań zdalnych. Z perspektywy czasu wypracowane mechanizmy spotkań wideokonferencyjnych sprawdziły się, a pracownicy doceniają oszczędności czasu przy ich użyciu. Komórka odpowiedzialna za sprawy informatyczne dostarcza narzędzia, które w sposób jak najbardziej intuicyjny i naturalny umożliwiają cyfryzację procesów w UMWO. Jego fundamentem jest niewątpliwie system EZD, bez którego praca zdalna nie byłaby możliwa.

W 2022 roku udzielano wparcia powdrożeniowego systemu do elektronicznego zarządzania dokumentacją EZD PUW w jednostkach organizacyjnych UMWO: WUP w Opolu, OCRG oraz w Klinicznym Centrum Ginekologii, Położnictwa i Neonatologii w Opolu. Rozpoczęty został proces wdrożenia systemu EZD PUW w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Opolu. Przeprowadzono szkolenia kadry zarządzającej w tych jednostkach. Dzięki nawiązanej współpracy przedstawiciele zewnętrznych jednostek uzyskali bieżącą pomoc we wdrażaniu systemu oraz wiedzę w zakresie dobrych praktyk dotyczących jego obsługi.

UMWO uczestniczył w pilotażu wdrożenia systemu w charakterze czynnego obserwatora w Radzie Użytkowników EZD RP oraz koordynował pracę testerów urzędów marszałkowskich oraz innych podmiotów, które uzyskały dostęp do instancji testowej EZD RP. Jako jednostka biorąca udział w pilotażu, UMWO prowadził testy prototypu systemu EZD RP, pomagał wzbogacić go o funkcje potrzebne samorządom, co wpłynie na ustalenie ostatecznego kształtu i zakresu funkcjonalności systemu EZD RP.

Realizacja celów Strategii Opolskie 2030 w 2022 roku

Zadania w obszarze informatyzacji i społeczeństwa informacyjnego (liczone razem)	Suma wydatków (w mln zł)	Źródło finansowania	Rezultaty (liczba osób objętych wsparciem itp.)	Strategia Opolskie 2030	
				Kierunek działania	Cel operacyjny
działania związane z wdrożeniem EZD w WSJO oraz z udzielonym wsparciem powdrożeniowym	działania bezkosztowe	nie dotyczy	3 WSJO objęte wsparciem	rozwój e-usług	Rozwinięte i dostępne usługi

7. MARSZAŁKOWSKI BUDŻET OBYWATELSKI WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO – WSPÓLNE GOSPODAROWANIE ŚRODKAMI BUDŻETU WOJEWÓDZTWA

Mapa 1. Województwo opolskie w podziale na 5 subregionów w ramach MBO

Budżet obywatelski to jedno z najefektywniejszych narzędzi zwiększających zaangażowanie mieszkańców regionu w działalność samorządu województwa. Realizacja MBO pozwoliła na aktywną partycypację społeczności na poziomie lokalnym (gmin i powiatów) oraz subregionalnym (5 subregionów) w wyborze najważniejszych dla nich zadań. Roczna kwota budżetu to **3 000 000 zł**. Pieniądze są dzielone w równych częściach **(600 tys. złotych)** na pięć subregionów:

- miasto Opole i powiat opolski;
- powiaty nyski i brzeski;
- powiaty kluczborski, namysłowski, oleski;
- powiaty głubczycki, krapkowicki, prudnicki;
- powiaty strzelecki i kędzierzyńsko-kozielski.

Mieszkańcy mogą zgłaszać zadania o charakterze kulturalnym, prospołecznym, edukacyjnym, sportowym, turystycznym, ekologicznym lub inne, zgodne z kompetencjami województwa.

Skala zainteresowania mieszkańców w zgłoszenie, wybór oraz wdrożenie wybranych zadań jest ogromna.

Marszałkowski Budżet Obywatelski Województwa Opolskiego - 3 i 4 EDYCJA

Rok 2022 był rokiem wyjątkowym, gdyż w tym samym czasie realizowane były jednocześnie trzy edycje MBO. W ramach 3 edycji MBO kontynuowano realizację dwóch zadań, tj. zadania realizowanego na terenie powiatu głubczyckiego *Aktywizacja seniorów na wsi* oraz zadania realizowanego na terenie powiatu nyskiego *Od Juniora do Seniora – aktywnie spędzaj czas 2 Edycja*. Oba zadania zostały zrealizowane do końca 2022 roku (z uwagi na pandemię część zadań z 3 edycji MBO wymagała przedłużenia ich realizacji na kolejne lata zgodnie z zapisami specustawy covidowej).

Jednocześnie zgodnie z przyjętym harmonoramem kontynuowano wybór zadań w ramach 4 edycji MBO. Ze zgłoszonych **78 zadań**, 57 przeszło ocenę formalną i zostało skierowanych do oceny merytorycznej, a do głosowania dopuszczono **54 zadania**. Głosowanie odbyło się w lutym 2022 roku można było głosować papierowo lub elektronicznie. W głosowaniu wzięły udział **94 472 osoby, które** oddały **176 828 głosów.** Najwięcej, aż 13 207 głosów oddano na zadanie pn. *Dzis orlik klubowy, jutro stadion narodowy – 4 edycja* z subregionów: brzeskiego i nyskiego. Łącznie wybrano do realizacji **25 zadań** o wartości **2 950 560 zł.**

W wyniku wyboru 25 zadań w ramach 4 edycji najwięcej, bo aż **17 dotyczyło kultury, sportu i turystyki, sześć związanych było z bezpieczeństwem, jedno związane było z polityką społeczną oraz jedno miało charakter edukacyjny.** Dwa zadania zrealizowano własnymi siłami (realizacja przez Departamenty i jednostki UMWO), siedem zadań powierzono jst, z kolei realizacja 16 zadań nastąpiła w otwartych konkursach ofert skierowanych do NGO i innych uprawnionych podmiotów wskazanych w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

W ramach 4 edycji w subregionie obejmującym powiat opolski oraz miasto Opole zrealizowano dwa zadania subregionalne *Tam gdzie ładnie.. brzmi Orkiestra – czyli muzyczna młodzież w opolskim plenerze* oraz *Aktywna integracja – łączy nas Odra edycja II*. Natomiast powiatowe zadania to: *Aktywni przekraczają granice* – II edycja, *Muzyka łączy pokolenia* oraz *PomagaMy w Rytmie Opola bez barier*.

W ramach kolejnego subregionu obejmującego powiat nyski oraz brzeski zrealizowano projekty *Dziś orlik klubowy, jutro Stadion Narodowy* - IV edycja i *W JEDNOŚCI SIŁA - organizacja wyjazdów edukacyjnych, kulturalnych oraz imprezy kulturalnej dla mieszkańców powiatu nyskiego i brzeskiego.* Pozostałe trzy projekty: *Lokalni - Aktywni wspólne spędzanie czasu - bezpieczeństwo - rywalizacja - integracja mieszkańców gminy Nysa*, *Od Juniora do Seniora - aktywnie spędzaj czas 3. Edycja oraz Dawniej i dziś międzypokoleniowe gry i zabawy dla całej rodziny* zrealizowano w powiecie nyskim.

W subregionie obejmującym powiat kluczborski, namysłowski i oleski zrealizowano dwa projekty: *OSP Nasze wyszkolenie waszym bezpieczeństwem* oraz *4 in 1 Nowa jakość muzyki orkiestrowej*. W powiecie oleskim zrealizowano projekt pn. *Od młodzika do naczelnika – rozwój bezpieczeństwa w powiecie oleskim*, *…Baw się razem z nami baw się z orkiestrami II edycja* oraz w powiecie kluczborskim *Nagrane, zarejestrowane - dostępne tu i tam (wyposażenie studia muzyczno-streemingowego*).

W subregionie obejmującym powiat głubczycki, krapkowicki oraz prudnicki zrealizowano dwa projekty: *Tam gdzie ładnie.. brzmi Orkiestra czyli muzyczna młodzież w opolskim plenerze* oraz *Dając Nadzieję - międzypokoleniowa muzyka chóralna/mieszkańcy gotowi na wyzwania i tworzący otwartą wspólnotę*. Zrealizowano również osobny projekt pod tą samą nazwą *Dając Nadzieję..* oraz *Tylko najlepsi*

zostają strażakami. Natomiast w powiecie krapkowickim wsparcie otrzymał projekt *Jest w orkiestrach dętych wielka siła – muzyka łączy pokolenia*.

W obrębie subregionu, w skład którego wchodzą powiaty: kędzierzyńsko-kozielski oraz strzelecki, zrealizowano projekty: *Organizacja Wojewódzkiego Spotkania MDP, zawodów biegowych, publikacja dziejów jednostek OSP* oraz *Tam gdzie ładnie... brzmi Orkiestra czyli muzyczna młodzież w Opolskim plenerze*. W powiecie strzeleckim zrealizowano *Tu mieszkam, tu się rozwijam, tu realizuję swoje pasje*. Z kolei w powiecie kędzierzyńsko-kozielskim zrealizowano dwa projekty: *Z orkiestrą za pan brat! Cykl koncertów i warsztatów muzycznych* oraz *Wydarzenia sportowe i rekreacyjne kluczem na aktywne społeczeństwo edycja II*.

Ostatecznie w ramach 4 edycji MBO w ramach wszystkich **25 zadań** wydatkowano kwotę **2 945 058 zł.**

Marszałkowski Budżet Obywatelski Województwa Opolskiego - 5 EDYCJA

W drugiej połowie 2022 roku uruchomiono 5 edycję MBO. W ten sposób wydłużono czas na realizację zadań. Zgłoszono **36 zadań**, z których 29 przeszło ocenę formalną, a **28 dopuszczono do głosowania**. Głosowanie odbyło się w listopadzie drogą elektroniczną i papierową. Wyniki 5. edycji ogłoszono w styczniu 2023 roku.

Realizacja celów Strategii Opolskie 2030 w 2022 roku

Zadania w obszarze MBO	Suma wydatków (w mln zł)	Źródło finansowania	Rezultaty (liczba osób objętych wsparciem itp.)	Strategia Opolskie 2030	
				Kierunek działania	Cel operacyjny
Organizacja MBO – głosowanie mieszkańców w ramach 4 i 5 edycji MBO	0,07	budżet województwa opolskiego	2 generatory do głosowania	integracja i aktywizacja społeczna	Trwałe więzi społeczne
Organizacja i realizacja zadań w ramach 3 i 4 edycji MBO	3,05	budżet województwa opolskiego	27 liczba realizowanych zadań	integracja i aktywizacja społeczna	Trwałe więzi społeczne

8. MARSZAŁKOWSKA INICJATYWA SOŁECKA – INTEGRACJA I AKTYWIZACJA SPOŁECZNOŚCI LOKALNYCH

Projekt pn. Marszałkowska Inicjatywa Sołecka - Opolskie w latach 2020-2022 (MIS) polega na udzielaniu jst pomocy finansowej w formie dotacji celowej z budżetu województwa na dofinansowanie zadań własnych gmin w zakresie realizacji małych projektów lokalnych, realizowanych na terenach wiejskich. Jej regulamin został przyjęty w grudniu 2019 roku uchwałą ZWO.

O pomoc finansową mogą starać się wszystkie sołectwa w województwie poprzez swoje urzędy gmin. Pełen cykl pomocy finansowej **trwa 3 lata (2020-2022)** z podziałem na poszczególne nabory ogłaszane każdego roku. **Pierwszy nabór odbył się w 2020 roku.** Z dotacji przewidzianych w 3-letnim okresie, każde z sołectw może skorzystać tylko raz. Liczba złożonych we wniosku, w danym roku, przez gminę zadań może obejmować nie więcej niż **1/3 liczby sołectw** znajdujących się na terenie danej gminy.

Wsparcie obejmie wszystkie sołectwa i służyć ma wszystkim ich mieszkańcom. Łączna kwota zaplanowana w budżecie województwa **w 3 letnim dofinansowaniu wynosi 5 400 000 zł.** Wnioskowana kwota dotacji dla jednego sołectwa nie może być większa niż **5 000 zł.** Warunkiem otrzymania pomocy na realizację zadania jest wkład własny gminy na poziomie min. 20% kwoty dofinansowania.

Spośród 1020 sołectw w województwie opolskim w rocznym etapie przewiduje się udział **1/3 sołectw**, co stanowi ok. **340 sołectw rocznie** mogących uczestniczyć w projekcie.

8.1. III edycja MIS – 2022 r.

Nabór wniosków w ramach MIS na rok 2022 trwał od 14 grudnia 2021 roku do 31 stycznia 2022 roku. W trzecim roku realizacji MIS ze wsparcia skorzystało **67 gmin** wiejskich i miejsko-wiejskich (na 67 uprawnionych w 2022 roku), tj. podpisało umowy na realizację **356 zadań** sołeckich z dofinansowaniem o łącznej wysokości **1 777 888,88 zł**.

W 2022 roku zrealizowano zadania w **345 sołectwach** z dofinansowaniem w wysokości **1 712 767,02 zł**. Wartość zrealizowanych zadań łącznie z wkładem własnym gmin przekroczyła **3 200 000 zł.** Dzięki MIS społeczności lokalne mogą zadbać o miejsca publiczne w swoich sołectwach. W latach 2020-2022 powstały m.in. nowe altany, wiaty i place zabaw. Przeprowadzano remonty świetlic i sal wiejskich, zagospodarowano przestrzeń publiczną, wyposażono świetlice i zakupiono sprzęt, w tym np. dla kół gospodyń wiejskich, czy do organizacji wydarzeń integracyjnych. Uzyskane efekty MIS udowodniły, że projekty lokalne sprzyjają tworzeniu przestrzeni publicznych dla miejscowych wspólnot, rozwijają, a w rezultacie zwiększają zaangażowanie, aktywizują i sprzyjają umacnianiu kontaktów społecznych oraz więzi i przynależności terytorialnej i kulturowej.

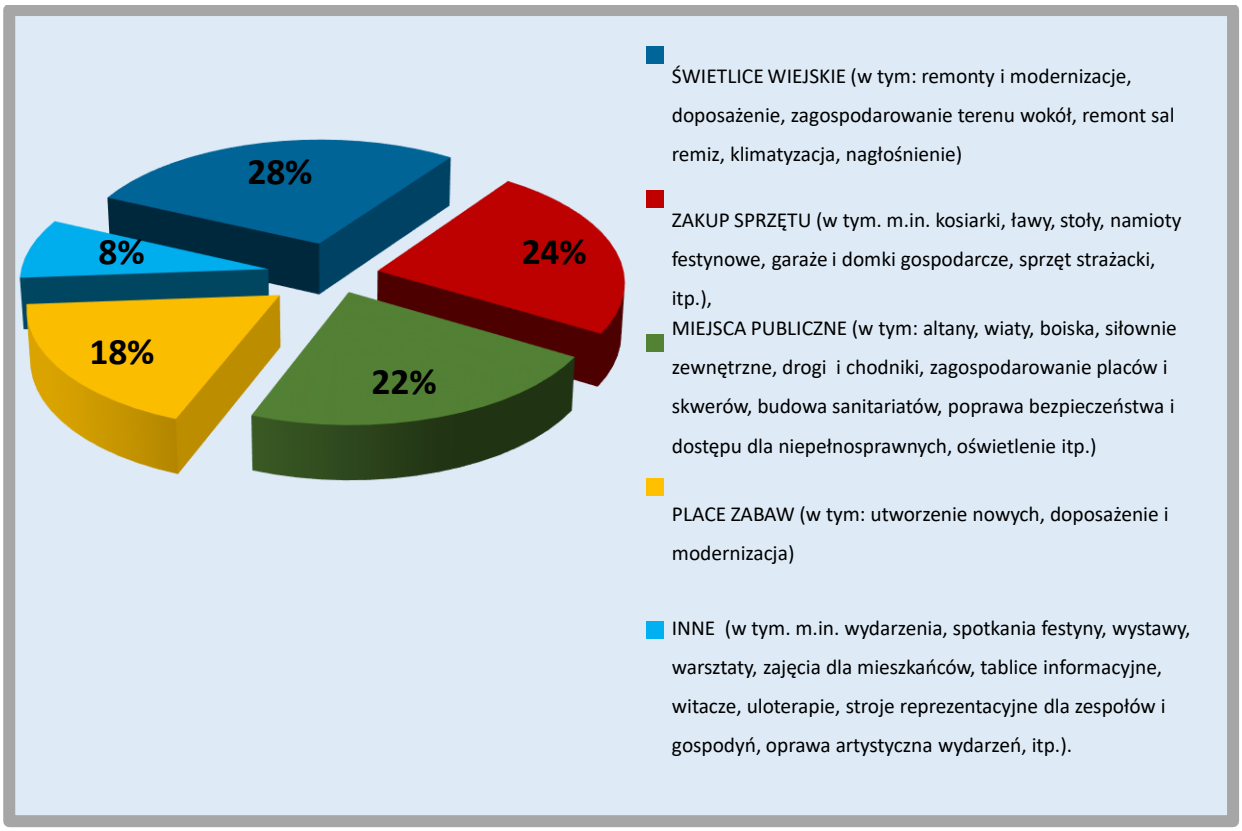

Wykres 3. Zestawienie zakresu 345 zadań zrealizowanych w ramach III edycji MIS w 2022 roku

Realizacja celów Strategii Opolskie 2030 w 2022 roku

Zadania w obszarze MIS	Suma wydatków (w mln zł)	Źródło finansowania	Rezultaty (liczba osób objętych wsparciem itp.)	Strategia Opolskie 2030	
				Kierunek działania	Cel operacyjny
Nabór wniosków i podział środków w ramach III edycji MIS	1,71	budżet województwa opolskiego	mała architektura, remonty, zakup wyposażenia, zagospodarowanie przestrzeni w 345 sołectwach 67 gmin	integracja i aktywizacja społeczna	Trwałe więzi społeczne

9. EUROPEJSKI BUDŻET OBYWATELSKI - ROZWÓJ KOMPETENCJI I UMIEJETNOŚCI MIESZKAŃCÓW REGIONU

EUROPEJSKI BUDŻET OBYWATELSKI (EBO) to pierwszy tego typu projekt w Europie, który umożliwił dorosłym mieszkańcom regionu zdobycie nowych kwalifikacji i kompetencji przydatnych zarówno na rynku pracy, jak i w rozwijaniu swoich pasji. Organizacje pozarządowe województwa opolskiego zaangażowały się, by pomóc mieszkańcom regionu w zdobyciu nowych umiejętności. Do realizacji zostały wybrane zadania zgłoszone przez organizacje pozarządowe, które uzyskały największą sumę punktów z oceny merytorycznej i trwającego głosowania mieszkańców. Każdy pełnoletni mieszkaniec województwa opolskiego mógł głosować elektronicznie, oddając głos na wybrany przez siebie projekt szkoleniowy. Szkoleniami zostali objęci mieszkańcy wszystkich powiatów.

Efekty:

- **82** zgłoszone oferty,
- **35** wybranych organizacji,
- ponad **8,5 mln** złotych przekazane poprzez NGO na kształcenie mieszkańców w 2 edycjach (2021 – 2022),
- **14** szkoleń zawodowych,
- **16** szkoleń z obszaru zdrowia i bezpieczeństwa,
- **5** szkoleń trenerskich i sportowych,
- ponad 3400 osób - mieszkańców województwa opolskiego zdobyło nowe kwalifikacje i kompetencje.

Realizacja celów Strategii Opolskie 2030 w 2022 roku

Zadania w obszarze współpracy z organizacjami pozarządowymi (liczone razem)	Suma wydatków (w mln zł)	Źródło finansowania	Rezultaty (liczba osób objętych wsparciem itp.)	Strategia Opolskie 2030	
				Kierunek działania	Cel operacyjny
Nabór wniosków i podział środków w 2022 roku	6,30	budżet województwa opolskiego RPO WO 2014-2020 (EFS)	około 2400 osób przeszkolonych	integracja i aktywizacja społeczna	Trwałe więzi społeczne

10. UCHWAŁY SEJMIKU WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO

W 2022 r. Sejmik Województwa Opolskiego obradował łącznie **12 razy**. Podczas sesji Sejmiku podjęto łącznie **119 uchwał.**

Informację dotyczącą realizacji uchwał Sejmiku Województwa Opolskiego w 2022 roku opracowano w ujęciu tabelarycznym, na podstawie danych uzyskanych z komórek organizacyjnych urzędu. W tabeli, która jest załącznikiem do niniejszego dokumentu (Załącznik nr 1), zawarto wykaz zadań realizowanych przez ZWO, wynikających z:

- uchwał podjętych przez Sejmik Województwa Opolskiego w 2022 roku – zadania w tabeli zaznaczono kolorem niebieskim,
- uchwał podjętych przez Sejmik Województwa Opolskiego w latach wcześniejszych, których realizacja przypadła na 2022 r. – zadania w tabeli zaznaczono kolorem żółtym.

11. PODSUMOWANIE

Koncepcja przygotowania Raportu od początku zakładała, że powinien być on czytelny, użyteczny i napisany językiem przyjaznym dla odbiorcy. W tym samym duchu przygotowano podsumowanie działań podjętych w 2022 roku. Zgodnie z układem zaprezentowanym w części głównej Raportu w podsumowaniu ujęto najważniejsze informacje o działaniach ZWO w poszczególnych obszarach interwencji, które wpisując się w obowiązujące strategie, programy i polityki, wpływają na poprawę warunków życia i pracy w regionie.

Jak wspomniano na wstępie, regionalny program operacyjny jest głównym źródłem finansowania działań podejmowanych w ramach polityki rozwoju województwa. Realizacja RPO WO 2014-2020 w 2022 roku przedstawiała się następująco:

- przeprowadzono **8 naborów** (w tym 5 w procedurze pozakonkursowej, 1 w procedurze konkursowej, 1 w trybie nadzwyczajnym oraz 1 nabór techniczny dot. działania 12.1 *Wsparcie TIK w przedsiębiorstwach w ramach TEACT-EU*); kwota alokacji przeznaczona na nabory wyniosła **70,3 mln zł;**
- złożono **16 wniosków**; ich wartość UE wyniosła **68,54 mln zł;**
- podpisano **96 umów** o wartości UE **93,92 mln zł;**
- wartość wypłaconych środków EFRR/EFS wyniosła **425,31 mln zł;**
- zatwierdzono wnioski o płatność na kwotę **354,85 mln zł.**

Szacunkowe nakłady na realizację Strategii Opolskie 2030 w 2022 roku **z budżetu województwa wyniosły ponad 173 mln zł**. Wraz z wkładami własnymi do projektów unijnych jest to drugie istotne źródło finansowania polityki rozwoju w regionie. Łączne wydatki ze wszystkich źródeł finansowania szacuje się na **1 192 mln zł.**

Najważniejsze przedsięwzięcia, wynikające z realizowanych: strategii rozwoju województwa, strategii sektorowych, programów i planów w obszarach tematycznych, zaprezentowano poniżej w postaci ikon/logotypów i skrótowych informacji podsumowujących aktywność samorządu województwa **w 2022** roku**. Nowością w raporcie jest pokazanie relacji pomiędzy zrealizowanymi zadaniami a celami operacyjnymi obowiązującej Strategii Opolskie 2030. Wartości wskazane poniżej w poszczególnych celach operacyjnych są sumą wydatków podanych przez departamenty w zestawieniach dotyczących realizacji Strategii.**

CZŁOWIEK I RELACJE – MIESZKAŃCY GOTOWI NA WYZWANIA I TWORZĄCY OTWARTĄ WSPÓLNOTĘ
Trwałe więzi społeczne

Marszałkowski Budżet Obywatelski

W 2022 roku:

- zrealizowano **27 zadań** w ramach 3 i 4 edycji MBO o łącznej wartości ponad **3 mln zł**
- uruchomiono 5 edycję, w ramach której **28 zadań** poddano pod głosowanie

W ciągu 6 lat do MBO zgłoszono **513 zadań**, z czego zrealizowano **100 zadań** na łączną kwotę **11,6 mln zł**, a w głosowaniach wzięło udział ponad **400 tys. uczestników**

MARSZAŁKOWSKA Inicjatywa Sołecka

III edycja MIS w 2022 r.:

- **345** zadań zrealizowanych w 345 sołectwach w **67** gminach
- **1 712 767,02 zł** dofinansowania z budżetu województwa opolskiego
- wartość zrealizowanych zadań łącznie z wkładem własnym gmin przekroczyła 3 200 000 zł
- wartość zrealizowanych zadań łącznie w latach 2020-2022 z wkładem własnym gmin to ok. **9 700 000 zł.**

Efekty realizacji inicjatywy w latach 2021-2022:

- **82** zgłoszone oferty, **35** wybranych organizacji
- ponad **8,5 mln zł** przekazane poprzez NGO na kształcenie mieszkańców w dwóch edycjach
- **14** szkoleń zawodowych, **16** szkoleń z obszaru zdrowia i bezpieczeństwa, 5 szkoleń trenerskich i sportowych
- ponad **3400** osób zdobyło nowe kwalifikacje i kompetencje

- **4 315 264 zł - Projekt *Bliżej rodziny i dziecka*** – wsparcie rodzin przeżywających problemy opiekuńczo–wychowawcze oraz wsparcie pieczy zastępczej – II edycja oraz III edycja (RPO WO 2014 – 2020)

- w 2022 r. rozpatrzono **4840 wniosków,** wydano **7662 karty**
- od 2014 r. rozpatrzono ponad **50 tys. wniosków,** wydano ponad 101 tys. kart
- **222** partnerów łącznie od początku działania OKRiS, **11 nowych** w 2022 roku

- na realizację Programu Współpracy SWO z organizacjami pozarządowymi przeznaczono prawie **25 mln**, w tym w trybie konkursowym: **23 525 714,00 zł** i pozakonkursowym **1 464 391,96 zł** oraz na opłaty członkowskie: **549 683,93 zł**
- dodatkowo na współpracę z Ochotniczymi Strażami Pożarnymi przekazano **59.353,01 zł na nagrody w zawodach pożarniczych**
- **7,6 mln zł** na realizację projektów w ramach inicjatywy LEADER

W okresie realizacji projektu, w latach 2019-2022 zrealizowano:

- **spotkania edukacyjne dla gmin:** 44 spotkania, 224 godziny edukacyjne, w 4 modułach, w formule stacjonarnej i online, 97 uczestników z 51 gmin województwa opolskiego
- **wyjazdy studyjne:** w sumie 10 dni wyjazdowych
- **wsparcie doradcze:** dla 56 gmin, ponad 229 godzin pracy eksperckie

- **ponad 1,74 mln zł** poznaczono na utworzenie i działalność Centrum Integracji Cudzoziemców przy WUP w Opolu
- **835 cudzoziemców** uzyskało różnego rodzaju wsparcie w ramach Centrum Integracji Cudzoziemców

CZŁOWIEK I RELACJE – MIESZKAŃCY GOTOWI NA WYZWANIA I TWORZĄCY OTWARTĄ WSPÓLNOTĘ
Wykwalifikowani mieszkańcy

- **1,47 mln zł** na nagrody i stypendia w dziedzinie eduacji
- **6 mln zł** na szkolenia nauczycieli realizowane przez RCRE
- **10,4 mln zł** na nabycie dodatkowych kompetencji przez uczniów i nauczycieli w ramach projektów realizowanych przez RZPWE
- **5,6 mln zł** na kształcenie kadr medycznych i opiekuńczo społecznych

- **3,61 mln zł** na modernizację i doposażenie infrastruktury oświatowej (w tym 800 tys. zł w ramach projektów realizowanych przez RZPWE)

- **99,2 mln zł** z Funduszu Pracy dla powiatowych urzędów pracy
- **5,27 mln** na kształcenie ustawiczne w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego
- **1,59 mln zł** na projekt *Opolskie dla rodziców i dzieci III*
- **3 852 mln** na zakładanie działalności gospodarczej w ramach projektów dotacyjnych

CZŁOWIEK I RELACJE – MIESZKAŃCY GOTOWI NA WYZWANIA I TWORZĄCY OTWARTĄ WSPÓLNOTĘ
Rozwinięte i dostępne usługi

- **11 013 937,88 zł** dla wojewódzkich podmiotów ochrony zdrowia na współfinansowanie wkładów własnych do projektów RPO WO 2014-2020
- **23 833 390,36 zł** w ramach dotacji na pozostałe zadania inwestycyjne oraz zakup aparatury medycznej
- **7 424 867,13 zł** dla wojewódzkich podmiotów ochrony zdrowia na realizację inwestycji w ramach Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych
- **109 000,00 zł** dla wojewódzkich podmiotów ochrony zdrowia na pokrycie kosztów kształcenia kadry medycznej
- **1 254 000,00 zł** - stypendia dla studentów kierunków lekarskich

- profilaktyka i rozwiązywanie problemów uzależnień – łącznie na ten cel wydano **417 961 zł,** z tego **135 000 zł** dla Ośrodka Leczenia Odwykowego w Woskowicach Małych

- **49,1 mln zł** w ramach projektu *Opolskie przeciw COVID-19*
- **32,8 mln zł** w ramach *Opolskie wspiera szpitale w walce z COVID-19*
- **11,7 mln zł** w ramach *Rehabilitacja osób z deficytami zdrowotnymi wywołanymi przez COVID-19 w województwie opolskim – projekt pilotażowy*
- **2 000** osób objętych wsparciem w ramach Programu polityki zdrowotnej w zakresie rehabilitacji osób z deficytami zdrowotnymi wywołanymi przez COVID-19 w województwie opolskim
- **32 podmioty** zabezpieczone przed skutkami rozprzestrzeniania się COVID 19

- **7 000 000 zł** Projekt *Opolski senior* – zapewnienie wsparcia osobom niesamodzielnym oraz ich opiekunom (RPO WO 2014-2020)

- **9 942 875 zł** na zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej ze środków PFRON
- **970 132 zł** - dofinansowanie robót budowlanych w obiektach służących rehabilitacji, w związku z potrzebami osób z niepełnosprawnościami
- **7 866 000 zł** - dofinansowanie kosztów tworzenia i działania zakładów aktywności zawodowej
- **323** miejsca pracy dla osób z niepełnosprawnościami w Zakładach Aktywności Zawodowej

- nakłady na kulturę fizyczną - **7 932 872,00 zł**
- organizacje pozarządowe otrzymały **6 856 363,77 zł,** a dofinansowano **218 zadań**
- **72** dotacje na realizację przez organizacje pozarządowe zadań w dziedzinie kultury oraz na łączną **kwotę 1 118 997,50 zł**
- **120 900 zł** na realizację 10 projektów przez samorządowe instytucje kultury w ramach Eduko 2022
- **896 308,87 zł** na organizację przedsięwzięć kulturalnych (m.in. Koncert *Schody do Wolności*)

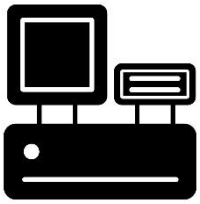

- województwo opolskie świadczy szereg e-usług, z których mogą korzystać m.in.: biura projektowe, inwestorzy, jednostki oświatowe, uczelnie, jednostki naukowe oraz NGO, klienci indywidualni, komornicy, podmioty publiczne, przedsiębiorcy, rzeczoznawcy, służby specjalne, wykonawcy prac geodezyjnych
- szczegółowy wykaz e-usług znajduje się w Centrum Usług Wspólnych - portal jest dostępny pod adresem https://cuw.mapy.opolskie.pl/

CZŁOWIEK I RELACJE – MIESZKAŃCY GOTOWI NA WYZWANIA I TWORZĄCY OTWARTĄ WSPÓLNOTĘ
Bezpieczny region

- **1** nowe lądowisko dla śmigłowca LPR
- **10 nowych ambulansów** zakupionych dla różnych podmiotów medycznych działających w ramach Systemu Państwowego Ratownictwa Medycznego
- **11 pojazdów typu pick-up** wraz z wyposażeniem i sprzętem do prowadzenia akcji ratowniczych dla Powiatowych Jednostek Zarządzania Kryzysowego

Nakłady finansowe na realizację Celu strategicznego Człowiek i Relacje: 298,849 mln zł

ŚRODOWISKO I ROZWÓJ – ŚRODOWISKO ODPORNE NA ZMIANY KLIMATYCZNE I SPRZYJAJĄCE ROZWOJOWI
Opolskie zeroemisyjne

- ponad **12 mln zł** na projekty służące poprawie efektywności energetycznej budynków w ramach RPO WO 2014-2020

ŚRODOWISKO I ROZWÓJ – ŚRODOWISKO ODPORNE NA ZMIANY KLIMATYCZNE I SPRZYJAJĄCE ROZWOJOWI
Przyjazne środowisko i racjonalna gospodarka zasobami

- **7108** osób objętych edukacją ekologiczną
- **2** nowe publikacje, **91** artykułów i **3** zaktualizowane aplikacje turystyczne
- **64** interwencje eliminujące zagrożenia przyrodnicze
- Projekt LIFE o wartości **ok. 3 mln euro**

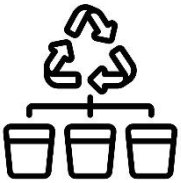

- **8 składowisk** odpadów będących instalacjami komunalnymi
- **42** zamknięte składowiska odpadów
- **5** składowisk będących w trakcie rekultywacji
- **5** instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów
- **64 mln zł** na realizację projektów z zakresu gospodarki wodno-ściekowej

- **299 złóż** surowców mineralnych ogółem
- **79 złóż** surowców mineralnych eksploatowanych, w tym **58** złóż piasków i żwirów oraz **8** złóż wapieni i margli

ŚRODOWISKO I ROZWÓJ – ŚRODOWISKO ODPORNE NA ZMIANY KLIMATYCZNE I SPRZYJAJĄCE ROZWOJOWI
Wysokie walory przyrodnizo-krajobrazowe

- odkrycie **5** stanowisk narażonego na wyginięcie chomika europejskiego
- **1968** obserwacje gatunków roślin rzadkich i wyjątkowych w skali kraju
- odkrycie **12** nowych rewirów ptaków szponiastych
- **196 268,63 ha** powierzchni obszarów chronionego krajobrazu
- **62 590,5 ha** powierzchni parków krajobrazowych
- **1,13 mln zł -** kontynuacja projektu *Śladami bioróżnorodności w sercu Opolszczyzny*

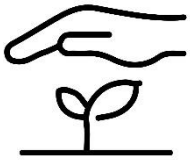

- prace analityczne prowadzono siłamy własnymi DRP
- wydatkowano **13 060,02 zł** na przeprowadzenie inwentaryzacji krajobrazowej

Nakłady finansowe na realizację Celu strategicznego Środowisko i Rozwój: 68,25 mln zł

SILNA GOSPODARKA – GOSPODARKA INTELIGENTNA WZMACNIAJĄCA KONKURENCYJNOŚĆ REGIONU
Gospodarka otwarta na współpracę

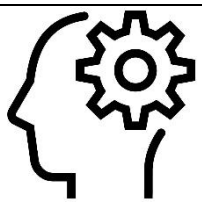

- W ramach RPO WO 2014-2020 zrealizowano **86 projektów**, a łączna kwota dofinansowania wyniosła **184 236 971,05 zł**
- **6 mln zł** na realizację projektów w ramach inicjatywy LEADER

- W ramach RPO WO 2014-2020 zrealizowano **105 projektów**, a łączna kwota dofinansowania wyniosła **21 648 844,00 zł**

- W ramach dwóch projektów finansowanych ze środków RPO WO 2014-2020 zrealizowano **32 działania** mające na celu badanie, monitoring i analizę regionalnej gospodarki w tym m.in.: badanie pn. *Analiza sektora wschodzącego wspierającego rozwój inteligentnych specjalizacji województwa opolskiego*, prowadzenie monitoringu RSI WO 2030

SILNA GOSPODARKA – GOSPODARKA INTELIGENTNA WZMACNIAJĄCA KONKURENCYJNOŚĆ REGIONU

Silne branże

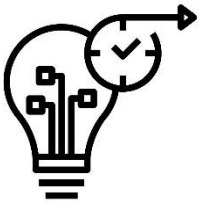

- W ramach działania 2.1.2 Wsparcie TIK w przedsiębiorstwach zrealizowano **180** projektów, a łączna kwota dofinansowania wyniosła **46 392 546,51**
- W ramach działania 2.1.1 Nowe produkty i usługi w MSP zrealizowano **2** projekty, a łączna kwota dofinansowania wyniosła **222 356 284, 00**
- W ramach działania 2.1.3 Nowe produkty i usługi w MSP na terenach przygranicznych zrealizowano **41** projektów, a łączna kwota dofinansowania wyniosła **29 956 573, 51**

- **71 projektów inwestycyjnych**, z czego 60 było projektami nowymi
- **5 inwestorów** zainwestowało w regionie (budownictwo i wyposażenie wnętrz, motoryzacja)
- **6300 miejsc pracy** - zadeklarowane przez inwestorów docelowe zatrudnienie we wszystkich firmach
- **2,395 mld zł** - zadeklarowane nakłady finansowe inwestorów

SILNA GOSPODARKA – GOSPODARKA INTELIGENTNA WZMACNIAJĄCA KONKURENCYJNOŚĆ REGIONU

Region dostępny komunikacyjnie

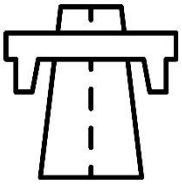

- **15,56 km** nowych i wyremontowanych dróg w województwie, w tym nowe mosty i skrzyżowania
- **108 421 618 zł** to łączna wartość nakładów poniesionych na przedsięwzięcia drogowe w 2022 roku;
- **2 500 000 zł** na realizację projektu *Opolskie na rowery* – opracowano Koncepcję przebiegu tras rowerowych w woj. opolskim, wybudowano 3 MOR-y (miejsca obsługi rowerzystów) zamontowano 3 liczniki rowerowe **(w 2022 roku wydatkowano 2 130 638 zł)**
- **6 276 878 zł** na budowę lub przebudowę dróg dojazdowych do gruntów rolnych (13,13 km)

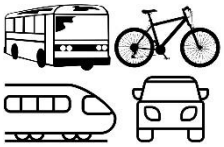

- **2 116 536 zł** przeznaczono na opracowanie *Koncepcji przebiegu tras rowerowych w województwie opolskim* w ramach projektu *Opolskie na Rowery*
- w 2022 roku łączna długość ścieżek rowerowych wyniosła **149,5 km**
- **22** węzły przesiadkowe P&R i B&R – stan na 2022 rok

SILNA GOSPODARKA – GOSPODARKA INTELIGENTNA WZMACNIAJĄCA KONKURENCYJNOŚĆ REGIONU
Ceniona marka regionu

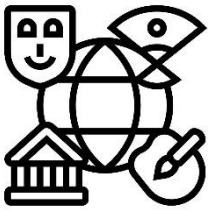

- **41 881 904 zł** na wojewódzkie samorządowe instytucje kultury
- **2 323 618 zł** na instytucje współprowadzone (Muzeum Piastów Śląskich w Brzegu i Centralne Muzeum Jeńców Wojennych)
- **149 976 zł** - Dotacje dla NGO „Opolskie ze smakiem
- **54 172,24 zł** - Konkurs Nasze Kulinarne Dziedzictwo- Smaki Regionów
- **52 436,78 zł** - Warsztaty dla KGW
- **61 340,44 zł** - Targi *Smaki Regionów*, województwo opolskie zdobyło 8 pereł, 1 medal Targów Regionów
- **37 dotacji** na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub znajdujących się w gminnych ewidencjach zabytków na łączną kwotę **1 200 000 zł**

- **893 110,79 zł** dla NGO na **50 zadań** w zakresie turystyki i krajoznawstwa
- promocja szlaków turystycznych, m.in. Zamki i Pałace Opolszczyzny, Opolski Szlak Winnic, Szlak Kulinarny Opolski Bifyj - Najlepszy Produkt Turystyczny 2022 wyróżniony Certyfikatem Polskiej Organizacji Turystycznej
- emisja w TV ogólnopolskiej spotów promocyjnych pn. #PodrozujPoOpolsku
- opracowano przewodnik rowerowy zawierający propozycje 25 wycieczek rowerowych po województwie opolskim
- w ramach obchodów 23. Święta Województwa Opolskiego przekazano **230 000,00 zł** w formie dotacji na organizację **23** rajdów rowerowych

Nakłady finansowe na realizację Celu strategicznego Silna Gospodarka: 824,9 mln zł

NASZE DZIAŁANIA W 2022 ROKU:

- bardzo dobra sytuacja finansowa województwa opolskiego pozwalająca na niezakłóconą realizację zadań, w tym Strategii Opolskie 2030;
- przyjęcie Programu FEO 2021-2027 przez KE oraz rozpoczęcie prac nad przygotowaniem dokumentów systemowych do jego wdrożenia;
- wiodąca i wysoka pozycja województwa opolskiego w rankingu regionów najsprawniej wydatkujących środki europejskie;
- realizacja projektu *Opolskie na Rowery* poprzez opracowanie koncepcji tras rowerowych w regionie;
- wsparcie rzeczowe służb zarządzania kryzysowego w 9 powiatach województwa;
- inwestycje nowych firm, które zamierzają utworzyć ponad 6000 miejsc pracy;
- dofinansowanie rozwoju opolskiego sportu amatorskiego i zawodowego, co przełożyło się na sukcesy w zawodach krajowych i międzynarodowych;
- wsparcie leczenia niepłodności poprzez uruchomienie specjalnego programu finansowanego budżetu województwa opolskiego;
- kontynuacja realizacji projektów wspierających szpitale z województwa opolskiego;
- stałe wsparcie województwa dla uczniów i nauczycieli w postaci nagród, stypendiów, projektów podnoszących kwalifikacje i umiejętności oraz służących doposażeniu jednostek oświatowych;
- otwarcie Centrum Integracji Cudzoziemców, szczególnie cennej inicjatywy w momencie agresji Rosji na Ukrainę;
- pomoc materialna i finansowa dla Obwodu Iwano-Frankiwskiego w Ukrainie przy współudziale opolskich firm i regionów partnerskich województwa;
- wsparcie i skuteczna promocja opolskich produktów i wytwórców – prestiżowe nagrody w konkursach i targach, zwiększenie liczby produktów tradycyjnych wpisanych na listę MRiRW;
- rozwój społeczeństwa obywatelskiego poprzez marszałkowskie inicjatywy: MBO, MIS i EBO, które będą kontynuowane w kolejnych latach oraz rozwój współpracy w ramach wojewódzkich forów: seniorów i młodzieży;

WYZWANIA NA TERAZ I NAJBLIŻSZĄ PRZYSZŁOŚĆ:

- długofalowe skutki konfliktu zbrojnego w Ukrainie i kryzysu gospodarczego (m.in. drożyzna, inflacja, mniejsze nakłady na inwestycje, ubożenie społeczeństwa, konflikty społeczne);
- szybkie i sprawne uruchomienie naborów w ramach Programu FEO 2021-2027;
- włączanie imigrantów, w tym uchodźców wojennych, w życie społeczno-gospodarcze i wykorzystanie ich potencjału dla rozwoju regionu;
- tworzenie warunków sprzyjających rozwojowi społeczeństwa wielokulturowego (np. edukacja wielokulturowa, projekty międzynarodowe, wsparcie dla NGO);
- działania zachęcające do dłuższego pozostania na rynku pracy, wydłużania życia zawodowego mieszkańców regionu, aktywizacji zawodowej grup zagrożonych wyłączeniem społecznym (m.in. kobiet, osób z niepełnosprawnościami, osób starszych, imigrantów);
- zwiększanie nakładów na kulturę służące wzrostowi zainteresowania społeczeństwa udziałem w wydarzeniach kulturalnych (spektakle, wystawy, koncerty i inne);
- postępujące zmiany klimatyczne i przeciwdziałanie ich skutkom (mała retencja, nowoczesna gospodarka odpadami, edukacja ekologiczna);
- zapobieganie katastrofom ekologicznym takim jak np. katastrofa na Odrze w 2022 roku;
- poszerzanie możliwości finansowania zadań oraz zaspokajanie potrzeb zgłaszanych przez NGO;
- niestabilne prawo i częste jego zmiany;
- polityka rządu wobec samorządów terytorialnych (m.in. centralizacja, ograniczenie kompetencji i środków na rozwój)

REALIZACJA UCHWAŁ SEJMIKU WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO W 2022 R.			
Zadania realizowane na podstawie Uchwał Sejmiku Województwa Opolskiego podjętych w 2022r.*	**Lp.**	**Zadanie**	**Sposób realizacji /opis działania**
	DEPARTAMENT WSPÓŁPRACY Z ZAGRANICĄ I PROMOCJI REGIONU (39)		
	1.	*Nazwa zadania:* Pomoc rzeczowa społeczności regionalnej Obwodu Iwano-Frankiwskiego (Ukraina). *Podstawa prawna:* Uchwała Nr XL/396/2022 z 16 marca 2022 r. w sprawie udzielenia pomocy rzeczowej społeczności regionalnej Obwodu Iwano-Frankiwskiego (Ukraina).	Podpisano umowę pomiędzy Województwem Opolskim oraz Radą Obwodową Obwodu Iwano-Frankiwskiego, na podstawie której Województwo przekazuje Obwodowi pomoc rzeczową do wartości 1.000 000 zł, w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium Ukrainy. Zakupy planowane dla społeczności regionalnej Obwodu Iwano-Frankiwskiego są sukcesywnie realizowane. 10 maja 2022 r. podjęta została Uchwała Zarządu Województwa Opolskiego nr 7003/2022 w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie umowy na zakup wyposażenia osobistego oraz sprzętu technicznego jednostkom straży pożarnej w związku z udzieleniem pomocy rzeczowej społeczności regionalnej Obwodu Iwano-Frankiwskiego (Ukraina).
	2.	*Nazwa zadania:* Pomoc udzielana przez Województwo Opolskie na rzecz obywateli Ukrainy przebywających na terenie opolskich gmin. *Podstawa prawna:* Uchwała Nr XL/397/2022 z 16 marca 2022 r. w sprawie określenia zakresu pomocy udzielanej przez Województwo Opolskie na rzecz obywateli Ukrainy.	Uaktualnienie zakresu pomocy udzielanej przez Województwo Opolskie na rzecz obywateli Ukrainy.
	3.	*Nazwa zadania:* Pomoc finansowa jednostkom samorządu terytorialnego województwa opolskiego w formie dotacji celowej na dofinansowanie zadań w ramach projektu pn. „Marszałkowska Inicjatywa Sołecka - Opolskie w latach 2020-2022”. *Podstawa prawna:* Uchwała Nr XLI/399/2022 z 29 marca 2022 r. w sprawie udzielenia z budżetu Województwa Opolskiego pomocy finansowej jednostkom samorządu terytorialnego województwa opolskiego w formie dotacji celowej na dofinansowanie zadań w ramach projektu	Od 8 do 27 kwietnia 2022 r. zostały podpisane wszystkie umowy o dotacje z gminami. Środki finansowe w ramach dotacji zostały przekazane gminom.

		pn. „Marszałkowska Inicjatywa Sołecka - Opolskie w latach 2020-2022”.	
	4.	*Nazwa zadania:* Pomoc finansowa Gminie Prudnik w formie dotacji celowej. *Podstawa prawna:* Uchwała Nr XLIII/426/2022 z 31 maja 2022 r. w sprawie udzielenia pomocy finansowej Gminie Prudnik w formie dotacji celowej.	Na mocy przedmiotowej uchwały udzielono pomocy finansowej w formie dotacji celowej w wysokości 50 000 zł Gminie Prudnik z przeznaczeniem na realizację XIII edycji Festiwalu Miast Cittaslow.
	5.	*Nazwa zadania:* Pomoc udzielana przez Województwo Opolskie na rzecz obywateli Ukrainy. *Podstawa prawna:* Uchwała Nr XLIII/428/2022 z 31 maja 2022 r. w sprawie zmiany uchwały nr XL/397/2022 Sejmiku Województwa Opolskiego z 16 marca 2022 r. w sprawie określenia zakresu pomocy udzielanej przez Województwo Opolskie na rzecz obywateli Ukrainy.	Uaktualnienie zakresu pomocy udzielanej przez Województwo Opolskie na rzecz obywateli Ukrainy.
	6.	*Nazwa zadania:* Pomoc udzielana obywatelom Ukrainy, przebywającym na terenie Województwa Opolskiego. *Podstawa prawna:* Uchwały Nr XLIII/429/2022 z 31 maja 2022 r. w sprawie powierzenia realizacji Gminie Bierawa zadań Województwa Opolskiego, związanych z pomocą obywatelom Ukrainy, przebywającym na terenie Województwa Opolskiego, w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.	Na podstawie umowy podpisanej z Gminą, Województwo Opolskie przekazało środki finansowe na realizację zadań określonych w ww. uchwale.
	7.	*Nazwa zadania:* Pomoc udzielana obywatelom Ukrainy, przebywającym na terenie Województwa Opolskiego. *Podstawa prawna:* Uchwała Nr XLIII/430/2022 z 31 maja 2022 r. w sprawie powierzenia realizacji Gminie Dąbrowa zadań Województwa Opolskiego, związanych z pomocą obywatelom Ukrainy, przebywającym na terenie Województwa Opolskiego, w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.	Na podstawie umowy podpisanej z Gminą, Województwo Opolskie przekazało środki finansowe na realizację zadań określonych w ww. uchwale.
	8.	*Nazwa zadania:* Pomoc udzielana obywatelom Ukrainy, przebywającym na terenie Województwa Opolskiego.	Na podstawie umowy podpisanej z Gminą, Województwo Opolskie przekazało środki finansowe na realizację zadań określonych w ww. uchwale.

		Podstawa prawna: Uchwała Nr XLIII/431/2022 z 31 maja 2022 r. w sprawie powierzenia realizacji Gminie Dobrodzień zadań Województwa Opolskiego, związanych z pomocą obywatelom Ukrainy, przebywającym na terenie Województwa Opolskiego, w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.	
	9.	*Nazwa zadania:* Pomoc udzielana obywatelom Ukrainy, przebywającym na terenie Województwa Opolskiego. *Podstawa prawna:* Uchwała Nr XLIII/432/2022 z 31 maja 2022 r. w sprawie powierzenia realizacji Gminie Dobrzeń Wielki zadań Województwa Opolskiego, związanych z pomocą obywatelom Ukrainy, przebywającym na terenie Województwa Opolskiego, w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.	Na podstawie umowy podpisanej z Gminą, Województwo Opolskie przekazało środki finansowe na realizację zadań określonych w ww. uchwale.
	10.	*Nazwa zadania:* Pomoc udzielana obywatelom Ukrainy, przebywającym na terenie Województwa Opolskiego. *Podstawa prawna:* Uchwała Nr XLIII/433/2022 z 31 maja 2022 r. w sprawie powierzenia realizacji Gminie Głubczyce zadań Województwa Opolskiego, związanych z pomocą obywatelom Ukrainy, przebywającym na terenie Województwa Opolskiego, w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.	Na podstawie umowy podpisanej z Gminą, Województwo Opolskie przekazało środki finansowe na realizację zadań określonych w ww. uchwale.
	11.	*Nazwa zadania:* Pomoc udzielana obywatelom Ukrainy, przebywającym na terenie Województwa Opolskiego. *Podstawa prawna:* Uchwała Nr XLIII/434/2022 z 31 maja 2022 r. w sprawie powierzenia realizacji Gminie Głuchołazy zadań Województwa Opolskiego, związanych z pomocą obywatelom Ukrainy, przebywającym na terenie Województwa Opolskiego, w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.	Na podstawie umowy podpisanej z Gminą, Województwo Opolskie przekazało środki finansowe na realizację zadań określonych w ww. uchwale.
	12.	*Nazwa zadania:*	Na podstawie umowy podpisanej z Gminą, Województwo Opolskie przekazało środki finansowe na realizację zadań określonych w ww. uchwale.

		Pomoc udzielana obywatelom Ukrainy, przebywającym na terenie Województwa Opolskiego. *Podstawa prawna:* Uchwała Nr XLIII/435/2022 z 31 maja 2022 r. w sprawie powierzenia realizacji Gminie Gogolin zadań Województwa Opolskiego, związanych z pomocą obywatelom Ukrainy, przebywającym na terenie Województwa Opolskiego, w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.	
	13.	*Nazwa zadania:* Pomoc udzielana obywatelom Ukrainy, przebywającym na terenie Województwa Opolskiego. *Podstawa prawna:* Uchwała Nr XLIII/436/2022 z 31 maja 2022 r. w sprawie powierzenia realizacji Gminie Jemielnica zadań Województwa Opolskiego, związanych z pomocą obywatelom Ukrainy, przebywającym na terenie Województwa Opolskiego, w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.	Gmina zrezygnowała z przyjęcia zadania przed podpisaniem porozumienia.
	14.	*Nazwa zadania:* Pomoc udzielana obywatelom Ukrainy, przebywającym na terenie Województwa Opolskiego. *Podstawa prawna:* Uchwała Nr XLIII/437/2022 z 31 maja 2022 r. w sprawie powierzenia realizacji Gminie Kędzierzyn-Koźle zadań Województwa Opolskiego, związanych z pomocą obywatelom Ukrainy, przebywającym na terenie Województwa Opolskiego, w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.	Na podstawie umowy podpisanej z Gminą, Województwo Opolskie przekazało środki finansowe na realizację zadań określonych w ww. uchwale.
	15.	*Nazwa zadania:* Pomoc udzielana obywatelom Ukrainy, przebywającym na terenie Województwa Opolskiego. *Podstawa prawna:* Uchwała Nr XLIII/438/2022 z 31 maja 2022 r. w sprawie powierzenia realizacji Gminie Kietrz zadań Województwa Opolskiego, związanych z pomocą obywatelom Ukrainy, przebywającym na terenie Województwa Opolskiego, w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.	Na podstawie umowy podpisanej z Gminą, Województwo Opolskie przekazało środki finansowe na realizację zadań określonych w ww. uchwale.

	16.	*Nazwa zadania:* Pomoc udzielana obywatelom Ukrainy, przebywającym na terenie Województwa Opolskiego. *Podstawa prawna:* Uchwała Nr XLIII/439/2022 z 31 maja 2022 r. w sprawie powierzenia realizacji Gminie Kluczbork zadań Województwa Opolskiego, związanych z pomocą obywatelom Ukrainy, przebywającym na terenie Województwa Opolskiego, w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.	Na podstawie umowy podpisanej z Gminą, Województwo Opolskie przekazało środki finansowe na realizację zadań określonych w ww. uchwale.
	17.	*Nazwa zadania:* Pomoc udzielana obywatelom Ukrainy, przebywającym na terenie Województwa Opolskiego. *Podstawa prawna:* Uchwała Nr XLIII/440/2022 z 31 maja 2022 r. w sprawie powierzenia realizacji Gminie Kolonowskie zadań Województwa Opolskiego, związanych z pomocą obywatelom Ukrainy, przebywającym na terenie Województwa Opolskiego, w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.	Na podstawie umowy podpisanej z Gminą, Województwo Opolskie przekazało środki finansowe na realizację zadań określonych w ww. uchwale.
	18.	*Nazwa zadania:* Pomoc udzielana obywatelom Ukrainy, przebywającym na terenie Województwa Opolskiego. *Podstawa prawna:* Uchwała Nr XLIII/441/2022 z 31 maja 2022 r. w sprawie powierzenia realizacji Gminie Krapkowice zadań Województwa Opolskiego, związanych z pomocą obywatelom Ukrainy, przebywającym na terenie Województwa Opolskiego, w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.	Na podstawie umowy podpisanej z Gminą, Województwo Opolskie przekazało środki finansowe na realizację zadań określonych w ww. uchwale.
	19.	*Nazwa zadania:* Pomoc udzielana obywatelom Ukrainy, przebywającym na terenie Województwa Opolskiego. *Podstawa prawna:* Uchwała Nr XLIII/442/2022 z 31 maja 2022 r. w sprawie powierzenia realizacji Gminie Leśnica zadań Województwa Opolskiego związanych z pomocą obywatelom Ukrainy, przebywającym na terenie Województwa Opolskiego, w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.	Na podstawie umowy podpisanej z Gminą, Województwo Opolskie przekazało środki finansowe na realizację zadań określonych w ww. uchwale.

	20.	*Nazwa zadania:* Pomoc udzielana obywatelom Ukrainy, przebywającym na terenie Województwa Opolskiego. *Podstawa prawna:* Uchwała Nr XLIII/443/2022 z 31 maja 2022 r. w sprawie powierzenia realizacji Gminie Namysłów zadań Województwa Opolskiego, związanych z pomocą obywatelom Ukrainy, przebywającym na terenie Województwa Opolskiego, w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.	Na podstawie umowy podpisanej z Gminą, Województwo Opolskie przekazało środki finansowe na realizację zadań określonych w ww. uchwale.
	21.	*Nazwa zadania:* Pomoc udzielana obywatelom Ukrainy, przebywającym na terenie Województwa Opolskiego. *Podstawa prawna:* Uchwała Nr XLIII/444/2022 z 31 maja 2022 r. w sprawie powierzenia realizacji Gminie Niemodlin zadań Województwa Opolskiego, związanych z pomocą obywatelom Ukrainy, przebywającym na terenie Województwa Opolskiego, w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.	Na podstawie umowy podpisanej z Gminą, Województwo Opolskie przekazało środki finansowe na realizację zadań określonych w ww. uchwale.
	22.	*Nazwa zadania:* Pomoc udzielana obywatelom Ukrainy, przebywającym na terenie Województwa Opolskiego. *Podstawa prawna:* Uchwała Nr XLIII/445/2022 z 31 maja 2022 r. w sprawie powierzenia realizacji Gminie Nysa zadań Województwa Opolskiego, związanych z pomocą obywatelom Ukrainy, przebywającym na terenie Województwa Opolskiego, w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.	Na podstawie umowy podpisanej z Gminą, Województwo Opolskie przekazało środki finansowe na realizację zadań określonych w ww. uchwale.
	23.	*Nazwa zadania:* Pomoc udzielana obywatelom Ukrainy, przebywającym na terenie Województwa Opolskiego. *Podstawa prawna:* Uchwała Nr XLIII/446/2022 z 31 maja 2022 r. w sprawie powierzenia realizacji Gminie Olesno zadań Województwa Opolskiego, związanych z pomocą obywatelom Ukrainy, przebywającym na terenie Województwa Opolskiego, w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.	Na podstawie umowy podpisanej z Gminą, Województwo Opolskie przekazało środki finansowe na realizację zadań określonych w ww. uchwale.
	24.	*Nazwa zadania:*	Na podstawie umowy podpisanej z Gminą, Województwo Opolskie przekazało środki

		Pomoc udzielana obywatelom Ukrainy, przebywającym na terenie Województwa Opolskiego. *Podstawa prawna:* Uchwała Nr XLIII/447/2022 z 31 maja 2022 r. w sprawie powierzenia realizacji Gminie Ozimek zadań Województwa Opolskiego, związanych z pomocą obywatelom Ukrainy, przebywającym na terenie Województwa Opolskiego, w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.	finansowe na realizację zadań określonych w ww. uchwale.
	25.	*Nazwa zadania:* Pomoc udzielana obywatelom Ukrainy, przebywającym na terenie Województwa Opolskiego. *Podstawa prawna:* Uchwała Nr XLIII/448/2022 z 31 maja 2022 r. w sprawie powierzenia realizacji Gminie Pokój zadań Województwa Opolskiego, związanych z pomocą obywatelom Ukrainy, przebywającym na terenie Województwa Opolskiego, w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.	Gmina zrezygnowała z przyjęcia zadania.
	26.	*Nazwa zadania:* Pomoc udzielana obywatelom Ukrainy, przebywającym na terenie Województwa Opolskiego. *Podstawa prawna:* Uchwała Nr XLIII/449/2022 z 31 maja 2022 r. w sprawie powierzenia realizacji Gminie Popielów zadań Województwa Opolskiego, związanych z pomocą obywatelom Ukrainy, przebywającym na terenie Województwa Opolskiego, w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.	Na podstawie umowy podpisanej z Gminą, Województwo Opolskie przekazało środki finansowe na realizację zadań określonych w ww. uchwale.
	27.	*Nazwa zadania:* Pomoc udzielana obywatelom Ukrainy, przebywającym na terenie Województwa Opolskiego. *Podstawa prawna:* Uchwała Nr XLIII/450/2022 z 31 maja 2022 r. w sprawie powierzenia realizacji Gminie Prószków zadań Województwa Opolskiego, związanych z pomocą obywatelom Ukrainy, przebywającym na terenie Województwa Opolskiego, w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.	Na podstawie umowy podpisanej z Gminą, Województwo Opolskie przekazało środki finansowe na realizację zadań określonych w ww. uchwale.
	28.	*Nazwa zadania:*	Na podstawie umowy podpisanej z Gminą, Województwo Opolskie przekazało środki

		Pomoc udzielana obywatelom Ukrainy, przebywającym na terenie Województwa Opolskiego. *Podstawa prawna:* Uchwała Nr XLIII/451/2022 z 31 maja 2022 r. w sprawie powierzenia realizacji Gminie Prudnik zadań Województwa Opolskiego, związanych z pomocą obywatelom Ukrainy, przebywającym na terenie Województwa Opolskiego, w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.	finansowe na realizację zadań określonych ww. uchwale.
	29.	*Nazwa zadania:* Pomoc udzielana obywatelom Ukrainy, przebywającym na terenie Województwa Opolskiego. *Podstawa prawna:* Uchwała Nr XLIII/452/2022 z 31 maja 2022 r. w sprawie powierzenia realizacji Gminie Skarbimierz zadań Województwa Opolskiego, związanych z pomocą obywatelom Ukrainy, przebywającym na terenie Województwa Opolskiego, w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.	Gmina zrezygnowała z przyjęcia zadania przed podpisaniem porozumienia.
	30.	*Nazwa zadania:* Pomoc udzielana obywatelom Ukrainy, przebywającym na terenie Województwa Opolskiego. *Podstawa prawna:* Uchwała Nr XLIII/453/2022 z 31 maja 2022 r. w sprawie powierzenia realizacji Gminie Strzelce Opolskie zadań Województwa Opolskiego, związanych z pomocą obywatelom Ukrainy, przebywającym na terenie Województwa Opolskiego, w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.	Na podstawie umowy podpisanej z Gminą, Województwo Opolskie przekazało środki finansowe na realizację zadań określonych w ww. uchwale.
	31.	*Nazwa zadania:* Pomoc udzielana obywatelom Ukrainy, przebywającym na terenie Województwa Opolskiego. *Podstawa prawna:* Uchwała Nr XLIII/454/2022 z 31 maja 2022 r. w sprawie powierzenia realizacji Gminie Strzeleczki zadań Województwa Opolskiego, związanych z pomocą obywatelom Ukrainy, przebywającym na terenie Województwa Opolskiego, w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.	Na podstawie umowy podpisanej z Gminą, Województwo Opolskie przekazało środki finansowe na realizację zadań określonych w ww. uchwale.
	32.	*Nazwa zadania:*	Na podstawie umowy podpisanej z Gminą, Województwo Opolskie przekazało środki

		Pomoc udzielana obywatelom Ukrainy, przebywającym na terenie Województwa Opolskiego. *Podstawa prawna:* Uchwała Nr XLIII/455/2022 z 31 maja 2022 r. w sprawie powierzenia realizacji Gminie Tułowice zadań Województwa Opolskiego, związanych z pomocą obywatelom Ukrainy, przebywającym na terenie Województwa Opolskiego, w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.	finansowe na realizację zadań określonych w ww. uchwale.
	33.	*Nazwa zadania:* Pomoc udzielana obywatelom Ukrainy, przebywającym na terenie Województwa Opolskiego. *Podstawa prawna:* Uchwała Nr XLIII/456/2022 z 31 maja 2022 r. w sprawie powierzenia realizacji Gminie Wołczyn zadań Województwa Opolskiego, związanych z pomocą obywatelom Ukrainy, przebywającym na terenie Województwa Opolskiego, w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.	Na podstawie umowy podpisanej z Gminą, Województwo Opolskie przekazało środki finansowe na realizację zadań określonych w ww. uchwale.
	34.	*Nazwa zadania:* Pomoc udzielana obywatelom Ukrainy, przebywającym na terenie Województwa Opolskiego. *Podstawa prawna:* Uchwała Nr XLIII/457/2022 z 31 maja 2022 r. w sprawie powierzenia realizacji Gminie Zdzieszowice zadań Województwa Opolskiego, związanych z pomocą obywatelom Ukrainy, przebywającym na terenie Województwa Opolskiego, w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.	Na podstawie umowy podpisanej z Gminą, Województwo Opolskie przekazało środki finansowe na realizację zadań określonych w ww. uchwale.
	35.	*Nazwa zadania:* Pomoc finansowa Gminie Pakosławice w formie dotacji celowej. *Podstawa prawna:* Uchwała Nr XLV/472/2022 z 30 sierpnia 2022 r. w sprawie udzielenia pomocy finansowej Gminie Pakosławice w formie dotacji celowej.	Udzielono wsparcia finansowego w wysokości 32 500 zł w formie dotacji celowej na realizację zadania pod nazwą Jubileusz 800 - lecia kościoła pod wezwaniem świętych apostołów Piotra i Pawła w Pakosławicach.
	36.	*Nazwa zadania:* Pomoc rzeczowa społeczności regionalnej Obwodu Iwano-Frankiwskiego (Ukraina). *Podstawa prawna:* Uchwała Nr XLIX/497/2022 z 20 grudnia 2022 r. w sprawie zmiany uchwały nr XL/396/2022 Sejmiku Województwa	Uaktualnienie zakresu pomocy udzielanej przez Województwo Opolskie na rzecz obywateli Ukrainy.

		Opolskiego z dnia 16 marca 2022 r. W sprawie udzielenia pomocy rzeczowej społeczności regionalnej Obwodu Iwano-Frankiwskiego (Ukraina).	
	37.	*Nazwa zadania:* Pomoc udzielana obywatelom Ukrainy, przebywającym na terenie Województwa Opolskiego. *Podstawa prawna:* Uchwała Nr XLIX/498/2022 z 20 grudnia 2022 r. w sprawie uchylenia uchwały nr XLIII/436/2022 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 31 maja 2022 r. W sprawie powierzenia realizacji Gminie Jemielnica zadań Województwa Opolskiego, związanych z pomocą obywatelom Ukrainy, przebywającym na terenie Województwa Opolskiego, w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.	Gmina zrezygnowała z przyjęcia zadania przed podpisaniem porozumienia.
	38.	*Nazwa zadania:* Pomoc udzielana obywatelom Ukrainy, przebywającym na terenie Województwa Opolskiego. *Podstawa prawna:* Uchwała Nr XLIX/499/2022 z 20 grudnia 2022 r. w sprawie uchylenia uchwały nr XLIII/448/2022 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 31 maja 2022 r. W sprawie powierzenia realizacji Gminie Pokój zadań Województwa Opolskiego, związanych z pomocą obywatelom Ukrainy, przebywającym na terenie Województwa Opolskiego, w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.	Gmina zrezygnowała z przyjęcia zadania przed podpisaniem porozumienia.
	39.	*Nazwa zadania:* Pomoc udzielana obywatelom Ukrainy, przebywającym na terenie Województwa Opolskiego. *Podstawa prawna:* Uchwała Nr XLIX/500/2022 z 20 grudnia 2022 r. w sprawie uchylenia uchwały nr XLIII/452/2022 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 31 maja 2022 r. w sprawie powierzenia realizacji Gminie Skarbimierz zadań Województwa Opolskiego, związanych z pomocą obywatelom Ukrainy, przebywającym na terenie Województwa Opolskiego, w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa,	Gmina zrezygnowała z przyjęcia zadania przed podpisaniem porozumienia.
Zadania realizowane	**DEPARTAMENT FINANSÓW (25)**		

	1.	*Nazwa zadania:* Zatwierdzenie rocznego sprawozdania finansowego Województwa Opolskiego za 2021 rok oraz sprawozdania z wykonania budżetu za 2021 rok. *Podstawa prawna:* Uchwała Nr XLIV/461/2022 z 21 czerwca 2022 r. w sprawie rozpatrzenia i zatwierdzenia sprawozdania finansowego Województwa Opolskiego za 2021 rok wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu za 2021 rok.	Roczne sprawozdanie finansowe Województwa Opolskiego za 2021 rok wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu za 2021 rok zostało rozpatrzone i zatwierdzone przez Sejmik Województwa.
	2.	*Nazwa zadania:* Udzielenie Zarządowi absolutorium z tytułu wykonania budżetu. *Podstawa prawna:* Uchwała Nr XLIV/462/2022 z 21 czerwca 2022 r. w sprawie udzielenia absolutorium Zarządowi Województwa Opolskiego z tytułu wykonania budżetu Województwa Opolskiego za rok 2021 r.	Na podstawie art. 18 pkt. 10 ustawy o samorządzie województwa oraz art. 271 ust. 1 ustawy o finansach publicznych Sejmik Województwa Opolskiego udzielił absolutorium Zarządowi Województwa Opolskiego z tytułu wykonania budżetu Województwa Opolskiego za rok 2021.
	3.	*Nazwa zadania:* Uchwalenie Wieloletniej Prognozy Finansowej dla Województwa Opolskiego. *Podstawa prawna:* Uchwała Nr XLIX/492/2022 z 20 grudnia 2022 r. w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Opolskiego na lata 2023-2030.	Uchwalona Wieloletnia Prognoza Finansowa Województwa Opolskiego na lata 2023-2030 jest realizowana w 2023 roku i w latach następnych. Uchwała w trakcje realizacji.
	4.	*Nazwa zadania:* Uchwalenie budżetu Województwa Opolskiego. *Podstawa prawna:* Uchwała Nr XLIX/493/2022 z 20 grudnia 2022 r. w sprawie uchwały budżetowej Województwa Opolskiego na 2023 rok.	Uchwała budżetowa jest realizowana w 2023 r. Uchwała w trakcje realizacji.
Zadania realizowane w roku 2022 na podstawie Uchwał Sejmiku Województwa Opolskiego podjętych w latach wcześniejszych	1.	*Nazwa zadania:* Realizacja Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Opolskiego na lata 2022-2030. *Podstawa prawna:* Uchwała Nr XXXVII/376/2021 z 21 grudnia 2021 r. w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej dla Województwa Opolskiego na lata 2022-2030.	Uchwalona Wieloletnia Prognoza Finansowa Województwa Opolskiego na lata 2022-2030 była w trakcie roku zmieniana uchwałami Sejmiku: Nr XXXVIII/387/2022 z 25 stycznia 2022 r., Nr XXXIX/392/2022 z 22 lutego 2022 r., Nr XLI/402/2022 z 29 marca 2022 r., Nr XLII/406/2022 z 26 kwietnia 2022 r., Nr XLIII/416/2022 z 31 maja 2022 r., Nr XLIV/465/2022 z 21 czerwca 2022 r. , Nr XLV/468/2022 z 30 sierpnia 2022 r., Nr XLVI/475/2022 z 27 września 2022 r., Nr XLVII/480/2022 z 25 października 2022 r., Nr XLVIII/485/2022 z 29 listopada 2022 r., Nr XLIX/490/2022 z 20 grudnia 2022 r. Stan realizacji przedsięwzięć wieloletnich

			ujętych w Wieloletniej Prognozie Finansowej został przedstawiony w Sprawozdaniu Zarządu Województwa Opolskiego z wykonania budżetu Województwa Opolskiego za 2022 r.
	2.	*Nazwa zadania:* Realizacja budżetu Województwa Opolskiego na 2022 r. *Podstawa prawna:* Uchwała Nr XXXVII/377/2021 z 21 grudnia 2021 r. w sprawie uchwały budżetowej Województwa Opolskiego na 2022 rok.	Uchwalony budżet Województwa Opolskiego na 2022 rok był w trakcie roku zmieniany uchwałami Sejmiku: Nr XXXIX/393/2022 z 22 lutego 2022 r., Nr XLI/405/2022 z 29 marca 2022 r., Nr XLII/407/2022 z 26 kwietnia 2022 r., Nr XLIII/417/2022 z 31 maja 2022 r., Nr XLIV/466/2022 z 21 czerwca 2022 r. , Nr XLV/469/2022 z 30 sierpnia 2022 r., Nr XLVI/476/2022 z 27 września 2022 r., Nr XLVII/481/2022 z 25 października 2022 r., Nr XLVIII/486/2022 z 29 listopada 2022 r., Nr XLIX/491/2022 z 20 grudnia 2022 r. Realizacja budżetu została przedstawiona w Sprawozdaniu Zarządu z wykonania budżetu Województwa Opolskiego za 2022 r.
	3.	*Nazwa zadania:* Badanie rocznego sprawozdania finansowego Województwa Opolskiego za 2021 rok. *Podstawa prawna:* Uchwała Nr XXXV/358/2021 z 26 października 2021 r. w sprawie wyboru firmy audytorskiej do wykonania zadania pod nazwą „Badanie rocznego sprawozdania finansowego jednostki samorządu terytorialnego - Województwa Opolskiego za 2021 i 2022 rok”.	Badanie rocznego sprawozdania finansowego Województwa Opolskiego za 2021 r. przeprowadziła firma „KPW AUDYT“ sp. z o.o. w Łodzi. Sprawozdanie zostało zatwierdzone przez Sejmik Województwa 21 czerwca 2022 r.
Zadania realizowane na podstawie Uchwał Sejmiku Województwa Opolskiego podjętych w 2022 r.*	**DEPARTAMENT SKARBU WOJEWÓDZTWA (4)**		
	1.	*Nazwa zadania:* Podwyższenie kapitału zakładowego spółki Opolski Regionalny Fundusz Rozwoju sp. z o.o. *Podstawa prawna:* Uchwała Nr XLIV/467/2022 z 21 czerwca 2022 r. w sprawie wyrażenia zgody na objęcie przez Województwo Opolskie udziałów w podwyższonym kapitale zakładowym spółki Opolski Regionalny Fundusz Rozwoju spółka z ograniczoną odpowiedzialnością i wniesienie wkładu na pokrycie udziałów w podwyższonym kapitale zakładowym Spółki.	Podjęcie uchwały nr 11/2022 Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników Spółki Opolski Regionalny Fundusz Rozwoju spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Opolu z dnia 11 lipca 2022 r. w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego spółki. Zgromadzenie Wspólników Spółki postanowiło podwyższyć kapitał zakładowy poprzez utworzenie nowych udziałów, które zostały objęte przez Wspólnika – Województwo Opolskie i pokryte wkładem pieniężnym. Następnie w dniu 22 września 2022 r. Sąd Rejonowy w Opolu dokonał wpisu w Krajowym Rejestrze Sądowym - Rejestrze Przedsiębiorców ww. zmian danych.

	2.	*Nazwa zadania:* Sprzedaż nieruchomości zabudowanej położonej w Kędzierzynie-Koźlu przy ul. Piastowskiej 20. *Podstawa prawna:* Uchwała Nr XLV/471/2022 z 30 sierpnia 2022 r. w sprawie wyrażenia zgody na sprzedaż nieruchomości zabudowanej położonej w Kędzierzynie-Koźlu przy ul. Piastowskiej 20.	Na podstawie uchwały nr 7810/2022 Zarządu Województwa Opolskiego z 12 września 2022 r. w sprawie ogłoszenia pierwszego przetargu ustnego nieograniczonego na sprzedaż nieruchomości zabudowanej, położonej w Kędzierzynie-Koźlu przy ul. Piastowskiej 20 w dniu 10 stycznia 2023 r. został przeprowadzony pierwszy przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż nieruchomości zabudowanej położonej w Kędzierzynie-Koźlu przy ul. Piastowskiej 20 (działka nr 1832 k.m. 9 obręb Koźle KW OP1K/00043087/7, cena wywoławcza wyniosła 1 540 000,00 zł. Z uwagi na brak uczestników przetargu, przetarg zakończył się wynikiem negatywnym. Uchwałą nr 8759/2023 z 30 stycznia 2023 r. Zarząd Województwa Opolskiego postanowił o ogłoszeniu drugiego przetargu ustnego nieograniczonego na sprzedaż ww. nieruchomości. Termin przetargu został wyznaczony na 17 kwietnia 2023 r.
	3.	*Nazwa zadania:* Podwyższenie kapitału zakładowego spółki Moszna Zamek sp. z o.o. *Podstawa prawna:* Uchwała Nr XLIX/488/2022 z 20 grudnia 2022 r. w sprawie wyrażenia zgody na objęcie przez Województwo Opolskie udziałów w podwyższonym kapitale zakładowym spółki Moszna Zamek spółka z ograniczoną odpowiedzialnością i wniesienie wkładu pieniężnego oraz niepieniężnego na pokrycie udziałów w podwyższonym kapitale zakładowym Spółki.	Podjęcie uchwały nr 2/2022 Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników Spółki Moszna Zamek spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Mosznej z dnia 21 grudnia 2022 r. w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego spółki. Zgromadzenie Wspólników Spółki postanowiło podwyższyć kapitał zakładowy poprzez utworzenie nowych udziałów, które zostały objęte przez Wspólnika – Województwo Opolskie i pokryte wkładem pieniężnym oraz niepieniężnym. W dniu 29 grudnia 2022 r. dokonano przeniesienia własności nieruchomości wnoszonych aportem aktem notarialnym (nr 9196/ 2022). Obecnie oczekuje się na dokonanie wpisu ww. zmian przez Sąd Rejonowy w Opolu w Krajowym Rejestrze Sądowym - Rejestrze Przedsiębiorców.
	4.	*Nazwa zadania:* Podwyższenie kapitału zakładowego spółki Opolski Regionalny Fundusz Rozwoju sp. z o.o. *Podstawa prawna:* Uchwała Nr XLIX/489/2022 z 20 grudnia 2022 r. w sprawie wyrażenia zgody na objęcie przez Województwo Opolskie udziałów w podwyższonym kapitale zakładowym spółki Opolski Regionalny Fundusz Rozwoju spółka z ograniczoną odpowiedzialnością i wniesienie wkładu pieniężnego na pokrycie udziałów w	Podjęcie uchwały Nr 12/2022 Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników Spółki Opolski Regionalny Fundusz Rozwoju spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Opolu z dnia 21 grudnia 2022 r. w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego spółki. Zgromadzenie Wspólników Spółki postanowiło podwyższyć kapitał zakładowy poprzez utworzenie nowych udziałów, które zostały objęte przez Wspólnika – Województwo Opolskie i pokryte wkładem pieniężnym. Następnie w dniu 30 stycznia 2023 r. Sąd Rejonowy w Opolu dokonał wpisu w Krajowym Rejestrze Sądowym - Rejestrze Przedsiębiorców ww. zmian danych.

		podwyższonym kapitale zakładowym Spółki.	
Zadania realizowane na podstawie Uchwał Sejmiku Województwa Opolskiego podjętych w 2022r.*	**DEPARTAMENT KULTURY I DZIEDZICTWA REGIONALNEGO (7)**		
	1.	*Nazwa zadania:* Realizacja zadań publicznych Województwa Opolskiego w roku 2022 w zakresie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub znajdujących się w gminnych ewidencjach zabytków, znajdujących się na obszarze województwa opolskiego. *Podstawa prawna:* Uchwała Nr XLIII/418/2022 z 31 maja 2022 r. w sprawie rozstrzygnięcia naboru wniosków i udzielenia dotacji na realizację zadań publicznych Województwa Opolskiego w roku 2022 w zakresie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub znajdujących się w gminnych ewidencjach zabytków, znajdujących się na obszarze województwa opolskiego.	Na podstawie uchwały przyznane zostały dotacje z przeznaczeniem na realizację 37 zadań na łączną kwotę 1 200 000 zł. Województwo Opolskie zawarło umowy z 35 beneficjentami, na podstawie których przekazane zostały środki finansowe.
	2	*Nazwa zadania:* Zmiana statutu Wojewódzkiej Samorządowej Instytucji Kultury – Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej im. E Smołki w Opolu. *Podstawa prawna:* Uchwała Nr XLVII/478/2022 z 25 października 2022 r. zmieniająca uchwałę w sprawie nadania statutu Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej im. Emanuela Smołki w Opolu.	Na podstawie uchwały zmieniono zapisy statutu dotyczące Zastępcy Dyrektora. W uchwale zmieniającej zostało wprowadzonych dwóch zastępców Dyrektora Biblioteki w związku z rozszerzeniem zadań jednostki po otwarciu Centrum Dokumentacyjno-Wystawienniczego Niemców w Polsce.
	3	*Nazwa zadania:* Realizacja zadania pn. „Dając Nadzieję – międzypokoleniowa muzyka chóralna / mieszkańcy gotowi na wyzwania i tworzący otwartą wspólnotę” w ramach „Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego Województwa Opolskiego 2022 r. — IV edycja” - zadanie powiatowe. *Podstawa prawna:* Uchwała Nr XLIII/421/2022 z 31 maja 2022 r.w sprawie powierzenia Powiatowi Głubczyckiemu realizacji zadania pn. „Dając Nadzieję – międzypokoleniowa muzyka chóralna/ mieszkańcy gotowi na	Na podstawie uchwały powierzono Powiatowi Głubczyckiemu realizację zadania pn. „Dając Nadzieję – międzypokoleniowa muzyka chóralna / mieszkańcy gotowi na wyzwania i tworzący otwartą wspólnotę” w ramach „Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego Województwa Opolskiego 2022 r. — IV edycja” – zadanie powiatowe. Na realizację ww. zadania Powiat Głubczycki otrzymał środki finansowe w wysokości 100 000,00 zł.

		wyzwania i tworzący otwartą wspólnotę" w ramach „Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego Województwa Opolskiego na 2022 r. — IV edycja" – zadanie powiatowe.	
	4.	*Nazwa zadania:* Realizacja zadania pn. „Dając Nadzieję – międzypokoleniowa muzyka chóralna / mieszkańcy gotowi na wyzwania i tworzący otwartą wspólnotę" w ramach „Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego Województwa Opolskiego 2022 r. — IV edycja" - zadanie subregionalne. *Podstawa prawna:* Uchwała Nr XLIII/422/2022 z 31 maja 2022 r.w sprawie powierzenia Powiatowi Głubczyckiemu realizacji zadania pn. „Dając Nadzieję – międzypokoleniowa muzyka chóralna / mieszkańcy gotowi na wyzwania i tworzący otwartą wspólnotę" w ramach „Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego Województwa Opolskiego na 2022 r. — IV edycja" – zadanie subregionalne.	Na podstawie uchwały powierzono Powiatowi Głubczyckiemu realizację zadania pn. „Dając Nadzieję – międzypokoleniowa muzyka chóralna / mieszkańcy gotowi na wyzwania i tworzący otwartą wspólnotę" w ramach „Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego Województwa Opolskiego 2022 r. — IV edycja" – zadanie powiatowe. Na realizację ww. zadania Powiat Głubczycki otrzymał środki finansowe w wysokości 150 000,00 zł.
	5.	*Nazwa zadania:* Realizacja zadania pn. „Jest w orkiestrach dętych wielka siła – muzyka łączy pokolenia" w ramach „Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego Województwa Opolskiego 2022 r. — IV edycja". *Podstawa prawna:* Uchwała Nr XLIII/423/2022 z 31 maja 2022 r. w sprawie powierzenia Gminie Gogolin realizacji zadania pn. „Jest w orkiestrach dętych wielka siła – muzyka łączy pokolenia" w ramach „Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego Województwa Opolskiego na 2022 r. — IV edycja".	Na podstawie uchwały powierzono Gminie Gogolin realizację zadania pn. „Jest w orkiestrach dętych wielka siła – muzyka łączy pokolenia" w ramach „Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego Województwa Opolskiego 2022 r. — IV edycja". Na realizację ww. zadania Gmina Gogolin otrzymała środki finansowe w wysokości 62 050,00 zł.
	6.	*Nazwa zadania:* Realizacja zadania pn. „Muzyka łączy pokolenia" w ramach „Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego Województwa Opolskiego 2022 r. — IV edycja". *Podstawa prawna:* Uchwała Nr XLIII/424/2022 z 31 maja 2022 r.w sprawie powierzenia Gminie Prószków realizacji zadania pn. „Muzyka łączy	Na podstawie uchwały powierzono Gminie Prószków realizację zadania pn. „Muzyka łączy pokolenia" w ramach „Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego Województwa Opolskiego 2022 r. — IV edycja". Na realizację ww. zadania Gmina Prószków otrzymała środki finansowe w wysokości 100 000 zł.

		pokolenia” w ramach „Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego Województwa Opolskiego na 2022 r. — IV edycja”.	
Zadania realizowane na podstaw na podstawie Uchwał Sejmiku Województwa Opolskiego podjętych w 2022 r.*	7.	*Nazwa zadania:* Realizacja zadania pn. „Od Juniora do Seniora – aktywnie spędzaj czas – 2. edycja” w ramach „Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego Województwa Opolskiego 2020 r. — III edycja (kontynuacja)" w części niezrealizowanej w latach 2020 i 2021. *Podstawa prawna:* Uchwała Nr XLII/413/2022 z 26 kwietnia 2022 r. w sprawie powierzenia Gminie Skoroszyce realizacji zadania pn. „Od Juniora do Seniora – aktywnie spędzaj czas – 2. edycja” w ramach „Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego Województwa Opolskiego 2020 r. — III edycja (kontynuacja)" w części niezrealizowanej w latach 2020 i 2021.	Na podstawie uchwały powierzono Gminie Skoroszyce realizacji zadania pn. „Od Juniora do Seniora – aktywnie spędzaj czas – 2. edycja”w ramach „Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego Województwa Opolskiego 2020 r. — III edycja (kontynuacja)" w części niezrealizowanej w latach 2020 i 2021. Na realizację ww. zadania Gmina Skoroszyce otrzymała środki finansowe w wysokości 70 011,41 zł.
	DEPARTAMENT SPORTU I TURYSTYKI (2)		
	1.	*Nazwa zadania:* „Dziś orlik klubowy, jutro Stadion Narodowy – 4 edycja” . *Podstawa prawna:* Uchwała Nr XLIII/420/2022 z 31 maja 2022 r. w sprawie powierzenia Gminie Pakosławice realizacji zadania pn. „Dziś orlik klubowy, jutro Stadion Narodowy – 4. edycja” w ramach „Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego Województwa Opolskiego na 2022 r. – IV edycja”.	Zadanie pn. „Dziś orlik klubowy, jutro Stadion Narodowy – 4 edycja” było realizowane jako zadanie subregionalne obejmujące powiat nyski, powiat brzeski oraz poddane pod głosowanie w ramach IV edycji Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego Województwa Opolskiego. Uchwałą nr 7248/2022 z dnia 6 czerwca 2022 r. Zarząd Województwa przyjął projekt porozumienia w przedmiocie powierzenia Gminie Pakosławice realizacji zadania pn. „Dziś orlik klubowy, jutro Stadion Narodowy – 4 edycja” w ramach „Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego Województwa Opolskiego 2022 r. — IV edycja”. 9 czerwca 2022 r. zostało podpisane porozumienie. Zadanie było realizowane do 31 grudnia 2022 r.

	2.	*Nazwa zadania:* „Od Juniora do Seniora – aktywnie spędzaj czas – 3.edycja” . *Podstawa prawna:* Uchwała Nr XLIII/425/2022 z 31 maja 2022 r. w sprawie powierzenia Gminie Skoroszyce realizacji zadania pn. „Od Juniora do Seniora – aktywnie spędzaj czas – 3 edycja” w ramach „Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego Województwa Opolskiego na 2022 r. – IV edycja”.	Zadanie pn. „Od Juniora do Seniora – aktywnie spędzaj czas – 3.edycja” było realizowane jako zadanie powiatowe oraz poddane pod głosowanie w ramach IV edycji Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego Województwa Opolskiego. Uchwałą nr 7249/2022 z 6 czerwca 2022 r. Zarząd Województwa Opolskiego przyjął projekt porozumienia w przedmiocie powierzenia Gminie Skoroszyce realizacji zadania pn. „Od Juniora do Seniora – aktywnie spędzaj czas – 3. edycja” w ramach „Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego Województwa Opolskiego 2022 r. — IV edycja”. 9 czerwca 2022 r. zostało podpisane porozumienie. Zadanie było realizowane do 31 grudnia 2022 r.
Zadania realizowane na podstawie Uchwał Sejmiku Województwa Opolskiego podjętych w 2022 r.*	**BIURO DIALOGU I PARTNERSTWA OBYWATELSKIEGO (2)**		
	1.	*Nazwa zadania:* „Tylko najlepsi zostają strażakami”. *Podstawa prawna:* Uchwała Nr XLIII/419/2022 z 31 maja 2022 r. w sprawie powierzenia Gminie Branice realizacji zadania pn. „Tylko najlepsi zostają strażakami” w ramach „Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego Województwa Opolskiego na 2022 r. - IV edycja"	Zadanie pn. „Tylko najlepsi zostają strażakami” było zadaniem powiatowym w subregionie obejmującym powiat głubczycki, krapkowicki, prudnicki, polegającym na organizacji pikników strażackich dla dzieci i młodzieży. Gmina Branice Uchwałą nr XLIV/463/22 Rady Gminy Branice z 20 czerwca 2022 r. przyjęła od Województwa Opolskiego realizację ww. zadania publicznego, otrzymując na ten cel dotację celową w wysokości 100.000,00 zł. Szczegóły powierzenia Gminie Branice realizacji ww. zadania zostały uregulowane w porozumieniu zawartym 24 czerwca 2022 r. W ramach zadania zaplanowano organizację pikników strażackich w 4 gminach powiatu głubczyckiego (Głubczyce ,Branice, Kietrz, Baborów).
	2.	*Nazwa zadania:* Program Współpracy Samorządu Województwa Opolskiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na 2023 rok. *Podstawa prawna:* Uchwała Nr XLVII/479/2022 z 25 października 2022 r. w sprawie przyjęcia Programu Współpracy Samorządu Województwa Opolskiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na 2023 rok.	Program Współpracy Samorządu Województwa Opolskiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na 2023 rok realizowany jest w 2023 roku.

Zadania realizowane w roku 2022 na podstawie Uchwał Sejmiku Województwa Opolskiego podjętych w latach wcześniejszych	1.	*Nazwa zadania:* Programu Współpracy Samorządu Województwa Opolskiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na 2022 rok. *Podstawa prawna:* Uchwała Nr XXXV/361/2021 z 26 października 2021 r. w sprawie przyjęcia Programu Współpracy Samorządu Województwa Opolskiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na 2022 rok.	Program Współpracy Samorządu Województwa Opolskiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na 2022 rok realizowany był w 2022 roku. Program jest przyjmowany przez Sejmik Województwa Opolskiego w formie uchwały do końca listopada roku poprzedzającego.
Zadania realizowane na podstawie Uchwał Sejmiku Województwa Opolskiego podjętych w 2022 r.*	**DEPARTAMENT ZDROWIA I POLITYKI SPOŁECZNEJ (7)**		
	1.	*Nazwa zadania:* Zmiana składu Rady Społecznej Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Opolskie Centrum Onkologii im. prof. Tadeusza Koszarowskiego w Opolu. *Podstawa prawna:* Uchwała Nr XXXVIII/386/2022 z 25 stycznia 2022 r. w sprawie zmiany Uchwały nr XXI/207/2020 Sejmiku Województwa Opolskiego z 8 września 2020 r. w sprawie powołania Rady Społecznej Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Opolskie Centrum Onkologii im. prof. Tadeusza Koszarowskiego w Opolu.	W wyniku nawiązanej współpracy Opolskiego Centrum Onkologii w Opolu z Uniwersytetem Opolskim oraz podpisanych między jednostkami umów w sprawie odbywania praktyk zawodowych oraz prowadzenia praktycznego nauczania klinicznego do składu Rady Społecznej Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Opolskie Centrum Onkologii im. prof. Tadeusza Koszarowskiego w Opolu dodano przedstawiciela Uniwersytetu Opolskiego w osobie dr hab. Izabelli Pisarek, prof. UO, Prorektor ds. kształcenia i studentów.
	2.	*Nazwa zadania:* Zmiana statutu Wojewódzkiego Ośrodka Medycyny Pracy w Opolu z siedzibą w Kędzierzynie-Koźlu. *Podstawa prawna:* Uchwała Nr XLIII/415/2022 z 31 maja 2022 r. w sprawie zmiany statutu Wojewódzkiego Ośrodka Medycyny Pracy w Opolu z siedzibą w Kędzierzynie-Koźlu.	Na podstawie uchwały zlikwidowano komórkę organizacyjną Wojewódzkiego Ośrodka Medycyny Pracy w Opolu z siedzibą w Kędzierzynie-Koźlu tj. „poradnię medycyny tropikalnej i medycyny podróży". Likwidacja niniejszej komórki organizacyjnej wynikała z braku kadry medycznej – lekarza posiadającego niezbędne uprawnienia do jej prowadzenia.

	3.	*Nazwa zadania:* Określenie zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych i wysokości środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przeznaczonych na te zadania, przypadających według algorytmu w 2022 roku dla Województwa Opolskiego. *Podstawa prawna:* Uchwała Nr XLI/398/2022 z 29 marca 2022 r. w sprawie określenia zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych i wysokości środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przeznaczonych na te zadania, przypadających według algorytmu w 2022 roku dla Województwa Opolskiego.	Na podstawie uchwały Sejmik Województwa Opolskiego określił zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych oraz dokonał podziału środków PFRON na realizację tych zadań w 2022 roku w następujący sposób: 1. dofinansowanie kosztów tworzenia i działania zakładów aktywności zawodowej w wys. 7 590 000,00 zł; 2. zlecanie zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych fundacjom i organizacjom pozarządowym w wys. 1 106 743,00 zł. 3. dofinansowanie robót budowlanych w obiektach służących rehabilitacji, w związku z potrzebami osób niepełnosprawnych w wysokości. 970 132,00 zł. Razem: 9 666 875,00 zł.
	4.	*Nazwa zadania:* Wyrażenie zgody na zawarcie w 2022 roku umowy o dofinansowanie robót budowlanych w obiektach służących rehabilitacji, w związku z potrzebami osób niepełnosprawnych pomiędzy Województwem Opolskim a Powiatem Głubczyckim - Domem Pomocy Społecznej w Klisinie, na okres dłuższy niż 1 rok budżetowy. *Podstawa prawna:* Uchwała Nr XLII/408/2022 z 26 kwietnia 2022 r. w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie w 2022 roku umowy o dofinansowanie robót budowlanych w obiektach służących rehabilitacji, w związku z potrzebami osób niepełnosprawnych pomiędzy Województwem Opolskim a Powiatem Głubczyckim - Domem Pomocy Społecznej w Klisinie, na okres dłuższy niż 1 rok budżetowy.	Zarząd Województwa Opolskiego przyznał Powiatowi Głubczyckiemu – Domowi Pomocy Społecznej w Klisinie ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych kwotę w wysokości 817 000,00 zł na zadanie pn. „Remont budynku DPS w Klisinie filia w Boboluszkach z dostosowaniem do potrzeb osób niepełnosprawnych”.
	5.	*Nazwa zadania:* Określenie zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych i wysokości środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przeznaczonych na te zadania, przypadających według algorytmu w 2022 roku dla Województwa Opolskiego. *Podstawa prawna:*	Na mocy uchwały zostały zwiększone środki PFRON przypadające dla Województwa Opolskiego według algorytmu na 2022 rok do kwoty 9 942 875,00 zł - zwiększeniu uległa kwota na dofinansowanie kosztów działania zakładów aktywności zawodowej w 2022 roku w województwie opolskim, która wzrosła o 276 000,00 zł.

		Uchwała Nr XLVIII/483/2022 z 29 listopada 2022 r. w sprawie zmiany uchwały Nr XLI/398/2022 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 29 marca 2022 roku w sprawie określenia zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych i wysokości środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przeznaczonych na te zadania, przypadających według algorytmu w 2022 roku dla Województwa Opolskiego.	
Zadania realizowane w roku 2022 na podstawie Uchwał Sejmiku Województwa Opolskiego podjętych w latach wcześniejszych	6.	*Nazwa zadania:* ,,Aktywizacja seniorów na wsi". *Podstawa prawna:* Uchwała Nr XLII/412/2022 z 26 kwietnia 2022 w sprawie powierzenia realizacji zadania ,,Aktywizacja seniorów na wsi" Gminie Głubczyce, w ramach III edycji Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego Województwa Opolskiego, w części niezrealizowanej w roku 2020 i 2021.	Celem zadania w ramach Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego była aktywizacja osób starszych, przeciwdziałanie depresjom, włączenie do społeczności lokalnej poprzez rozbudzanie i rozwijanie zainteresowań. W ramach zadania zatrudniono wyspecjalizowanych terapeutów zajęciowych, którzy prowadzili zajęcia w świetlicach wiejskich w gminie Głubczyce. Zadanie zrealizowano w ramach przekazanej dotacji Gminie Głubczyce.
	7.	*Nazwa zadania:* Zmiana Wojewódzkiej Strategii w Zakresie Polityki Społecznej na lata 2016-2025. *Podstawa prawna:* Uchwała Nr XLI/400/2022 z 29 marca 2022 r. w sprawie zmiany Uchwały Nr XIII/138/2016 SWO z 26 stycznia 2016 r. w sprawie przyjęcia Wojewódzkiej Strategii w Zakresie Polityki Społecznej na lata 2016-2025.	Na mocy przedmiotowej uchwały przyjęto „Wojewódzki Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2025".
Zadania realizowane na podstawie Uchwał Sejmiku Województwa Opolskiego podjętych w 2022 r.*	**DEPARTAMENT EDUKACJI I RYNKU PRACY (4)**		
	1.	*Nazwa zadania:* Stypendia Marszałka Województwa Opolskiego dla uczniów/słuchaczy/ studentów. *Podstawa prawna:* Uchwała Nr XLIII/427/2022 z 31 maja 2022 r. w sprawie zmiany uchwały Nr XXVIII/291/2021 Sejmiku Województwa Opolskiego z 30 marca 2021 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu Stypendiów Marszałka Województwa Opolskiego dla uczniów/słuchaczy/ studentów.	Mocą przedmiotowej uchwały zrealizowano dwa nabory wniosków o przyznanie Stypendiów Marszałka Województwa Opolskiego dla uczniów/ słuchaczy i dla studentów. Wyłonionio stypendystów spośród uczniów i słuchaczy i przekazano stypednia. Zadanie w trakcie realizacji – stypendia dla studentów zostaną przyznane w marcu 2023 r.
	2.	*Nazwa zadania:* Realizacja projektu pn. „Wpieramy najlepszych IV" .	Na mocy przedmiotowej uchwały ogłoszono oraz przeprowadzono nabór wniosków do programu stypendialnego „Wspieramy najlepszych IV" na rok szkolny 2022/2023.

		Podstawa prawna: Uchwała Nr XLIV/463/2022 z 21 czerwca 2022 r. w sprawie zasad warunków i trybu udzielania stypendiów w ramach programu pomocy stypendialnej realizowanego w ramach projektu pn. „Wpieramy najlepszych IV" realizowanego w ramach poddziałania 9.1.5 RPO WO 2014-2020.	W listopadzie 2022 r. wyłoniono 300 stypendystów oraz wypłacono stypendia za okres wrzesień-grudzień 2022 r. Zadanie w trakcie realizacji.
	3.	*Nazwa zadania:* Ustalenie tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć nauczycieli, jego zasad rozliczania oraz zasad udzielania i rozmiaru zniżek nauczycielom z kadry kierowniczej. *Podstawa prawna:* Uchwała Nr XLVII/482/2022 z 25 października 2022 r. w sprawie przyjęcia projektu uchwały Sejmiku Województwa Opolskiego w sprawie zmiany uchwały nr XXXIV/414/2013 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 25 października 2013 r. w sprawie ustalenia: a) tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć nauczycieli niewymienionych w art. 42 ust. 3 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela, zatrudnionych w pełnym wymiarze zajęć, a także nauczycieli szkół zaocznych oraz pedagogów i doradców zawodowych, b) zasad rozliczania tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć nauczycieli, dla których ustalony plan zajęć jest różny w poszczególnych okresach roku szkolnego, c) zasad udzielania i rozmiaru zniżek tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć nauczyciela będącego dyrektorem, wicedyrektorem szkoły lub pełniącego inne stanowisko kierownicze w szkole oraz przyznawania zwolnień od obowiązku realizacji zajęć takim osobom.	Na mocy przedmiotowej uchwały ustalono pensum zajęć dla psychologów i pedagogów specjalnych zatrudnionych w szkołach, dla których organem prowadzącym jest Województwo Opolskie. Zadanie w trakcie realizacji.
	4.	*Nazwa zadania:* Kryteria podziału środków Funduszu Pracy dla samorządów powiatowych województwa opolskiego. *Podstawa prawna:* Uchwała Nr XLIX/496/2022 z 20 grudnia 2022 r. w sprawie zmiany uchwały Nr XLVII/533/2014 Sejmiku Województwa Opolskiego z 28 października 2014 roku, zmienionej	Na mocy przedmiotowej uchwały zmieniono nazwy funduszy europejskich i dostosowano je do nowej perspektywy programowania. Tym samym zostały zaktualizowane kryteria podziału środków Funduszu Pracy, które corocznie są wykorzystywane do ustalenia wysokości środków dla powiatowych urzędów pracy z województwa opolskiego. Zadanie w trakcie realizacji.

		uchwałą Nr XIII/139/2016 roku z 26 stycznia 2016 roku, w sprawie przyjęcia kryteriów podziału środków Funduszu Pracy dla samorządów powiatowych województwa opolskiego.	
Zadania realizowane w roku 2022 na podstawie Uchwał Sejmiku Województwa Opolskiego podjętych w latach wcześniejszych	1.	*Nazwa zadania:* Realizacja projektu pn. „Wpieramy najlepszych IV". *Podstawa prawna:* Uchwała Nr XXX/314/2021 z 25 maja 2021 r. w sprawie zasad, warunków trybu udzielania stypendiów w ramach programu pomocy stypendialnej realizowanego w ramach projektu pn. „Wspieramy najlepszych IV" realizowanego w ramach poddziałania 9.1.5 RPO WO 2014-2020.	Na mocy przedmiotowej uchwały przyjęto zasady, warunki oraz określono tryb udzielania stypendiów w ramach programu pomocy stypendialnej realizowanej w ramach projektu „Wspieramy najlepszych IV", w ramach poddziałania 9.1.5 RPO WO 2014-2020. Ww. zasady dotyczyły roku szkolnego 2021/2022. W 2022 r. kontynuowano realizację programu, w tym m.in. przyznano 1 dodatkowe stypendium, dokonano bieżącej wypłaty stypendiów oraz ich rozliczenia. Łącznie na rok szkolny 2021/2022 przyznano 276 stypendiów. Zadanie zrealizowane.
Zadania realizowane na podstawie Uchwał Sejmiku Województwa Opolskiego podjętych w 2022 r.*	**DEPARTAMENT INFRASTRUKTURY I GOSPODARKI (6)**		
	1.	Nazwa zadania: ,,Rozbudowa układu komunikacyjnego ulic Kozielskiej, Dolińskiej i Mickiewicza w Strzelcach Opolskich w zakresie przebudowy i rozbudowy dróg powiatowych nr 1805 O ul. Dolińskiej od km 0+40,85 do km 0+167,32 i nr 2275 O ul. Mickiewicza od km 0+000 do km 0+088,85" Podstawa prawna: Uchwała Nr XLVI/473/2022 z 27 września 2022 r. w sprawie wyrażenia woli udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Strzeleckiemu.	Zgodnie z podjętą Uchwałą, zawarto Umowę z Powiatem Strzeleckim w sprawie udzielenia pomocy finansowej w formie dotacji celowej na realizację zadania pn.: ,,Rozbudowa układu komunikacyjnego ulic Kozielskiej, Dolińskiej i Mickiewicza w Strzelcach Opolskich w zakresie przebudowy i rozbudowy dróg powiatowych nr 1805 O ul. Dolińskiej od km 0+40,85 do km 0+167,32 i nr 2275 O ul Mickiewicza od km 0+000 do km 0+088,85". Na powyższe zadanie przekazano w 2022 roku, pomoc finansową w wysokości 300 000,00 zł. Zadanie zostało zrealizowane w całości w 2022 roku.
	2.	*Nazwa zadania:* Powierzenie Powiatowi Strzeleckiemu realizacji zadania własnego Województwa Opolskiego w zakresie budowy odcinka kanalizacji deszczowej oraz przebudowy gazociągu w ciągu drogi wojewódzkiej nr 426 w miejscowości Strzelce Opolskie. *Podstawa prawna:* Uchwała Nr XLVI/474/2022 z 27 września 2022 r. w sprawie powierzenia Powiatowi Strzeleckiemu realizacji zadania własnego Województwa Opolskiego w zakresie budowy odcinka kanalizacji deszczowej oraz przebudowy gazociągu w ciągu drogi wojewódzkiej nr 426 w miejscowości Strzelce Opolskie.	Zgodnie z podjętą Uchwałą, zawarto Porozumienie z Powiatem Strzeleckim w sprawie udzielenia pomocy finansowej w formie dotacji celowej na realizację zadania własnego Województwa Opolskiego w zakresie budowy odcinka kanalizacji deszczowej oraz przebudowy gazociągu w ciągu drogi wojewódzkiej nr 426 w miejscowości Strzelce Opolskie. Zgodnie z przedłożonymi przez Powiat dokumentami, na powyższe zadanie przekazano w 2022 roku pomoc finansową w wysokości 372 936,00 zł. Zadanie zostało zrealizowane w całości w 2022 roku.
	3.	*Nazwa zadania:* Pozbawienie kategorii drogi wojewódzkiej - drogi wojewódzkiej nr 413 oraz zaliczenie jej do kategorii dróg powiatowych.	Województwo Opolskie po wybudowaniu obwodnicy Niemodlina, w ramach „kaskadowego" przekazywania dróg, przejęło w zarząd odcinek DK 46 przebiegający przez Niemodlin. Następnie w ramach mechanizmu

		Podstawa prawna: Uchwała Nr XXXVIII/388/2022 z 25 stycznia 2022 r. w sprawie pozbawienia kategorii drogi wojewódzkiej - drogi wojewódzkiej o proporcjonalnej długości do odcinka drogi krajowej.	„kaskadowego“, zachowując zasadę proporcjonalność, pozbawiono kategorii dróg wojewódzkich DW 413. Uchwała została ogłoszona w Dzienniku Urzędowym Województwa Opolskiego i obowiązuje od 15 lutego 2022 r. Ponadto przekazano uchwałę do Starostwa Powiatowego w Opolu celem wykonywania obowiązków zarządcy drogi oraz do Zarządu Dróg Wojewódzkich w Opolu celem przekazania dokumentacji technicznej drogi nowemu zarządcy.
	4.	*Nazwa zadania:* Ustalenie przebiegu dróg wojewódzkich nr 435 i 429 oraz wykreślenie z zestawienia przebiegu dróg wojewódzkich drogi wojewódzkiej nr 413. *Podstawa prawna:* Uchwała Nr XLV/470/2022 z 30 sierpnia 2022 r. zmieniająca uchwałę w sprawie ustalenia przebiegu dróg wojewódzkich.	Na mocy uchwały zmieniony został przebieg dróg wojewódzkich nr 435 i 429 oraz wykreślona z zestawienia przebiegu dróg wojewódzkich została droga wojewódzka nr 413. Konieczność podjęcia uchwały wynikała ze zmian, które zaszły na sieci dróg wojewódzkich. Uchwała została ogłoszona w Dzienniku Urzędowym Województwa Opolskiego i obowiązuje od 15 września 2022 r.
	5.	*Nazwa zadania:* Pozbawienie kategorii drogi wojewódzkiej starodroża DK 40 oraz zaliczenie do kategorii dróg powiatowych. *Podstawa prawna:* Uchwała Nr XLIX/495/2022 z 20 grudnia 2022 r. w sprawie pozbawienia kategorii drogi wojewódzkiej odcinka drogi wojewódzkiej o proporcjonalnej długości do odcinka drogi krajowej.	Województwo Opolskie po wybudowaniu obwodnicy Kędzierzyna-Koźla, w ramach „kaskadowego“ przekazywania dróg, przejęło w zarząd odcinek DK 40 przebiegający przez miejscowości K-Koźle i Ujazd. Ze względu na fakt, że droga nie spełniała kryteriów stawianych drogom wojewódzkim, a także Gmina Kędzierzyn-Koźle oraz Gmina Ujazd wyraziły chęć przejęcia w zarząd starodroża DK 40 Sejmik Województwa Opolskiego podjął uchwałę pozbawiającą starodroże DK 40 kategorii dróg wojewódzkich. Droga uzyskała status drogi powiatowej. Zgodnie z poczynionymi ustaleniami starostwa winny podjąć stosowne uchwały, tak by ostatecznie starodroże DK 40 znajdowało się we władaniu gmin K-Koźle i Ujazd. Uchwała została ogłoszona w Dzienniku Urzędowym Województwa Opolskiego i obowiązuje od 11 stycznia 2023 r. Uchwałę przekazano do Starostwa Powiatowego w K-Koźlu i Strzelcach Opolskich oraz do Zarządu Dróg Wojewódzkich w Opolu celem przekazania dokumentacji technicznej drogi nowemu zarządcy.

	6.	*Nazwa zadania:* Udzielenie pomocy finansowej na zadanie „Budowę Posterunku Policji w Branicach". *Podstawa prawna:* Uchwała Nr XLIV/464/2022 z 21 czerwca 2022 roku w sprawie wyrażenia woli udzielenia pomocy finansowej Gminie Branice.	Porozumieniem z 2 listopada 2022 roku strony zgodnie postanowiły rozwiązac umowę nr R.U.DIG.042.12.2022 w sprawie pomocy finansowej w formie dotacji celowej na realizację zadania pn. „Budowa Posterunku Policji w Branicach" w drodze porozumienia stron.
Zadania realizowane w roku 2022 na podstawie Uchwał Sejmiku Województwa Opolskiego podjętych w latach wcześniejszych	1.	*Nazwa zadania:* Powierzenie Gminie Dobrzeń Wielki wykonania projektu budowlano–wykonawczego dla zadania pn. „Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 461 na odc. Kup-Brynica w zakresie budowy ścieżki pieszo-rowerowej" (odcinek drogi wojewódzkiej nr 461 przebiegający przez Gminę Dobrzeń Wielki). *Podstawa prawna:* Uchwała Nr XXXI/329/2021 z 22 czerwca 2021 r. w sprawie powierzenia Gminie Dobrzeń Wielki wykonania projektu budowlano – wykonawczego dla zadania pn. „Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 461 na odc. Kup-Brynica w zakresie budowy ścieżki pieszo-rowerowej" (odcinek drogi wojewódzkiej nr 461 przebiegający przez Gminę Dobrzeń Wielki).	W przedmiotowej sprawie, 24 września 2021 r. zawarto porozumienie pomiędzy Gminą Dobrzeń Wielki a Województwem Opolskim. Zadanie jest w trakcie realizacji.
	2.	*Nazwa zadania:* Powierzenie Gminie Nysa wykonania projektu budowlano–wykonawczego dla zadania pn. „Rozbudowa i przebudowa drogi gminnej w ulicy Franciszkańskiej wraz z rozbudową i przebudową skrzyżowania drogi gminnej ulicy Franciszkańskiej z drogą wojewódzką ulicą Grodkowską w Nysie" (w zakresie skrzyżowania drogi gminnej z drogą wojewódzką). *Podstawa prawna*: Uchwała Nr XXXI/330/2021 z 22 czerwca 2021 r. w sprawie powierzenia Gminie Nysa wykonania projektu budowlano–wykonawczego dla zadania pn. „Rozbudowa i przebudowa drogi gminnej w ulicy Franciszkańskiej wraz z rozbudową i przebudową skrzyżowania drogi gminnej ulicy Franciszkańskiej z drogą wojewódzką ulicą Grodkowską w Nysie" (w zakresie skrzyżowania drogi gminnej z drogą wojewódzką).	W przedmiotowej sprawie, dnia 9 listopada 2021 r. zawarto porozumienie pomiędzy Gminą Nysa a Województwem Opolskim. Zadanie zostało zrealizowane w I kwartale 2023 roku.

	3.	*<u>Nazwa zadania</u>:* Powierzenie Gminie Łubniany wykonania projektu budowlano–wykonawczego dla zadania pn. „Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 461 na odc. Kup-Brynica w zakresie budowy ścieżki pieszo-rowerowej" (odcinek drogi wojewódzkiej nr 461 przebiegający przez Gminę Łubniany). *<u>Podstawa prawna</u>:* Uchwała Nr XXXI/331/2021 z 22 czerwca 2021 r. w sprawie powierzenia Gminie Łubniany wykonania projektu budowlano–wykonawczego dla zadania pn. „Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 461 na odc. Kup-Brynica w zakresie budowy ścieżki pieszo-rowerowej" (odcinek drogi wojewódzkiej nr 461 przebiegający przez Gminę Łubniany).	W przedmiotowej sprawie, dnia 24 września 2021 r. zawarto porozumienie pomiędzy Gminą Łubniany a Województwem Opolskim. Zadanie jest w trakcie realizacji.
	4.	*<u>Nazwa zadania</u>:* Powierzenie Gminie Dąbrowa wykonania projektu budowlano – wykonawczego dla zadania pn.: „Budowa odcinka chodnika przy drodze wojewódzkiej nr 435 od ul. Klasztornej do ul. Komprachcickiej". *<u>Podstawa prawna</u>:* Uchwała Nr XXXIII/346/2021 z 28 września 2021 r. w sprawie powierzenia Gminie Dąbrowa wykonania projektu budowlano – wykonawczego dla zadania pn.: „Budowa odcinka chodnika przy drodze wojewódzkiej nr 435 od ul. Klasztornej do ul. Komprachcickiej".	W przedmiotowej sprawie, dnia 22 listopada 2021 r. zawarto porozumienie pomiędzy Gminą Dąbrowa a Województwem Opolskim. Zadanie zostało zrealizowane w 2022 roku.
	5.	*<u>Nazwa zadania:</u>* Powierzenie w rozkładach jazdy pociągów 2020/2021, 2021/2022 i 2022/2023 Województwu Śląskiemu zadania organizacji publicznego transportu zbiorowego w kolejowych przewozach pasażerskich na odcinku linii kolejowej Kluczbork – Lubliniec i przyjęcia od Województwa Śląskiego zadania organizacji publicznego transportu zbiorowego w kolejowych przewozach pasażerskich na odcinkach linii kolejowych Kędzierzyn-Koźle – Racibórz oraz Opole – Częstochowa. *<u>Podstawa prawna:</u>* Uchwała Nr XXIV/254/2020 z 24 listopada 2020 r. w sprawie powierzenia w rozkładach jazdy pociągów 2020/2021, 2021/2022 i 2022/2023 Województwu Śląskiemu zadania organizacji publicznego transportu zbiorowego w kolejowych	W przedmiotowej sprawie, 8 grudnia 2020 r. zawarto porozumienie pomiędzy Województwem Śląskim a Województwem Opolskim. Zadanie jest w trakcie realizacji.

		przewozach pasażerskich na odcinku linii kolejowej Kluczbork – Lubliniec i przyjęcia od Województwa Śląskiego zadania organizacji publicznego transportu zbiorowego w kolejowych przewozach pasażerskich na odcinkach linii kolejowych Kędzierzyn-Koźle – Racibórz oraz Opole – Częstochowa.	
Zadania realizowane na podstawie Uchwał Sejmiku Województwa Opolskiego podjętych w 2022 r.*	**DEPARTAMENT ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH (5)**		
	1.	*Nazwa zadania:* Udzielenie pomocy finansowej Powiatowi Kędzierzyńsko-Kozielskiemu. *Podstawa prawna:* Uchwała Nr XXXIX/390/2022 z 22 lutego 2022 r. w sprawie udzielenie pomocy finansowej Powiatowi Kędzierzyńsko-Kozielskiemu.	Starosta Powiatu Kędzierzyńsko-Kozielskiego zwrócił się z prośbą o udzielenie wsparcia finansowego na organizację Dożynek Powiatowych. Mając na uwadze fakt, że Dożynki Powiatowe są przedsięwzięciem, którego celem jest podziękowanie rolnikom za trud włożony w prace oraz za zebrane plony Sejmik Województwa Opolskiego wyraził zgodę na udzielenie pomocy finansowej w formie dotacji celowej dla Powiatu Kędzierzyńsko-Kozielskiego w wysokości 25 000 zł. Umową dotacji nr R.U.DWO-RRŁ.042.1.16.2022 z dnia 22 sierpnia 2022 r. przekazano Powiatowi Kędzierzyńsko-Kozielskiemu środki na ten cel.
		Nazwa zadania: Określenie ogólnej powierzchni przeznaczonej pod uprawy maku i konopi włóknistych oraz rejonizacji tych upraw w 2022 r. na terenie województwa opolskiego. *Podstawa prawna:* Uchwała Nr XLI/401/2022 z 29 marca 2022 r. w sprawie określenia ogólnej powierzchni przeznaczonej pod uprawy maku i konopi włóknistych oraz rejonizacji tych upraw w 2022 r. na terenie województwa opolskiego.	Zgodnie z art. 46 ust. 8 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. Z 2020 r. poz. 2050 z późn. zm.), sejmik województwa, po zasięgnięciu opinii ministra właściwego ds. zdrowia oraz ministra właściwego ds. rolnictwa, określa w drodze uchwały ogólną powierzchnię przeznaczoną corocznie pod uprawy maku lub konopi włóknistych oraz rejonizację tych upraw, mając na względzie zagrożenie narkomanią, zapotrzebowanie na surowce pochodzące z tych upraw oraz tradycję uprawy maku i konopi włóknistych na danym terenie. Uchwała została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Opolskiego 7 kwietnia 2022 r. pod poz. 1092. Ponadto pismem DWO-RRŁ.7160.1.2022.MKC z 13 kwietnia 2022 r. poinformowano gminy województwa opolskiego o publikacji w Dzienniku Urzędowym przedmiotowej uchwały.
	3.	*Nazwa zadania:* Powierzenie realizacji części zadania pn. „Dożynki Wojewódzkie 2022” Gminie Branice. *Podstawa prawna:* Uchwała Nr XLIII/458/2022 z 31 maja 2022 r. w sprawie powierzenia realizacji części zadania pn. „Dożynki Wojewódzkie 2022” Gminie Branice.	Zarząd Województwa Opolskiego decyzją z dnia 17 maja 2021 r. ustalił, że Dożynki Wojewódzkie odbędą się 4 września br. W miejscowości Branice. Z uwagi na powyższe powierzono Gminie Branice realizację części zadania pn.: „Dożynki Wojewódzkie 2022”. W związku z powyższym 12 lipca 2022 r. podpisano porozumienie.

		Nazwa zadania: Pomoc finansowa dla Gminy Chrząstowice. *Podstawa prawna:* Uchwała Nr XLII/411/2022 z 26 kwietnia 2022 r. w sprawie udzielenia pomocy finansowej Gminie Chrząstowice w formie dotacji celowej.	Umowa z gminą Chrząstowice zawarta została 19 lipca 2022 r., a rozliczenie dotacji nastąpiło w dniu 14 grudnia 2022 r.
		Nazwa zadania: Wystąpienie Województwa Opolskiego z Europejskiej Sieci Regionalnego Dziedzictwa Kulinarnego (ESRDK), European Network of Regional Culinary Heritage. *Podstawa prawna:* Uchwała Nr XLVIII/484/2022 z 29 listopada 2022 r. w sprawie wystąpienia Województwa Opolskiego z Europejskiej Sieci Regionalnego Dziedzictwa Kulinarnego (ESRDK), European Network of Regional Culinary Heritage (ENRCH).	Województwo Opolskie wystąpiło sieci Regionalnego Dziedzictwa Kulinarnego (ESRDK) z dniem podjęcia uchwały. Koordynator Globalny, Pan Niclas Fjellström, został poinformowany korespondencyjnie o wystąpieniu Województwa Opolskiego z sieci ESRDK.
Zadania realizowane na podstawie Uchwał Sejmiku Województwa Opolskiego podjętych w 2022 r.*	**BIURO SEJMIKU (18)**		
	1.	*Nazwa zadania:* Zatwierdzenie planów pracy Komisji Stałych Sejmiku Województwa Opolskiego na 2022 rok. *Podstawa prawna:* Uchwała Nr XXXVIII/383/2022 z 25 stycznia 2022 r. w sprawie zatwierdzenia planów pracy Komisji Stałych Sejmiku Województwa Opolskiego na 2022 rok.	Plan pracy Komisji Stałych Sejmiku Województwa Opolskiego na 2022 rok przekazano Departamentom i Biurom Urzędu Marszałkowskiego Województwa Opolskiego celem przygotowania poszczególnych materiałów. Uchwałę na bieżąco realizowały w roku 2022 komisje merytoryczne Sejmiku Województwa Opolskiego.
	2.	*Nazwa zadania:* Wybór przedstawicieli Sejmiku Województwa Opolskiego do Rady Działalności Pożytku Publicznego Województwa Opolskiego. *Podstawa prawna:* Uchwała Nr XXXVIII/384/2022 z 25 stycznia 2022 r. w sprawie wyboru przedstawicieli Sejmiku Województwa Opolskiego do Rady Działalności Pożytku Publicznego Województwa Opolskiego.	Zgodnie z zapisami niniejszej uchwały, Sejmik Województwa Opolskiego jako swoich przedstawicieli do Rady Działalności Pożytku Publicznego Województwa Opolskiego wskazał: Zuzannę Donath-Kasiurę, Martynę Nakonieczny, Jolantę Wilczyńską.
	3.	*Nazwa zadania:* Rozpatrzenie petycji dotyczącej usprawnienia procesu legislacyjnego na poziomie lokalnym i regionalnym. *Podstawa prawna:* Uchwała Nr XXXVIII/385/2022 z 25 stycznia 2022 r. w sprawie rozpatrzenia petycji dotyczącej	Sejmik Województwa Opolskiego po zapoznaniu się ze stanowiskiem Komisji Skarg, Wniosków i Petycji w tejże sprawie, nie uwzględnił wniosków zawartych w petycji w sprawie usprawnienia procesu legislacyjnego na poziomie lokalnym i regionalnym.

		usprawnienia procesu legislacyjnego na poziomie lokalnym i regionalnym.	
	4.	*Nazwa zadania:* Wybór kandydatów na członków Rady Muzeum przy Centralnym Muzeum Jeńców Wojennych w Łambinowicach – Opolu. *Podstawa prawna:* Uchwała Nr XXXIX/389/2022 z 22 lutego 2022 r. w sprawie wyboru kandydatów na członków Rady Muzeum przy Centralnym Muzeum Jeńców Wojennych w Łambinowicach – Opolu.	Zgodnie z zapisami niniejszej uchwały, Sejmik Województwa Opolskiego w związku z zakończeniem kadencji wszystkich członków Rady Muzeum przy Centralnym Muzeum Jeńców Wojennych w Łambinowicach-Opolu, na kadencję 2022-2026 wskazał następujących kandydatów: Rajmund Miller, Bernard Gaida, Andrzej Pochopień.
	5.	*Nazwa zadania:* Rozpatrzenie petycji dotyczącej podjęcia przez Sejmik Województwa Opolskiego uchwały w sprawie przyjęcia „Karty Praw Rodziny". *Podstawa prawna:* Uchwała Nr XXXIX/391/2022 z 22 lutego 2022 r. w sprawie rozpatrzenia petycji dotyczącej podjęcia przez Sejmik Województwa Opolskiego uchwały w sprawie przyjęcia „Karty Praw Rodziny".	Sejmik Województwa Opolskiego po zapoznaniu się ze stanowiskiem Komisji Skarg, Wniosków i Petycji w tejże sprawie, nie uwzględnił wniosku zawartego w petycji dotyczącego podjęcia uchwały w sprawie przyjęcia „Karty Praw Rodziny".
	6.	*Nazwa zadania:* Podjęcie przez Sejmik Województwa Opolskiego uchwały w sprawie przyjęcia „Apelu Sejmiku Województwa Opolskiego w sprawie dyskryminacji Mniejszości Niemieckiej". *Podstawa prawna:* Uchwała Nr XXXIX/394/2022 z 22 lutego 2022 r. w sprawie przyjęcia „Apelu Sejmiku Województwa Opolskiego w sprawie dyskryminacji Mniejszości Niemieckiej".	Zgodnie z zapisami uchwały, przedmiotowy apel przekazano: 1. Prezydentowi RP. 2. Marszałkowi Senatu RP. 3. Marszałkowi Sejmu RP. 4. Prezesowi Rady Ministrów. 5. Ministrowi Edukacji i Nauki. 6. Posłom i senatorom z województwa opolskiego. 7. Wojewodzie Opolskiemu. 8. Opolskiemu Kuratorowi Oświaty. 9. Związkowi Województw RP. 10. Samorządowcom z obszaru województwa opolskiego. 11. Mieszkańcom województwa opolskiego za pośrednictwem środków masowego przekazu.
	7.	*Nazwa zadania:* Podjęcie przez Sejmik Województwa Opolskiego uchwały w sprawie przyjęcia „Rezolucji w sprawie agresji Federacji Rosyjskiej na Ukrainę". *Podstawa prawna:* Uchwała Nr XXXIX/395/2022 z 22 lutego 2022 r. w sprawie przyjęcia „Rezolucji w sprawie agresji Federacji Rosyjskiej na Ukrainę".	Zgodnie z zapisami uchwały, przedmiotową rezolucję przekazano: 1. Prezydentowi RP. 2. Marszałkowi Senatu RP. 3. Marszałkowi Sejmu RP. 4. Prezesowi Rady Ministrów. 6. Posłom i senatorom z województwa opolskiego. 7. Wojewodzie Opolskiemu. 8. Związkowi Województw RP. 9. Samorządowcom z obszaru województwa opolskiego.

			10. Mieszkańcom województwa opolskiego za pośrednictwem środków masowego przekazu.
	8.	*Nazwa zadania:* Rozpatrzenie skargi na działalność Teatru im. Jana Kochanowskiego w Opolu. *Podstawa prawna:* Uchwała Nr XLI/403/2022 z 29 marca 2022 r. w sprawie rozpatrzenia skargi na działalność Teatru im. Jana Kochanowskiego w Opolu.	Sejmik Województwa Opolskiego po zapoznaniu się ze stanowiskiem Komisji Skarg, Wniosków i Petycji w tejże sprawie, uznał skargę za uzasadnioną.
	9.	*Nazwa zadania:* Rozpatrzenie skargi na działalność Teatru im. Jana Kochanowskiego w Opolu. *Podstawa prawna:* Uchwała Nr XLI/404/2022 z 29 marca 2022 r. w sprawie rozpatrzenia skargi na działalność Teatru im. Jana Kochanowskiego w Opolu.	Sejmik Województwa Opolskiego po zapoznaniu się ze stanowiskiem Komisji Skarg, Wniosków i Petycji w tejże sprawie, uznał skargę za nieuzasadnioną.
	10.	*Nazwa zadania:* Rozpatrzenie petycji dotyczącej naprawy programu ochrony powietrza. *Podstawa prawna:* Uchwała Nr XLII/409/2022 z 26 kwietnia 2022 r. w sprawie rozpatrzenia petycji dotyczącej naprawy programu ochrony powietrza.	Sejmik Województwa Opolskiego po zapoznaniu się ze stanowiskiem Komisji Skarg, Wniosków i Petycji w tejże sprawie, nie uwzględnił wniosków zawartych w petycji dotyczących naprawy programu ochrony powietrza.
	11.	*Nazwa zadania:* Rozpatrzenie petycji dotyczącej naprawy programu ochrony powietrza. *Podstawa prawna:* Uchwała Nr XLII/410/2022 z 26 kwietnia 2022 r. w sprawie rozpatrzenia petycji dotyczącej naprawy programu ochrony powietrza.	Sejmik Województwa Opolskiego po zapoznaniu się ze stanowiskiem Komisji Skarg, Wniosków i Petycji w tejże sprawie, nie uwzględnił wniosków zawartych w petycji dotyczących naprawy programu ochrony powietrza.
	12.	*Nazwa zadania:* Podjęcie przez Sejmik Województwa Opolskiego uchwały w sprawie przyjęcia „Apelu Sejmiku Województwa Opolskiego w sprawie dyskryminacji mniejszości polskiej na Białorusi". *Podstawa prawna:* Uchwała Nr XLII/414/2022 z 26 kwietnia 2022 r. w sprawie przyjęcia „Apelu Sejmiku Województwa Opolskiego w sprawie dyskryminacji mniejszości polskiej na Białorusi".	Zgodnie z zapisami uchwały, przedmiotowy apel przekazano: 1. Prezydentowi RP. 2. Marszałkowi Senatu RP. 3. Marszałkowi Sejmu RP. 4. Prezesowi Rady Ministrów. 5. Ministrowi Edukacji i Nauki 6. Posłom i senatorom z województwa opolskiego. 7. Wojewodzie Opolskiemu. 8. Związkowi Województw RP. 9. Samorządowcom z obszaru województwa opolskiego. 10. Mieszkańcom województwa opolskiego za pośrednictwem środków masowego przekazu.

	13.	*Nazwa zadania:* Powołanie przez Sejmik Województwa Opolskiego nowego Przewodniczącego Komitetu Audytu dla Województwa Opolskiego. *Podstawa prawna:* Uchwała Nr XLIII/459/2022 z 31 maja 2022 r. w sprawie zmiany uchwały nr III/23/2019 z dnia 22 stycznia 2019 r. W sprawie powołania Komitetu Audytu dla Województwa Opolskiego.	Zgodnie z zapisami niniejszej uchwały, Sejmik Województwa Opolskiego powołał nowego Przewodniczącego Komitetu Audytu dla Województwa Opolskiego w osobie Pani Brygidy Kolendy-Łabuś.
	14.	*Nazwa zadania:* Udzielenie Zarządowi Województwa Opolskiego wotum zaufania. *Podstawa prawna:* Uchwała Nr XLIV/460/2022 z 21 czerwca 2022 r. w sprawie udzielenia Zarządowi Województwa Opolskiego wotum zaufania.	Sejmik Województwa Opolskiego po rozpatrzeniu Raportu o stanie Województwa Opolskiego za 2021 rok oraz przeprowadzonej debacie, udzielił Zarządowi Województwa Opolskiemu wotum zaufania.
	15.	*Nazwa zadania:* Rozpatrzenie skargi na działalność Teatru im. Jana Kochanowskiego w Opolu. *Podstawa prawna:* Uchwała Nr XLVI/477/2022 z 27 września 2022 r. w sprawie rozpatrzenia skargi na działalność Teatru im. Jana Kochanowskiego w Opolu.	Sejmik Województwa Opolskiego po zapoznaniu się ze stanowiskiem Komisji Skarg, Wniosków i Petycji w tejże sprawie, uznał skargę za nieuzasadnioną.
	16.	*Nazwa zadania:* Odwołanie radnego z członkostwa w Komisji Edukacji, Dialogu Obywatelskiego i Wielokulturowości. *Podstawa prawna:* Uchwała Nr XLIX/487/2022 z 20 grudnia 2022 r. w sprawie odwołania radnego z członka Komisji Edukacji, Dialogu Obywatelskiego i Wielokulturowości.	W związku ze złożoną rezygnacją odwołano, w wyniku jawnego głosowania zwykłą wiekszością głosów, z dniem 20 grudnia 2022 r. radną Martynę Nakonieczny z członkostwa w Komisji Edukacji, Dialogu Obywatelskiego i Wielokulturowości.
	17.	*Nazwa zadania:* Uchwalenie planu pracy Sejmiku Województwa Opolskiego na 2023 rok. *Podstawa prawna:* Uchwała Nr XLIX/494/2022 z 20 grudnia 2022 r. w sprawie uchwalenia planu pracy Sejmiku Województwa Opolskiego na 2023 rok.	Przedmiotową uchwałę przekazano departamentom i biurom Urzędu Marszkowskiego Województwa Opolskiego celem przekazywania materiałów pod obrady Sejmiku Województwa Opolskiego.
	18.	*Nazwa zadania:* Uchwalenie planu kontroli Komisji Rewizyjnej Sejmiku Województwa Opolskiego na 2023 rok. *Podstawa prawna:* Uchwała Nr XLIX/501/2022 z 20 grudnia 2022 r. w sprawie uchwalenia planu kontroli Komisji Rewizyjnej Sejmiku Województwa Opolskiego na 2023 rok.	Realizację planu kontroli Komisji Rewizyjnej Sejmiku Województwa Opolskiego na 2023 rok powierzono przedmiotowej Komisji.

Zadania realizowane w roku 2022 na podstawie Uchwał Sejmiku Województwa Opolskiego podjętych w latach wcześniejszych*	1.	*Nazwa zadania:* Uchwalenie planu kontroli Komisji Rewizyjnej Sejmiku Województwa Opolskiego na 2022 rok. *Podstawa prawna:* Uchwała Nr XXXVII/381/2021 z 21 grudnia 2021 r. w sprawie uchwalenia planu kontroli Komisji Rewizyjnej Sejmiku Województwa Opolskiego na 2022 rok.	Realizację planu kontroli Komisji Rewizyjnej Sejmiku Województwa Opolskiego na 2022 rok powierzono przedmiotowej Komisji.
	2.	*Nazwa zadania:* Uchwalenie planu pracy Sejmiku Województwa Opolskiego na 2022 rok. *Podstawa prawna:* Uchwała Nr XXXVII/375/2021 z 21 grudnia 2021 r. w sprawie uchwalenia planu pracy Sejmiku Województwa Opolskiego na 2022 rok.	Plan pracy Sejmiku Województwa Opolskiego na 2022 rok przekazano Departamentom i Biurom Urzędu Marszłkowskiego Województwa Opolskiego celem przygotowania poszczególnych materiałów. Uchwałę na bieżąco realizował w roku 2022 Sejmik Województwa Opolskiego.

Wskaźniki STRATEGII OPOLSKIE 2030

Lp.	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	2018	2019	2020	2021	2022	Wartość dla Polski w ostatnim dostępnym roku badanego okresu	Trend w roku docelowym (2030)	Źródło
CEL STRATEGICZNY – CZŁOWIEK I RELACJE – MIESZKAŃCY GOTOWI NA WYZWANIA I TWORZĄCY OTWARTĄ WSPÓLNOTĘ										
1	liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 1 000 mieszkańców	liczba		3,75	3,98	**4,10**	-	4,09	wzrost	GUS
2	liczba ubezpieczonych cudzoziemców w ubezpieczeniach emerytalnym i rentowych do ubezpieczonych ogółem (osoby fizyczne) w ubezpieczeniach emerytalnym i rentowych	%		4,88	5,53	**6,16**	6,76	6,53	wzrost	obliczenia własne - dane ZUS
3	liczba wydanych kart w ramach inicjatywy Opolska Karta Rodziny i Seniora (narastająco od 2014 r.)	liczba		84 693	89 522	**93 968**	101 630	nie dotyczy	wzrost	UMWO/DRP
4	osoby dorosłe uczestniczące w kształceniu lub szkoleniu w wieku 25–64 lat	%		3,10	2,70	**3,90**	-	5,40	wzrost	GUS
5	zdawalność egzaminu maturalnego (odsetek sukcesów w terminie głównym)	%		80,30	73,60	**72,90**	76,50	78,20	wzrost	CKE
6	studenci i absolwenci szkół wyższych na kierunkach matematycznych, przyrodniczych i technicznych wg klasyfikacji ISCED-F2013 jako % studentów i absolwentów szkół wyższych	%		31,74	30,90	**30,90**	-	31,32	wzrost	obliczenia własne - dane GUS
7	odsetek osób w wieku 16–74 lat korzystających z Internetu w kontaktach prywatnych z administracją publiczną	%		32,70	29,00	**37,90**	44,00	55,40	wzrost	GUS
8	liczba beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej na 10 tys. ludności	liczba		398,00	370,00	**336,00**	-	373,00	spadek	GUS

Lp.	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	2018	2019	2020	2021	2022	Wartość dla Polski w ostatnim dostępnym roku badanego okresu	Trend w roku docelowym (2030)	Źródło
9	liczba lekarzy na 10 tys. ludności (personel pracujący ogółem)	liczba		23,5[34]	23,7	**28,50**	-	34,27	wzrost	GUS
10	zgony niemowląt na 1 000 urodzeń żywych	‰		3,70	4,00	**4,00**	-	3,90	spadek	GUS
11	liczba widzów i słuchaczy w teatrach i instytucjach muzycznych na 1 000 mieszkańców	liczba		208,16	40,70	**116,83**	-	124,92	wzrost	GUS
12	ćwiczący w klubach sportowych na 1 000 mieszkańców	liczba	31,80	-	31,70	-	-	26,50	wzrost	GUS
13	poszkodowani w wypadkach przy pracy (poszkodowani ogółem na 1 000 pracujących)	liczba		7,08	5,67	**6,31**	-	4,75	spadek	GUS
14	zdarzenia wymagające udziału jednostek ochrony przeciwpożarowej na 1 000 ludności	liczba		13	19	**18**	-	15	spadek	GUS
15	łączne wydatki gmin i powiatów na bezpieczeństwo publiczne i ochronę przeciwpożarową na mieszkańca	zł		141,61	161,14	**158,70**	-	143,61	wzrost	GUS
CEL STRATEGICZNY – ŚRODOWISKO I ROZWÓJ – ŚRODOWISKO ODPORNE NA ZMIANY KLIMATU I SPRZYJAJĄCE ROZWOJOWI										
16	liczba dni z przekroczeniami wartości średniodobowej pyłu PM10 powyżej 50 µg/m3	liczba		wg danych na poszcz. stacjach pomiaru	wg danych na poszcz. stacjach pomiaru	**wg danych na poszcz. stacjach pomiaru**	wg danych na poszcz. stacjach pomiaru	-	spadek	GIOŚ
17	udział energii odnawialnej w produkcji energii elektrycznej ogółem	%		4,00	4,10	**3,90**	-	17,00	wzrost	GUS

[34] Ze względu na zmianę metodologii wyliczenia wskaźnika przez GUS dane za rok 2019 i 2020 zostały zaktualizowane na podstawie opracowania: Zasoby kadrowe w wybranych zawodach medycznych na podstawie źródeł administracyjnych w latach 2019-2020

Lp.	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	2018	2019	2020	2021	2022	Wartość dla Polski w ostatnim dostępnym roku badanego okresu	Trend w roku docelowym (2030)	Źródło
18	nakłady na środki trwałe służące ochronie powietrza atmosferycznego i klimatu	tys. zł		115 170,90	141 246,80	**222 043,30**	-	4 399 528,80	wzrost	GUS
19	zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w ciągu roku ogółem	dam^3		132 885,70	130 589,60	**125 791,80**	-	8 844 978,00	spadek	GUS
20	odpady komunalne zebrane selektywnie w relacji do ogółu odpadów	%		35,30	39,80	**41,70**	-	39,80	wzrost	GUS
21	ocena stanu wód powierzchniowych (w JCWP rzecznych): – dobry – zły	%		 0,00 100,00	 0,00 100,00	 **0,00** **100,00**		 - -	 wzrost spadek	GIOS
22	pojemność zbiorników wodnych i polderów – retencja zbiornikowa	w mln m^3		403,99	403,99	**403,99**	462,11	-	wzrost	PGW „Wody Polskie”
23	udział obszarów prawnie chronionych w powierzchni ogółem	%		27,60	27,60	**27,60**	-	32,30	wzrost	GUS
24	ubytek rolniczej przestrzeni produkcyjnej (wyłączenie gruntów rolnych z produkcji rolnej)	ha		50,00	46,00	**66,00**	-	6 038,00	spadek	GUS
25	udział parków, zieleńców i terenów zieleni osiedlowej w powierzchni ogółem	%		0,20	0,20	**0,20**	-	0,20	wzrost	GUS
CEL STRATEGICZNY – SILNA GOSPODARKA – GOSPODARKA INTELIGENTNA WZMACNIAJĄCE KONKURENCYJNOŚĆ REGIONU										
26	PKB na 1 mieszkańca wg PPP (UE-27=100)	%		58	60	**62**	-	77	wzrost	Eurostat
27	syntetyczny wskaźnik przedsiębiorczości	%		53,40	46,30	**-**	-	-	wzrost	PARP
28	liczba inkubatorów przedsiębiorczości i parków naukowo-technologicznych	liczba		8	7	**7**	6	-	wzrost	OCRG

Lp.	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	2018	2019	2020	2021	2022	Wartość dla Polski w ostatnim dostępnym roku badanego okresu	Trend w roku docelowym (2030)	Źródło
29	saldo między nowo utworzonymi a zlikwidowanymi miejscami pracy	tys. msc.		3,60	-1,00	**6,50**	-	331,30	dodatnie w okresie realizacji Strategii	obliczenia własne na podstawie danych GUS
30	powierzchnia sprzedanych zagospodarowanych terenów inwestycyjnych	ha		170	108	**396**	143	-	wzrost	OCRG
31	wskaźnik zatrudnienia osób w wieku 20–64 lat	%		72,50	73,10	**-**	-	73,60	wzrost	GUS
32	udział eksportu w przychodach ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	%		26,60	27,90	**27,50**	–	23,50	wzrost	US w Opolu
33	nakłady na działalność innowacyjną w przedsiębiorstwach	tys. zł		367 183,00	260 665,00	**277 556,00**	-	41 390 102,00	wzrost	obliczenia własne na podstawie danych GUS
34	liczba linii komunikacyjnych w pasażerskim transporcie autobusowym	liczba		577	504	**571**	598	-	wzrost	UMWO/DIG
35	liczba linii komunikacyjnych w pasażerskim transporcie kolejowym	liczba		18	18	**18**	18	-	wzrost	UMWO/DIG
36	liczba miejscowości, w których podmioty zadeklarowały istnienie własnych węzłów dostępowych sieci telekomunikacyjnych	liczba		674,00	667	**665**	-	23 578	wzrost	UKE
37	turyści korzystający ogółem z turystycznych obiektów noclegowych w ciągu całego roku	liczba		447 011	213 303	**238 973**	336 781	34 249 004	wzrost	obliczenia własne na podstawie danych GUS
38	długość ścieżek rowerowych (dróg dla rowerów)	km		511,00	556,80	**582,30**	-	18 509,90	wzrost	GUS

Lp.	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	2018	2019	2020	2021	2022	Wartość dla Polski w ostatnim dostępnym roku badanego okresu	Trend w roku docelowym (2030)	Źródło
39	liczba produktów wpisanych na Listę Produktów Tradycyjnych prowadzoną przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (narastająco od 2005 r.)	liczba		64	69	**74**	77	2 045	wzrost	UMWO/DRW

Szczegółowe wartości odnoszące się odnoszących się do poszczególnych stacji pomiaru w zakresie wskaźnika pn. liczba dni z przekroczeniami wartości średniodobowej pyłu PM10 powyżej 50 µg/m3						
Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	2018	2019	2020	2021*	2022
Liczba dni z przekroczeniami wartości średniodobowej pyłu PM10 powyżej 50 µg/m3:	liczba					
Zdzieszowice - automatyczny		-	-	35**	55	**51***
Zdzieszowice - manualny		65	59	-	-	**-**
Kędzierzyn-Koźle - automatyczny		-	-	15	-	**-**
Kędzierzyn-Koźle - manualny		43	48	-	30	**12***
Opole ul. Minorytów (do 31.12.2016 r.) - automatyczny		-	-	-	-	**-**
Opole ul. Koszyka (od 01.01.2017 r.) - automatyczny		60	47	18	23	**13***
Opole Osiedle Armii Krajowej - manualny		49	28	22	-	**-**
Głubczyce ul. Kochanowskiego/Ratuszowa - manualny		59	50	28	-	**-**
Głubczyce ul. Ratuszowa - automatyczny		-	-	-	24	**19***
Kluczbork, ul. Mickiewicza - manualny		41	19	13	23	**16***
Nysa, ul. Rodziewiczówny - manualny		59	45	-	-	**-**
Nysa, ul. Rodziewiczówny - automatyczny		-	-	40**	54	**38***

Szczegółowe wartości odnoszące się odnoszących się do poszczególnych stacji pomiaru w zakresie wskaźnika pn. liczba dni z przekroczeniami wartości średniodobowej pyłu PM10 powyżej 50 µg/m3						
Nazwa wskaźnika	**Jednostka miary**	**2018**	**2019**	**2020**	**2021***	**2022**
Olesno - automatyczny		70	33	16	34	**30***
Prudnik, ul. Podgórna - manualny		-	24	-	-	**-**
Prudnik, ul. Podgórna - automatyczny		-	-	37	-	**-**
Strzelce Opolskie, ul. Kard. Wyszyńskiego - manualny		-	-	9	-	**-**
Strzelce Opolskie, ul. Kard. Wyszyńskiego - automatyczny		-	-	-	19	**-**
Brzeg, ul. Poprzeczna - manualny		-	-	-	28	**-**
Brzeg, ul. Poprzeczna - automatyczny		-	-	-	-	**11***
Krapkowice, ul. 3 Maja - manualny		-	-	-	-	**30***

*** - na podstawie wyników stężeń wstępnie zweryfikowanych**

**** - liczba dni po zastosowaniu odliczenia udziału naturalnych źródeł emisji pyłu PM10**

Działania w ramach RPO WO 2014-2020 wpisujące się w cele Strategii Opolskie 2030

(stan na 31.12.2022 r.)

Analiza wskaźnikowa w zakresie celów Strategii Opolskie 2030 została uzupełniona danymi z RPO WO 2014-2020. Należy mieć jednak na uwadze, że RPO WO 2014-2020 realizuje przede wszystkim cele Strategii Rozwoju Województwa Opolskiego 2020, dlatego też, mając na uwadze, że wdrażanie RPO WO 2014-2020 ma miejsce również w okresie obowiązywania Strategii Opolskie 2030, poniżej przedstawiono zestawienie ilościowe umów o dofinansowanie projektów podpisanych w 2022 roku. Ze względu na niewielką ilość środków pozostających do rozdysponowania, nowe realizowane projekty wpisują się jedynie w 4 cele operacyjne nowej Strategii.

Cel operacyjny Trwałe więzi społeczne

Cel Strategii Opolskie 2030 realizowany w RPO WO 2014-2020 w 2022 roku w ramach działań: 10.2 *Inwestycje wynikające z Lokalnych Planów Rewitalizacji* i 14.1 *Opolskie solidarne z Ukrainą.*

Tabela 1. Liczba i wartość podpisanych umów w ramach wybranych działań RPO WO 2014-2020

Liczba podpisanych umów	Wartość realizowanych projektów *[PLN]*
20	**20 448 130,53**

Źródło: Opracowanie własne UMWO na podstawie danych SL2014

Cel strategiczny 3 Rozwinięte i dostępne usługi

Cel Strategii Opolskie 2030 realizowany w RPO WO 2014-2020 w 2022 roku w ramach działań: 8.1 *Dostęp do wysokiej jakości usług zdrowotnych i społecznych* i 12.*3 Infrastruktura ochrony zdrowia w zakresie rehabilitacji leczniczej, w tym niwelowanie skutków przebycia COVID-19 wśród mieszkańców regionu.*

Tabela 2. Liczba i wartość podpisanych umów w ramach wybranych działań RPO WO 2014-2020

Liczba podpisanych umów	Wartość realizowanych projektów *[PLN]*
27	**37 230 688,28**

Źródło: Opracowanie własne UMWO na podstawie danych SL2014

Cel operacyjny Opolskie zeroemisyjne

Cel Strategii Opolskie 2030 realizowany w RPO WO 2014-2020 w 2022 roku w ramach działań/ poddziałań: 3.2.2 *Efektywność energetyczna w budynkach publicznych Aglomeracji Opolskiej* i 12.2 *Efektywność energetyczna*.

Tabela 3. Liczba i wartość podpisanych umów w ramach wybranych działań RPO WO 2014-2020

Liczba podpisanych umów	Wartość realizowanych projektów *[PLN]*
5	**12 054 962,94**

Źródło: Opracowanie własne UMWO na podstawie danych SL2014

Cel operacyjny Silne branże

Cel Strategii Opolskie 2030 realizowany w RPO WO 2014-2020 w 2022 roku w ramach działań/ poddziałań: 2.1.2 *Wsparcie TIK w przedsiębiorstwach* i 12.1 *Wsparcie TIK w przedsiębiorstwach w ramach RECT-EU.*

Tabela 4. Liczba i wartość podpisanych umów w ramach wybranych działań RPO WO 2014-2020

Liczba podpisanych umów	Wartość realizowanych projektów *[PLN]*
40	**10 492 726,68**

Źródło: Opracowanie własne UMWO na podstawie danych SL2014